

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

117'nci Birleşim 23 Temmuz 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	200
II.- GELEN KÂĞITLAR	208
III.- YOKLAMALAR	260, 261
IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ	214, 294
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin konuşması	214
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Soma maden işçilerinin kıdem tazminatından kaynaklı mağduriyetinin çözüme kavuşturulması nedeniyle başta Grup Başkan Vekilleri olmak üzere bütün milletvekillerine ayrı ayrı teşekkür ettiğine ilişkin konuşması	294

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

214

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

214:219

- 1.- Erzincan Milletvekili Burhan akır'ın, Erzincan ilinin tarihi, kùltürù ve doğal güzelliğine ilişkin gündem dışı konuşması 214:216
- 2.- Hatay Milletvekili Mehmet Gùzelmansur'un, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 216:217
- 3.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasına ilişkin gündem dışı konuşması 217:219

VI.- AÇIKLAMALAR**219, 258, 275, 278, 293,
300, 309, 322, 327, 337**

- 1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, ÷lkenin büyük kısmını tehdit eden depremlerin etkisini en aza indirebilmek için riskli yapıların yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 219:220
- 2.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Ayasofya'nın 24 Temmuz Cuma günü kılınacak cuma namazıyla yeniden ibadete açılmasına ilişkin açıklaması 220
- 3.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin hizmet binası, yol yapım ve ıslah çalışmalarına ilişkin açıklaması 220
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, bütün ÷lkeler coronavirüs salgınından olumsuz etkilenen ekonomilerini desteklemek için tedbirler almaya çalışırken AK PARTİ'nin üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikasının yeni dönemde de devam edeceğine ilişkin açıklaması 220:221
- 5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sùtlü'nün, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için daha kaç hayvanın öldürülmesinin beklendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 221
- 6.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, öldür÷len üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına karşı işlenen tüm suçları lanetlediğine ilişkin açıklaması 221
- 7.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Tosyalı eltik üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 221:222
- 8.- UŞak Milletvekili Özkan Yalım'ın, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı şekilde hizmet sunmaya çalışan kahvehaneler ve kıraathaneler ile hâlâ kapalı olan halı sahalara nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi için Aile ve Sosyal Politikalar, Sağlık ve İçişleri Bakanlarına seslendiğine ilişkin açıklaması 222
- 9.- UŞak Milletvekili İsmail Güneş'in, 24 Temmuz Cuma günü seksen altı yıl sonra Ayasofya Camisi'nde ilk cuma namazının eda edileceğine, başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 222

- 10.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 9 Mayıs 2016 tarihinde ihalesi yapılan Bursa ili Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesinin neden hâlâ tamamlanmadığını ve devletin ne kadar zarara uğratıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 223
- 11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 25 Temmuz 711'de Tark bin Ziyad'ın fethiyle İspanya'nın çağlar boyu İslam yurdu olduğuna ilişkin açıklaması 223
- 12.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Gölbaşı ilçesi Çataltepe köyünde bulunan ve beş yıl önce kapatılan hemzemin geçidinin tekrar açılarak mağduriyetin giderilmesi konusunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanına çağrıda bulunduğuna ilişkin açıklaması 223
- 13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Emet ilçesi ve köylerinde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin açıklaması 224
- 14.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehirli çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilinde belediye statüsünden köy statüsüne geçen yerleşim yerlerindeki vatandaşların yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması 224
- 16.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yürütme, yasama ve yargı organlarının ülkeye en iyi hizmeti vermesi temin edilirken bölgesel ve küresel krizlere karşı etkin, hızlı ve kapsamlı refleksler verebilme imkânına kavuşulduğuna ilişkin açıklaması 225
- 17.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, Muğla ilinde öldürülen üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına yönelik her türlü şiddetin karşısında olduklarına ilişkin açıklaması 225
- 18.- Karabük Milletvekili Cumhuriyet Ünal'ın, AK PARTİ politikaları ve yöneticileri sayesinde Karabük Demir Çelik Fabrikasının üretimi ile ürün çeşitliliğinin arttığına ilişkin açıklaması 225
- 19.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, ülkede son bir buçuk yılda birçok esnafın kepenk kapattığına, Kırklareli ilindeki çiftçinin, emeklinin ve çalışanın da zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması 226
- 20.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıkan'ın, Covid-19 salgını sürecinde özveriyle çalışan eczacılara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 226
- 21.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'nın Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesine uygun olarak yeniden ibadete açılacağına ilişkin açıklaması 226
- 22.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 227
- 23.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 227

- 24.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay iline yapılan uçak sefer sayısının artırılarak uçuşların aktarmasız olarak düzenlenmesini ve Hatay uçuş frekanslarının çoğaltılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 227
- 25.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 228
- 26.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması 228
- 27.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 228
- 28.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, 24 Temmuz Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması 229
- 29.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sosyal medya aracılığıyla yapılan kişisel saldırılara karşı olduklarına ve bu konuda ortak akilla düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 229
- 30.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, 2019 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine Kahramanmaraş ilinden 11 firmanın girdiğine ve ülkenin kalkınmasına katkı sağlayan Kahramanmaraşlı sanayicilere şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması 229:230
- 31.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2019 yılında 474 kadının bir erkek yakını tarafından öldürüldüğüne ve bu konuda etkin önlem alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 230
- 32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci ve 23 Temmuz gazeteci yazar Necdet Sevinç'in vefatının 9'uncu yıl dönümüne, milletin hayvana şiddetin Kabahatler Kanunu kapsamında çıkarılarak Ceza Kanunu kapsamında alınması yönünde beklentisi olduğuna, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için gerekli desteği sağlayacaklarına, Çin'in Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine karşı işlediği insanlık suçlarına Türkiye'nin de tepki göstermesi gerektiğine ve Malatya ilinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 231:233
- 33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete intikal eden bütün kahramanları rahmetle andığına ilişkin açıklaması 233:234
- 34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için Mecliste grubu bulunan partilere gönderdiği davetiyeyi HDP, DBP, TİP milletvekillerine göndermemiş olmasının Anayasa'ya aykırı olduğuna, polislin

- şiddet uygulamasının ve yetki aşımının kabul edilemeyeceğine, 2012 yılında Anayasa Mahkemesine 4 işkence başvurusu yapılmış iken 2019 yılında 4.181 başvuru yapıldığına, Tunceli ilindeki 17 dağ keçisi için sergilenen ortak tutumun Bingöl ilindeki çengel boynuzlu dağ keçilerini korumak için de sergilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 234:236
- 35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümüne, 12 Mart 1971 darbesinin ardından bayram olmaktan çıkarılan 24 Temmuz Geleneksel Gazeteciler Günü ve Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü vesilesiyle tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğine, 22 Temmuz 2015 tarihinde 2 polisin şehit edildiği Ceylanpınar olayına ve Man Adası belgelerine ilişkin açıklamaları nedeniyle CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na açılan davaya, Anayasa Mahkemesinin bütçe hakkını Meclisin paylaşamayacağı bir hak olarak tescil ettiğine ilişkin açıklaması 236:238
- 36.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'nın seksen beş yıllık aradan sonra Fatih Sultan Mehmet'in vakfiyesine uygun şekilde yeniden cami hüviyetine kavuşturulmak suretiyle milletle buluşturulmasının bütün insanlığa hayırlar getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması 238:240
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için HDP, DBP, TİP milletvekillerine davetiye göndermemesini AK PARTİ Grubunun nasıl yorumladığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 240
- 38.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 240:241
- 39.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 241:244
- 40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Parlamentoda söz alma isteminin nasıl yapılacağına İç Tüzük'te belli olduğuna ilişkin açıklaması 244:245
- 41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 246
- 42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 246:247
- 43.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 247

- 44.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 247
- 45.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 258
- 46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 259
- 47.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarına yaptığı ziyarete ve paylaşımına ilişkin açıklaması 275
- 48.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Türkiye Taşkömürü Kurumunda işçi açığı giderilmediği takdirde kurumun geleceği ile işçilerin hayatlarının tehlikede olduğuna ilişkin açıklaması 275
- 49.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümü vesilesiyle modern dünyada manda ve himayenin güçlü ekonomi, bilim ve yüksek teknoloji aracılığıyla devam ettirildiğine ilişkin açıklaması 275:276
- 50.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, Soma'da Geventepe, Işıklar ve Atabacı ocaklarında ara vermeden çalışan işçilerin kıdemlerinin birleştirilip birleştirilmeyeceğini, ihbar tazminatları sosyal hakları ve iş kazaları nedeniyle kazanılan tazminatların ödenip ödenmeyeceğini, Uyar Madencilik tarafından mağdur edilen işçilerin akıbetini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 276
- 51.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili vermiş olduğu önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanlığın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 278:279
- 52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 2014 yılında Soma'da meydana gelen maden kazası sonrası işçilere Türkiye Kömür İşletmelerince yapılacak olan kıdem tazminatı ödemesinin, rödevans sözleşmeli işletmelerin yönetim kurulu üyelerinden rücu edilmesini sağlayacak önerenin kabul edilmesi vesilesiyle emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Uyar Madencilik konusunda da çözüme ulaşıncaya kadar gayretlerinin devam edeceğine ilişkin açıklaması 293:294
- 53.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, maden ocaklarıyla ilgili konunun hem teknik mahiyetiyle hem de hukuki boyutuyla çözüme kavuşturulmasında gayret gösteren herkese ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 294
- 54.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bulgaristan kökenli vatandaşlara tanınan askerlik borçlanma hakkının SGK'nin 24/4/2019 tarihli genelgesiyle ellerinden alındığına ilişkin açıklaması 300

55.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Covid-19 pandemisi sürecinde Adana ilinde var olan işsizliğin daha da arttığına ilişkin açıklaması	300
56.- Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler'in, 24 Temmuz Cuma günü cemaatine kavuşacak olan Ayasofya Camisi'ne atanan imam ve müezzinlere muvaffakiyetler dilediğine ilişkin açıklaması	309
57.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, ülkeye gelen yabancı plakalı araçların ödenmemiş HGS ve OGS geçiş ücretlerinin tahsilatına yönelik yapılan düzenlemenin yanı sıra Gümrük Kanunu'nda da düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması	309
58.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, pandemi sürecinde özveriyle çalışan aile hekimleri ve çalışanlarına verilen sözlerin yerine getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	322
59.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, şiddeti önlemenin, kadınları korumanın devletin görevi olduğuna ve İstanbul Sözleşmesi'nin önemine ilişkin açıklaması	322
60.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Başkanı Hüseyin Emre Altınışık'ın 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümü vesilesiyle Anıtkabir'e ziyaret talebine ilişkin açıklaması	327
61.- Kütahya Milletvekili İshak Gazel'in, 24 Temmuz Cuma günü yeniden ibadete açılacak olan Ayasofya Camisi'nde görev alacak olan başta hemşehrisi Ferruh Muştuer olmak üzere imam ve müezzinlere başarı dilediğine ilişkin açıklaması	327
62.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir ili Atatürkçü Düşünce Derneği Konak Şube Başkanlığının 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümü vesilesiyle yapılacak etkinlik talebine yönelik İzmir Valiliği kararına ilişkin açıklaması	328
63.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, her sözleşmenin her uluslararası anlaşmanın ülke açısından önemi olduğu gibi Lozan'ın da öneminin olduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusunun Çanakkale'de, Kocatepe'de, Dumlupınar'da şehitlerin kanıyla cephede ödendiğine, bir ülkenin tapu senedinin başka ülkelerle yapılan anlaşmaya bağlı olarak asla alınamayacağına ilişkin açıklaması	328:329
64.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	329
65.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	330
66.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Lozan Antlaşması'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş anlaşması olduğuna ilişkin açıklaması	330:331

- 67.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kocatepe'de, Dumlupınar'da ve kurtuluş mücadelesinde kazanılan zaferler olmasaydı Lozan Antlaşması'nın da olmayacağına, şehitlerin kanı ile al bayrağı tapu olarak gördüklerine ve bunun da tüm dünya da ebediyete kadar varlığın göstergesi olacağına ilişkin açıklaması 331
- 68.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 332
- 69.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Lozan Antlaşması'nın 93'üncü yıl dönümünde yayınladığı mesajına ilişkin açıklaması 332
- 70.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 332
- 71.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, şerhlerini koyarak, itirazlarını yaparak ve anayasal denetim haklarını saklı tutarak, Soma'daki emekçiler için İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne "evet" oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması 337

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 248

A) TEZKERELER 248:253

- 1.- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 8/7/2020 tarihli ve 25283 sayılı yazısıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2016/452 esas sayılı dava dosyasında verilen 16/6/2020 tarihli ara karar gereğince Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'a isnat edilen suç bakımından milletvekili seçilmeden önce soruşturma başlatılarak kamu davası açıldığı ve suçun Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrasında atfı yapılan 14'üncü madde kapsamında yer aldığına ilişkin tezkeresi (3/1277) 248
- 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği, NATO Parlamenter Asamblesi, Parlamentolar Arası Birlik ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere Başkanlık Divanında yapılan incelemeyi müteakiben uygun bulunan üyelerin isimlerine ilişkin tezkeresi (3/1278) 248:253

VIII.- ÖNERİLER**253, 260, 261***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

253:258, 260, 261

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 7/2/2020 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Kızılay Derneğine ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/2496) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

253:258, 260, 261

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**261, 277, 285, 294, 301,****310, 323, 333, 337***A) KANUN TEKLİFLERİ*

261:275, 277, 285:293,

294:300, 301:308,

310:322, 323:327,

333:336, 337

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225)

261:275, 277, 285:293,

294:300, 301:308,

310:322, 323:327,

333:336, 337

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 139)

337

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER**279**

1.- İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen maddeler üzerinde siyasi parti grupları dışında milletvekillerinin önergesinin işleme alınıp alınmayacağı hakkında

279:284

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**338**

1.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, kadın sığınma evi sayısına ve sığınma evi açma yükümlülüğünü yerine getirmeyen belediyelere,

- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kepez Belediyesi tarafından bir vakfa ücretsiz taşınmaz tahsisi yapıldığına yönelik Sayıştay'ın 2018 yılı Denetim Raporunda yer alan tespitine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/31208), (7/31351)

338:340

2.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilinde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/31597)

341:343

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak sekiz oturum yaptı.

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, fındık üreticilerinin sorunlarına,

İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu, mikroplastiklerin çevreye etkilerine,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Antalya ilindeki narenciye üreticilerinin yaşadığı mağduriyete,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, kadının seçme ve seçilme hakkına, kadın özgürlüğüne öncelik verilen bir ülkeyken şiddetin her gün tırmandığı bir ülke hâline gelindiğine, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in kadına şiddeti durduracak bir düzenlemenin öncüsü olmasını beklediklerine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un kentsel dönüşümün amiral gemisi olarak görevlendirdiği belediyelerin imar planı revizyonlarını yapıp kentsel dönüşüme hız vermeleri gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, hızla gelişen sosyal medya alanında bir düzenlemeye ihtiyaç olduğuna, bu alandan müspet olarak faydalanılması, kullanıcının kişisel özgürlükleri ve hakları ile toplum ve aile değerlerinin korunması gerektiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Türk Tarih Kurumu Başkanlığından istifa eden Ahmet Yaramış hakkında herhangi bir işlem yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Alamos Gold ve yerli iştiraki Doğu Biga Madencilik'in ruhsatının yenilenmemesine rağmen Kazdağları Kirazlı bölgesinde varlığını sürdürdüğüne, doğaya sahip çıkanlara Covid-19 bahanesiyle ceza kesildiğine, Çanakkale halkının şirketin bölgedeki tüm projelerinin iptal edilmesini ve ağaç katliamı yapılan alanların rehabilite edilmesini talep ettiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 16 Nisan 2017'de yapılan halk oylamasıyla milletin ülkenin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yönetilmesine karar verdiğine, 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerle de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk başkanı olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı yetkili kıldığına, yeni sistemle birlikte ülkenin bölgesel ve küresel krizlere karşı daha etkin ve daha hızlı tepki verebilme imkânına kavuştuğuna,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, gündemde olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle Türkiye Bilimler Akademisinde yapılan görevlendirmelerde kişiye özel bir yasa mı yapılmak istendiğini, kuruma yapılacak görevlendirmelerin akademik ve bilimsel şartlarının olup olmadığını ve düzenlemeye ilişkin YÖK'ün görüşünün ne olduğunu teklifte imzası bulunan milletvekillerinden öğrenmek istediğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Ayasofya'nın 24 Temmuz Cuma günü kılınacak cuma namazıyla yeniden ibadete açılmasına,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray ilinde toplulaştırmadan dolayı yaşanan mağduriyet giderilmeden ekili alanlarda yol açma çalışmalarına başlandığına, Niğde-Ankara Otoyolu'nun geçtiği Aksaray ili Ortaköy ve Sarıyaşlı ilçelerinin köylerinde kamulaştırma bedellerinin ödenmesini Aksaraylı hemşehrilerinin beklediğine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Kabinesi 2 Yıllık Değerlendirme Toplantısı'na ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın TOGG millî otomobil fabrikasının temel atma törenindeki ifadelerine,

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu, ön ödemeli doğal gaz sayaçlarıyla ilgili yaşanan mağduriyete,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a TBMM Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine, Somalı maden işçilerinin tazminat mağduriyetinin giderilmesine yönelik hazırlandığı ifade edilen yasa teklifinin işçilerin aleyhine olduğuna,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a TBMM Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine, son bir yıl içinde Sağlık Bakanlığında KPSS'yle on binlerce sağlık personeli alınmasına rağmen EKPSS'yle engelli sağlık personeli alınmadığına, büyük fedakârlıklarla okuyup sağlık ordusuna katılmak isteyen ve EKPSS'de başarılı olan engelli sağlıkçıların atama beklediğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, emeklilikte yaşa takılan yurttaşların feryadına neden duyarsız kaldığını, söz verildiği hâlde neden EYT mağdurlarının sorunlarının çözülmediğini öğrenmek istediğine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay ili Defne ilçesine acilen devlet hastanesi yapılması için gerekli girişimlerin başlatılmasını Defneli hemşhürleri adına talep ettiğine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya ilinde vişne ve kiraz üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi için gerekenin yapılmasını Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümü mezunlarına ihtiyaç olduğuna ve Sağlık Bakanlığının ivedilikle fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümünden mezun olanların istihdam edilmesi için harekete geçmesi gerektiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a TBMM Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine ve araç muayene ücretlerinin yüksekliğine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 46'ncı yıl dönümüne,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, İstanbul ilinin büyük projeler ya da vatandaşlık verme bahanesiyle arazilerin ve konutların yabancılara satışında en fazla artış gösteren il olması nedeniyle Fatih Sultan Mehmet'in vasiyetinin 24 Temmuz günü Ayasofya'da kılınacak cuma namazı hutbesinde dile getirilmesini dilediğine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, turizm sektöründe PCR testiyle ilgili yaşanacak sıkıntıların çözülmesi için Sağlık Bakanına seslendiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, esnafın yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

İzmir Milletvekili Bedri Serter, üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'in öldürülmesiyle kadın cinayetlerine bir yenisinin daha eklendiğine, 6284 sayılı Yasa ile İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması gerektiğine ve İzmir ilinde Pınar Gültekin'in öldürülmesini protesto etmek için toplanan kadınların polis müdahalesiyle engellendiğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, 506 Sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıklardan aylık alan emeklilerin bayram ikramiyesi mağduriyetinin giderilmesi ve dinî bayramlarda verilmekte olan ikramiye tutarını artırma yönünde bir çalışma yapılıp yapılmadığını Hazine ve Maliye Bakanından öğrenmek istediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 2019 yılında güvenlik birimlerine suça sürüklenme nedeniyle getirilen çocuk sayısının TÜİK'in açıklamasına göre yüzde 5,8 arttığına, çocukların korunması gerektiğine,

Antalya Milletvekili Rafet Zeybek, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a TBMM Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine, 500 bin Türk Lirası rüşvet alındığı iddiasının olduğu Serik Belediyesinde rüşveti kimin aldığını öğrenmek istediğine,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, et ve süt hayvancılığıyla uğraşan üreticilerin mağduriyetinin giderilmesi için Tarım ve Orman Bakanı ile Rekabet Kurumunu göreve davet ettiğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, esnaf ve sanatkârların kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandıkları kredilerin yeniden yapılandırılması vesilesiyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'a teşekkür ettiğine,

Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvrırcık, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Bursa ili Gemlik ilçesinde TOGG millî otomobil fabrikasının temelinin atıldığına ve hayırlı olmasını dilediğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, Adalet ve Kalkınma Partisinin, kavga, çatışma, kriz ekseninde yürüten siyasi rekabeti, uzlaşma, barış ve güven eksenine taşıdığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Azerbaycan'ın Tovuz bölgesinde yaşanan çatışmalarda şehit olan Azerbaycan askerlerine Allah'tan rahmet dilediğine, Ermenistan'ın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ile AGİT kararlarına uyması ve 1992 yılından bu yana işgal altında bulundurduğu Azerbaycan toprağı Dağlık Karabağ'dan çekilmesi gerektiğine, Ermenistan'ın saldırılarında Türkiye'ye doğal gaz sağlayan TANAP Boru Hattı'nın ve Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı'nın geçtiği bir bölgenin seçilmesinin tesadüf olmadığına, Türkiye ile Azerbaycan arasında sarsılmaz temellere dayanan dostluk, kardeşlik ilişkilerinin ve iş birliğinin ebediyete kadar süreceğine inançlarını bir kez daha ifade etmek istediğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 22 Temmuzda Sakarya ili Pamukova ilçesinde meydana gelen tren kazasının 16'ncı yıl dönümü vesilesiyle kazada hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, Çorlu tren kazası davasının bir kez daha ertelenmesini kınadığına ve Çorlu tren kazasının sorumlularına verilecek cezalarla bundan sonraki kazaların önüne geçilebileceğine, Türk Tarih Kurumu Başkanı Ahmet Yaramış'ın istifa ettiği haberine, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından Tele 1 kanalına verilen beş günlük ekran karartma cezasına ilişkin mahkemenin yürütmeyi durdurma kararı vermesini takdirle karşıladıklarına, Bitlis ili şehir merkezinde kentsel dönüşüm çerçevesinde esnafın ve 1 Temmuz itibarıyla sarma sigara satışının yasaklanmasıyla Bitlisli tütün üreticilerinin yaşadığı mağduriyete,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 22 Temmuz Kemal Türkler'i öldürülmesinin 40'ncü yıl dönümünde saygıyla andığına, Yozgat ili Çekerek ilçesine çalışmak için giden Mardin ili Deriklili işçilerin yaşadığı mağduriyete, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi bünyesinde Psikoloji Lisans Programı'nın açılmasına meslek örgütlerinin itirazlarının dikkate alınması gerektiğine, pandemi sonrası yeni normalde esnafın ihtiyaçlarının karşılanması, vergi indirimi, borç silme, ihtiyaç dâhilinde koşulsuz nakit hibe desteği gibi konuların değerlendirilmesi gerektiğine, ülkedeki dar gelirli yurttaşların, ücretli çalışanların, işçilerin, emekçilerin, işsizlerin, çiftçilerin, köylülerin, esnafın, kadınların, gençlerin başta işsizlik ve hayat pahalılığı olmak üzere ciddi ekonomik sorunları olduğuna, iktidarın politikalarıyla yurttaşların her gün biraz daha mağdur olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 22 Temmuz Kemal Türkler'i öldürülmesinin 40'ıncı yıl dönümünde rahmetle andığına, Sakarya ili Pamukova ilçesinde on altı yıl önce meydana gelen hızlı tren kazasına ilişkin davada Devlet Demiryollarının sekizde 4 kusurlu bulunduğuna, bilirkişi raporunda yer alan dönemin Devlet Demiryolları Genel Müdürü Süleyman Karaman hakkında soruşturma açılması talebini reddeden dönemin Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanı Binali Yıldırım ve partisinin konuyla ilgili ne düşündüğünü duymak istediklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı Hükümet Kabinesi 2 Yıllık Değerlendirme Toplantısı'na, 5 siyasi partinin de söz verdiği hayvan haklarıyla ilgili kanun teklifinin neden çıkarılmadığını öğrenmek istediğine, aromatik bitki çeşitliliği, nadir görülen hastalıkları, down sendromu ve otizmlı çocukların sorunlarını, bilişim teknolojileri bağımlılığını ve Rabia Naz araştırma komisyonları raporlarının Mecliste görüşülmediğine, sosyal medyayı kısıtlamaya yönelik düzenlemeler getirildiğine, Meclisin "tarımsal afet bölgesi" diye bir tanımlamayı tartışması ve yasalaştırması gerektiğine, TARSİM yüksek sıcaklığı kapsamadığı için mağduriyet yaşandığına, tarımsal sulamada kullanılan elektrik faturalarında indirim yapılmasını ve afete uğrayan çiftçilerin bir kereye mahsus bir düzenlemeyle borçlarından kurtarılmasını beklediklerine, Meclisin bu sorunları çözmeden çalışmalarını tamamlayıp tatile girmesini doğru bulmadıklarına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Meclis çalışmalarında zamanın çoğunun bir hakkın suistimali denebilecek bir yöntemle harcandığına, milletvekillerinin de diğer insanlar gibi tatil yapmayı hak ettiklerine, bu Meclisi çalıştırmanın asıl görevleri olduğuna, herkesin kendi içine, kalbine bakması gerektiğine, Ayasofya meselesinde önce Danıştay kararı, arkasından Cumhurbaşkanı kararnamesiyle bütün ülkeyi memnun eden bir tablonun ortaya çıktığına, bütün siyasilerin ve milletin hissedeceği duygudaşlığın ne olup bittiğini anlamak adına fevkalade önemli olduğunu düşündüğüne,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, tekraren, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) ve Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesinde (TÜRKPA) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturacak üyelerin isimlerine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının,

Çevre Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne,

Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne,

İçişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, yapılan bir araştırmaya göre vatandaşların yüzde 51,7'sinin İstanbul Sözleşmesi'nin ne olduğunu bilmediğine, hayatın her alanında cinsiyet eşitliğine dayalı eğitimler verilmesi ve İstanbul Sözleşmesi'nin gerçek anlamda hayata geçirilmesi konusunda mücadele edilmesi gerektiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ilinde birinci sınıf tarım arazilerinden geçen Turizm Yolu Projesi'ndeki yol çalışmalarının ekim-kasım aylarında yapılacak hasada kadar durdurulması ve çiftçilerin mağduriyetinin bir nebze giderilmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 23 Temmuz 1908 İkinci Meşrutiyet'in ilanına ve Jön Türklerle,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, atanamayan dış hekimlerinin yaşadıkları mağduriyete,

İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü, İstanbul Sözleşmesi'nden, 6284 Sayılı Kanun'dan ve Medeni Kanun'dan bir adım geri atmayacaklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ PARTİ Grubunun, 26/6/2020 tarihinde Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, pandemi sürecinde yaşlıların yaşadığı sorunların tespit edilerek gerekli desteklerin sağlanması ve mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3049) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 2/7/2020 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 20 milletvekilinin, Türkiye-İran sınırında yaşanan olayların incelenmesi ve Van'da kötü koşullarda yaşayan göçmenlerin sorunlarının tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3063) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin,

CHP Grubunun, 22/7/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, devreden KDV'nin iade edilmemesinden kaynaklanan finansman sorunları ile devreden KDV'nin iadesine yönelik düzenlemenin yapılması hâlinde ekonomide yaratacağı olumlu etkinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1946 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Temmuz 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Feridun Bahşi, Korkuteli Belediye Başkanının İYİ PARTİ Korkuteli İlçe Başkanının bilgi alma isteğine verdiği cevabın Türk örf, âdet ve geleneklerine aykırı olduğuna, muhalefetin saygı ve kişisel hukuk çerçevesi içerisinde eleştiride bulunmasına bile tahammül edemeyen bu zihniyeti kınadığına,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a TBMM Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, pazar günü Malatya ilinde 8.600 kilogram Adıyaman sarmalık tütününe el konulduğuna, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya bu ürünlerin iade edilmesi için çağrıda bulunduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Kütahya Milletvekili Ahmet Tan'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa ili Karacabey Belediyesi tarafından yapılan mera ve taşınmazların satışının durdurulmasını Taşlık, Karakoca ve Fevzipaşa köylüleri adına Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Tarım ve Orman Bakanından talep ettiğine,

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, 12 Eylül 2018'den beri cezaevinde olan ve adil yargılanma talebiyle açlık grevine giren İstanbul Barosuna kayıtlı Avukat Ebru Timtik ve Ankara Barosuna bağlı Avukat Aytaç Ünsal'ın taleplerinin bir an önce yerine getirilmesi ve özgürlüklerine kavuşmaları için Meclise bir kez daha çağrıda bulduklarına,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Antalya ilinin 113 bin istihdam kaybıyla çalışan sayısının en fazla azaldığı il olduğuna, kredi ödemelerinin ötelenmesi gibi desteklerin gelecek sezona kadar uzatılması, borç yapılandırılmalarında kolaylık sağlanması gibi tedbirlerin Antalya ili üzerinde değerlendirilmesinin işletmeler ve istihdamın korunması için hayati önemi olduğuna,

İzmir Milletvekili Kani Beko, 22 Temmuz Kemal Türkler'i ölümünün 40'inci yıl döneminde saygı ve özlemle andığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bursa ili Yenişehir ilçesi Kirazlıyayla köyünde maden arama faaliyetlerine karşı çıkan köylü kadınların uğradığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 225) görüşmelerine devam edilerek 6'ncı maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Soma faciasına sebep olan şirket içim tam bir cezasızlığın söz konusu olduğuna ve Uyar Madencilik ve Soma AŞ'nin maden işçilerinin tazminatlarını vermediğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Süper Lig'de, 1. Lig'de ve alt liglerde şampiyon olan takımları kutladığına, Türkiye Futbol Federasyonunu 1. Lig Kulüpler Birliği'nin yazılı başvuruyla yaptığı tüm liglerde salgın dönemine özel olarak düşmenin kaldırılması çağrısına olumlu yanıt vermeye davet ettiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Covid-19 pandemisiyle ilgili "Sürü bağışıklık yüzde 60 olursa salgın önlenir." gibi yanlış söylemler olduğuna, var olan tek mücadele yönteminin maske ve sosyal mesafeyi korumaya yönelik yaklaşımı sürdürmek olduğuna,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, yeni normalde kısıtlı imkânlarla yeniden faaliyete geçen kıraathane, kahvehane, kafe, internet kafe, çay bahçesi, dernek ve lokallerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla ilinde arı yetiştiriciliği ve balcılık araştırma enstitüsü kurulması gerektiğine,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, Parlamentoda son günlerde hoşgörüsüzlük, bilgi kirliliği ve karmaşa görüldüğüne,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, tekraren, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, tekraren, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, Milliyetçi Hareket Partisinin görüş ve düşünce itibarıyla dün neredeyse bugün de orada olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Parlamentonun, seçilmiş Hükûmetin ve demokrasinin arkasında olduklarına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'dan oturumu yönetirken usul anlamında hassasiyet rica ettiğine,

Bursa Milletvekili Mustafa Egin, Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Cumhuriyet Halk Partili Nilüfer Belediyesinin kamu alanlarının vasıflarını değiştirerek ticari ruhsat vermesini ve yine Cumhuriyet Halk Partili Bandırma Belediyesinin kırsal mahallelerdeki yüzlerce dönüm arazi satışına sessiz kalınmasını milletin takdirine bıraktığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, ülkenin cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik krizi, rant yağması ve hak, hukuk ihlallerini yaşadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, İç Tüzük 60'a göre söz taleplerini karşılamaya çalıştığına, bunun suistimal edilmemesini rica ettiğine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, sürecin görülmesini sağlamaya çalıştığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince 23 Temmuz 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 01.06'da birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 188

23 Temmuz 2020 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

2.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3054) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

3.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3055) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

4.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

5.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yıl içinde yurt dışına göç eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31171)

Adalet Bakanlığı

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde kalmakta olan hasta bir mahkumun tedavi sürecine ve yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31173)

3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kilis L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan ve dosyası Yargıtay aşamasında olan bir tutuklunun dosyasının karara bağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31174)

4.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31175)

5.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin cezaevi kampüsünde sık sık yerinin değiştirildiği ve eşyalarının verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31176)

6.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31177)

7.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, cezaevlerindeki Covid-19 vakalarıyla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31178)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin çalıştığı kargo firması tarafından tazminat verilmeden işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31180)

9.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastaneleri haricindeki kurumlarda çalışan tabip ve dış tabiplerinin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31181)

10.-İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, kamuda engelli istihdamı verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31182)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

11.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya'nın Aksu ilçesinde Antalya Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğüne tahsis edilen arazideki bir alanın TOKİ'ye verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31183)

12.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri ilinin Develi ilçesinde yıkım kararı verilen bir bölgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31184)

13.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'de bulunan Palas Tuzla Gölü'nün korunmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31185)

14.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, tekrar faaliyete geçen termik santrallere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31186)

15.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, 13 Haziran 2020 tarihinde Kırıkkale ilinde hissedilen yoğun gaz kokusuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31187)

16.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, İzmit'in Alikahya semtindeki etkili olan yağışlar sonucu oluşan su birikintilerinin yarattığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/31188)

Dışişleri Bakanlığı

17.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Moskova Mutabakatı'nın uygulanmasına ve mutabakatı ihlal edenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31189)

18.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Covid-19 salgını süresince yardım gönderilen ülkelere, malzemelerin içeriğine ve yapılan toplam yardım tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31190)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

19.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, 2014 yılında Soma'da gerçekleşen maden kazası sonrasında işçilere ödenen tazminatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31192)

20.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Van ilinin Erciş ilçesinin bir köyüne yapılması planlanan HES projesinin durdurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31194)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

21.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir kadının kıyafeti gerekçesiyle Kocaeli Gebze Gençlik Merkezi kütüphanesine alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31195)

22.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, öğrenim kredilerinin geri ödenmesinde yapılandırma ve faizin kaldırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31196)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

23.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesince yapılan bazı ihalelere tek firmanın katıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31197)

24.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, konut kredisi faiz oranlarının düşürülme süresinin uzatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31198)

25.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir ili Menderes ilçesinde bir ihalenin ÇED raporu alınmadan açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31199)

İçişleri Bakanlığı

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa'nın Gördes ilçesinde bir kişinin irtifak hakkı şartı ile bir vakfa bağışladığı evinden zorla tahliye edilmek istendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31203)

27.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, güvenlik korucularının özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31204)

28.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, silah ruhsatı sürelerinin uzatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31205)

29.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yıl içinde yurt dışına göç eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31206)

30.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ehliyetine el konan kişiler için herhangi bir af çalışması olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31207)

Milli Eğitim Bakanlığı

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, özel bir üniversitede öğrenim görürken başka bir üniversiteye geçiş yapan bir öğrencinin önceki üniversitesine ödediği ücreti geri alamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31209)

32.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, üniversitelerden ilişki kesilen öğrenci sayısına ve yeni akademik yıl içinde öğrenci affı çıkarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31210)

33.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, engelli öğretmen sınavı başvuru kılavuzundaki bazı koşulların değiştirilmesi istemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31211)

34.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa ilinin Akhisar ilçesinde deprem riski taşıdıkları gerekçesiyle boşaltılan okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31212)

35.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, çeşitli nedenlerle istifa etmiş ancak göreve tekrar dönmek isteyen öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31213)

36.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ın Alaplı ilçesinde bulunan Alaplı Çok Programlı Anadolu Lisesi'nin kapanmasına ve öğrencilerin başka okullara nakledilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31214)

37.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Manisa'da koronavirüs tanısı konulan bir öğrencinin 20 kişilik bir sınıfta sınava alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31215)

Milli Savunma Bakanlığı

38.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017-2019 yılları arasında sipariş teslimindeki gecikme dolayısıyla MKE tarafından ödenen gecikme cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31216)

39.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Moskova Mutabakatı'ndan bu yana İdlib'de Türk Silahlı Kuvvetlerine yönelik gerçekleştirilen saldırılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31217)

Sağlık Bakanlığı

40.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir annenin Antalya Akdeniz Üniversitesi Hastanesinde tedavi görmekte olan kızını doktor ihmalden dolayı kaybettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31218)

41.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, koronavirüs salgını nedeniyle sağlık çalışanlarına yapılan ek ödemelerin yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31219)

42.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuya bağlı kadın hastalıkları eğitim ve araştırma hastanelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31220)

43.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastaneleri haricindeki kurumlarda çalışan tabip ve diş tabiplerinin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31221)

44.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, PCR testi raporu geçerli sayılan ülkelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31222)

45.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Covid-19 vakalarında yaşanan artış nedeniyle kamu personelinin idari izinli sayılması kriterlerinin tekrar düzenlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31223)

46.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, sağlık çalışanlarıyla ilgili koronavirüs verilerinin ayrıntılı biçimde açıklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31224)

47.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ülkemizde kistik fibrozis hastalığına yakalanan kişi sayısı ile hastalığın tedavisinde kullanılan yöntemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31225)

48.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Sanayi Odası iş birliği ile Gebze'de kurulan bir merkezde yapılan koronavirüs testlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31226)

49.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, diş hekimlerinin fiyasyon ekiplerinde görevlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31227)

50.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31228)

51.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Covid-19 pandemisi vaka verilerine ve doğrulanmış olgu sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31229)

Tarım ve Orman Bakanlığı

52.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya'nın Aksu ilçesinde Antalya Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğüne tahsis edilen arazideki bir alanın TOKİ'ye verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31230)

53.-Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, TARSİM kapsamında yapılan sigortaların kapsamının genişletilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31231)

54.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'nun çeşitli il ve ilçelerdeki çelik silo inşaat işleri ile mısır kurutma iş projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31232)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, odun üretimine ve ormanlık alanlardaki ağaçlandırma ve rehabilitasyon çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31233)

56.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2005-2020 yılları arasında Bakanlık bünyesinde çalışan kamu görevlileri hakkında kaç ihbar ve şikayette bulunulduğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31234)

57.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, orman içinde bulunan köylerde yaşayan kişilere ve özel şahıslara ait orman arazisi bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31235)

58.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Çankırı'da 30000 ton kapasiteli hububat deposu yapım işini üstlenen firmalara açılan davaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31236)

59.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 11 Kasım 2019 tarihinde ülke genelinde yapılan fidan dikimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31237)

60.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Geleceğe Nefes kampanyası kapsamında dikilen fidanların kuruduğu ve yanlış zamanda dikim yapıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31238)

61.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli'nde meydana gelen yağış ve sel felaketi sebebiyle zarar gören üreticilerin zararlarının karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31239)

62.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Kaş ilçesinde bulunan Kıbrıs Barajı inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31240)

63.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, çiftçi kayıt sistemi başvuru süresinin uzatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31241)

64.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesinde bazı mahallelerden geçen sulama borularının değiştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31242)

65.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TARSİM kapsamında yapılan sigortaların kapsamına ve uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31243)

66.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, besi çiftliklerinde kapalı ve izole alan bulundurma zorunluluğunun çiftlik sahiplerini mağdur etmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31244)

67.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, gül üretimi ve gül sanayisi ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31245)

68.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu'nun, soğan ihracatına kota getirilmesi uygulamasına ve üreticilerin girdi maliyetlerine destek verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31246)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

69.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, Fahrettin Altay-Narlıdere metro hattı yapım projesinde sonradan yapılan değişikliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31257)

70.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Malatya ilinde iki yük treninin çarpışması sonucu meydana gelen kazaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31258)

71.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, uluslararası taşımacılık sektörünün sorunlarına ve sektöre devlet desteği verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31259)

72.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir-Alpu yol yapımının tamamlanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31260)

73.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, PTT A.Ş.'nin bağı ortaklık ve iştirakleriyle imzaladığı iş sözleşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31261)

74.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, toplu taşıma araçlarında meydana gelen yangınlara ve yapılan teknik denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31262)

75.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Türkiye genelinde yap-işlet modeliyle inşa edilen havaalanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31263)

23 Temmuz 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’nci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın, Erzurum Kongresi’nin 101’inci yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde yürütülen Ulusal Kurtuluş Savaşı’mız canla başla bir bütün olarak verilen onurlu bir mücadeledir. Yurdumuzun toprak bütünlüğünün sağlanması amacıyla başlatılan kurtuluş mücadelesi Büyük Önder Atatürk’ün Samsun’a çıkmasıyla fiilen başlamış; Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas Kongreleriyle hız kazanmıştır. Erzurum Kongresi’nde, Kurtuluş Savaşı’nın ilke ve esasları saptanmış, yurdumuzun tümünü ilgilendiren tarihsel kararlar kurtuluş mücadelesi ve laik, demokratik cumhuriyetin temel ilkeleri için dayanak oluşturmuştur. 23 Temmuz 1919 tarihinde küçük bir okul salonunda başlayan Millî Mücadele’nin temellerinin atıldığı Erzurum Kongresi’nin 101’inci yılında başta Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu ateşi yakan tüm kahramanlarımızı saygı ve özlemle anıyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz Erzincan’ın tarihi, kültürü ve doğal güzellikleri hakkında söz isteyen Erzincan Milletvekili Sayın Burhan Çakır’a aittir.

Buyurun Sayın Çakır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır’ın, Erzincan ilinin tarihi, kültürü ve doğal güzelliklerine ilişkin gündem dışı konuşması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzincan’ımızın tarihi, kültürü ve turizmi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihî İpek Yolu üzerinde yer alan ve eski çağlardan bu yana bir yerleşim yeri olduğu tespit edilen Erzincan, verimli toprağı, bulunduğu konumu ve doğal özellikleriyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Erzincan, sahip olduğu doğal güzellikleriyle her geçen gün yerli ve yabancı turistlerin ilgisini daha fazla çekmektedir. Yaz ve kış sporları ile adrenalin sporlarının yapılabildiği Erzincan, aynı zamanda tarihî ve manevi mekânlarıyla da gelen misafirlerini karşılamaktadır. Yine, Ergan Dağı, Türkiye'nin en uzun pistine sahip olmakla birlikte kış turizmi ile yaz turizminin yapıldığı bir yerdir. Yazın serinlik ve görsel güzelliği, kışın buz tutan şelalesiyle Munzur Dağı eteklerinden gelen buz gibi suların 40 metreden döküldüğü Girlevik Şelalesi aynı zamanda kışın buz tırmanışı yapan yerli ve yabancı dağcılarının da uğrak noktasıdır. Doğal maden suyunun çıktığı Ekşisu da yine Erzincan'ın eşsiz güzelliklerindedir. Anadolu'nun en eski ve tabii kalelerinden biri olan Kemah Kalesi'nin kuruluşu Hitit ve Urartu dönemine kadar uzanmaktadır. Kemaliye ilçemizde bulunan Karanlık Kanyon, Türkiye'nin en büyüğü ve dünyanın en büyük 2'nci kanyonu olarak gösterilmektedir. Kanyonda yamaç paraşütü, yarasa kanat, kano, kanyon yürüyüşü ve rafting etkinlikleri düzenlenmektedir. Yapımı 132 yılında tamamlanan Kemaliye-Divriği arasındaki Taş Yolu da gerçekten bölgedeki ve Türkiye'deki herkesin beğenisini kazanmıştır. Refahiye ilçemizde bulunan Dumanlı Yaylası temiz havası ve korunmuş doğasıyla görülmesi gereken yerlerden birisidir. Son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın öncülüğünde dördüncüsü düzenlenen Dumanlı Yaylası Gençlik ve Doğa Festivali ev sahipliğini de yapmıştır. Otlukbeli ilçemizde bulunan Otlukbeli Gölü farklı mineral suların akmasıyla kırmızı renkli travertenler oluşturmuş, çanağı ve oluşumu açısından şimdiki kadar bilinen göl Otlukbeli'nin en güzel yerleri arasındadır. Göl, bu özelliğinden dolayı bu alanda doğal anıt olarak nitelendirilmektedir. Erzincan ili Çayırılı ilçesinde Keşiş Dağları'nın zirvesinde bulunan Yedigöller yerli ve yabancı turistlerin gözde mekânları arasında yer alıyor. 3.500 metre yükseklikte bulunan Esence Tepesi yakınlarında yer alan Yedigöller bölgeye gelen dağcılarının kamp yapmak için tercih ettiği yerlerin başında bulunuyor. Yine, Altuntepe, Üzümlü ilçesi sınırlarında, Urartu, Bizans ve Osmanlı medeniyetlerine ev sahipliği yapmış eski bir yerleşim yeridir. Urartu döneminde kurulan yerleşim yerinde hâlen arkeolojik kazılar sürdürülmektedir. Gün yüzüne çıkarılan kalıntılar arasında iç kale, kale duvarları, saray kompleksi ve mezarlar bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden biri olan Erzincan'da Hızır Abdal Sultan Türbesi, Mama Hatun Kervansarayı, Gülabi Bey Camisi, Terzibaba Camisi ve Külliyesi, Kemah Sultan Melik Türbesi ve Zaviyesi, Çağlayan Kırklar Türbesi gibi birçok manevi ziyaret kapısı yer alıyor. Özellikle, Tercan ilçemizde bulunan Mama Hatun Külliyesi ve Kervansarayı, Saltuklu Beyi II. İzzeddin Saltuk'un kızı Mama Hatun tarafından Erzurum ve Erzincan kervan yolu üzerinde yaptırılmıştır. Anadolu'da başka örneğine rastlanmayan bir plan şeması ve mimari özelliğe sahiptir. Yakın bir zamanda çevre düzenlemesiyle birlikte restorasyon tamamlanarak ziyarete açılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, tarihinden ve kültüründen kopuk milletler geleceklelerini inşa edemezler. Onun için tarihimize, kültürümüze sahip çıkmalıyız. Erzincan, tarihi, doğası ve insanlığıyla sadece bölgesinin değil ülkemizin en kıymetli vilayetlerinden biridir. Adı her zaman hayırla anılan mert insanlar yeri Erzincan, erenler, evliyalar, âbidler, zâhidler ve âlimler şehridir. Emeğin, çilenin, fedakârlığın, paylaşımın en güzel örneklerini bu şehirde görürsünüz. Huzur ve güvenin sembolü olan ilimiz, bereketli toprakları, şifalı suları, sağlıklı ürünleri ve çalışkan insanlarıyla marka hâline gelmiştir. Bakırın ilmek ilmek işlendiği, dört mevsimin layıkıyla yaşandığı, Karasu'nun doğayla dans ettiği Erzincan'ımıza ister Doğu Ekspresi'yle isterseniz hava yoluyla gelebilirsiniz; aileniz ve arkadaşlarınızla anlarınıza görsel ve adrenalin dolu saatler ekleyebilirsiniz. Ne mutlu bizlere ki bir uçtan bir uca birbirinden güzel ilçeleri, beldeleri ve köyleriyle nam salmış can Erzincanlıyız. Bu noktada, Türkiye'nin her tarafından bütün misafirleri orada misafir etmeyi arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Çakır.

BURHAN ÇAKIR (Devamla) – Yine, üç gün önce 3. Lig Play-Off müsabakalarında rakibi Artvin Hopaspor’u 4-2 yenerek finale adını yazdıran Anagold 24 Erzincanspor’u gönülden tebrik ediyorum. Şampiyonluk için taraftarımız, yönetim, futbolcular ve teknik heyetle tek yürek olduk. İnşallah, şampiyon olarak 2. Lig’e çıkıp yeni stadımızda Erzincanspor olarak tarihler yazacağız.

Yeni stadımızın yapılmasında büyük desteği olan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a, yine son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım’a huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Bu güzel stadın yapımında emeği olan Gençlik ve Spor Bakanlarımıza ve Erzincan’daki bütün kanaat önderlerine, sivil toplum kuruluşlarına ve özellikle benimle birlikte yol arkadaşım olan Süleyman Karaman’a da buradan teşekkür ediyorum.

İnşallah, cumartesi günü oynanacak olan final maçında Aksarayspor’u centilmence yenerek 2. Lig’e adımızı yazdırmayı buradan temenni ediyorum.

Sizleri ve bütün Erzincanlıları, tüm Türkiye’yi buradan saygıyla selamlıyorum. Herkese selamlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Hatay’ın Türkiye’ye katılımının 81’inci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur’a aittir.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, Hatay’ın ana vatana katılımının 81’inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, öncelikle Meclis Başkan Vekilliğine seçilmenizi tebrik ediyor, başarılarınızın devamını diliyorum.

Öncelikle, elli üç yıllık bir özlemin ardından şampiyonluğunu ilan ederek Süper Lig’e yükselen Hatayspor’u, bu mutluluğu ve gururu yaşatan Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Doçent Doktor Lütfü Savaş’ı, yöneticilerimizi, teknik ekibi, futbolcularımızı, taraftarlarımızı gönülden tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; medeniyetler, barış, kardeşlik, hoşgörü kenti Hatay’ın ana vatana katılmasının 81’nci yıl dönümü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekran başında bizi izleyen tüm Hataylı hemşehrilerimi ve yurttaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Hatay’ın ana vatana katılmasının 81’nci yıl dönümü vesilesiyle başta “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz.” diyen, Hatay’ı şahsi meselesi olarak sahiplenen Ulu Önder’imiz Mustafa Kemal Atatürk ve Hatay Cumhurbaşkanı Sayın Tayfur Sökmen olmak üzere, bugün aramızda olmayan bağımsız Hatay Parlamentosu üyelerine, ana vatana katılma yönünde özgür iradelerini ortaya koyan tüm Hataylı hemşehrilerime rahmet, minnet ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Hatay’ın ana vatana katılma sürecinden alması gereken tarihî dersler vardır. Ana vatana katılma sürecinde, Ulu Önder Atatürk’ün izlediği barışçıl politika “Yurtta sulh cihanda sulh.” ilkesinin ilk uygulamalarından biridir Hatay. Hatay’ın ana vatana katılması, ebedi liderimiz Atatürk’ün gerektiğinde Birleşmiş Milletlere başvurarak, gerektiğinde Türk ordusunun gücüyle gözdağı vererek bir liderin milletine verdiği sözü hayatı pahasına tutmasının en hayranlık verici örneğidir. Hatay’ın ana vatana katılması dünyadaki sorunların, anlaşmazlıkların savaşmadan, anlaşarak çözülebileceğine dair en somut, en canlı, en güzel örneğidir.

Seksen bir yıl önce barışla, anlaşmayla, diplomasiyle, vizyonla ana vatana katılan Hatay, bugün Suriye’de, Orta Doğu’da yürütülen vizyonsuz, kavgacı politikalarla ne yazık ki ekonomik, sosyal kayıplara uğratılıyor. Hatay dokuz yıldır 500 bin Suriyeliye ev sahipliği yapıyor, Hatay ne yazık ki eski Hatay değil. Hatay neden yaş sebze meyve ihracatında liderliği Mersin’e kaptırdı? Neden on yıl

önce Hatay Cilvegözü Sınır Kapısı'ndan Suriye aşırı yılda 110 bin araç taşıma yaparken şimdi ro-ro ile neden 1.400 araca indi? Hatay 10 bin turla Türkiye'nin en büyük 2'nci filosuna sahipken bu filo neden 8 bine düştü ve Hatay neden 3'üncülüğe geriledi? Hatay'da neden 2017'den 2018'e geçerken kişi başına düşen gayrisafi yurt içi hasıla 525 dolar eridi? Hatay vergi tahsilatında 9'uncu sıradayken devlet yatırımlarında 56'ncı sıra reva mı görülüyor? Hatay'da neden İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 76 bine dayandı? Hatay'da neden işsizlik oranları Türkiye ortalamasının üstünde seyrediyor? Hatay'da neden borçlar artıyor? Hatay neden bugün takipteki alacaklar bakımından Türkiye sıralamasında 10'unculuğa yükseldi? Hatay neden "İşsizim, çocuklarım aç." diyerek kendini yakan babanın, işsizlikten bunaltıp intihar eden yurttaşların, çöpten yemek çıkarmaya çalışan engelli yavrumuzun memleketi oldu çıktı? Hatay'da neden bereketli topraklarıyla ünlü Amik Ovası'nda her yıl 2 bin çiftçi üretimden kopuyor? Hatay'da neden tarımda sigortalı sayısı 2011'de 35.403 iken bu sayı bu yıl 11.549'a indi?

Ben size nedenini söyleyeyim arkadaşlarım: Yanlış Suriye politikasıyla, dış politikada yapılan diğer yanlışlarla Hatay'ın sürekli bir ekonomik dalı budandı. Üretimi öncelemeyen ekonomi politikalarıyla Hatay fakirleşti, Hatay işsizleşti, millilikten uzak tarım politikalarıyla Hataylı çiftçi üretimden koşturdu.

İktidarın maceracı Türk dış politikasının, yanlış Suriye politikasının, dengesiz göç politikasının zararını en çok gören illerden biri olmasına rağmen, adaletsiz teşvik uygulamasına rağmen Hatay yine de üretmeye, ülkemize katkı sunmaya devam edecek. Bunu da binlerce yıldır topraklarıyla işlettiği, büyüttüğü sevgi, hoşgörü, kardeşlik kültürüyle yapacak. Kurucumuz, kurtarıcımız Atatürk'ün "sorunları anlaşmayla çözmeye" yöntemiyle başaracak, "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalmaya devam ederek başaracak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - Hatay'ın ana vatana katılma sürecinin omurgasını oluşturan tüm bu ilke ve yöntemlerinden iktidarın da feyzalmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.

Sözlerime son verirken de "Millî sınırlar içinde vatan bölünmez bir bütündür, parçalanamaz." kararının alındığı, kurtuluş mücadelemizin temellerinin atıldığı Erzurum Kongresi'nin 101'inci yılı da kutlu olsun diyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ayasofya'nın ibadete açılması hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Destici'ye aittir.

Buyurun Sayın Destici. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- *Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasına ilişkin gündem dışı konuşması*

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Terörün tüm unsurlarına karşı mücadele ederken hayatını kaybeden şehitlerimizi rahmetle anıyor, güvenlik güçlerimize üstün muvaffakiyetler diliyorum.

Süper Lig'e yükselme başarısı gösteren Hatayspor'umuzu ve Erzurumspor'umuzu bir kere de bu kürsüden tebrik etmek istiyorum ve başarılar diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bugün, kurtuluşa ve cumhuriyete doğru gerçekleştirdiğimiz büyük yürüyüşümüzün en önemli adımlarından olan Erzurum Kongresi'nin açılışının 101'inci yıl dönümü. Bugün de takipçisi olduğumuz ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş esasları olan "Millî sınırlar içerisinde vatan bir bütündür, birbirinden ayrılmaz." "Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı

ve Osmanlı Hükûmeti'nin dağılması hâlinde millet topyekûn kendisini savunacak ve direnecektir." "Manda ve himaye kabul olunamaz." "Kuvayımilliye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." cümlelerinin ve özellikle "millî irade" kavramının ilk kez telaffuz edildiği Erzurum Kongresi'nin yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere Kongre üyelerini, Millî Mücadele'mizin tüm kahramanlarını saygıyla, rahmetle anıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, yarın, 24 Temmuz 1995 tarihinde kaybettiğimiz Batı Trakya Türklüğünün yiğit evladı, ağabeyimiz Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 25'inci yıl dönümü. Sadık Ahmet'in Balkan Türklüğünün var olma mücadelesinin sembollerinden biri olmasının yanında Türk tarihinin en önemli şahsiyetlerinden biri olduğunu vurgulayarak sevgiyle, saygıyla ve rahmetle anıyorum. Kıymetli ailesi başta olmak üzere Dostluk Eşitlik Barış Partisinin değerli mensuplarına ve tüm Batı Trakya Türklerine saygı ve muhabbetlerimi sunuyorum.

Kıymetli arkadaşlar, her gün milletçe kadınlara ve çocuklara yönelen vahşi suçlarla sarsılıyoruz. Son olarak, gencecik bir kızımızı, Pınar Gültekin'i kaybettik. Öncelikle, zanlının bulunmasıyla ilgili güvenlik güçlerimizi tebrik ediyorum. Bir ülkede bir suçta engel olunamıyorsa yapılması gereken ilk işin o suçta ait cezaları gözden geçirmek olduğunu tekrar hatırlatıyor, kızımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailesine ve milletimize baş sağlığı diliyorum.

Tabii, bir kere daha vurguluyorum ki Büyük Birlik Partisi olarak Meclis Dilekçe Komisyonunda 2 milyon imzamız var, verilmiş olan bir Anayasa değişikliği teklif metnimiz var. Biz, iki suç için; işte bu tür kadın cinayetleri ve küçük yaşta çocuklarımızı kaçırıp öldüren cani sapıklar ve bizzat kurşun sıkan teröristler için idam cezasının geri getirilmesini istiyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bilindiği gibi, Danıştay 10. Dairesinin 2 Temmuz 2020 tarihli kararı ve 10 Temmuz 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Ayasofya Camisi'nin Diyanet İşleri Başkanlığına devredilmesine ve ibadete açılmasına karar verildi. Öncelikle ve tekrar kararın ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Ayasofya, maalesef, cumhuriyet tarihimizde üzerinde en çok tartışılan konular arasında yer almıştır. Geçmişe baktığımızda gönüllerde kırgınlıklara, vicdanlarda rahatsızlıklara sebep olan bu tartışmaların zannedilenin aksine muhafazakâr, dindar kesimlerle sınırlı olmadığını görürüz. Siyasetçilerin, akademisyenlerin yanı sıra Necip Fazıl'dan Osman Yüksel Serdengeçti'ye, Arif Nihat Asya'dan Nazım Hikmet'e çok sayıda ve çok geniş yelpazedeki fikir ve sanat insanlarının Ayasofya'ya dair duygularını dile getirdikleri satırlara rastlarız. Necip Fazıl'ın "Türk'ün kapanış bahtıyla beraber açılmalıdır./ Yalnız manayı anlasak, yalnız onu yerine getirebilsek/ Ayasofya'nın kapıları sabır taşı gibi çatlar, kendi kendisine açılır./ Kendi öz evimizde ruh ve mukaddesat odamız Ayasofya budur!" dizelerine Osman Yüksel Serdengeçti'nin "Putperest Roma'ya yeni bir mezar kazacaklar/ Sessiz ve öksüz minarelerinden yükselen ezan sesleri fezaları yeniden inletecek!/ Şerefelerin yine Allah'ın ve onun Sevgili Peygamberi Hazreti Muhammed'in aşkına ışıltı ışıltı yanacak/ Bütün cihan Fatih Sultan Mehmet Han dirildi sanacak!" cümleleri eşlik eder. Arif Nihat Asya'nın "Mahzun Ayasofya, ulu mabet/ Neye hicrana büründün böyle?/" sorusuna Nazım Hikmet'in "Hak yerine getirdi en büyük niyazını/ Kıldı Ayasofya'da ikinci namazını./ İşte o günden beri Türk'ün İstanbul/ Başkasının olursa yıkılmalı İstanbul!" diyen dizeleri cevap verir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Destici.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, necip milletim; Ayasofya konusunun ibadethane, müze çerçevesine sıkıştırılmasının bazen kasıt, bu olmasa bile gerçekleri ve milletimizi

rahatsız eden esasî perdelediği kanaatindeyim. İlk problem, ülkemizde bulunan, beş yüz altmış yedi yıldır Türk'e ait olan bir yapıyla ilgili dışarıdan karar ve talimat verme hevesinde olanların Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik haklarının üzerine düşürmeye çalıştıkları gölgeye ışık tutulması zaruretidir. Türkiye, Yunanistan veya Avusturya'daki bir papazın yahut ABD'li, Güney Kıbrıslı veya Mısırlı bir politikacının parmak sallayarak talimat vermesine boyun eğmeyecek kadar büyük bir devlettir. Türk milleti, tarihinin hiçbir döneminde, en zor günlerinde bile bu tip kükreyen fareleri ciddiye almamıştır. Bugünün Türkiye Cumhuriyeti de bu saygısızlıklara mahal vermemiştir ve vermeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Destici.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Diğer husus, Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesi olan Ayasofya'nın fatihinin vasiyetine ve vakıf senedine aykırı bir statüde bulunmasıydı. Bu iki hususu ve yıllarca içinde bulunduğumuz yanlıştan rahatsızlığını en çok seslendiren ve Ayasofya'nın ibadete açılması mücadelesini hiçbir zaman bırakmayan bir camianın mensubu olarak tekrar memnuniyetimizi dile getirmek istiyor; Danıştay Genel Kuruluna, 10. Dairenin kıymetli üyelerine, hassaten Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyorum.

Bin beş yüz yıla yaklaşan ömründe binanın en iyi korunduğu dönemi Türklerin idaresi altında yaşadığını, ibadete açıldığı takdirde ülkemizde tarihî değer taşıyan pek çok ibadethanede olduğu gibi tarihin mirasının titizlikle muhafaza edileceğini, bu konuda hiç kimsenin tereddüt veya endişe yaşamaması gerektiğini hatırlatıyor, kararın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, inşallah yarınki cuma namazının Ayasofya'da kılınma bahtıyarlığına bizleri eriştirecek olan Rabb'ime hamedediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Destici, selamlayalım lütfen.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Başta Fatih Sultan Mehmet Han olmak üzere, İstanbul'u İslam'a, Türklüğe hediye eden komutanından erlerine, Peygamberimiz (SAV) övgüsüne mahzar olmuş ordunun her ferdini rahmetle yâd ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Şeker...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, ülkenin büyük kısmını tehdit eden depremlerin etkisini en aza indirebilmek için riskli yapıların yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, deprem ülkemizin büyük bir kısmını tehdit ediyor. Deprem bölgelerindeki endüstrileşme derecesi ve nüfus yoğunluğu felaketin boyutunu da artırıyor. Her deprem sonrası “Türkiye bir deprem ülkesidir, depremle yaşamaya alışmalıyız.” ifadesini kullanırız. Yani, devlet olarak, belediyeler olarak ve birey olarak tedbirleri alıyoruz, üzerimize düşen sorumluluğu yerine getiriyoruz, güven içinde yaşamaya devam ediyoruz demek istiyoruz. Gerçekten öyle miyiz acaba? Dün depremle ilgili kurumların sorumluluğundan bahsetmiştim. Birey olarak yaşadığımız riskli alan

ve yapıların dönüşümünde rantı değil canımızı düşünmeliyiz. Beklenen İstanbul depreminde Marmara Bölgesi'nde sağlam görünen birçok binanın da yıkılacağını düşünüyorum. Depremlerin etkisini en aza indirmek için bireysel olarak devletin sunduğu imkânlardan istifade ederek riskli yapılarımızı yenilemeliyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu...

2.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Ayasofya'nın 24 Temmuz Cuma günü kılınacak cuma namazıyla yeniden ibadete açılmasına ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ayasofya... Bu aziz milleti en zayıf anında yakalayıp Ayasofya'yı zincire vurduran Hristiyan Batı boynumuza koca bir utanç yaftası asmıştı. Bu yaftadan kurtulmak ve bu coğrafyada yeni bir dirilişi müjdelemek cesur ve kararlı bir liderle gerçekleşecekti; bu sevdayla. Bağdat'ta bir marangozun muhteşem bir minber yaptığını, bu minberi de Mescid-i Aksa'yı fethedecek komutana vereceğini öğrenen bir çocuğun bu fetih sevdasına bir ömür vererek bu fethi gerçekleştirmesi gibi bir hikâyesi vardır Ayasofya'nın. Ayasofya'nın açılışı kadim bir medeniyet coğrafyasının kızıl elması, yeniden bir dirilişin sembolü, işaret fişegidir. Yarın, cuma günü, Ayasofya minarelerinden yükselecek Ezan-ı Muhammedi bütün mazlum coğrafyalar için yeni bir dirilişin habercisi olacaktır inşallah.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

3.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin hizmet binası, yol yapım ve ıslah çalışmalarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – AK PARTİ iş yapmıyor, yapmadığınız gibi, yaptırılmıyorsunuz da.

Buradan Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Kurum'a sesleniyorum: Genel Kurulda bütçe görüşmelerinde kendilerine iletmiştim, İller Bankasından Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası'yla ilgili kredilendirme başlamıştı, yedi ay ara verdiniz; 2019 Nisanda başlanacaktı, hâlâ başlanmadı. Yine Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, yol yapım ve ıslah çalışması için kredi kullanmak üzere Belediye Kanunu çerçevesinde onay istemiş. Islah edilecek olan deredir. İklim değişikliği sebebiyle sel baskınlarının arttığı ülkemizde altyapıyı güçlendirmek için ivedi adımların atılması gerekirken maalesef hâlâ ses yok. Çünkü her sel baskınında vatandaşımızın iş yeri, evi hasar görmekte, canı tehlikeye düşmekte, büyük maddi ve manevi zarar ortaya çıkmaktadır. Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün sekiz aydan beri önünde duran bu izni bir an evvel onaylamasını bekliyoruz. Bu projenin yaşama geçmemesi hâlinde ortaya çıkacak sel baskınındaki can ve mal kaybı AK PARTİ Hükûmetlerinin boynunda olacaktır. Vicdanınız varsa, insan hayatını önemsiyorsanız hemen gereğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, bütün ülkeler coronavirüs salgınından olumsuz etkilenen ekonomilerini desteklemek için tedbirler almaya çalışırken AK PARTİ'nin üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikasının yeni dönemde de devam edeceğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coronavirüs nedeniyle tüm dünya bugüne kadar benzerini yaşamadığı küresel bir salgınla karşı karşıya geldi. Bütün ülkeler salgına karşı bir yandan sağlık alanında büyük uğraşlar verirken diğer yandan da olumsuz etkilenen ekonomilerini desteklemek için tedbirler almaya çalıştı. Cumhurbaşkanımız

Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde salgınla mücadelede elde edilen başarı, Türkiye için salgın sonrası ekonomik sıçramanın gerçekleşmesi bakımından ciddi avantajlar sunmaktadır. Verilere göre mayıs ayından itibaren yukarı yönde toparlanma sinyali veren ihracat, haziran ayında artışa geçerek bir önceki aya göre yüzde 35,13; geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 15,77 artarak 13 milyar 469 milyon dolar olarak gerçekleşti. AK PARTİ olarak üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikamız salgın sonrası yeni dönemde de devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil...

5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için daha kaç hayvanın öldürülmesinin beklendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara'da Küçükesat'ta Volkan Uzun isimli bir sapık komşusunun kendisine emanet ettiği yavru köpeğe tecavüz ederek öldürdü. Sevgili arkadaşlar, biz yasal düzenleme yapmadığımız için bu sapığın alacağı ceza 900 TL civarı bir idari para cezası. “Tutuklansın.” diyorlar sosyal medyada, tutuklanma ihtimali yok bu sapığın. Bakın, AKP Genel Başkanı ne diyor. Haziran 2018: “Hayvan haklarıyla ilgili tasarımı bu yeni dönemde öncelikle yürürlüğe alacağız.” Ekim 2018: “Yasa neyi bekliyor, bir an önce çıkartın.” Nisan 2019: “Hayvan hakları yarasını bir an evvel çıkartın.” AKP Genel Başkanının sözleri bunlar. Biz, burada, bu Mecliste 4 parti bir araya geldik, ortak mutabakatla ilk defa dedik ki bu konuda yasa çıkartalım, araştırma komisyonumuz bu konudaki görüşünü sundu. Hepiniz oyladınız, kabul ettiniz. Sevgili arkadaşlar, biz daha ne bekliyoruz? Kaç hayvanın öldürülmesini bekliyoruz? Netflix'i yasalamaktan daha mı kıymetsiz bu hayvanların canları?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hepinizden rica ediyorum, hayvan hakları yarasını çıkartalım arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

6.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, öldürülen üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına karşı işlenen tüm suçları lanetlediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün bir canı tarafından hunharca katledildiğini öğrendiğimiz Pınar Gültekin'in acısı bizleri kedere boğdu. Kadına karşı işlenen tüm suçları lanetliyorum. Bu canilerin ve işledikleri bu rezil cinayetlerin bizim medeniyetimizde de anlayışımızda da yaşantımızda da tek bir kum tanesi kadar yeri ve bahanesi yoktur, olamaz. Hep birlikte bu şiddete karşı duracak, bunları millet olarak yeneceğiz. Pınar Gültekin'i katleden canininin hak ettiği en ağır cezayı alacağından hiç şüphem yoktur. Bir daha asla yaşamak istemediğimiz kadına şiddetin son bulması için devletimizin ne gerekiyorsa yapacağına inanıyorum. Bu vesileyle Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabır ve başsağlığı diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

7.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Tosyalı çeltik üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu'nun coğrafi işaretli tarım ürünlerinden olan Tosya pirincinin 23 bin dekar olan mevcut ekim alanı, 2019 yılı itibarıyla su ve toplulaştırma sorunu nedeniyle 9 bin dekara kadar düşmüştür. Her yıl artan girdi fiyatları, ithalatı önceleyen tarım politikaları ve bu sene yaşanan kuraklık nedeniyle

çok daha zor günler geçiren Tosyalı çeltik üreticilerimiz özellikle su problemiyle ilgili acil çözüm beklemektedir. İktidarın 2017 yılında “Temelini attık.” dediği ancak yerinde yeller esen Devrez Kızlaryolu Barajı tamamlanana kadar Gölçayı veya Kızılca Çayı göletleri kurulup çeltik ekimine tahsis edilmelidir. Ayrıca kuru hububat deposu bulunmadığı için ürünlerini beş yıl önceki fiyatlardan tüccara satmak zorunda kalan Tosyalı çiftçilerimiz için hububat deposu muhakkak yapılmalı, Tosya’da Toprak Mahsulleri Ofisi Alım Şubesi mutlaka açılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

8.- *Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı şekilde hizmet sunmaya çalışan kahvehaneler ve kiraathaneler ile hâlâ kapalı olan halı sahalar nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi için Aile ve Sosyal Politikalar, Sağlık ve İçişleri Bakanlarına seslendiğine ilişkin açıklaması*

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle Sağlık Bakanı, İçişleri Bakanı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanına sesleniyorum: Futbol maçları oynanıyor ancak halı sahalar hâlâ kapalı, binlerce insan mağdur ve çok ciddi anlamda zarar ediyorlar. Diğer bir taraftan, kafeler açık ancak kafe sahipleri de zarar ediyor çünkü kafelerde oyun oynamaya hâlâ izin verilmedi.

Yine, aynı şekilde eğlence sektörü... Ülkemizde eğlence sektöründen yaklaşık 1 milyon kişi evini, ailesini geçindiriyor. Hâlâ eğlence sektörüne bu açılış izni verilmediğinden dolayı bu sektörde binlerce insan mağdur, zarar ediyor ve de iş yerlerini kapatıyor. Bu sektör açılmadığından dolayı buna bağlı çok sayıda esnafda aynı şekilde zarar etmektedir. Bu sebepten dolayı gerekli önlemlerin alınıp bir an önce eğlence sektörünün açılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

9.- *Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in, 24 Temmuz Cuma günü seksen altı yıl sonra Ayasofya Camisi’nde ilk cuma namazının eda edileceğine, başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması*

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın, Allah nasip ederse Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımlarıyla seksen altı yıl sonra Ayasofya Camisi’nde ilk cuma namazını eda edeceğimiz ve Ayasofya “cami” olarak hizmet vermeye başlayacaktır. Fatih Sultan Mehmet İstanbul’u fethettikten sonra Ayasofya’yı cami hâline çevirmiştir ve bizlere emanet etmiştir. 1934 yılında alınan bir kararla müze hâline çevrilen Ayasofya Camisi hakkındaki her türlü tasarruf tamamen orayı fetheden Fatih Sultan Mehmet Han’a aittir. Sadece Fatih Sultan Mehmet Han’ın emanetine sahip çıkarak Ayasofya’nın aslına rücu etmesi, bizlerde, milletimizde ve Türk İslam âleminde büyük sevinç ve teveccüh oluşturmuştur.

Adaletin yerine gelmesinde başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere tüm emeği geçenlere de teşekkür ederiz. Vatanımıza ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

10.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 9 Mayıs 2016 tarihinde ihalesi yapılan Bursa ili Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesinin neden hâlâ tamamlanmadığını ve devletin ne kadar zarara uğratıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ihalesi 9/5/2016'da yapılan, 450 milyon lira yatırım bedeli açıklanan, 75 milyon lirası hayırsever bir iş adamından alınan, inşaatı yüzde 37 seviyesindeyken yarım bırakılan, o günden bugüne kadar bir çivi dahi çakılmayan -yüklenici firmanın- 30/1/2020'de tasfiye edileceği bildirilen, 14 Temmuz 2020'de de ihalesinin tekrar yapılacağı açıklanan Bursa Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi için bir yıl önce Sayın Sağlık Bakanına yönelttiğimiz soruya hâlâ cevap yok. Tahmini kamu zararının 100 milyon lira olduğu belirtilen hastanenin akıbeti nedir? Devlet ne kadar zarara uğratılmıştır? İnşaatın kalan kısmının sekiz yüz günde tamamlanacağını basından öğreniyoruz. Beş yıldır hastaneyi neden yapmadınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 25 Temmuz 711'de Tarık bin Ziyad'ın fethiyle İspanya'nın çağlar boyu İslam yurdu olduğuna ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, 25 Temmuz 711; Tarık bin Ziyad İspanya'yı fethetti. Çiçeği burnunda 19 yaşındaki komutan Tarık bin Ziyad 12 bin kişilik bir kuvvetle Sebte'yi, Cebelitarık Boğazı'nı geçip Vizigotların hâkim olduğu Endülüs'e ulaştı. Tarık, emir vererek askerlerini taşıyan gemilerin hepsini yaktırdı, böylece geri dönme ümidini ortadan kaldırdı. Sonra da askerlerine “Karşımızda düşman, arkamızda deniz var; ya başarır zafere ulaşırsınız ya da şehit düşer cennete gideriz. İnaniyorum ki Allah'ın izniyle zafer bizim olacaktır.” dedi. Büyük mücadelelerden sonra Vizigotların Kralı Roderich'in 100 bin kişilik ordusu bozguna uğratıldı ve İspanya çağlar boyu İslam yurdu oldu. Asırlarca Endülüs ilmin, adaletin, şecaatin, fedakârlık, vefakârlık ve de medeniyetin merkezi olarak cihana ışık saldı.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

12.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Gölbaşı ilçesi Çataltepe köyünde bulunan ve beş yıl önce kapatılan hemzemin geçidinin tekrar açılarak mağduriyetin giderilmesi konusunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanına çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Gölbaşı ilçemizin Çataltepe köyü Tecirli mezrası mevkisinde bulunan hemzemin geçit Devlet Demiryollarınca yenilenmek ve yeniden açılmak şartıyla yaklaşık beş yıl önce kapatılmıştır. Aradan geçen yıllara rağmen ilgili Bakanlıkça herhangi bir çalışma yapılmadığı gibi hemzemin geçit de açılmamıştır. Unutulan ve bugüne kadar açılmayan geçit nedeniyle bölge halkı ve köylülerimiz her gün demir yolu üzerinde büyük bir tehditle karşı karşıya kalmaktadır. Gölbaşı halkı adına Ulaştırma Bakanlığına buradan çağrıda bulunuyorum: Herhangi bir can ve mal kaybı yaşanmadan Tecirli hemzemin geçidinin açılması için gerekli çalışmaları bir an evvel başlatın, hemzemin geçidi açın, halkımızın mağduriyetini giderin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Emet ilçesi ve köylerinde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kütahya Emet'te şebeke suyu içilemiyor, yıl 2020; Emet'e bağlı köylerimiz arsenikli su içmek zorunda kalıyor. AK PARTİ'li Emet Belediyesi parası ödenmediği için İğdeköy başta olmak üzere köylerimize su vermemekte ve içilmesi yasak olan arsenikli suyu içmeye mahkûm bırakmaktadır. Mayıs ayından beri, yaklaşık üç aydır bu şekilde devam ediyor, 2020 Türkiye'sine yakışmıyor. Bu, pandemi döneminde daha da insafsız bir durumdur. Yıllardır getirilemeyen sağlıklı su çok mu zor, kaynak mı yok? Bu zehirli suyla insanlarımız yıllardır kanser başta olmak üzere kronik arsenik zehirlenmesine maruz bırakılıyor. Reva mı, hak mı, sefasını çekmek onların da hakkı değil mi? Bor madeninden milyarlarca lira gelir elde edilmesine rağmen bundan kaçınılması hiç de doğru değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

14.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehirli çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Porsuk havzasında 40 bin dönümlük arazide tarımı yapılan pancar, mısır, soğan, ayçiçeği, kabak, kavun, karpuz, yonca yandı. Sazak, Biçer, Ahurözü, İlören, Ömerler köyleri “İmdat!” diyorlar. Tarımın son derece stratejik bir sektör olduğu zamanımızda Türk ekonomisi ve köylüleri yardım bekliyorlar. Sulu tarımın, kuru tarıma göre 4-5 kez daha verimli olduğu ortamda köylüler mazot, tohum, gübre, ilaçla boğuşurken Eskişehir köylülerinin emeklerinin boşa gitmesi, millî gelirin kayba uğraması kabul edilemez, alternatif çözümleri vardır. İlgilileri, susuzluğa seyirci kalmamaya, her yıl yaşanan bu soruna çare bulmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilinde belediye statüsünden köy statüsüne geçen yerleşim yerlerindeki vatandaşların yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, belediyeleri kapatılıp köy statüsüne düşen yerleşim yerlerinde yaşayan vatandaşlarımızın çilesi bitmiyor. Buralarda belediyeler kapanırken “Daha iyi hizmet alacaksınız.” diye söz veren AKP, maalesef belediye döneminde verilen hizmetlerin yarısını bile sunamamıştır. Seçim bölgem Afyonkarahisar ili Sandıklı ilçesi Yavaşlar köyü ve Hocalar ilçesi Yeşilhisar köyü buna örnektir. Hem Yavaşlar köyünde hem de Yeşilhisar'da çöpler günlerce toplanmamakta, sineklere karşı hiçbir ilaçlama yapılmamakta, hastalıklara âdeta davetiye çıkarılmaktadır.

Ayrıca Banaz-Sandıklı yolu duble yola çevrilmediği için de bölge halkı büyük bir mağduriyet yaşamaktadır.

Yine, daha önce de bu Gazi Mecliste dile getirdiğim ambulans eksikliği yüzünden Yeşilhisar'da hâlâ can kaybı yaşanmaya devam etmekte, itfaiye aracının azlığından bölgede yangınlara müdahalede geç kalınmaktadır. Yeşilhisar'da otuz yıllık su şebekesini kullanmaya mahkûm edilen, su arızasında köy halkının başının çaresine bakması istenen ve köylerde hizmet alamayan hemşehrilerimin sesini duyup artık bu hizmetin yapılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

16.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yürütmeye, yasama ve yargı organlarının ülkeye en iyi hizmeti vermesi temin edilirken bölgesel ve küresel krizlere karşı etkin, hızlı ve kapsamlı refleksler verebilme imkânına kavuşulduğuna ilişkin açıklaması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci yılını geride bıraktık. 16 Nisan 2017'de yapılan halk oylamasıyla aziz milletimiz, ülkemizin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yönetilmesine karar vermiş ve iki yüz yılı bulan demokrasi arayışımızda doğrudan milletimizin iradesiyle hayata geçirilen yönetim reformuna kavuşmuştur. 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerle de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk başkanı olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın seçilmesiyle demokrasimizin sacayağı olan yürütme, yasama ve yargı organlarının her birinin kendi alanında ülkeye en iyi hizmeti vermesi temin edilirken Türkiye bölgesel ve küresel krizlere karşı daha etkin, daha hızlı ve daha kapsamlı refleksler verebilme imkânına da kavuşmuştur. İnşallah, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ülkemizi 2023 hedeflerine, 2053 ve 2071 vizyonuna ulaştırana kadar durmadan, hizmet çitasını hep yükselterek yolumuza devam edeceğimiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar...

17.- *İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, Muğla ilinde öldürülen üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına yönelik her türlü şiddetin karşısında olduklarına ilişkin açıklaması*

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Muğla ilimizde yaşayan tertemiz yavrumuz Pınar Gültekin kızımızın bir canı tarafından hunharca katledilmesi hepimizi derinden yaralamıştır. Daha hayatının baharında gencecik bir can daha ziyan oldu; mekân cennet olsun.

Kadına yönelik her türlü şiddetin karşısındayız. Kadına şiddet insanlığa ihanettir. Şiddeti uygulayan kim olursa olsun millet olarak tek yürek şiddete “Dur!” diyeceğiz. Suçluların bir an evvel en ağır şekilde cezalandırılmasını arzu ediyoruz. Peygamber Efendimiz'in kadınlara yönelik şu sözlerini bir kez daha hatırlatayım: “Onlara yediğinizden yedin, giydiğinizden giydirin; onları dövmeyin, onlara ‘çirkin’ demeyin, fena söz söylemeyin.” Ve yine, Allahutaala şöyle buyurdu: “Kadınlara karşı iyi ve hayırlı olmanızı istiyorum çünkü onlar sizin analarınız, kızlarınız ve teyzelerinizdir.”

Bu vahşete son diyor, bir kere daha Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünal...

18.- *Karabük Milletvekili Cumhur Ünal'ın, AK PARTİ politikaları ve yöneticileri sayesinde Karabük Demir Çelik Fabrikasının üretimi ile ürün çeşitliliğinin arttığına ilişkin açıklaması*

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Atatürk'ün emriyle 3 Nisan 1937'de kurulan Karabük Demir Çelik Fabrikası (KARDEMİR) sektöründe katma değer üretirken iş ve aş kapısı olarak Karabük'e hayat vermeye devam etmektedir. KARDEMİR, 300 bin tona düşen üretimden, 2002 sonrası AK PARTİ politikaları ve KARDEMİR yöneticileri sayesinde bugün 2,8 milyon ton üretim yapan, ray ve tren tekeri de dâhil olmak üzere ürün çeşitliliğini artırmış bir fabrikadır. Bugün KARDEMİR yönetiminin 11 üyesinden 4'ü SPK tarafından atanan, önceki dönem AK PARTİ milletvekilliği yapmış bağımsız üyelerdir. Bağımsız üyelerimiz özellikle KARDEMİR'in menfaatlerini ve çıkarlarını korumak için gayret ederken yönetim içi denge unsuru olarak da önemli görev üstlenmektedirler.

Özellikle, üstün gayretlerinden dolayı bağımsız üye ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olan Ömer Faruk Öz'e, bağımsız üyelerimize, KARDEMİR için mücadele veren tüm Yönetim Kurulu üyelerimize ve KARDEMİR'e emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

19.- *Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, ülkede son bir buçuk yılda birçok esnafın kepenk kapattığına, Kırklareli ilindeki çiftçinin, emeklinin ve çalışanın da zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması*

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son bir buçuk yılda 81 ilde yaklaşık 100 bin esnafımız kepenk kapattı, onların yanında yüz binlerce çalışan da işsiz kaldı. Esnafa “İş yerini kapattın, kahveyi kapattın, pastaneyi kapattın, berber dükkânını kapattın; peki, bunların kiralaları nasıl ödenecek? Ne yiyip ne içeceksiniz?” diye soruldu mu? Hayır, sorulmadı. Ne söylendi? “Git borç al kardeşim.” dendi. On sekiz yıldır faize karşı olan sarayın ödediği faiz tam 1 trilyon 3 milyar liraya ulaştı. Tefeciye ödenen paranın onda 1’ini esnafa verseniz Kırklareli’deki eli nasırlı esnafımız rahat nefes alacak; çiftçiye verilse Kırklareli’nin, Trakya’nın afetten zarar görmüş, toprağına aşık çiftçisi tekrardan üretmeye başlayacak; çalışana, emekliye verilse vatandaş biraz nefes alacak, huzur bulacak, refaha kavuşacak.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

20.- *Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Güleender Açıanal'ın, Covid-19 salgını sürecinde özveriyle çalışan eczacılara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması*

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm dünyayı sınavan Covid-19 salgını ne yazık ki ülkemizde de kendini göstermiştir. Cumhurbaşkanımız, ilgili bakanlıklarımız ve Bilim Kurulunun birlikte çalışmasıyla ülkemiz bu süreci çok iyi yönetmiştir. Bu süreçte her kademedeki sağlık çalışanlarımız büyük bir özveri gösterdiler.

Ben, eczacılara ayrı bir pencere açmak için söz almış bulunuyorum. Sağlık Bakanlığımızın birinci basamak sağlık kuruluşu olarak tescil ettiği eczaneler, ilaç satışı ve sağlık danışmanlığı hizmetlerini hiç aksatmadılar. Raporlu kronik hastalarımızın hastaneye gitmeden üç aylık ilaçlarını almalarını, maskelerine ücretsiz ulaşmalarını sağladılar.

Salgın sürecinin en ön saftaki hizmetkârları olan, mesleğimizin kıymetini ve gücünü bir kez daha gösteren değerli meslektaşlarımızı kutluyor, her birine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Görevinizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Gözgeç...

21.- *Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'nın Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfyesine uygun olarak yeniden ibadete açılacağına ilişkin açıklaması*

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, seksen altı yıl sonra Ayasofya'nın yeniden, Fatih Sultan Mehmet Han'ın Vakfyesi'ne uygun olarak ibadete açılmasına saatler kaldı. Hasret ve inançla beklenen, fethin sembolü, Fatih Sultan Mehmet Han'ın emaneti Ayasofya'nın dirilişine şahitlik etmeyi nasip eden Rabb'ime şükürler olsun.

Ayasofya'nın dirilişi, bizi biz yapan değerlerimizle daha güçlü, yeniden buluşmamızdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi, Ayasofya'nın dirilişi, Türk milleti, Müslümanlar ve tüm insanlık olarak dünyaya söyleyecek yeni sözlerimiz olduğunun ifadesidir. Osman Yüksel Serdengeçti'nin ve üstat Necip Fazıl'ın dizelerindeki “İkinci bir fetih...” ve “Ayasofya açılacak.” müjdeleri çok şükür ki milletimizin gönülden duası ve coşkusuyla yarın gerçekleşiyor.

“Rüzgârlar essin kubbende, hürriyetin, / Ta ezelden sen bizimsin, biz de senin Ayasofya.”

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

22.- *Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Hatay'ımızın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümü. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz.” diyerek üstlendiği Hatay meselesi, bu süreç 2 Eylül 1938 tarihinde Hatay Devletinin kurulmasına kadar devam etmiş ve seksen bir yıl önce Hatay Devleti Millet Meclisinin oy birliğiyle almış olduğu vatanperver bir kararın ardından Hatay, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ili olmayı tercih etmiştir.

“Hatay benim şahsi meselemdir.” diyerek hasta yatağında bile Hatay davası için mücadele eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve bu dava için mücadele etmiş Tayfur Sökmen'i ve arkadaşlarını rahmetle minnetle anıyor; Hatay'ımızın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümünü kutluyorum.

Bizler de devlet olmaksızın millet olmayı tercih eden Hatay'ı layık olduğu yere taşımak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

23.- *Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

23 Temmuz 1939 tarihinde, Pazar günü saat 11.40'ta yapılan ana vatana katılış töreninde Antakya'da kışladan Fransız Bayrağı indirilerek Türk Bayrağı çekilmiştir. Böylece, Türkiye'nin 67'nci vilayeti olacak olan Hatay kurulmuş oldu.

Hatay'ı kendi şahsi davası hâline getirip yürüttüğü aktif politikayla Hatay'ımızı önce bağımsız devlet statüsüne getiren, daha sonra ana vatana katılmasını sağlayan; stratejik öngörü, ileri görüşlülük ve diplomatik olgunluk sayesinde bir savaşta girmeden Hatay'ın ana vatana katılmasını müjdeleyen başta Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve ilk Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen olmak üzere tüm aziz şehitlerimiz ve kahraman gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyor; kırk asırlık Türk yurdu olan Hatay'ımızın ana vatana katılışının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümünü gururla kutluyorum.

Millet olmayı devlet olmaya tercih eden Hataylılardır ve Hataylı olmaktan onur duyuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

24.- *Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay iline yapılan uçak sefer sayısının artırılarak uçuşların aktarmasız olarak düzenlenmesini ve Hatay uçuş frekanslarının çoğaltılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması*

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, Hatay'dan Ankara'ya haftada sadece iki gün uçak seferi var. Bu uçuşların saatleri de kimse için uygun değil. Hataylılar görüşmelerine, sınavlarına, toplantılarına, mülakatlarına yetişmek için ya İstanbul üzerinden aktarma yapıyor ya da önceden Ankara'ya ulaşarak otellerde konaklıyorlar. Yani her iki durumda da maddi külfete katlanıyorlar, ekstra zaman harcıyorlar. Bu seferler artırılmalı, uçuş saatleri de daha insani saatlere çekilmeli, ayrıca İzmir, Antalya gibi illerimize de uçak seferleri konulmalı. Hataylı iş adamları, sanayiciler, ticaret erbabları, öğrenciler hava yollarından bu düzenlemeleri bekliyor. Yolcu potansiyeli açısından sıkıntı yokken, talep arzdan daha fazla iken bu düzenlemeler neden yapılmaz, insanlar neden perişan edilir, anlaşılır bir durum değil. Dolayısıyla tüm Hataylılar adına bu düzenlemelerin bir an önce yapılmasını istiyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

25.- *Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Atatürk, Fransız Büyükelçisiyle yaptığı bir sohbet: “Ben, toprak büyütme delisi değilim. Barış bozma alışkanlığım yoktur. Ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyicisiyim; onu almazsam edemem. Büyük Millet Meclisi kürsüsünden milletime söz verdim: Hatay’ı alacağım. Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getirmesem onun huzuruna çıkamam, yerimde kalamam. Ben şimdiye kadar yenilmedim, yenilemem; yenilsem bir dakika yaşayamam. Bunu bilerek ve sözümü mutlaka yerine getireceğimi düşünerek benim dostluğumu lütfen bildiriniz ve doğrulayınız. Hatay, benim şahsi meselemdir.” der. Bugün Hatay’ın ana vatana katılışının 81’inci yıl dönümü, kutlu olsun. Tüm dünyaya inat Hatay Türk’tür ve ilelebet Türk kalacaktır. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özer...

26.- *Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması*

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanarak yürürlüğe giren bitki koruma ürünleri satış yetkisi ve depo izniyle ilgili yönetmelik nedeniyle ziraat mühendisleri haklı bir tepki içindeler. Tarım Bakanlığına buradan soruyorum: Zirai ilaç satışı yapma yetkisinin, bunun eğitimini alan ve uzmanlaşan ziraat mühendislerinin dışında eczacı, kimyager ve kimya mühendislerinin yanı sıra orman mühendislerine de verilmesi hangi akıldan çıkmıştır? Bu yönetmeliğin sağlıklı gıda üretimine etkileri düşünülmüş müdür? Bu yönetmeliğin nedeni nedir, burada amaçlanan nedir? İnsanlarımızın topraktan sofraya sağlıklı beslenmesine çalıştığını söylerken ilgili ilgisiz her meslek alanına tarımsal ilaç üretme, satma ve ekim alanına uygulama yetkisi vermeniz ne kadar doğrudur? İnsanlarımızın beslenirken bitki koruma ilaçlarıyla zehirlenmesi olasılığı sizi ilgilendirmiyor mu? Doğru olan, herkesin kendi işini yapması değil midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

27.- *Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, bugün 23 Temmuz, Erzurum Kongresi'nin yapıldığı gün, milletçe yıldızımızın parladığı an. Erzurum Kongresi, aziz milletimizin yeniden diriliş manifestosudur; haşmet, heybet ve vakarla küresel ezberleri bozmanın adıdır; Orhun'dan Söğüt'e millî düşünüş manasını ortaya koyan, tarih yazan bir milletin birlik ve beraberlik tezahürüdür. Erzurum Kongresi, ölümlerle eğlenen tunç yürekli bir milletin dadaşlar otağında buluşarak cihana “tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet” kararlılığını bu iman coğrafyasında ortaya koymasındır. Bu muhteşem şahlanışın 100'üncü yıl dönümüne katılan Meclis Başkanımız Sayın Mustafa Şentop ve Başkanlık Divanına dadaşların minnet ve şükran hisleri bakidir. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere “Vatan bir bütündür, asla parçalanamaz.” imanının ifade bulduğu Erzurum Kongresi katılımcılarını rahmet, şükran ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Canbey...

28.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, 24 Temmuz Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Özgür basın demokrasinin teminatıdır. Vatandaşlarımıza tarafsız ve doğru bilginin aktarılması, haber alma hakkının korunması ve her türlü fikrin dile getirilmesi noktasında basın çalışanlarının önemli sorumlulukları bulunmaktadır. Ülkemizin millî menfaatlerine karşı ulusal ve uluslararası arenada oluşturulmaya çalışılan dezenformasyona karşı en büyük mücadele yine özgür ve millî basın çalışanlarımızla mümkün olacaktır. Evrensel gazetecilik ilkelerine ve meslek ahlakına sadakatle bağlı çalışan medya mensuplarımızın daha özgür, daha güvenli ve daha rahat çalışma koşullarına sahip olabilmeleri, emeklerinin karşılığını alabilmeleri, kendilerini geliştirebilmeleri için çalışmalar yürütüyoruz.

Pandemi sürecinde yaşanan zorluklarda da her zaman basın mensuplarımızın yanında olduk ve olmaya devam ediyoruz. Dünyanın dört bir tarafında savaş, afet, pandemi, yağmur, çamur demeden mücadele eden ve bilgi edinme ihtiyacını karşılamak adına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – ...her türlü zorluğa göğüs geren basın mensuplarımızın 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'nı kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

29.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sosyal medya aracılığıyla yapılan kişisel saldırılara karşı olduklarına ve bu konuda ortak akılla düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı şöyle dedi: “YouTube, Twitter, Netflix gibi sosyal medyalara karşıyız. Bu millete bu tür mecralar yakışmıyor.” Millete vergi ödemek mi yakışıyor? Çocuğuna elbise alamadığı için kendini yakmak mı yakışıyor? 1.170 lirayla bir ay geçinmek mi yakışıyor? Geçmediği köprülere ücret ödemek mi yakışıyor? Dakikada 34 bin lira tefecilere faiz ödemek mi yakışıyor? Aslında şunu demek istiyorsunuz: Ülkeyi huzurla, adaletle yönetemiyoruz, refahı sağlayamıyoruz; bu nedenlerle eleştirilmeyi kendimize yakıştıramıyoruz. Başa çıkamadığınız insanları tutuklatırsınız, başa çıkamadığınız sosyal medya sitelerini kapatırsınız, 83 milyonluk halk sizin zevkinize, aklınıza göre mi yaşayacak? Kişisel hakaretlere karşıyız ve ortak bir akılla bu konuda düzenleme yapılmadık ancak kişisel hakaret başka, yasakçı zihniyet başkadır. Ne yaparsanız yapın bu halkı susturamadınız, susturamayacaksınız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sezal...

30.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, 2019 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine Kahramanmaraş ilinden 11 firmanın girdiğine ve ülkenin kalkınmasına katkı sağlayan Kahramanmaraşlı sanayicilere şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçen hafta, İstanbul Sanayi Odasının, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu 2019 araştırması sonuçlandı. 2019 yılı satış büyüklüğüne göre yapılan bu araştırmada memleketim Kahramanmaraş'tan 1 firma ilk 100'de olmak üzere 11 firmamız bu listede yer almıştır, geçen yıl bu sayı 9'du. Kahramanmaraş, başta tekstil olmak üzere çelik eşya, enerji, çimento, gıda, kuyumculuk ve ayakkabı sektörlerinde Türkiye'de söz sahibi olan bir şehir. Özellikle tüm dünyanın pandemi süreci sebebiyle ekonomik anlamda zor zamanlar yaşadığı bu süreçte, gecesini gündüzüne katarak Kahramanmaraş'ın

ve ülkemizin kalkınması için çaba sarf eden, şehrimizin ve ülkemizin ekonomisine ve istihdamına katkı sağlayan tüm sanayicilerime şükranlarımı sunuyor, başarılarının devamını dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut ..

31.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2019 yılında 474 kadının bir erkek yakını tarafından öldürüldüğüne ve bu konuda etkin önlem alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, kadın ve çocuklara yönelik şiddet, taciz, tecavüz, katliam ve eşitsizlik haberleriyle sarsılmadığımız gün neredeyse yok artık. 2019 yılında 474 kadın, akrabası, eşi, çocuğu, sevgilisi ya da tanıdığı olan bir erkek tarafından katledildi. “Cennet anaların ayağının altındadır.” hükmüne rağmen kadınlarımıza, çocuklarımıza kıyıyorlar. Kadını, aileyi ve çocukları koruyamayan; katliamları, şiddeti, tecavüzü ve tacizleri engelleyemeyen siyasi iktidar, kadını ve aileyi korumaya yönelik imza atılan İstanbul Sözleşmesi’ne itiraz ediyor. Şiddete ve katliama yönelik itirazları dillendirip gereğini yapamayanlar, sözleşmenin devlete yüklediği sorumluluk ve ödevleri yerine getirmiyor; bu ne yaman çelişkidir böyle. Yalandan ağlamayın, timsah gözyaşları döküp vicdanlarınızı rahatlatmaya çalışmayın. İktidar artık bu oyuna son versin. Samimiyseniz, kadınlarımızı ve çocuklarımızı korumak istiyorsanız etkin önlem alın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.56

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun Sayın Türkkan.

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Hatay’ın ana vatana katılmasının 81’inci, Erzurum Kongresi’nin 101’inci ve 23 Temmuz gazeteci yazar Necdet Sevinç’in vefatının 9’uncu yıl dönümüne, milletin hayvana şiddetin Kabahatler Kanunu kapsamından çıkarılarak Ceza Kanunu kapsamına alınması yönünde beklentisi olduğuna, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için gerekli desteği sağlayacaklarına, Çin’in Doğu Türkistan’daki Uygur Türklerine karşı işlediği insanlık suçlarına Türkiye’nin de tepki göstermesi gerektiğine ve Malatya ilinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Cumhuriyet tarihimizin en büyük diplomasi başarılarından biri olan Hatay’ın ana vatana katılmasının 81’inci yıl dönümü. Millî davamız uğruna büyük mücadele ve fedakârlık gösteren Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere merhum Tayfur Sökmen ve emeği geçen tüm devlet adamlarımızı saygı, minnet ve rahmetle anıyorum.

Bugün, aynı zamanda, Kurtuluş Savaşı’mızın dönüm noktalarından Erzurum Kongresi’nin de 101’nci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Manda ve himayenin reddedildiği, ilk kez ulusal bağımsızlığın koşulsuz olarak esas alındığı ve millî sınırlar gibi önemli kararların yer aldığı Erzurum Kongresi’ni, yıl dönümünde, hayırla yâd ediyoruz. Başta Kongre Başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere dönemin zor şartlarında vatan sevdası ve bağımsızlık aşkıyla elini taşın altına koyan tüm devlet adamlarımızı saygı ve minnetle anıyorum. Kongrede alınan “Millî sınırlar içinde vatan bölünmez bir bütündür, parçalanamaz.” kararı bugün İYİ PARTİ olarak bizim de aynı ruh ve heyecanla taşıdığımız en önemli değerimizdir.

Gazeteci Yazar Necdet Sevinç, benim de bir dönem Tercüman gazetesinde birlikte kalem aldığım, güçlü kalem ve davaya adanmış geniş gönlüyle, inancını ve cesaretini tüm yaşamı boyunca ortaya koyan büyük bir Türk milliyetçisiydi. Necdet Sevinç’i vefatının 9’uncu yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Hatay’da gece yarısı bir evin bahçesindeki köpeği bıçaklayan canı gözaltına alınmış, “Köpeği yoldan geçerken tesadüfen gördüğünü ve bıçakladığını” ifade etmiş, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılan bu canı, sabaha karşı köpeğin bulunduğu bahçeye tekrar gelerek hayvanı katletmiş.

Ankara’da da Volkan Uzun isimli bir kişi, arkadaşının bakması için kendisine emanet ettiği köpeğe -utanarak söylüyorum- tecavüz ederek ölümüne sebep olmuş. Köpeğe tecavüz eden bu alçak gözaltına alınmasının ardından serbest bırakılıyor yani bu 2 canı de elini kolunu sallayarak aramızda dolaşıyor. Arkadaşlar ya, insan vicdanının kabul etmediği böyle bir yargı kararını vicdanların kabul etmesi mümkün mü? Böyle yargı olur mu? Hayvana şiddet Kabahatler Kanunu kapsamından çıkartılıp

Ceza Kanunu'na alınmalı ki bu dilsiz, masum canları katleden caniler hak ettikleri cezaları alsınlar; milletimizin beklentisi budur. Her türlü kanunu Meclise getiren iktidar, bir an önce, hayvanlar konusundaki sessizliğini bozup bu kanunu Meclise indirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Mecliste çoğunluğu bulunan iktidarın toplumun bu feryadına artık daha fazla kulağını tıkamaması gerekiyor. Bu yasanın bir an önce çıkması için gerekli tüm desteği sağlayacağımıza milletimizin huzurunda söz veriyoruz.

Çin'in, Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine karşı işlediği insanlık suçlarına Batı dünyası dâhil bütün ülkeler tepki gösteriyor. Bazıları birtakım yaptırımları gündeme alıyor. Sesi çıkmayan tek ülke var, o da Türkiye. Zulüm gören kim? Uygur Türkleri. Sesi çıkmayan kim? Türkiye. Böyle bir aymazlık olur mu? Utanmamız gereken bir durumla karşı karşıyayız. Soydaşlarımızın, Uygur Türklerinin, kıblesi Kâbe'yle beraber Türkiye, ama Türkiye bu konuda sessizliğini muhafaza ediyor.

Türkiye'nin bir Pekin Büyükelçiliğinin 2019 yılı faaliyet raporuna baktım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Büyükelçinin yurt dışında yaptığı geziler yer alıyor orada. Büyükelçi, burada daha önce 24'üncü Dönemde milletvekili olan Emin Önen Bey bayağı bir ülke gezmiş, uğramadığı tek yer Doğu Türkistan, Doğu Türkistan'a 1 kere bile uğramamış. "Herkes dost, Türk'e düşman bir yönetim iş başında." derken bunu söylüyoruz işte, söylemek istediğimiz bu, herkese dost ama Türk olunca birden düşman kesiliyorsunuz.

Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas var bir de; hani Filistin'le ilgili her kelime geçtiğinde gözleri yaşla dolan, Mahmud Abbas'ın her sözüne çok büyük itibar eden bir yönetim iş başında, o Mahmud Abbas da söz konusu Türk olunca ihanette geri kalmamış; Çin Devlet Başkanıyla yaptığı görüşmesinde ne demiş biliyor musunuz? "Çin'in, Sincan Özerk Bölgesi ve Hong Kong'daki temel çıkarlarıyla ilgili diğer konularda meşru konumunu desteklemeye devam edeceğiz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bitmek üzere.

Teşekkür ediyorum.

Filistin deyince gözyaşını silmekten yorulanlara buradan bir şey söylemek istiyorum: Söz konusu para olunca Filistin'in gözü ne Müslüman görüyor ne Türk görüyor; hiç öyle kendinizi boşuna kandırmayın. "Filistin bizim kardeşimiz." diyorsunuz ya, onlar sizi, bizi, Uygur Türklerini kardeş görmüyor. Onlar Çinlilerin kardeşi olarak görmüş kendilerini.

Son olarak Malatya'dan söz etmek istiyorum: Hemen hemen bütün şehirlerimizde olduğu gibi Malatya'nın da en önemli sıkıntısı işsizlik. Malatya'nın nüfusu 800 bin kişi ve ne yazık ki çalışabilir nüfusun 50 bini işsiz. Şehirde 2 tane üniversite var ancak özellikle üniversite mezunu gençler ve kadınlar işsiz. Şehrin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan göç alması da işsiz sayısını artırıyor, 30-40 bine yakın Suriyeli var Malatya'da. Nitelsiz işsiz çok fazla. Bu insanların hepsi akşama kadar sokakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Malatya’da elektrik ve doğal gaz dağıtımını yapan Aksa, yaklaşık on yıldır şehre yatırım yapmamış hiç; arızalar, elektrik kesintileri Malatya’da 2020 yılında devam ediyor. Şu an Malatya’da sulama mevsimi olduğu için, tarımla uğraşan Malatyalı vatandaşlarımız elektrik kesintileri nedeniyle büyük sıkıntı yaşıyorlar, düşük voltaj nedeniyle vatandaşlarımızın motorları arıza yapıyor, bu da vatandaşa ciddi oranda ek masraf çıkarıyor.

Malatya’nın merkezindeki otopark sıkıntısı da şehrin ciddi problemlerinden biri. Şehrin ana caddesinde ciddi bir trafik yoğunluğu var, yoğunluk nedeniyle araçlar ilerlemekte güçlük çekiyor ve otopark olmadığı için park etmiş araçlar da bu yoğunluğu etkiliyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Erzurum Kongresi’nin 101’inci, Hatay’ın ana vatana katılımının 81’inci yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete intikal eden bütün kahramanları rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

19 Mayıs 1919’da yakılan bağımsızlık ateşinin ilke ve gayesi 22 Haziranda Amasya Genelgesi’yle belirlenmiş ve 23 Temmuz 1919’da Erzurum Kongresi’nde bağımsızlıktan ve kurtuluş mücadelesinden kesinlikle taviz verilmeyeceği tescillenmiştir. Amasya Genelgesi’nin 1’inci maddesinde “Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir.” ifadesiyle durum tespiti yapılmış, Erzurum Kongresi’nin ilk maddesindeyse “Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.” ifadesiyle bağımsızlığın koşulsuz gerçekleştirileceği kararlaştırılmıştır. 23 Temmuz 1919’da Erzurum’da, 4 Eylül 1919’da toplanacak olan Sivas Kongresi’nin kilometre taşları döşenmiş, millet egemenliğinde ilelebet payidar kalacak Türkiye Cumhuriyeti müjdelenmiştir. Erzurum Kongresi, millî iradenin hazırlayıcısı ve mutlak bağımsızlığın manifestosudur. Kongre, bugün Ermenistan üzerinden sinsi senaryolar çizmeye tevessül eden emperyal odaklara yüz bir sene önce kararlılıkla verilmiş bir mesajdır. Kongre, bekamıza ve millî çıkarlarımıza tehdit oluşturan her türlü tehdide karşı teyakkuz hâlinde olmamızı dün olduğu gibi bugün de öğütleyen bir semboldür. Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete intikal etmiş bütün kahramanlarımızı rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, bugün Hatay’ın Türkiye’ye katılımının 81’inci yıl dönümü. İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında 30 Ekim 1918’de imzalanan Mondros Mütarekesi’yle İskenderun ve Antakya bölgesi Osmanlı Devleti’nin yönetiminde kalmıştı. Ancak, 11 Aralık 1918’de Fransa, Mondros Mütarekesi’nin 7’nci maddesini bahane ederek İskenderun Sancağı’nı işgal etmişti. Hatay, Misakımillî sınırları içinde kabul edilmesine rağmen millî mücadele döneminin olağanüstü şartları nedeniyle 20 Ekim 1921’de Fransa ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti arasında imzalanan Ankara Antlaşması gereğince millî sınırlar dışında kalmıştı. Fransa 1935’te Suriye’deki manda yönetimini kaldırmış, 9 Kasım 1936’da bölgedeki tüm haklarını Suriye’ye devrederek Ankara Antlaşması’nı ihlal etmişti. Türkiye, Hatay’ın haklarının ve taleplerinin karşılanması için meseleyi Milletler Cemiyetine taşımış ve 2 Eylül 1938’de Hatay Devleti kurulmuştu. Hatay Millet Meclisi tarihi kararını vermek için 29 Haziran 1939’da toplanmış ve Türkiye’ye katılma kararı alınmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hatay’ın toprak bütünlüğü ve siyasi statüsünün ortak şekilde korunması amacıyla 5 Temmuz 1938’de Türk askerinin Hatay’a girmesiyle başlayan bağımsızlık süreci, 23 Temmuz 1939’da yapılan ana vatana katılım töreninde Antakya’da kışladan Fransız Bayrağı indirilip Türk Bayrağı çekilerek tamamlanmıştır. Hatay, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Kırk asırlık Türk

yurdu, düşman elinde esir kalmaz.” ve ayrıca “Hatay şahsi davamdır.” Dediği, Misakımillî’yle verilen sözdür. Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Hatay Cumhuriyeti’nin ilk ve son Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen’i ve tüm şehitlerimizi, gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun.

34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya’da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için Mecliste grubu bulunan partilere gönderdiği davetiyeyi HDP, DBP, TİP milletvekillerine göndermemiş olmasının Anayasa’ya aykırı olduğuna, polisin şiddet uygulamasının ve yetki aşımının kabul edilemeyeceğine, 2012 yılında Anayasa Mahkemesine 4 işkence başvurusu yapılmış iken 2019 yılında 4.181 başvuru yapıldığına, Tunceli ilindeki 17 dağ keçisi için sergilenen ortak tutumun Bingöl ilindeki çengel boynuzlu dağ keçilerini korumak için de sergilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Diyanet İşleri Başkanlığı, Mecliste grubu bulunan partilere bir davetiye göndermiş. Davetiyenin içeriğiyle ilgili bir şey konuşmak istemiyorum çünkü o ayrı bir konu, ayrı bir tartışma. Ama Diyanet İşleri Başkanlığı, Halkların Demokratik Partisi, Demokratik Bölgeler Partisi ve Türkiye İşçi Partisi milletvekillerine bu davetiyeyi göndermemiş. Diyanet İşleri Başkanlığı açık bir siyasi ayrımcılık yapmış. Diyanet İşleri Başkanlığının bu ayrımcı tavrı Anayasa’ya aykırıdır. Anayasa madde 80 der ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçtikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.” Şimdi, buradaki esas budur. Bu esas belli ki Diyanet İşleri Başkanlığını bağlamıyor, Diyanet İşleri Başkanlığı ayrımcılık yapıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı teamülleri yok sayıyor, Anayasa’yı yok sayıyor; HDP’yi, DBP’yi ve TİP’i dışlayarak bir tutum alıyor. Bu tavrı kin ve nefret tohumlarını ekmek ve boy vermesini sağlamaya yönelik siyasi bir tavidir, Diyanet siyaset yapmaktadır; bunu asla kabul etmiyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığı faize, ranta, lükse, israfı boğulmuş bir hâldedir. Ülkede ayrımcılığın derinleşmesini sağlayarak suçlarını örtmeye çalışmaktadır. Açıktır ki Diyanet İşleri Başkanlığı yasal sorumluluklarının yerine sarayın siyasi programına dinî meşruiyet kazandırmaya çalışan bir tutum içindedir. Dolayısıyla, Diyanet İşleri Başkanlığının bu tutumunu kınıyoruz, bunu kesinlikle kabullenmiyoruz, ayrımcılık yapmasını kesinlikle çok ağır bir şekilde, en sert biçimde eleştiriyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığı bu tutumuyla toplumun sorunlarının çözüm adresi değil, toplumsal sorun üreten siyasi bir rant merkezi hâline gelmiştir. Bunu özellikle vurguluyoruz, utanmaları gerektiğini söylüyoruz, dini kullanarak ayrımcılık yapmalarını protesto ediyoruz. Önce bunu belirtmiş olayım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; polis şiddeti gerçekten vahim bir durum almaya başladı, son haftalara baktığımızda önlenemez bir yükseliş görülüyor. Şimdi, geçenlerde, İstanbul Beyoğlu’nda seyyar arabada köfte satan Serdar Turgut isimli bir yurttaş bir grup polis ve bekçinin şiddetine uğruyor ve bu şiddet bir marketin güvenlik kameralarına yansıyor, bu güvenlik kameralarına yansıyan görüntüler de sosyal medyada yayınlanıyor. Baktığımızda, gerçekten vahşi bir durumla karşı karşıyayız. Bir polis kişiyi yere yatırmaya çalışırken bir başka polis tekmeyle defalarca yüzüne vuruyor, tekmeyle vuran polis daha sonra o kişinin saçından tutarak başını kaldırıp yumrukla yüzüne sertçe vurmaya başlıyor, -bunları anlatıyorum, gerçekten vahim görüntüler- ellerinde coplar bulunan onlarca polis, bu durumda etrafta bekliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ardından, kişi oradan uzaklaşmaya çalışıyor ama saldırı devam ediyor, yüzüne tekme atmaya devam ediyorlar. Oradaki parkta bulunan insanlar, polisler “Ne yapıyorsunuz.” diye tepki gösteriyor. Şimdi, birinci suç, bir yurttaşta, seyyar arabasında köfte satan bir yurttaşta polisin bu şekilde şiddet kullanması. Eğer o yurttaşın orada köfte satması uygun değilse belediye var, belediye zabıtası var, uygun bir şekilde uyarırlar, gereken adımlar atılır. Polisin şiddet uygulaması kabul edilebilir bir şey değil. İkinci suç ne? Parkta oturan yurttaşlar tepki gösteriyor, polisler ne diyor? “Buranın amiri de savcısı da hâkimi de benim, her şey benden sorulur.” Yetki aşımı, açıkça yetki aşımı. Yani bu polis, Türkiye’deki polis Amerika’da George Floyd’u nefessiz bırakan o ırkçı polisin yaptıklarına çok özenmiş, onları burada uygulayabilir miyiz diye uğraşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İnsanları nefessiz bırakmak için bu adımları atıyorlar. Dolayısıyla bu tutuma yani bir şiddet uygulanmasına başka örnekler de var ama vakit kısıtlı olduğu için kısaca söyleyeceğim, geçen gün de konuştuk, Suruç’u anmaya çalışan gençlere yapılan polis saldırısını da konuştuk, çok örnek var ama birinci suç, şiddet uygulamaları; ikinci suç, yetki aşımı. Ne demek yani buranın amiri de savcısı da hâkimi de benim? Sen kimsin ya? Kimsin yani hangi yetkiyle bunları yapıyorsun? Şimdi, bu örnekler çok fazla olmaya başladı. Bir şey hatırlatmak istiyorum; geçenlerde burada Genel Kurulda tartışıldığı için söylüyorum bunu. Bir veri var, resmî veri olduğu için hatırlatacağım. Bakın, 2012’de, burada, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı -Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini kastederek- çıktı bu kürsüden “AİHM’e hiç işkence başvurusu kaldı mı?” dedi. Kalmadı. Neden? Anayasa Mahkemesine takılıyor bu işkence başvuruları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Bakın, 2012’de yalnızca 4 işkence başvurusu yapılmış Anayasa Mahkemesine. 2019’da bu sayı kaç çıkıyor biliyor musunuz? 4.181. Anayasa Mahkemesine yapılan -kişisel başvurularda- işkence başvurularının sayısı bu. Yani bu polisin yaptıkları ile bu başvuru sayısının bu kadar artmış olması arasındaki ilişki çok açık ortada. Yani boşuna demiyorlar “ılımlı otokrasi” diye. Yani ılımlı otokrasiden hızla sert otokrasiye geçiş yapan bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, bir tek adam rejiminden söz ederken dünyadaki bütün siyaset bilimciler, işte bu örneklerle bakarak ve bu işleyişe bakarak bunu söylüyorlar. Bunu da belirtmiş olalım.

Son olarak değinmek istediğim bir konu var. Geçen haftalarda konuşmuştuk, Meclisteki bütün partiler de bu konuda aynı fikirde olduklarını beyan etmişlerdi ama bu sorun devam ediyor, ona dair bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

Daha önce Dersim’deki dağ keçilerini konuşmuştuk, şimdi Bingöl’deki dağ keçileri de hedefte. Bingöl’de 2020-2021 av sezonunda 7 yaban keçisi ve 7 çengel boynuzlu dağ keçisinin katledilmesine izin verilmiş; her bir yaban keçisi için 14 bin Türk lirası katledilme ücreti belirlenmiş, çengel boynuzlu dağ keçileri için ise 8.500 Türk lirası katledilme ücreti belirlenmiş.

Şimdi, ben, Meclisteki bütün partilere tekrar çağrıda bulunuyorum: Nasıl, Dersim'deki dağ keçileri için ortak bir tutum sergilendi ve bu katliam engellendiyse aynı şekilde Bingöl'deki dağ keçileri için de bunu yapmamız gerekiyor. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletinin de taraf olduğu Bern Sözleşmesi'nde çengel boynuzlu dağ keçileri kesin koruma altına alınan türler arasındadır. Bunu hatırlatıyorum ve bu konuda bütün partilerin duyarlılık göstereceğine de eminim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümüne, 12 Mart 1971 darbesinin ardından bayram olmaktan çıkarılan 24 Temmuz Geleneksel Gazeteciler Günü ve Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü vesilesiyle tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğine, 22 Temmuz 2015 tarihinde 2 polisin şehit edildiği Ceylanpınar olayına ve Man Adası belgelerine ilişkin açıklamaları nedeniyle CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na açılan davaya, Anayasa Mahkemesinin bütçe hakkını Meclisin paylaşamayacağı bir hak olarak tescil ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bugün 23 Temmuz, Erzurum Kongresi'nin başlangıç gününün yıl dönümü. 7 Ağustos 1919'a kadar sürecek olan kongrede ulusal kurtuluş mücadelemize yön veren çok önemli kilometre taşları döşendi. Erzurum Kongresi'nin beyannamesiyle vatanın bütünlüğü ve parçalanmazlığı, manda ve himayenin kabul edilemezliği ortaya kondu ve bir tek adamın iradesinden ilk kez vazgeçilerek Mustafa Kemal Başkanlığında hükümet gibi görev yapacak bir temsil heyetinin oluşturulması kararlaştırıldı. Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere kurtuluş mücadelemizin tüm kurucu kadrolarını bir kez daha saygı ve minnetle anıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, takvime göre yarın Meclis çalışması yok ve yarın Lozan Antlaşması'nın yıl dönümü. Doksan altı yıl önce Lozan Antlaşması imzalandı ve Türkiye'nin kurucu senedi, tapu senedi ortaya kondu. Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan bundan bir yıl önce "Lozan'ı bize zafer diye yutturmak istediler." demiştir. Oysa on sekiz yıl boyunca Lozan'ın yıl dönümlerinde çok farklı açıklamaları da vardır. Aralık 2017'de ise Yunanistan'a yaptığı ziyarette o günkü konjonktüre uygun olarak ve Türkiye'nin geleneksel dış politikasını terk etme alışkanlığımı bir meziyete dönüştürmüş olarak Lozan'ın güncellenmesi gerektiğine atıf yapmış ve siyaset tarihimizde olmayan bir tartışmanın içine bizi sokarak dış politikada bir türbülans yaratmıştır. Lozan siyasi bir zaferdir, Lozan diplomatik bir zaferdir; Anadolu'da Türkiye Cumhuriyeti'nin çok da sağlam bir temel üzerine inşa edilmesini sağlayan bir temeldir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak 2'nci Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız İsmet İnönü'yü ve Lozan Antlaşması'nı inşa eden kadroları saygıyla ve minnetle anıyoruz. Lozan'a kin, İnönü'ye, İnönü üzerinden Atatürk'e, cumhuriyetin kurucu kadrolarına, kurucu babalarına düşmanlıktan kök almaktadır. Mevcut yöneticiler, dünyanın hiçbir yerinde, kurucu kadrolara, kurucu babalara husumet duyduklarını dile getirmezler; kamuoyunun önünde, dünyanın önünde ülkelerini bu duruma getirmezler.

Lozan'ı, cumhuriyetin kurucu kadrolarını, İsmet Paşa'yı ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla selamlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 24 Temmuz, basında sansürün kaldırılışının yıl dönümü olması nedeniyle “Basın Bayramı” olarak kutlanıldı yıllarca ancak 12 Mart 1971 darbesinin ardından basın meslek örgütleri aldıkları kararla 24 Temmuzu bir bayram olmaktan çıkarmış, “Geleneksel Gazeteciler Günü ve Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü” olarak ilan etmiştir. Sansürle, otosansürle, siyasi baskıyla karşı karşıya olan günümüz gazetecileri için de 24 Temmuzun anlamı ayrıdır. Bugün gazeteciler, siyasi iktidar tarafından cezaeviyle, iktidar güdümündeki gazete yönetimleri tarafından da işsiz bırakılmakla tehdit edilmektedirler. İletişim Başkanı Fahrettin Altun’un dün ifade ettiği gibi, dördüncü kuvvet olarak görev yapabilmelerinin önündeki ilk engel bizatihi Fahrettin Altun ve kendisine yüklenmiş misyondur. Geceleyin kendisinin onay vermediği gazetelerin manşetlerinin baskıya giremediği, köşe yazılarına birer birer müdahale edildiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...köşe yazarlarının iki yurt dışı gezi arasındaki performanslarına göre Cumhurbaşkanının uçağına davet edildikleri bir süreç Türkiye’ye 2020 yılında yaşatılmakta ve hepimiz utandırılmakta, gerçek gazeteciler rencide edilmektedir.

OdaTV Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız askerî casusluk iddiasıyla 11 Haziranda tutuklandı, üzerinden kırk gün geçti ancak ortada hâlâ iddianame yok. Buradan, Müyesser Yıldız’ın şahsında, tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması gerektiği yönündeki irademizi ifade etmek istiyoruz.

22 Temmuz 2015’te Ceylânınar’da polis memurlarımız Feyyaz Yumuşak ve Okan Acar evlerinde çok şüpheli bir şekilde şehit edilmişlerdi. Olayla ilgili yargılanan 4’ü tutuklu 9 sanık 1 Mart 2018’de beraat ettiler ve dava kapandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şehitler ortada, geride bıraktıkları ortada, Ceylânınar’ın tetiklediği süreç ortada ama dava bitti, suçlu yok. Dava avukatlarından Hüseyin Akay, davaya bakan Hâkim Nurettin Bulut’un 15 Temmuzdan sonra FETÖ şüphesiyle dikkat çeken açıklamalarını söylüyor ve tutuklandığını da ifade ediyor.

Bir benzer durumu da biz ifade edelim, burada da kayıtlara geçsin: Sayın Genel Başkanımızın Man Adası’yla ilgili davası vardı. Dava görülmeden önce hemen hâkim değiştirilmişti. Dava geçen günlerde Genel Başkanın aleyhine sonuçlandırılmıştı, kamuoyunun malumu. O hâkimin 15 Temmuz sonrası görevden alınca bir botun içinde 6 FETÖ’cüyle birlikte Türkiye’den kaçarken yakalandığını, daha sonra da o hâkimin nasıl olduysa önce tutukluluğunun ortadan kaldırıldığını, daha sonra itirafçı ya da etkin pişmanlıkla mesleğe iade edildiğini ve bu tutsağın Kemal Kılıçdaroğlu’na ceza verilen Man Adası davasına cellat tayin edildiğini Mecliste hatırlatalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 15 Temmuzdan sonra botta yakalanan FETÖ’cü, Kemal Kılıçdaroğlu’na, Man Adası’na görevlendiriliyor. Tutsaklar cellat yapılırsa istediğiniz gibi infaz yaparlar ama orada tecelli eden adalet değil hukuka sürülmüş kara bir lekedir. Bunun hesabını millete tarih karşısında da ve günü geldiğinde hukuk karşısında da asla ve asla veremezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Son konumuz: Bugün sabahleyin kalktık ve Anayasa Mahkemesi, Resmî Gazete’de, bu Meclise, defalarca söylediğimiz ama birilerine anlatamadığımız şekilde hem itibarını iade etti hem de -ta ilk Parlamento deneyiminden beri en büyük kazanım olan bütçe hakkı- bütçe hakkını bu Meclisin paylaşamayacağı ve kimsenin el atamayacağı bir hak olarak tescil etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özgür.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiyor.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkardınız tıkr, tıkr, tıkr, tıkr; “Durun, yapmayın!” dedik. İletişim Başkanlığı kuruyor, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı kuruyor, Strateji ve Bütçe Başkanlığı kuruyor, Devlet Arşivleri Başkanlığı kuruyor. Sanki parasını cebinden ödeyecek; oraya istediğini atıyor, istediğini alıyor, koca binalar dikeyyor. Nasıl yapacaksın bu harcamayı? 5018 sayılı Kanun var, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu; onun ek listesine Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle koymuş; Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, oradan ödeme... Kardeşim, bütçe hakkı var; milletten toplanan paraya da milletin parasının nasıl harcanacağına da burası karar verir. Sen buna nasıl el atıyorsun? Atıyor hep.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez söz veriyorum, tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün Anayasa Mahkemesi, bir üyesi bile karşı çıkmadan, oy birliğiyle dedi ki: “Bunu kanunla yapacaksınız, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bunu yapamaz.” Biz derken itiraz ediyorlardı, biz derken itiraz ediyorlardı; işte ortada. Hatırlayın, Türkiye Uzay Ajansı; hatırlayın, Kapadokya Alan Başkanlığı. Şimdi hepsinin iptal olacağı anlaşılmalı, ilgili bakanlık, ilgili bürokrasi “Bunu Meclisin yapması lazım.” diyor. Herkes millettten aldığı yetkiye saygı duyacak; “minnetvekilliği” yapmayacağız, milletvekilliği yapacağız. (CHP sıralarından alkışlar) “Beni listeye yazdı.” diye birisine minnetten... Yetkime el atarsa, attığı el milletin yetkisine uzanan eldir; ittireceksiniz, ittirmezsensiz işte böyle tarih önünde mahcup olursunuz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Denizli Milletvekili Sayın Cahit Özkan.

Buyurun Sayın Özkan.

36.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Erzurum Kongresi’nin 101’inci, Hatay’ın ana vatana katılımının 81’inci yıl dönümüne, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya’nın seksen beş yıllık aradan sonra Fatih Sultan Mehmet’in vakfyesine uygun şekilde yeniden cami hüviyetine kavuşturulmak suretiyle milletle buluşturulmasının bütün insanlığa hayırlar getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, şanlı tarihimizdeki pek çok tarihî olayın yıl dönümünü kutluyoruz. Biz siyasilere düşen görev elbette tarihimizdeki bu şanlı mücadeleleri, kahramanlık destanlarını anarak onlara saygımızı, şükranlarımızı ve minnetlerimizi ifade etmektir. Ancak bir o kadar da bizim üzerimize düşen vazife, tarihten aldığımız dersle, bugün milletimizden aldığımız yetkiye dayanarak tarihteki tecrübelerimizle uygun adımlar atmak, günümüz meselelerine çözüm getirmektir.

İşte, bu anlamda, tarihimizde 23 Temmuz 1919 Erzurum Kongresi’nin 101’inci yıl dönümünde... Özellikle, toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisinde “Misakımillî Yemini” kabul edilerek, vatan topraklarının nereler olduğu belirtilmiş ve bunlardan geri dönülemeyeceği ifade edilmiştir. İşte Erzurum

Kongresi'nde de "Vatan toprağı bir bütündür, parçalanamaz." anlayışıyla ne manda ne de himaye kabul edilmemiş ve vatanın mücadele süreci, kuruluş, kurtuluş ve yeniden diriliş destanı, müjdesi başlamıştır. Ve bugün, hamdolsun, Erzurum Kongre'mizin, kurtuluş ve kuruluş mücadelemizin 101'inci yılında, 101'inci yılını anarken, aynı ruhla, aynı ilhamla, aynı hedefe doğru koşuyoruz. Vatanımızın birlik, beraberlik ve kardeşliğini, bütünlüğünü sadece vatan toprağı değil; ekonomide, üretimde, istihdamda, teknolojiye, refahta, küresel bir güç olma mücadelesinde, enerjide, diplomaside, hamdolsun, destanlar yazıyoruz ve yazmaya devam edeceğiz.

Tabii, yine 23 Haziran, Erzurum Kongresi olduğu kadar Hatay'ın ana vatana katılması açısından da çok tarihî ehemmiyete sahiptir. Hatay, tarihimizde bize öylesi bir ilham, öylesi bir tecrübe ilham etmektedir ki âdeta yüz yıl sonra coğrafyamızda oluşturulmak istenen terör koridorları vaktiyle görülmüş ve bugün Misakımillî hudutları içerisinde oluşturulmak istenen terör koridoru bundan seksen bir yıl önce durdurulmuştur. İşte, bugün Afrin, Cerablus, İdlib, Ayn el Arap'tan ta Kamışlı'ya kadar olan coğrafyada Misakımillî hudutlarımızda terör koridorunu bertaraf ederken milletimizin istiklalini, barışını ve huzurunu egemen kılmaya çalışırken Hatay'dan aldığımız dersle, ilhamla yolumuza devam ediyoruz.

Yine, mavi vatanımızın korunması eğer ta Libya'da adım atmaya gerektiriyorsa... Hani dün kürsüden de ifade edildi, İbni Haldun, devleti devlet yapan en önemli unsurun ordu olduğunu ifade eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatay'da ve Libya'da ortaya koyduğumuz ve yine Fırat'ın doğusunda ortaya koyduğumuz, tarihimizden bugüne kadar gelen bütün doğru adımlar milletimizin "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." anlayışıyla, tarihimizden çıkartılan derslerle hayata geçirilmiştir. İbni Haldun bugün yaşasaydı –ki Libya ve Tunus topraklarında 1300'lü yıllarda dünyaya gelmiştir- Libya'da nasıl bir devlet otoritesinin olacağını ve mavi vatanın nasıl korunacağını bütün dünyaya gösterdiğinden dolayı bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti devletinin gücünü, kudretini kendi Mukaddime'sinde de yeniden ifade ederdi.

Ayasofya'nın, seksen beş yıllık aradan sonra Fatih Sultan Mehmet'in vakfiyesine uygun bir şekilde yeniden cami hüviyetine kavuşturulmak suretiyle milletimizle buluşturulduğu tarihi yarın idrak edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yine, Ayasofya konusu ülkemizde, dünya görüşü ne olursa olsun, her görüşten, her siyasal duruştan bütün edebiyatçılarımızın, sanatçılarımızın, milletimizin her ferdinin âdeta üzerinde müttefekunaleyh mutabakata vardığı bir hadisedir. Özellikle, Nihal Atsız "Dünyaya yeniden gelseniz ne olmak istersiniz?" sorusuna "Ayasofya'ya imam olmak isterim." Derken, ve yine, Yahya Kemal "Bu ülkenin mukaddes temellerinden biridir Ayasofya." Derken, bu ülkede Ayasofya'nın milletimizin vicdanındaki ehemmiyetine vurgu yapmışlardır. İşte, Necip Fazıl da "Bu olacak Ayasofya/ Bu muhakkak olacak/İkinci bir fetih, yine bir ba'su ba'delmevt/Bugünler belki yarın, belki yarından da yakın..." "Ayasofya/ Bu muhakkak olacak/ Belki yarın..." derken âdeta 23 Temmuzdan yarına, 24 Temmuzla işaret etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İnşallah Ayasofya'nın Fatih'in Vakfiyenamesi'ne uygun bir şekilde yeniden milletimizle kavuşacağı 24 Temmuzun ülkemize, milletimize, gönül coğrafyamıza, bütün ümmete, hangi inançtan, düşünceden olursa olsun bütün insanlığa hayırlar getirmesini temenni ediyor, Genel Kurula hayırlı ve başarılı çalışmalar niyaz ediyorum.

Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için HDP, DBP, TİP milletvekillerine davetiye göndermemesini AK PARTİ Grubunun nasıl yorumladığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sadece bir cümle soracağım. Ben sizin cevabınızı bekledim açıkçası. Burada bir siyasi partinin Sayın Grup Başkan Vekili diyor ki: “Ayasofya'ya davet yaparken bazı partilere gitmiş -bize de geldi- bize gelmedi, Türkiye İşçi Partisine gelmedi, DBP'ye gelmedi.” Siz Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekili olarak bunu pas geçip gidiyorsunuz da, Allah aşkına, böyle bir ayrımı... Kim, hangi yetkiyle, hangi talimatla bu Meclisin bazı gruplarını başka bir kategoriye, bazı gruplarını kendince -ne olduğunu siz söyleyin, biz öğrenelim- başka bir kategoriye koyuyor? Bunu grup olarak nasıl yorumluyorsunuz? Ülkeyi yöneten irade olarak nasıl savunuyorsunuz? Allah aşkına, tarih karşısında şuna bir cümle cevap verir misiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Veremez.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

38.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bence, öncelikle Sayın Grup Başkan Vekilinin bana bir açıklama yapması lazım. Milletimiz bekliyor, Türkiye kamuoyu bekliyor. “Arkadaşım, açacaksınız açın.” dediniz, biz de milletimizle buluşturduk. Sayın Meclis Başkan Vekili, Milliyetçi Hareket Partili Meclis Başkan Vekili Celal Adan Danıştay kararını ve ardından Sayın Cumhurbaşkanımızın tasarrufunu milletimizle ve Genel Kurulla paylaştığı andan itibaren bu Genel Kurulda tarihte pek nadir rastladığımız büyük coşku ve heyecanı hep beraber yaşadık. Acaba Cumhuriyet Halk Partisi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bak, veremedi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ayasofya'yla ilgili, milletimizle böyle bir buluşma çerçevesinde, şu milletin kürsüsünden, bir kez çıkın, ne düşünüyorsunuz, bunu söyleyin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Camide fotoğraf çekilmez.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz bunun cevabını bekliyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Camide fotoğraf paylaşılmaz. İbadet gizli yapılan şeydir. Bırakın bu işleri!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sorduğunuz sorunun cevabını da ilgili makamlardan beklersiniz, ilgili makam da verir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ancak, burada, Cumhuriyet Halk Partisinin, öncelikle, milletimizin üzerinde -hangi partili olursa olsun- mutabakatla, iştiyakla beklediği böylesi bir coşku karşısında, yürekler, kalpler, vicdanlar büyük bir heyecan ortaya çıkartırken, âdeta susmuş ve bütün sesini kesmiş bir şekilde, böyle bir coşkuya duyarsız kalması nasıl ifade edilebilir?

Biz, Cumhuriyet Halk Partisinden, Ayasofya'nın milletimizle buluşmasına, milletimizin duyduğu bu coşku ve heyecana ilişkin bir cümle bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, gündeme geçelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, açık söylüyor, “İstiyorum.” diyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İlgili makamdan iste, bana ne ya! İlgili makamdan iste!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ne diyorsun sen?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen ne diyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada bir grup var, grup; grup onlar. Sen de bir grupsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ayasofya'nın doğrudan muhatabıdır Cumhuriyet Halk Partisi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir cevap versin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bana ne, gitsin cevaplasın Diyanet!

BAŞKAN – Sayın Oluç...

39.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, ben Diyanet İşleri Başkanlığının davetiye göndermemesiyle ilgili konuşmamı yaptım, duyduunuz. Tabii, bir cevap bekliyordum. Neden cevap bekliyordum? Sayın Cahit Özkan'ın, hani, iyi niyetle bir cevap vereceğini beklediğimden değil. Diyanet İşleri Başkanlığı Cumhurbaşkanlığına bağlı, yani yürütmeye bağlı. Adalet ve Kalkınma Partisi yürütmenin her icraatını burada canla başla savunurken, bütün yanlış icraatlarını savunurken, bu konuda ses yok. Neden? Neden ses yok, bunun cevabı var mı?

OSMAN AŞKIN (Rize) – Siz düşünün ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çünkü siz de biliyorsunuz ayıp yaptıklarımı, siz de biliyorsunuz suç işlediklerini.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Acaba Diyanet İşleri Başkanına, hutbesine, Kur'an-ı Kerim'e hakaret edenlere ilişkin yaklaşımınız belirleyici olmuş mudur?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hiç alakası yok, alakası yok. Sizin yaptığınız din istismarcılığıdır şimdi Cahit Özkan, din istismarcılığı yapıyorsunuz. Ben, hukukla ilgili bir şey söyledim burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Diyanet İşleri Başkanlığı anayasal bir kurum olarak Anayasa'yı çiğneyip ayrımcılık yapma hakkına sahip midir diye soruyorum. Mesele inançla, dinle alakalı bir konu değil, ben bunu sormuyorum size. Ben diyorum ki: Diyanet İşleri Başkanlığı, Meclisteki partiler arasında ayrımcılık yapma hakkını ve hukukunu nereden alıyor? Cumhurbaşkanlığına bağlı, yürütmeye bağlı yani siz cevap vermek zorundasınız. Yürütmenin her yanlışını savunuyorsunuz, çıkın bunu da savunun, “Doğru yapmıştır Diyanet İşleri Başkanlığı.” deyin; diyemiyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Acaba Diyanet İşleri Başkanının hutbesiyle ilgili yaklaşımınız nedir? Hutbesiyle ilgili, Diyanet İşleri Başkanına hakaret edenlere niçin payanda oldunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyle aradan laf atmakla olmuyor, stenograflara işaret vermekle olmuyor. Bak, milletin kürsüsünde çatır çatır cevap verin. Veremiyorsunuz çünkü...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayda geçti.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, kayda geçmek... Bu usul, yani kusura bakmayın, siyasi bir usul değil, yandan dolaşma usulü. Stenograflar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayda geçti.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben kürsüden konuşuyorum, ben mikrofondan konuşuyorum; siyasi cesaretiniz varsa siz de mikrofondan cevap vereceksiniz. Öyle tutanaklara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, konu anlaşılmıştır, bitirelim lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim. Bu da tutanaklara girsin.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz düşünün, niye davet edilmediniz? Kendiniz düşünün.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyle tutanaklara girsin diye aradan stenograflara laf iletmekle ve tutanaklara girmesini sağlamakla değil, cesaretiniz varsa mikrofondan cevap vereceksiniz. Yok işte, ortaya çıkmıştır.

BAŞKAN – Sayın Özel...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz düşünün, onun sebebini biliyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz düşünün ya, siz düşünün.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Neyi düşüneceğim?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Düşünün ya “Niye davet edilmedik?” diye.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, sen düşün! Yahu, yürütmenin sahibi sen değil misin, sen yürütme adına konuşmuyor musun?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Düşünün ya! Allah Allah! Ne alakası var, siz düşünün!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Acaba Diyanet İşleri Başkanının hutbesiyle ilgili; kitaba, dine, medeniyete hakaret edenlerle ilgili ne düşünüyorsunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bırak şimdi. Savunamıyorsunuz işte, savunamıyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne savunacağım sizi! Siz Ayasofya’yı savunmuyorsunuz ki zaten!

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri... Arkadaşlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hem yok sayacaksın devletin kurumunu, Diyanet İşleri Başkanını yok sayacaksın, sonra da gelip davet bekleyeceksin; siz düşünün.

BAŞKAN – Sayın Özkan... Sayın Özkan, söz istiyorsanız ben size söz verebilirim hiç kesintiye uğratmadan. Sayın Özkan...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz Ayasofya’yı tanımıyorsunuz ki zaten ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – O cevap versin, sen değil, o cevap versin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi oradan!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İslam dini hoşgörü dini, hoşgörülü olun.

BAŞKAN – Sayın Özkan, söz istiyorsanız ben size söz verebilirim. Stenograflara yazdırdığımız şeyler bir başka gruba sıkıntı yaratıyor. Lütfen, söz istiyorsanız ben size kürsüden de yerinizden de hiç kesintisiz söz verebilirim. Lütfen söyleyeceklerinizi mikrofona söyleyin, biz de duyalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, siz Meclis Başkan Vekilisiniz; İç Tüzük çerçevesinde göreviniz, İç Tüzük’e göre söz talebi olan Grup Başkan Vekillerinin, milletvekillerinin söz taleplerini usul çerçevesinde karşılırsınız.

BAŞKAN – Aynen öyle, ben de bu şekilde yapıyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ben burada oturdum, konuşuyorum. Söz talebim var mı? Yok. Benim burada konuşmalarım ilgilili...

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz Grup Başkan Vekili olarak benim kadar sükûneti sağlamakla mükellefsiniz. Lütfen, çok rica ediyorum...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

Usul çerçevesinde bana dediniz ki: “Söz talebiniz var mı?” Ben de usule ilişkin diyorum ki: Benim söz talebim yok.

BAŞKAN – Tamam, problem bitti.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Stenografların ne yazacağı da illaki kürsüde, mikrofondaki konuşulanlar değildir. Ben kayda geçirdim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan, Meclis müzakere yeridir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz Cumhuriyet Halk Partili olabilirsiniz ancak tarafsız olmak zorundasınız. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkan, ben gayet tarafsızım.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, hiç öyle değilsin Başkan.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz Yusuf Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Germene gerek yok. Sadi Bilgiç ne yapıyor?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz...

3’üncü günüm ve herkese eşit mesafede davranmaya çalışıyorum. Hiçbir Grup Başkan Vekilimin sözünü kesmiyorum. Sadece siz, orada sürekli stenograflara konuşarak tutanaklara geçirmek istediğiniz için, diğer Grup Başkan Vekillerini rahatsız ediyor ve bir kargaşa ortamı oluşuyor. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var ya!

BAŞKAN – Bu kargaşa ortamını önlemek, bu Meclisi çalıştırmak hem benim görevim hem sizin göreviniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hiç öyle değil.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, hiç öyle bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hadi be! Yürü!

BAŞKAN - Ben Meclisin usulünü, pratiğini siz burada yokken dahi biliyorum. Onun için, lütfen, rica ediyorum...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hiç öyle bir şey yok, hiç öyle bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dinle!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hiç öyle bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dinle!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Eğer söz istiyorsanız...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Susturun, Meclis Başkanı konuşuyor, dinleyecek!

BAŞKAN - Susturacağım, susturacağım, merak etmeyin, merak etmeyin.

Yusuf Bey, siz de susun lütfen, ben konuşuyorum. Sayın Özkan da arzu ederse konuşacak.

İstedığınız kadar, hiç kesintisiz konuşabilirsiniz Sayın Özkan; birlikte çalıştığımız bu Meclisi, birbirimizi zora sokmayacağız. Onun için de bana yardımcı olmanızı rica ediyorum. Söz istediğiniz zaman asla sözünüzü de kesmiyorum, istediğiniz kadar konuşabiliyorsunuz.

Şimdi, ben size söz verdim Sayın Özel ama Sayın Özkan söz istediği için ben sözü Sayın Özkan'a veriyorum.

Buyurun Sayın Özkan.

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Parlamentoda söz alma isteminin nasıl yapılacağıın İç Tüzük'te belli olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, şu anda, Mecliste sözlerin nasıl alınacağı, nasıl verileceği İç Tüzük çerçevesinde belli ve yine ta Osmanlı'dan beri tevarüs ederek gelen stenografların da neyi yazacağı, nasıl yazacağı, hangi süreler içerisinde yazacağı belli. Ben söz isteseydim bir Grup Başkan Vekili olarak, zaten vermek durumundaydınız ancak ben ilk kez... Teşekkür ediyorum, sanki çok böyle lütfen yapıyormuş gibi...

BAŞKAN – Hayır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ben zaten söz talebinde bulunmadım ki. Zaten Sayın Oluç'un söz hakkı bitmiş, konuşmasını tamamlamış ve orada kimsenin söz talebi... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkan... Sayın Özkan, bakın...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bir müsaade edin Başkanım, müsaade edin!

BAŞKAN – Buyurun, buyurun, dinliyorum; buyurun, istediğiniz kadar konuşun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Az müsaade edin, ondan sonra kürsü sizin.

Zaten ben, kimsenin söz talebinde bulunmadığı, hiçbir mikrofonun açık olmadığı dönem...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kaçıyorum desene, kaçıyorum, kaçıyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...İç Tüzük çerçevesinde, stenografların da Parlamento tarihimiz, teamüllerimiz ve kurallarımız çerçevesinde tutması gereken tutanaklara dercetmek için ifadede bulundum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tutanaklara söz alıyorsunuz, açıkça söyleyin o zaman.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Söz alacak kadar uzun bir süre değildi, isteseydim bir dakika alırdım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – E, işte bunu söyleyemediğin için zaten... Onu söylemen gerekiyor, onu söyleyeceksin mikrofona.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama beş saniyelik beyanda bulundum, diyeceğimi kayda geçirdim.

Teşekkür ederim.

AYHAN BARUT (Adana) - Hadi oradan be!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

Ancak, ben İç Tüzük’ün hükümlerini çok iyi bildiğimi düşünüyorum, nasıl yönetilmesi gerektiğini de çok iyi biliyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz de biliyoruz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ona uyun o zaman.

BAŞKAN - Başkan Vekilleri arasında sağlanmış olan, aslında İç Tüzük’te yer almayan söz haklarını da kullandırmaya çalışıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, hemen vereceğim sözü.

Onun için de sükûnet içerisinde, uygun bir şekilde müzakereleri sürdürüelim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – İç Tüzük’e göre hareket edeceksin Başkanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dinle ya kardeşim, dinlesene ya!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen de her yerden çıkıyorsun be! İç Tüzük’te olmayanı yapamaz!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dinle biraz, dinle!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen konuşma, kes sesini!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kimsin be!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen kimsin! Benim Grup Başkan Vekilim konuşurken cek cek ötüyorsun ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, sevgili arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Grup Başkan Vekillerimiz, her siyasi partinin Grup Başkan Vekilleri, hepsi, kendisiyle ilgili düşündüğü olumsuzlukları savunabilecek nitelikte milletvekili arkadaşlarımız. Bir başkasını savunmanıza gerek yok, istediğiniz kadar da söz vereceğim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Arkadaşına da söyle, CHP’li arkadaşına da söyle!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Otur, otur!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Niye ona söylemiyorsunuz!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya kime konuşuyorsun ya, kime hitap ediyorsun? Saygılı ol biraz, saygılı!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sende saygı olsun! Var mı sende saygı!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Saygılı olacaksın, saygılı!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen de saygılı olacaksın!

AYHAN BARUT (Adana) – Bir sus!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen sus! Sen sus!

CAVİT ARI (Antalya) – Terbiyesiz!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sustursana! (CHP sıralarından gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Saygılı olacaksın, saygılı!

BAŞKAN – İlhami Bey...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sen de saygılı olacaksın!

BAŞKAN – Yusuf Bey, siz susarsanız onlar da susacak, emin olun.

Buyurun Sayın Akçay.

41.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu müzakereyi, polemliği son derece lüzumsuz bulduğumu ifade etmek istiyorum ve bunu da sonlandırmak lazım.

Sayın Özgür Özel, biliyorsunuz, Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Lideri davet edildi ve gitmeyeceğini söyledi; ortada bir mesele yok yani. Davet var; “Ben davete katılmayacağım.” dedi, buna kimse de bir şey diyemez.

Şimdi, Sayın Özel'in “Diğer partiler niye davet edilmedi?” demesini de ben doğrusu yadırgadım. Yani, bu, burada bir tartışma yaratmaya yönelik ve bir atasözünü hatırlattı: “Davet etsinler, gitmeyeyim; davet etmesinler, küseyim.” sözünün tam da aynısı burada gerçekleşiyor. E, tamam, davet etmişler, gitmemişsin. Davet etmeyenler... Yani, onun küskünlüğünü burada tartışmanın ne gereği var? Yani, bu “Davet etsinler, gitmeyeyim; davet etmesinler, küseyim.”den vazgeçmek lazım ve polemik konusu da yapmamak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Peki, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha başka atasözleri var da onları söylemeyeyim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Akçay.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

42.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 Sayın Grup Başkan Vekiline de kısa kısa cevap vereyim.

Birincisi: Sayın Akçay, Cumhuriyet Halk Partisine, milletvekillerine davet gelmiştir. Ona grup kararı alacak hâlimiz yok çünkü bahsedilen mesele bir cuma namazıdır; onun kimin ile kimin arasında... Hangi vicdanla, hangi inanan ile Allah arasındaki meseleye ne sizin haddiniz var ne benim haddim var. Yarın bu davete kimlerin icabet edip kimlerin icabet etmediği görülür ama burada “Etseler de gelmem, etmeseler de gelmem.” tarafı şu: Ben Grup Başkan Vekiliyim. Mecliste grupların, birbirinin hukukuna saygılı olması lazım. Ben burada duydum ki üç gruba davet gitmemiş; bu üç grubun neye göre seçildiğini... Yani, Türkiye İşçi Partisine niye davet gitmiyor mesela? Katılıp katılmamak onların bileceği iş de hangi kritere göre oluyor diye merak ettim, herhâlde cevabını verirler dedim; cevap gelmeyince de, diğer grupların da hukukuna saygıdan -emin olun, benzer bir ayrımcılık MHP'ye yapılsa aynı tepkiyi gösteririz ama- bunu bir cümleyle söyleyin, hangi kriter dedim.

Sayın Özkan'a da şunu söyleyeyim: Diyor ya “Bir cümle söyleyin.” Dün Sayın Özlem Zengin -Ayasofya, davet, falan- bir şey sordu, ben de dedim ki: Samimiyetle bir cevap vereyim. O tutanakları ister siz isteyin versinler ister ben çıkarayım. Sonra, Özlem Zengin “samimiyetle” diye başlayan ve samimi bir şekilde ifade ettiğimiz bu cümlelerden memnuniyet duyduğunu söyledi ve polemik kapandı. Burada, salonda olan bir sürü arkadaş da vardı. Ben, mesela Ayasofya konusunda üç grubun milletvekillerinin duyduğu coşkuya saygı duyduğumuzu ve bundan etkilendiğimi söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Tabii, Sayın Özkan dün yoktu; ne konuştuk, ne söyledik, bilmiyor. Burada dün samimi bir şekilde kurulan diyalogların sonucunda da o konuda hararetli olabilecek bir tartışmanın nasıl tarafların birbirini anlayarak sonuçlandığından bihaber, ezberinden konuşuyor. Çünkü tutanaklara baksın -belki bir üç dakika, dört dakika- o konuda 3 sayfa ne demişim, hepsini görür.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, gündeme devam edelim.

BAŞKAN – 2 Sayın Hatay Milletvekilimize 60'a göre söz vermek istiyorum.

Sayın Çelik...

43.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay)- Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarihte eşine az rastlanır bir vatanperverlik ve aziz milletine duyduğu sadakatle bağımsızlık yolunda birlik ve beraberliğini tüm dünyaya gösteren Hatay halkı; seksen bir yıl önce kendisine vurulmak istenen esaret zincirini kırarak tarihsel geçmişi, kültürel yapısı ve ulusal kimliğiyle Hatay'ın bir Türk yurdu olduğunu ortaya koymuştur. Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci yıl dönümü vesilesiyle “Kırk asırlık Türk yurdu ecnebi elinde esir kalmaz.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, Hatay Meclisi üyelerini ve bu topraklar için can veren tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor; devlet olmak yerine millet olmayı tercih eden asil Hataylı hemşehrilerimi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Topal...

44.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'ın ana vatana katılımının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

23 Temmuz, tarihimizin altın yapraklarından biridir. 23 Temmuz 1919 günü Kurtuluş Savaşı'mızın işaret fişeği Erzurum Kongresi'nde dünyaya duyurulan “Vatan bir bütündür, asla parçalanamaz.” kararının “Ben memleketi hiçbir zaman savaşa sürüklemem fakat Hatay benim için vazgeçilmez bir davam olmuştur. Gerekirse Devlet Başkanlığından istifa ederim, bir yurttaş olarak Hatay topraklarına geçerim ve mücadele ederim.” ifadesiyle hayat bulduğu ve nihayet 23 Temmuz 1939'da Hatay'ın ana vatana katılımıyla Misakımillî'nin tamamlandığının dünyaya ilanıdır. Bu iki tarih sözün arkasında tarihin bir daha göremeyeceği bir lider var: Sarı saçlı, mavi gözlü, yenilmez dev adam Mustafa Kemal Paşa. Fakat biz onu o kadar sevdik ki Ata'mız olsun istedik, “Atatürk” dedik. Bunun için de Hatay'a “Mustafa Kemal Atatürk'ün kenti” dedik. Bir kez daha kutlu olsun. Emanetin emin ellerdedir, rahat uyu Ata'm.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 8/7/2020 tarihli ve 25283 sayılı yazısıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2016/452 esas sayılı dava dosyasında verilen 16/6/2020 tarihli ara karar gereğince Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'a isnat edilen suç bakımından milletvekili seçilmeden önce soruşturma başlatılarak kamu davası açıldığı ve suçun Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrasında atfı yapılan 14'üncü madde kapsamında yer aldığına ilişkin tezkeresi (3/1277)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 8/7/2020 tarihli ve 25283 sayılı yazısıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2016/452 esas sayılı dava dosyasında verilen 16/6/2020 tarihli ara karar gereğince Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'a isnat edilen suç bakımından milletvekili seçilmeden önce soruşturma başlatılarak kamu davası açıldığı ve suçun Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrasında atfı yapılan 14'üncü madde kapsamında yer aldığı Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği, NATO Parlamenter Asamblesi, Parlamentolar Arası Birlik ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere Başkanlık Divanında yapılan incelemeyi müteakiben uygun bulunan üyelerin isimlerine ilişkin tezkeresi (3/1278)

22/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 2'nci maddesine göre Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği, NATO Parlamenter Asamblesi, Parlamentolar Arası Birlik ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere aynı kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemeyi müteakiben uygun bulunan üyelerin isimleri Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Akdeniz Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu Üyeleri:

Atay Uslu

Antalya Milletvekili

Mustafa Canbey

Balıkesir Milletvekili

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis Milletvekili

Ali Öztunç

Kahramanmaraş Milletvekili

Mehmet Altay

Uşak Milletvekili

Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu yeleri:

Mehmet Őukr Erdiç	Adana Milletvekili
Mahmut Celadet Gaydalı	Bitlis Milletvekili
Erkan Aydın	Bursa Milletvekili
Mustafa Esgin	Bursa Milletvekili
Şamil Ayrım	İstanbul Milletvekili
etin Arık	Kayseri Milletvekili
İsmail zdemir	Kayseri Milletvekili

Asya Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu yeleri:

Berdan ztrk	Ağrı Milletvekili
Asuman Erdoğan	Ankara Milletvekili
MüŐerref Pervin Tuba Durgut	İstanbul Milletvekili
Ramazan Can	Kırkkale Milletvekili
Vecdi Gündoğdu	Kırklareli Milletvekili

Avrupa Güvenlik ve İŞbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu yeleri:

Asil ye:

Hişyar zsoy	Diyarbakır Milletvekili
Kamil Aydın	Erzurum Milletvekili
Selami Altınok	Erzurum Milletvekili
Mehmet Sait Kirazoğlu	Gaziantep Milletvekili
Grsel Tekin	İstanbul Milletvekili
Ahmet Arslan	Kars Milletvekili
Yusuf Başer	Yozgat Milletvekili

Yedek ye:

Cengiz Aydoğdu	Aksaray Milletvekili
Asuman Erdoğan	Ankara Milletvekili
Murat Emir	Ankara Milletvekili
Atay Uslu	Antalya Milletvekili
Feleknas Uca	Batman Milletvekili
Ednan Arslan	İzmir Milletvekili
İsmail zdemir	Kayseri Milletvekili
Murat Baybatur	Manisa Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türkiye Delegasyonu yeleri:

Asil ye:

Ahmet Haluk Koç	Ankara Milletvekili
Yıldırım Tuğrul TürkeŐ	Ankara Milletvekili
Sena Nur elik	Antalya Milletvekili

Feleknas Uca	Batman Milletvekili
Ahmet Yıldız	Denizli Milletvekili
Mehmet Mehdi Eker	Diyarbakır Milletvekili
Hişyar Özsoy	Diyarbakır Milletvekili
Kamil Aydın	Erzurum Milletvekili
Emine Nur Günay	Eskişehir Milletvekili
Ahmet Ünal Çeviköz	İstanbul Milletvekili
Cemal Çetin	İstanbul Milletvekili
Serap Yaşar	İstanbul Milletvekili
Yunus Emre	İstanbul Milletvekili
Zafer Sırakaya	İstanbul Milletvekili
Selin Sayek Böke	İzmir Milletvekili
Ziya Altunyaldız	Konya Milletvekili
Zeki Hakan Sıdalı	Mersin Milletvekili
Halil Özşavlı	Şanlıurfa Milletvekili
Yedek Üye:	
Cengiz Aydoğdu	Aksaray Milletvekili
Zeynep Yıldız	Ankara Milletvekili
Orhan Atalay	Ardahan Milletvekili
Mustafa Canbey	Balıkesir Milletvekili
Utku Çakırözer	Eskişehir Milletvekili
Akif Çağatay Kılıç	İstanbul Milletvekili
Arzu Erdem	İstanbul Milletvekili
Canan Kalsın	İstanbul Milletvekili
Kamil Okyay Sındır	İzmir Milletvekili
İsmail Özdemir	Kayseri Milletvekili
Murat Baybatur	Manisa Milletvekili
Pero Dunder	Mardin Milletvekili
Osman Aşkın Bak	Rize Milletvekili
Mehmet Kasım Gülpınar	Şanlıurfa Milletvekili
Faik Öztrak	Tekirdağ Milletvekili
Hüseyin Örs	Trabzon Milletvekili
Tayıp Temel	Van Milletvekili
Ekonomik İş Birliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu Üyeleri:	
Bülent Kuşoğlu	Ankara Milletvekili
Erol Katırcıoğlu	İstanbul Milletvekili
Ceyda Bölünmez Çankırı	İzmir Milletvekili
Yavuz Ergun	Niğde Milletvekili

Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu Üyeleri:

Asıl Üye:

Derya Bakbak	Gaziantep Milletvekili
Erol Katırcıoğlu	İstanbul Milletvekili
Aykut Erdoğdu	İstanbul Milletvekili
Orhan Erdem	Konya Milletvekili
Ahmet Akay	Şanlıurfa Milletvekili

Yedek Üye:

Muhammed Fatih Toprak	Adıyaman Milletvekili
Hişyar Özsoy	Diyarbakır Milletvekili
Emine Gülizar Emecan	İstanbul Milletvekili
Zafer Sırakaya	İstanbul Milletvekili
Selman Özboyacı	Konya Milletvekili

İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği Türkiye Delegasyonu Üyeleri:

Ahmet Zenbilci	Adana Milletvekili
Orhan Atalay	Ardahan Milletvekili
Mahmut Celadet Gaydalı	Bitlis Milletvekili
Serkan Topal	Hatay Milletvekili
Hacı Ahmet Özdemir	Konya Milletvekili

NATO Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu Üyeleri:

Asıl Üye:

Berdan Öztürk	Ağrı Milletvekili
Cengiz Aydoğdu	Aksaray Milletvekili
Mevlüt Karakaya	Ankara Milletvekili
Ahmet Yıldız	Denizli Milletvekili
Hişyar Özsoy	Diyarbakır Milletvekili
Kamil Aydın	Erzurum Milletvekili
Muhammed Naci Cinisli	Erzurum Milletvekili
Zehra Taşkesenlioğlu Ban	Erzurum Milletvekili
Utku Çakırözer	Eskişehir Milletvekili
Ahmet Berat Çonkar	İstanbul Milletvekili
İlhan Kesici	İstanbul Milletvekili
Nurettin Canikli	İstanbul Milletvekili
Şirin Ünal	İstanbul Milletvekili
Kamil Okyay Sındır	İzmir Milletvekili
Taner Yıldız	Kayseri Milletvekili
Fikri Işık	Kocaeli Milletvekili
Osman Aşkın Bak	Rize Milletvekili
Faik Öztrak	Tekirdağ Milletvekili

Yedek Üye:

Muhammed Fatih Toprak	Adıyaman Milletvekili
Ahmet Haluk Koç	Ankara Milletvekili
Feleknas Uca	Batman Milletvekili
Mehmet Mehdi Eker	Diyarbakır Milletvekili
Selami Altınok	Erzurum Milletvekili
Murat Baybatur	Manisa Milletvekili
Cemal Çetin	İstanbul Milletvekili
Ravza Kavakcı Kan	İstanbul Milletvekili
Ahmet Ünal Çeviköz	İstanbul Milletvekili
Erol Katırcıoğlu	İstanbul Milletvekili
Yunus Emre	İstanbul Milletvekili
Oğuz Kaan Salıcı	İstanbul Milletvekili
Ahmet Arslan	Kars Milletvekili
İsmail Emrah Karayel	Kayseri Milletvekili
İsmail Özdemir	Kayseri Milletvekili
Ziya Altunyalız	Konya Milletvekili
Behiç Çelik	Mersin Milletvekili
Halil Özşavlı	Şanlıurfa Milletvekili
Parlamentolar Arası Birlik Türkiye Delegasyonu Üyeleri:	
Arife Polat Düzgün	Ankara Milletvekili
Mevlüt Karakaya	Ankara Milletvekili
Murat Emir	Ankara Milletvekili
Zeynep Yıldız	Ankara Milletvekili
Hişyar Özsoy	Diyarbakır Milletvekili
Abdul Ahat Andican	İstanbul Milletvekili
Nevzat Şatıroğlu	İstanbul Milletvekili
Ravza Kavakcı Kan	İstanbul Milletvekili
Ednan Arslan	İzmir Milletvekili
Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Türkiye Delegasyonu Üyeleri:	
Ahmet Zenbilci	Adana Milletvekili
Fikret Şahin	Balıkesir Milletvekili
Feleknas Uca	Batman Milletvekili
Zehra Taşkesenlioğlu Ban	Erzurum Milletvekili
İmam Hüseyin Filiz	Gaziantep Milletvekili
Aylin Cesur	Isparta Milletvekili
Arzu Erdem	İstanbul Milletvekili

Canan Kalsın	İstanbul Milletvekili
Cemal Çetin	İstanbul Milletvekili
Halis Dalkılıç	İstanbul Milletvekili
Özgür Karabat	İstanbul Milletvekili
Zafer Sırakaya	İstanbul Milletvekili
Zeynel Özen	İstanbul Milletvekili
Cemal Bekle	İzmir Milletvekili
İsmail Emrah Karayel	Kayseri Milletvekili
Türabi Kayan	Kırklareli Milletvekili
Selman Özboyacı	Konya Milletvekili
Ziya Altunyaldız	Konya Milletvekili
Burak Erbay	Muğla Milletvekili
Ergün Taşcı	Ordu Milletvekili
Muhammed Avcı	Rize Milletvekili
Çiğdem Erdoğan Atabek	Sakarya Milletvekili
Mehmet Kasım Gülpınar	Şanlıurfa Milletvekili
Özkan Yalım	Uşak Milletvekili

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 7/2/2020 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Kızılay Derneğine ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/2496) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/7/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından Kızılaya yapılan bağışların başka vakıflara nakit olarak dağıtıldığı, başka vakıflara yapılan yardımların hangi gerekçeyle yapıldığı, bir insani yardım hizmetinde bulunan bir kurum olan Kızılayın gerçek görevini yapması ve israfların önlenmesi için yöneticilerine yönelik gerekli soruşturma/kovuşturma yapıp yapılmayacağı gibi

iddiaların araştırılması amacıyla 7/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 23/7/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümü. Bu vesileyle Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Kazım Karabekir Paşa'yı, tüm gazi ve şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Hatay'ın Anadolu'ya, Türkiye Cumhuriyeti devletine bağlanışının da 81'inci yıl dönümü. Bu vesileyle Ulu Önder Atatürk'ü ve merhum Tayfur Sökmen'i de rahmetle anıyorum; bütün kahramanlarımızı, emek verenleri, bütün Hataylıları kutluyorum, tebrik ediyorum, saygıyla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün Türk Tarih Kurumu Başkanı istifa etti. Neden istifa etti? Bir söz söyledi, hesabını veremeyeceği bir söz söyledi. Tabii “Birileri Türk Tarih Kurumu Başkanına sufler vermiş de olabilir, konuşturulmuş olabilir.” filan diye düşünenler de oldu, açıklamalar da yapıldı. “Acaba toplumun nabzı mı ölçülüyor?” diye değerlendirmeler yapıldı ama istifa etti. Bedelini ödedi, hatasının bedelini ödedi. Hatalı bir ifadedi. Gerçekten, yani “Darbeye iştirak etmiş insanların serbest bırakılması” ifadesi asla kabul edilebilecek bir ifade değil. Yani masum insanların affedilmesi, hukuken haklarının verilmesi, yargılanması, yargı haklarının tanınması, bunlar ayrı ifadelerdir ama darbeye bizzat iştirak etmiş yani milletin tepesine bomba atmış insanların bırakılması filan, bunlar konuşulamaz, bunlar hiçbir vicdanın kabul edeceği bir şey değil. Tabii, bir kurumun başkanı, Türk Tarih Kurumu Başkanı Ahmet Başaran mı Yaramış mı, adını bile tam hatırlamıyorum.

Peki, Kerem Kınık niye hâlâ Kızılay Başkanı? Değerli milletvekilleri, bilhassa AK PARTİ'li vekillerimize soruyorum: Kerem Kınık'ın yani bu adamın yaptıkları bu kurumu öyle bir hâle getirdi ki milletimizin büyük bir kısmı, bir yardım kuruluşu, bu milletin yardım kuruluşu olan Kızılaya güven duymaz hâle geldi ve hâlâ bu kurumun Başkanı. Ahmet Yaramış görevden alınıyor, bir cümle sarf etti, alındı; doğru bir karardı, istifa etti ama belki de beterlerini yapmış olan Kerem Kınık hâlâ o görevinin başında.

Ne yapmış bu Kerem Kınık? Mesela, Kurban Bayramı geliyor... Grup Başkan Vekilimiz Sayın Lütfü Türkkan da bu konuyu burada ifade etmişti ama değişen bir şey olmadı. Kızılay eski Şube Başkanı Çetin Yavuz, 2016'da Güroymak Cumhuriyet Savcılığına müracaat edip görevi kötüye kullanma suçundan suç duyurusunda bulunuyor. Konu ne? Konu şu: 2016 yılında Kurban Bayramı için hedeflenen kurban sayısı 52 bin hisseyken 70 bin hisse toplanıyor ama Kızılay Genel Başkanı, bu 70 bin hissenin 52 binini kestiği için, 18 binini götürüyor, işte Yeryüzü Doktorları, Diyanet Vakfı, Aziz Mahmûd Hüdâyi Vakfı filan gibi kuruluşlara nakit olarak bağışlıyor; bakın, kurban olarak değil, nakit olarak bağışlıyor. Vatandaşlarımız Kızılaya kurban bağışı yaparken o kurbanın kesileceği düşüncesiyle o bağışı yapıyor. Yani kurbanda kan akıtmak esastır, nakdî yardımla kurban, kurban olmaz bizim dinimize göre. Bu korkunç bir olay ya, bu korkunç bir olay. Yani vatandaş kurban kestiğini düşünüyor Kızılaya bağışlayarak ama kurbanı kesilmiyor, nakdî yardım olarak bir yerlere veriliyor, bu olmaz. Aynı Kızılay Başkanı şu sözleri söyledi Ensar Vakfına gönderdiği parayla ilgili: “Vergi kaçırma başkadır, vergiden kaçınmak başka; farkı şudur: Devlet size yasal olarak bir imtiyaz tanıyor.” Öyle savundu kendisini. Aynı Kızılay Başkanı Andımız'la dalga geçti, Türklüğü aşağılayıcı “tweet”ler paylaştı ve bu adam hâlâ Türk Kızılayının Başkanı değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bunu, böyle bir kurumun yani Türk milletinin güvenmesi gereken bir kurumun başında böylesine defolu bir adamın hâlâ başkan olarak tutuluyor olmasını kabul edebilmemiz mümkün değildir. Onun için, Kurban Bayramı öncesinde Kızılayın içinde bulunduğu durumu gündeme getirme ihtiyacı duydum. Elbette, kan bağışları yapıyor vatandaşlarımız, yapsınlar, devam etsinler çünkü kan bağıışı başka bir hadise ama bu kadar hata yapan, bu kadar yanlış yapan ve kendisini aklamayan bir adamın başında bulunduğu Kızılayı “Bizim Kızılayımız.” diye, önce AK PARTİ’li milletvekillerinin sorgulaması gerekir diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Kızılay değilse de Kızılayı yönetenler ya da yönettiğini sananlar ya da yönetiyormuş gibi yapanlar için büyük bir şaibe, büyük bir yolsuzluk hem kurum yönetimi anlamında hem liyakat anlamında hem de Kızılayın varoluş sebebine sadakat anlamında çok büyük bir skandal söz konusu. Bu skandala binaen, önerenin tabii ki kabul edilmesi ve gerekli araştırmanın yapılması gerekir. Aslında, bu tür şeylerde, devlet olmanın, hükümet olmanın bir gereği olarak kendiliğinden işleyen bir yapının, bir mekanizmanın olması lazım. Fakat çürüme ve kokuşmuşluk öyle boyutlara ulaşmış ki üstünü örtmek, unutturmaya çalışmak, başka bir şeyle kıyaslamak, başka bir yere havale etmek gibi tutumlar söz konusu oluyor.

Muhterem Başkanın kendisini hâkim, savcı, hukukçu yerine koymasına mı, icraatlarının ayan beyan hukuku ihlal etmesine mi, Kızılay gibi insani yardım kuruluşunun olanaklarını çarçur etmesine mi, devlet olma ciddiyetine aykırı, usulsüz, ahlaki durumu zorlayan tavırlarına mı vurgu yapsak? Neresine vurgu yapmaya çalışırsanız çalışın, sonuçta elle tutulacak bir yanı yoktur. Dolayısıyla Kızılay, dünya genelinde benzeri olan, dünyanın birçok ülkesinde, dünyanın hemen her ülkesinde benzeri amaçlarla kurulmuş, kurumları olan bir yapı.

Bu yapının amacı, sadece darda, zorda, doğal afette, yoksullukta, açlıkta, kimsesizlikte kalmış topluma, bireye, insanlara yardım etmektir; bunun dışında bir görev ve sorumluluğu yoktur ve bu yardım da toplumdan, insanlardan sağlanan bir yardımdır. Bunun bir döner sermayesi, bunun bir fabrikası, bunun başka bir şeyi yoktur. Dolayısıyla halktan aldığını hakkaniyetle yoksullara, muhtaca dağıtmak yerine, halktan aldığını hukuksuz, usulsüz bir şekilde vakıflara, benzeri yerlere dağıtmak ve bununla ilgili sorulan sorulara da pişkince cevaplar vermeye kalkmak, tam da bir soruşturma konusu, tam da bir hukuksuzluk konusudur aslında. Hukukçuların, kendiliğinden harekete geçerek bunu yapması gerekir ama hukuk da kalmadı maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Diyanetin davetiyesiyle ilgili bir şey söylemek istiyorum. Diyanet, bize göre, hakkın ve hakikatin kendini ifade eden İslam dinini değil, yapılandırılmış devlet dinini temsil etmektedir. Zaten, Diyanetten bir davetiye gelse de katılmazdım ben ancak Anayasa’yı ihlal etmesi açısından Diyanet İşleri Başkanlığı suç işlemiştir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın İrfan Kaplan.

Buyurun Sayın Kaplan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İYİ PARTİ'nin Kızılay hakkında verdiği araştırma önergesini yerinde buluyor ve destekliyoruz. Geçen Eylül ayında, Kızılaya şartlı bağışlar yapılarak vergi kaçırılıp Ensar Vakfına para aktarılmasını konuştuk, kamu vicdanı tatmin olmadı. Bu konu uzun uzun konuşulmalı ve enine boyuna araştırılmalıdır, bu komisyon mutlaka kurulmalıdır. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu ülkede sabah uyanmaya korkuyoruz. Bir sabah uyanıyoruz, kadın cinayeti; bir sabah uyanıyoruz, töre cinayeti; bir sabah uyanıyoruz, çocuğa tecavüz; bir sabah uyanıyoruz, hayvana tecavüz; başka bir sabah uyanıyoruz, işsizlikten kendini yakan bir genç, kendini asan bir evlat, canına kıyan bir baba; bir sabah uyanıyoruz, çocuk işçi cinayeti; bir sabah uyanıyoruz, çocuk istismarı; bir sabah uyanıyoruz, iş cinayeti. Bu ülkede sabah uyanmaktan korkuyoruz artık ve utanıyoruz.

Değerli arkadaşlar, bunlar siyasetüstü meseleler, bunlar toplumun kanayan yaraları, bunlar vicdanı ve merhameti olan herkesin can damarı. Ben halkın seçtiği bir milletvekili olarak gece yastığa başımı rahat koyamıyorum çünkü sabah uyandığımda, verdiğimiz sözlerin altında eziliyorum. Ben artık kadın cinayetlerine kurban verdiğimiz bir kadına rahmet okumak yerine, onu yaşatmak için mücadele etmek istiyorum. Ben artık, Pınar Gültekinler, Feray Şahinler, Özgecan Aslanlar, Fatma Altınmakaslar, Figen Karadağlar, Nurtaç Cananlar cinayete kurban gittikten sonra sadece bir park, cadde, sokak ismi olarak kalmasını, yaşasın istiyorum. Ben artık, Gaziantep'te 17 yaşında gencecik çocuğun fabrika bacasını temizlerken düşüp öldüğüne üzülme değil, onun eğitimi için ne yapabiliriz diye düşünmek istiyorum. Ben artık, işsizlikten oğluna pantolon alamadığı için kendisini asan babaya rahmet okumadan önce, o babanın iş sahibi olması için nelerin yapılabileceğini konuşmak istiyorum. Ben artık, atanamadığı için intihar eden bir gencin arkasında bıraktığı mektubu duymak yerine, hiçbir gencimiz işsiz kalmamasın istiyorum. Emimin ki -parti gözetmeksizin- şu an burada bulunan ve vicdanı olan herkes benimle aynı fikirde. Rahmet okumak, lanetlemek ve anmak değil, yaşatmak için bir şeyler yapmalıyız.

Değerli arkadaşlar Netflix, YouTube, Instagram, Facebook, Twitter ya da herhangi bir sosyal medyayı yasakladığımızda ya da kısıtladığımızda bu sorunlar düzelmeyecek. Bu ülkenin yasaklara, sansürlere, kısıtlamalara değil, caydırıcı ve ağır cezalara ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Kaplan.

İRFAN KAPLAN (Devamla) – Gelin, sosyal medyayı konuşmak yerine, kadın mezarlığına dönen ülkemizdeki yaptırımları konuşalım; çocuk istismarının, tacizcinin ve tecavüzcünün önüne nasıl geçebiliriz diye uzmanlarla bunları tartışalım; bir adamın bir kadını önce boğarak, sonra yakarak, sonra üstüne beton dökerek nasıl canice hayattan kopardığının altındaki nedenleri konuşalım; bir insanın bir hayvana nasıl böyle vahşi bir şey yapabildiğinin altındaki nedenleri konuşalım; işsizlikten bunalıma giren, intihar eden yüzlerce gencimizin o noktaya nasıl geldiğini konuşalım; çözümleri konuşalım; bu ülkenin ruh sağlığının nasıl düzeleceğini konuşalım. Bu ülkede kadın cinayetleri, çocuk istismarı, tacizler ve tecavüzler ancak bu Meclisteki tüm partiler ortaklaşa yasalar çıkardığında, cezalar ağırlaştığında, indirim olmadığında azalır ve biter. Bu ülkede kadın cinayetleri, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa tam anlamıyla uygulandığında azalır ve biter. Bu ülkede çocuklara karşı istismar, taciz ve tecavüz Çocuk Hakları Sözleşmesi tam anlamıyla uygulandığında azalır ve biter.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İRFAN KAPLAN (Devamla) – Bu ülkede 5199 sayılı Kanun tam ve eksiksiz bir şekilde uygulandığında hayvanlara karşı işlenen suçlar azalır ve biter. Artık, bıçak kemiğe dayandı, kimsenin bir canı daha kaybetmeye tahammülü kalmadı.

Bu meseleyi siyasetüstü değerlendirerek tüm partilerin elini taşın altına koymasını istiyorum. Taciz, tecavüz, istismar ve cinayetin iyi hâl indirimi olmayacağını, en ağır bir şekilde cezai yaptırımlarının olması gerektiğini, İstanbul Sözleşmesi'nin tam anlamıyla uygulanması gerektiğini ifade ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİPARTİ grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ahmet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – **İYİ PARTİ** grup önerisi üzerine **AK PARTİ** Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Kızılay, yüz elli iki yıllık geçmişi olan bir kuruluş; bu yüz elli iki yıllık geçmişi içerisinde birçok hükümetle çalışmış ama hükümetlerden bağımsız, sadece vatandaş desteği ve vatandaş bağışısıyla çalışmış, bununla ayakta durmuş ve aldığı bağışları yine vatandaşına harcamış, diğer kamu kuruluşlarından, diğer sosyal yardım kuruluşlarından toplum vicdanında ayrı bir yeri olan bir kuruluş.

İYİ PARTİ grup önerisinde, Saygıdeğer Vekilimiz İsmail Bey aslında bir hakkı da teslim etti ve dedi ki: “Kan bağışlarına da devam edin.” Yani Kızılayın aslında en önemli misyonunun da devam etmesi gerektiğine dair bir beyanda bulundu, kendilerine teşekkür ediyorum. Ama Kızılay özellikle bu dönemde, pandemi döneminde yaptığı işlerle, kan bağışlarıyla, insanlara sosyal yardım yapmasıyla, aldığı nakit paraları ihtiyacı olan vatandaşlarımıza ulaştırmasıyla toplum vicdanında aslında çok önemli bir yer edindi. Belki vekilimiz bunun farkında değil, Kızılaya belki bağış yapmadı. Ben hem bir Kızılay bağışçısıyım hem bir Kızılay gönüllüsüyüm. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Pandemi döneminde Kızılay ekipleriyle sahada çok çalıştım. Çok ihtiyacı olan insanları nasıl tespit ettiklerine hayran olarak, gıpta ederek onların yardımlarını o insanlara ulaştırdım. Aynı zamanda da kan bağışçısıyım. Yaptığım bağışların hepsinin sonucunun bana mesaj olarak geldiğini görüyorum. Birkaç hafta sonra “Sayın Özdemir, bağışınız şu vatandaşımıza hayat verdi.” diye mesajın bana geri döndüğünü görüyorum. Kurban bağışı yaptığımda da bunu görüyorum, nakit bağış yapanlarda da bunu görüyorum.

İSMAİL KONCUK (Adana) - Kurbanın kesildiğinden emin misin?

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Ama daha önemli bir şey daha söyleyeceğim: Sayın vekilimizin memleketinde, Adana’da “Furkan Kebapçı” isminde bir kardeşimize ilik nakli yapıldı, aile tesadüfen bana ulaştı, başka vekillerimize ulaştığı da olmuştur, muhalefetteki vekillerimizden de ulaştığı olmuştur. Ben de Kızılaydan yardım istedim, beyaz kan hücrelerine ihtiyacı vardı ve çok hayati bir durumdu ilik nakli için. O anda, Kızılay ona yardımcı oldu. Ben, bugün konuşma yapacağımı söylediğimde, aileyi aradığımda bir kez daha bundan dolayı teşekkürlerini iletiler. Ben, yanlış bir iş varsa o yanlış içinde hiçbirimizin olmayacağına canıgönülden inanıyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sorun Kızılayda değil ki Başkanında!

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Kızılay, **İYİ PARTİ**'nin önerisi üzerine aslında, sosyal medyasından, web sitesinden bir açıklama yapmış. En çok söz edilen konu, Ensar Vakfına yapılan bağış. O bağışın bir şartlı bağış olduğuna dair, yapan şirketin o şartla yaptığı için sadece aracılık hizmeti yapıldığına dair web sitesinde bir açıklama var. Ama bu ya da başka bir açıklama, nerede bir yanlış varsa biz de o yanlışın soruşturulmasından yanayız.

Ama Kızılay, tarihinin ve yaptığı bütün başarılı işlerin yanında, pandemi döneminde çok başarılı işler yaptı. Bu, toplum vicdanında çok iyi yer ediyordur çünkü sahada ben bunu görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özdemir.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – O yüzden, bu vesileyle Kızılayın hem gönüllü bağışçılara hem de Kızılayla birlikte yol yürüten, bu dönemde insanımıza yardım ulaştıran Kızılay gönüllülerine sizin aracılığınızla çok teşekkür ediyorum. Kızılay Başkanımıza verdiği bu emeklerden dolayı teşekkür ediyorum. Toplumdaki desteğin de büyüyerek devam ettiğini yapılan bağışlardan görüyorum. Bu konuyu Genel Kurulun takdirlerine sunuyorum.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın hatibin Kızılay gönüllüsü olmasından büyük bir mutluluk duydum, çok güzel bir iş yapmış.

Kızılayın kan bağışıyla alakalı çok uzun yıllar devam eden çalışmaları var; zaten, başka bir kurum da yok, bunu tek başına Kızılay üstlendi, devam ediyor.

Sayın İsmail Koncuk'un bahsettiği bir konu var, ondan daha önce ben de bahsetmiştim: 52 bin kurban kesip 70 bin tane kurban parası toplamak. Bu, tek başına vebal demektir. Merak ediyorum, bu vebali üstelenecek kadar hadsizce bir kanaat sahibi olmak nasıl bir duygu? Yani insanlar size “Kardeşim ben sana güveniyorum, Allah rızası için benim kurbanımı sen kes.” diyor, parayı veriyor. “Evet, ben bunu aldım ama kesmedim.” Ne yaptın? “Yeryüzü Doktorlarına, şuraya buraya verdim.” Benim müsaademi aldın mı? “Yok.” Bir suç duyurusu var ve bu suç duyurusuyla ilgili hâlâ dava açılmamış, bu konuda Kızılayın henüz bir açıklaması da yok; bu konuda “Evet, biz aldık, bunlara bunlara bu paraları verdik.” demiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu iddiada bulunan kişi de Kızılayın içerisinde birisi, dışarıdan herhangi bir kişi veya kurum değil, bizzat Kızılay yönetiminde yer alan bir kişi. Hâl böyleyken... O Ensar Vakfına hele hiç değinmiyorum. Kızılay aracı kurum mu ya? “Ben aracıyım, aldım, yatırdım.” Banka mı orası? Ne alakası var. Kendi haddi olmayan bir sürü işler yapan bu Başkan bir an önce oradan uzaklaşmadan, Kızılay millet nezdinde aklanmayacaktır. Kızılay gibi özel ve mübarek bir kurumun ismini bu Başkan kirletiyor. Gelin, hep beraber o Başkanı oradan indirin. Talat Yılmaz Başkanlık yaptı orada, Tekin Küçükali Başkanlık yaptı, Ahmet Akar Başkanlık yaptı. Hiç duyduk mu böyle bir şey? Yo! Sonuna kadar çamura batmış bir Başkanı bir an önce değiştirmenizde fayda var.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

46.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisi adına söz alan değerli hatibimizi dikkatle dinledik. Konuşmasının son cümlesi hariç tamamıyla mutabıkız. Son cümlesi, şu anki Başkanın çok iyi hizmetler yaptığı yönündeki kısım. Onun dışında, Kızılayı tabii ki göz bebeğimiz, hepimiz bağışısıyız. Ben, SMS sistemi ilk başladığında, “Alaşehir ilçemizdeyim...” diye, kan bağışı arabası ne zaman Alaşehir’e gitse bir gün önceden haberdar edecek kadar... Önemli bir görev yapan, oradaki yöneticilerine, merkezdeki yerleşmiş olan yönetim anlayışına falan kimsenin bir şey dediği yok. Yüz elli yıllık geleneği olan... Otuz yıllık bir okulda okuyorsunuz, geleneğin size katkısı oluyor, yüz altmış yıllık geleneği olan bir kurum. Bir de Türkiye için Kurtuluş Savaşı’nda gördüğü görevler, afetlerde gördüğü görevler; yetişebilir, yetişemez ayrı şeyler. En önemlisini de en başta söyledi sayın vekil, “Hükümetlerden bağımsız.” dedi. Zaten, böyle olunca toplumun vicdanında yer edersiniz. Ama bu dönemde, Ensar Vakfı gibi bir vakfa bağış yapmak istiyor birisi, Kızılayı paravan şirket olarak kullanıyor, paravan dernek olarak kullanıyor. Neden? Kızılayımıza verilmiş bir vergi muafiyeti var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kızılaya verirsene vergiden muaf, Kızılaya bağış yaparsan vergiden muaf, kesinti olmayacak. Ensara yaparsan; o, Cumhurbaşkanlığınca tanınan vakıflar, dernekler statüsünde, orada o düzey bir muafiyet yok. Kızılaya diyor ki: “Ben sana 100 para veriyorum, 1’ini ayır, 99’unu Ensara yolla.” Bu iş, taşeron şirket kurup da vergi kaçırmak -taşeron dememe bakmayın, doğru değil- paravan şirket kurup da vergi kaçırmak nasıl bir şeyse, parayı ülke ülke vergi cennetlerinde dolaştırıp kendi ülkene vergi vermemek nasıl bir şeyse bu yapılan iş, öyle bir şey; vicdani değil, ahlaki değil, Kızılaya yapılan haksızlık. Burada Sayın Koncuk da bizim hatibimiz de eleştirenler de Kızılayı gözleri gibi sakınıyorlar. Ama Kızılayın yönetiminden ve bu tuhaf anlayıştan, bu Ensara bağış yaparken Kızılayı istismar eden anlayıştan Kızılayı kurtarmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bitiriyorum efendim.

Onun için bunu oturalım, konuşalım, çalışalım, Meclis olarak bu işe el koyalım, Kızılayımıza sahip çıkalım diyoruz. Allah aşkına, böyle bir yanlış savunma pozisyonuna düşmeyelim, hatalıları Komisyonumuz gerekirse uyarın, Meclisimiz bu konuda ne gerekiyorsa -adli yönden, soruşturma açısından suç duyurusu olarak- yapsın. Kızılayın dokunulmazlığı Kızılayı yönetenlerin hatalarını örtmez.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 7/2/2020 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Kızılay Derneğine ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/2496) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yalnız oylamadan önce bir yoklama talebi var, talebi gerçekleştirdikten sonra oylarımıza sunacağım.

Sayın Özel, Sayın Aygun, Sayın Özkan, Sayın Şevkin, Sayın Emecan, Sayın Başevirgen, Sayın Kaplan, Sayın Zeybek, Sayın Hancıoğlu, Sayın Ünsal, Sayın Yavuzıılmaz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Barut, Sayın İlhan, Sayın Ünver, Sayın Özcan, Sayın Polat, Sayın Özdemir, Sayın Ünlü, Sayın Kayışoğlu, Sayın Bayır.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR**KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 7/2/2020 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Konuk ve 19 milletvekili tarafından, Kızılay Derneğine ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/2496) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 6 ila 11’inci maddeleri kapsamaktadır.

(x) 225 S. Sayılı Basmayazı 22/7/2020 tarihli 116’ncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçekte “istihdam yasası” adı verilen daha sonra “Dijital Mecra Komisyonu Kanunu” olarak değiştirilen kanun teklifinden bahsediyoruz.

Değerli milletvekilleri, üç ayı geçkin süredir, gerçekten, vatandaşlarımız ekonomik olarak büyük sıkıntılar içerisinde yani yıllar içerisinde, ömrü hayatında başının en dara düştüğü dönemi yaşadığı bu üç buçuk, dört ay boyunca. Yani, ben 61 yaşına geldim; bu yaşa kadar... Benden daha yaşlı olanlar belki Kurtuluş Savaşı döneminde elbette büyük sıkıntılar yaşadılar ama bizim yaşlılarımız herhâlde bu kadar ağır ekonomik sıkıntıların yaşandığı bir dönemi hatırlamıyorlar; hele gençlerimiz hiç görmedi. Yani, devletin, bir kere bizim hayatımızda önemli olduğu, yanımızda olması gereken bir sıkıntılı dönemi yaşadık ve hâlâ da yaşıyoruz çünkü önümüzdeki süreçte hangi problemlerle karşı karşıya kalacağımızı şu anda öngörebilmemiz biraz zor çünkü sonbahar aylarında pandeminin, salgının yeniden hız kazanması sebebiyle alınacak tedbirler nelerdir, bunları bilmiyoruz. İnşallah, bu virüs ortadan kalkar da bu problemleri en kısa sürede aşarız.

Tabii, Sayın Berat Albayrak yaptığı açıklamalarda işte “Şu kadar yardım yaptık, bu kadar yardım yaptık.” filan dese de vallahi, kazın ayağı öyle değil. Yani ateş düştüğü yeri yakıyor; milletimiz, esnafımız, çiftçimiz, işsizimiz, asgari ücretlimiz, emeklilerimiz bu üç buçuk ay boyunca yaşadığı acıyı, sıkıntıyı kendileri biliyorlar. Yani Sayın Maliye Bakanının “Biz 255 milyar yardım yaptık, bunun çarpan etkisi 600 milyar eder.” gibi sözleri milletimiz açısından çok şey ifade etmiyor.

Değerli milletvekilleri, bu 11 maddelik kanun teklifinin bazı maddelerini İYİ PARTİ olarak biz de destekliyoruz, bunlar yapılması gereken şeyler ama ben, yapılanlardan değil de –onlardan çok bahsedildi- yapılması gerekip de yapılmayan neler var, bunlardan bahsedeceğim.

Adına “istihdam yasası teklifi” diyeceğiniz bu yasa teklifi içerisinde çiftçi var mı? Çiftçi yok. Emekli var mı? Emekli yok. İşsizlerimiz var mı yani bu salgın sürecinde âdeta eriyen, yok olan, büyük ızdırap yaşayan işsizlerimiz var mı? Yok. Küçük esnaf var mı? Yok. Gün kazanıp gün yiyen o gariban vatandaşımız var mı? Yok. Peki, milyonlarca genç işsizi olan, uzmanlara göre yüzde 24,6 -ben TÜİK rakamlarını doğru bulmuyorum- işsizliğin olduğu bir ülkede yeni istihdam yaratabilmek amacıyla bir tedbir var mı bu kanun teklifi içerisinde? Yok.

Değerli milletvekilleri, devlet işte tam da bunlar için var, devlet işte tam da bunlar için gerekir. Ama maalesef, bu zor zamanında milletimiz, vatandaşlarımız devleti... Elbette bir miktar yardımlarınız oldu ama olması gerektiği kadar olduğunu söylemek abesle iştigal olur.

Şimdi, önümüzdeki günlerde emeklilerimize bin lira bayram ikramiyesi verilecek, üçüncü yılı herhâlde bu yanlıs hatırlamıyorsam. İlk çıktığı tarihte de bin liraydı, aradan geçen zamanda yüzde 40-50 oranında enflasyon olmuş hâlâ bin lira. Şimdi, o seçim döneminde seçimi kotarmak amacıyla emeklilerimize bu ikramiyeyi verdiniz, ama seçim yok, herhâlde bir yeni seçim dönemini bekleyeceğiz ki bu bayram ikramiyeleri bir miktar artsın. Böyle bir devlet yönetme anlayışı yok.

Bakın, TÜVTÜRK... Dün Sayın Grup Başkan Vekilimiz buradan ifade etti; Feridun Bahşi Bey, Antalya Milletvekilimiz anlattı TÜVTÜRK’ü; Fahrettin Yokuş Bey TÜVTÜRK’ü anlattı; diğer partilerimizden milletvekillerimiz de TÜVTÜRK’ü anlattı. Şimdi, TÜVTÜRK araç muayene ücretlerine yüzde 22,58 oranında zam yapıyor. Yani emekliye siz üç yıl önce verdiğiniz bin lirayı üç

yıl sonra hâlâ bin lira olarak veriyorsunuz ama bir Alman firması veya ortaklığı muayene ücretlerine yüzde 22,58 zam yapıyor. Ya, bu ülkede bugün itibarıyla enflasyon 12,62; Aralık 2019 tarihinde -çünkü ocak ayına göre bu zamlar yapılır- enflasyon 11,84. Peki, siz devlet yönetmek iddiasında bir siyasi parti olarak “Devleti yönetiyoruz, hem de iyi yönetiyoruz.” iddiasındaki bir parti olarak bu sorgulamayı yaptınız mı, TÜVTÜRK’e “Kardeşim, siz neye göre bu zammı yapıyorsunuz?” dediniz mi?

Şimdi, tüccara sormuşlar “İki kere iki kaç eder?” diye, tüccar diyor ki “Alırken mi, satarken mi?” Yani, bir başka AK PARTİ var milletten alırken, bir başka AK PARTİ de verirken var. Yani, millete verirken başka bir anlayışla ama milletten alırken başka bir anlayışla uygulamalar yapan bir AK PARTİ zihniyeti var. Peki, bu millet nereye gidecek, bu millet nereye başvuracak yani bu millet alenen soyulurken nereye başvuracak? Bu anlayışı kınıyorum, TÜVTÜRK’ü de kınıyorum, bu anlayışa göz yuman iktidar anlayışını da kınıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, biraz da çiftçilerimizden bahsedeceğim. Biliyorsunuz, Adana dâhil Akdeniz Bölgesi’nde, Ege Bölgesi’nde aşırı sıcaklar sebebiyle narenciye üretimi ciddi darbe yedi, çok ciddi darbe yedi.

Bayram Vekilim de burada -Hatay Milletvekilimiz, Dörtüyolludur- limon üreticilerinin durumunu iyi de bilir. Değil mi Sayın Vekilim? Siz diyemiyorsunuz da biz diyelim sizin yerinize.

Şimdi, ihracata ön şart getiriliyor, ön şart getiriliyor yani bir kota getiriliyor ihracata. Sayın Pakdemirli bu kotanın getirilmesini şöyle ifade ediyor: “Limon üretimi bu yıl çok düşük olacak çünkü bu sıcak ve fırtına sebebiyle verim düştü.” Yani, yüzde 30’lar, 40’lar, 50’ler, 60’lar oranında düşüşler var, hatta 90 oranında düşüş olan bahçelerimiz de var. Ama rakam geçen seneki rakamla aşağı yukarı bu sene aynı. Yanılıyorsam düzeltin Bayram Vekilim. Yani, 2,25 TL’den geçen sene gitmişti, daha sonra bir miktar düştü; bu sene de bu düşük rekolteye rağmen rakam aynı aşağı yukarı, üç aşağı beş yukarı aynı. 15 Ağustos itibarıyla enterdonat cinsi limon kesimi başlıyor, 15 Ağustos itibarıyla. Şimdi, geçen sene depolarda olan limonlarımızın çoğu çürüdü, bu ihracat kısıtlamaları sebebiyle çoğu çürüdü; resimleri de var yani limonun ortası kahverengi bir renk alıyor, sizler de aldığınız limonlarda bu rengi görebilirsiniz, çürüdü. Hâlbuki Türkiye’nin ihtiyacı belirlenirdi, diğer kısmı depolarda bekletilmez, ihracata izin verilirdi, önü açılabilirdi. Aynı hatayı bu sene yine yapıyoruz. Sayın Pakdemirli şöyle diyor: “Limonda ihracatın önünün açılması durumunda 83 milyon insanın astronomik rakamlardan limon tüketmesi gibi bir durum ortaya çıkacaktır. Üreticiyi koruma, tüketiciyi kollama prensibinden vazgeçmeyeceğiz.” Bakın, bakın, cümleye bakın: “Üreticiyi koruma, tüketiciyi kollama.” Tüketiciyi kollama, güzel; peki, burada üreticiyi kollama nasıl? Üreticiyi kollamak adına hangi tedbiri alıyorsunuz? İhracata kotayı getirmişsiniz. Ürün düşük, doğru.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ürün düşük olacak, doğru ama burada üreticiyi kollamamız lazım. Dolayısıyla Sayın Pakdemirli gerçekten bu işlerden anlayan, hesap kitap bilen bir Tarım Bakanı olsaydı Türkiye’nin ihtiyacı ne kadar hesabını yapardı ve bu hesaptan sonra ihracat kotasını belirlerdi. Peki, Sayın Pakdemirli’ye soruyorum ben: Bu kota var olduğu sürece çiftçimizin zaten olmayan limonu nasıl para edecek? Çiftçimizi nasıl kollayacağız Sayın Bakan? Bunun hesabını birilerinin vermesi lazım.

Ben bu duygu ve düşüncelerle –aslında başka notlarımız da var ama zamanım kalmadı- bu kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önceki adı daha sonra değiştirilmiş olan bu 225 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine konuşacağım. Fakat dün yaptığımız konuşmada da esas itibarıyla altını çizdiğim gibi bu yasa önerisinin içinde, bütün torba yasalarda olduğu gibi çok çeşitli konular var, dolayısıyla da biraz atlaya sıçraya hani geneli üzerine konuşmanın ne kadar zor olduğu ortada.

Şimdi, şöyle bir cümleyle başlayayım: Hükûmetin özellikle Covid-19'la ilgili salgın sürecinde ekonomiyle ilgili attığı adımların, belli ölçülerde ekonomide bir canlanmaya veya en azından bir hareketlenmeye yol açtığını söylemek mümkün. Ve bunu yaparken -görebildiğimiz kadarıyla- daha çok işverene büyük ölçüde destek veren politikaları benimseyerek yaptı bunu; bir yandan krediler bir yandan işverenlere yaptığı vergi ötelemesi vesaire gibi politika seçimleri bir anlamda bunun bir sebebi oldu. Fakat şimdi bu yasa teklifinin girişinde, genel gerekçesinde de söylendiği gibi, halkın bazı sıkıntılarını aşması için gereken düzenlemeleri içerdiği söylenmekle birlikte ki bazıları gerçekten de bu anlamda bir etki de yaratabilir ama bazı konuları anlamakta zorlandığımızı da baştan söylemiş olayım.

Şimdi, bir kere, aşağı yukarı 4-5 madde var burada, ikinci bölümde; bu maddelerden bir tanesi Soma'yla bağlantılı, işten atılan işçilerin kıdem tazminatının ödenmesiyle ilgili bir madde var. Bir diğer madde, engellilerle ilgili bir madde var ve bir de özellikle daha önce çıkarılmış ve sürekli olarak ertelenen iş yerlerinde güvenlik uzmanı, sağlık görevlisi bulundurma zorunluluğuyla ilgili bir madde var.

Şimdi, özellikle bu maddelere baktığımızda üçünde de eksik olan bazı şeyler var -ki ben konuşmamda bunların altını çizmeye çalışacağım- bunlardan bir tanesiyle başlayalım: Madde 6'da Türkiye Kömür İşletmeleri bir karar vermiş; Soma'da, 2014'te gerçekleşen, söz konusu olan kazadan sonra Işıklar, Atabacası ve Geventepe'de redevans sözleşmeleri üzerine çalıştırdığı işçilerin önemli bir kısmı kıdem tazminatı almadan işten atılmışlar, bu hatayı düzelten bir madde bu. Yani diyor ki bu madde: "Bu kişiler, Türkiye Kömür İşletmelerine başvurdukları zaman söz konusu kayıpları karşılanacaktır." Fakat burada eksik olan şey şu: Redevans sözleşmeleri sonucunda ortaya çıkan veya en azından o bağlamda söz konusu olan bu kıdem tazminatları meselesinin sadece Soma'daki 3 maden işletmesini değil, diğer maden işletmelerini de kapsaması lazım. Çünkü biliyorsunuz, TKİ'nin aynı zamanda redevans sözleşmesiyle çalıştırdığı başka iş yerleri de var. Dolayısıyla oradaki hak kayıplarını da dikkate alan bir yerden bunu kurgulaması lazımdı fakat bunu bu maddede göremiyoruz. Onun ötesinde, yine redevans sözleşmeleriyle iş yapılan yerlerde -ki 2014'ten sonra bu kanunun çıkacağı zamana kadar geçen süre içinde de- hak kayıpları söz konusu olmuş olabilir, dolayısıyla bunların da bir biçimde karşılanması gerekir diye düşünüyoruz. Bunun ötesinde, yasa teklifinde sadece kıdem tazminatından söz ediliyor. Oysa ihbar tazminatı, işten atılma tazminatı gibi birtakım tazminatları da burada konu edinmesi gerekiyor. Dolayısıyla da ya ben açıkçası Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konudaki tartışmaları yeterli bulmuyorum çünkü zaten çok kısa süreler veriliyor ve bu kısa sürelerde bu meseleler konuşuluyor.

Şimdi, mesela, bu mesele, 6'ncı madde üzerinden gidersek, bunlar söylendi ama söylenmesine rağmen Komisyonun ya da kanunu getiren, teklif eden arkadaşların Komisyonunda herhangi bir değişiklik kararı alması söz konusu olmadı; dolayısıyla da bu anlamıyla eksik gelmiş olan bir madde bu ve yarın yine benzer bir maddeyle karşılaşacağımızdan ben aşağı yukarı eminim.

7'nci madde engellilerle ilgili bir madde ki üzerinde daha sonra konuşulacak ama ben engellilerle ilgili olarak şunu söyleyeyim: Şimdi, burada bir öteleme var. Üstelik de 3-4 defa ötelenmiş bu. Neyi öteliyorlar? Mesele şu: Erişim konusunda engellilerin yaşadıklarının çözülmesine ilişkin olmak üzere araçlarda -mesela, ne bileyim, minibüslerde- bazı düzenlemelerin yapılmasıyla, yani engelli vatandaşlarımızın erişime ulaşmasının sağlanmasıyla ilgili bir madde bu; çok medeni, çok doğru, çok ihtiyaç olan bir madde bu. Fakat arkadaşlar, yanılmıyorsam 3-4 defa ertelendi bu ve yine bu madde buraya geldi; bu da bir öteleme, bir erteleme talebi olarak geldi. Yani, biz engelli vatandaşlarımıza diyoruz ki: "Evet, daha önce çıkardık -2012'de çıktı galiba bu kanun- ama bir türlü yapamıyoruz bunu ve yapamamaya da devam ediyoruz." Ve bunun, hani, gerekçede söylendiği gibi hak kayıplarını gideren değil, aksine, hak kayıplarını artıran bir sonuç üreten bir madde olduğunu düşünüyorum.

8'inci maddeyi atlıyorum, 8'i çok önemli bulmadım doğrusunu isterseniz; yabancı plakalı taşıtların köprülerden veya işte, tünellerden geçerken ödemesi gerekenlerle ilgili bir madde; o çok önemli gelmedi bana. Fakat 9'uncu madde... Özellikle 2012 yılında çıkmış olan; 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli işlerin görüldüğü iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi bulundurulmasıyla ilgili olarak bir madde; bu da çok güzel bir madde. Sonuç olarak, 50 kişiden az çalışanı olan iş yerlerinde de ölümler oluyor, iş cinayetleri oluyor. Dolayısıyla da bu bağlamda en azından ölümlerin engellenmesine ilişkin olmak üzere iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekiminin var olması çok mantıklı, çok doğru ve çok gerekli bir madde. Fakat burada da baktığımızda bu da aşağı yukarı 3 defa ertelenmiş -2012'den bu yana 3 defa ertelenmiş- bu kez de 2023'e kadar yani üç-üç buçuk yıl daha ertelenmesi talebiyle gelindi. Yani hak kayıplarını önlemek üzere geldiği söylenen kanun teklifinde, aslında bir hak kaybının devam etmesini neredeyse öneren bir madde bu da, tıpkı diğer madde gibi. Dolayısıyla burada, bu maddeyle de esasında yapılmak istenen bu öteleme, sonuç olarak çalışan insanlarımızın en azından iş cinayetlerine kurban gitmemesini sağlayacak bir düzenlemenin üç yıl boyunca tekrar söz konusu olmayacağını karara bağlayan bir madde bu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu maddeler gördüğünüz gibi -ya da en azından ben öyle algılıyorum- bunlar hak kayıplarını gidermek değil, hak kayıplarının devamını sağlama niteliğinde neredeyse maddeler. Konuşmamın başında söylediğim gibi, bir yandan siz işverenlere destek veriyorsunuz ama diğer yandan çalışan, engelli insanların hayatlarıyla ilgili olarak yapmanız gerekenleri yapmayıp, onları daha ileriki tarihlere ötelemeyi tercih ediyorsunuz. Bu, aslında gayet açık, bütün siyasi partilerin, iktidarların yaptığı gibi bir tercihtir ve bu tercihin de diğer başka tercihlerde olduğu gibi işveren yanlısı bir tercih olduğunu da görmek lazım.

Son olarak şunları da eklemek istiyorum bu tartışmada çünkü Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen bu yasa teklifi üzerinde epey tartışmalar oldu ve -bunu da söylemek zorundayım- özellikle bu son madde üzerinde, bizim Komisyonadaki bütün arkadaşlarımızın itirazları teklif sahipleri tarafından kabul gördü ve dolayısıyla biz bu maddenin geri çekileceğini varsaydık, öyle olması gerekiyordu çünkü demin de ifade ettiğim gibi, teklifi getirenlerde ikna oldu ki "Bu mesele önemli bir mesele, üç yıl ertelenmesi de iyi bir şey olmayacak." diye düşündüklerini en azından gözlemledik fakat değerli arkadaşlar, böyle olmadı, oylama yapıldı, bütün oylamalar gibi iktidar partisinin lehine bir karar çıkmış oldu ve buraya kadar da geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli dostlar, yani bu yaklaşım gerçekten kanun yapma süreciyle ilgili olarak inanılmaz bir sorun yaratıyor -ben dert ettiğim için bunları söylüyorum zaman zaman- eğer dert ediyorsanız. Bu

süreç, bu kanun yapma süreci ciddi problemlidir ve burada gerçekten de Türkiye halkının sorunlarıyla ilgili iyi bir şeyler üretmemiz de bence mümkün değildir, zaten sıralardan da görüyorsunuz ki kanun kendilerine ait olmadığı için katılım bu kadar düşük oluyor anlaşılan.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Abdüllatif Şener konuşacak.

Buyurun Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi toplam 11 maddedir; ilk 5 maddesi birinci bölüm olarak işlendi, şimdi ikinci bölümde 6 ila 11’inci maddeler arasındaki kısmı görüşeceğiz.

Bir kere, böylesine bir torba yasanın temel yasa olarak, temel kanun olarak Mecliste görüşülmesi yasamayla alay etmek anlamına gelir. Değerli arkadaşlar, böyle rastgele oluşturulmuş, torbanın içerisine ne bulundursa tıklanmış, sonra bu bir yasadır diye buraya getirilmiş, her tarafı düzensiz, yazbozlarla dolu bir metne temel yasa nitelemesi yapmak doğru bir şey değildir. Onun için, Meclisin kendisine saygısının bir gereği olarak bu tür düzensiz, özensiz, darmadağınık, rastgele hazırlanmış metinlerin temel yasa olarak ele alınmaması gerekir. Gerçekten insan bir iş yapıyorsa, üstelik yasama organı gibi devletin en üst temel organlarından birinde görev yapıyorsa kendisine saygı duyması lazım, kendisine duyacağı saygı da görevlerine ve içinde bulunduğu kuruma duyacağı saygıyla bağlantılıdır. Yasama görevini düzgün yapmazsanız, “Bu temel yasadır.” diye buraya getirirseniz, herkesle alay edersene bu buraya temel yasa diye gelirse, söylenecek, eleştirilebilecek hiçbir söz yok demektir. Gerek yok maddeleri konuşmaya ya! Allah aşkına, bunun neresi temel yasa, bunu bir söyleyene! Hiç mi usanmadınız, hiç mi yılmadınız, hiç mi bıkmadınız Meclisle alay etmeye, milletvekilleriyle alay etmeye, rastgele, düzensiz maddeleri buraya getirip de temel yasa kavramı içerisinde tartışmaya. (CHP sıralarından alkışlar) İktidar olmak bu değil, hükümet olmak bu değil, yasama organına saygı duyacaksınız. Yürütme nasıl varsa, yargı nasıl varsa yasama organı da vardır. Üstelik, yürütmenin ve yargının uyması gereken kuralları belirleyen yer burasıdır. Siz burada kuralları düzgün belirlemeyeceksiniz, sonra “Biz ayrı bir erkiz.” diyeceksiniz, olacak gibi değil bu iş.

Ne var peki bu ikinci bölümdeki 6 maddede. İnanın, hepsi yazboz, hepsi yazboz! Yani patinaj yapan bir iktidarın patinaj maddelerinden ibaret düzenlemeler. Mesela 6’ncı madde, -Soma’yla ilgili burası- Soma’da meydana gelen iş kazası -iş cinayeti diyelim- nedeniyle Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında çalışan işçilerin hak ettikleri kıdem tazminatlarını Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun ödemesi gerektiğini düzenliyor yani işçilerin kıdem tazminatları nihayet altı yıl sonra ödeniyor. Kardeşim, altı yıl niye beklediniz? İşçinin hakkı altı yıl bekledikten sonra mı yerine getirilir? Hadisîşerifte buyruluyor “İşçiye hakkını alın teri kurumadan ödeyin.” deniyor. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bir hükümet, çalışanın hak ettiği parayı altı yıl bekletmez. “Efendim, işte burada yargı süreçleri vardı, bu yargı süreçlerine bağlı olarak bazı sorunlar vardı.” vesaire gibi gerekçeler bu altı yıllık beklemeyi izah etmez, açıklamaz. Burada ruhsatları veren sizsiniz, ülkenin yer altı, yer üstü kaynaklarını bölüştüren, paylaşan sizsiniz, burada kuralları belirleyen sizsiniz, bu ocakların denetlenmesinden siz sorumlusunuz; sonunda paylaşacaksınız, bölüşeceksiniz, ortaya çıkan tablo sonrasında meydana gelen hukuk ihtilaflarını işçinin hakkını ödememek için, geciktirmek için, altı sene ötelemek için bir gerekçe olarak anlatmaya kalkacaksınız; bunlar doğru şeyler değildir. Diyorsunuz ki “Efendim, bakın, bu redevans sözleşmesiydi, alt işveren, üst işveren ilişkisine göre çalıştırılan Enez Ocağı’ndaki paralar ödenmiştir.” deniliyor. Bunun da ilgisi yok. Neden ilgisi yok? Zaten Enez Ocağı’ndaki paraların ödenmesi için de yıllarca oradaki işçiler uğraşmışlardır, didinmişlerdir, enerji

sarf etmişlerdir, ondan sonra ulaşmışlardır; üstelik ocaklar arasında işçilerin geçişliliği var. Tüm bunlar dikkate alınmamış ve de işçinin hak ettiği para verilmemiş. Hadi kıdem tazminatını veriyorsunuz, ödüyorsunuz altı yıl sonra, gecikmeyle, peki ihbar tazminatları ne olacak? Ücretini bugüne kadar alamadığı, ücret tahsilatında aksamaların meydana geldiği durumlar var. Bu ücretlerini alamayan işçilerinkini niye ödemiyorsunuz? İşçilerin sosyal hakları, sakat kalan ve malul olanların tazminatları ne olacak? Madem Soma'da redevans sözleşmesi olan ocaklardaki kıdem tazminatlarını ödüyorsunuz, Türkiye'nin dört bir yanında aynı kapsamda kıdem tazminatını alamayan, onlarca madende çalışan binlerce işçi var, onların hakları neden ödenmiyor? Tek tek ocakları saymaya gerek yok ve böylesine bir durum, böylesine bir mantık, rastgele, efradını cami, ağyarını mâni bir metin hâline gelmeden buraya getirilmiştir. Yani kapsamı gereken her şeyi kapsayan, kapsam dışı kalması gereken her şeyi kapsam dışında bırakması gereken derli, düzenli ve üzerinde düşünülmüş bir hukuk metni olmaktan öte, bir kanun maddesi olmaktan öte el yordamıyla nereye dokunulmuşsa ona göre yapılmış bir düzenlemeyle gelinmiş. Bir de burada "Efendim, Soma'da ödenmeyen kıdem tazminatlarını ödüyoruz." diye övünmeye kalkıyorlar. Neresinden baksanız sakat, on sekiz senedir iktidardasınız yazbozla, patinajla ömrünüz geçiyor, vaktiniz geçiyor ve kendi ürettiğiniz sorunlarla mücadeleyi de kahramanlık sayıyorsunuz. Ben, ömrümden bu yaşama kadar hiç rastlamadım; kendi ürettiği sorunlarla uğraşan ve bunu bir kahramanlık destanı hâline dönüştüren bir iktidar. (CHP sıralarından alkışlar)

7'nci maddede ne var? Engelliler Yasası'na göre, biliyorsunuz, toplu taşıma araçlarına engellilerin erişebilirliğinin sağlanması gerekiyor. 2005 tarihli Engelliler Yasası, bu tedbirlerin Temmuz 2018'e kadar alınmasını zorunlu hâle getirmiştir. Sonra hükümetleri, iktidarları 2012'de bir düzenleme yapmak suretiyle, 2018'de yerine getirilmesi gereken bu zorunlulukların yerine getirilme tarihini 2020'ye ertelemiş. Şimdi, bu teklifle yine geliyorlar, diyorlar ki: "Bir sene daha erteleyeceğiz, 2021'e kayacak bu iş." Değerli arkadaş, yasama ciddi bir iştir. Önünü göremeyen bir iktidarın getirdiği bir metni sürekli değiştirmekten bu organ, bu Meclis yorulmuştur. Böyle bir düzenleme olmaz. Önünüzü göreceksiniz, gerekli hazırlıkların biteceği zamanı tespit edeceksiniz, yasayı yapmadan önce, maddeyi yazmadan önce onunla ilgili çalışmalarını, hazırlıklarını bitireceksiniz, bir tarih verdiğinizde de o tarih gerçekleşmiş olacak. 2 kere, 3 kere, 5 kere, sürekli uygulama tarihi değiştirilemez.

8'inci maddede ne var? Otoyolları ve kara yollarının bazı noktalarında geçiş ücreti ödeniyor biliyorsunuz. Türkiye plakalı araçlar, işte, ücret ödemedi bir kontrol noktasından geçerse 4 kat ceza var. Fahiş bir ceza, 4 kat ceza olur mu? "Ama Türk plakalıysa araba, on beş gün içinde ödenirse cezayı kaldırırız." diyor. Ama Türk bir sürücü yabancı plakalı araçla geçmişse 4 kat alınıyor. Şimdi, iktidar bu teklifle diyor ki: "Pardon, biz bunu yanlış yapmışız -yasayı 2010'da çıkardık ama on yıl boyunca yanlış yapmışız- aslında Türk vatandaşı olduktan sonra arabayı süren, arabası yabancı plakalı da olsa 4 kat cezayı on beş gün içinde öderse ona da uygulamamız lazım, değiştiriyoruz." Değerli arkadaşlarım, bu da bir yazboz maddesi, doğrudan doğruya bir yazboz maddesi.

9'uncu madde... 9'uncu madde de aynı diğer maddeler gibi yazla bozla, memleketi meşgul etmekle meydana gelen bir düzenleme. Yani bu maddede de aynı nakarat var. Ne var maddede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sayılan işler ile kamuya ait iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi çalıştırma zorunluluğu var. Mevcut kanunda bu yükümlülüğün 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla uygulanması gerekiyor. Şimdi, bu teklifi hazırlayan değerli arkadaşlarım diyorlar ki: "Efendim, biz bunun uygulama tarihini üç buçuk yıl ileriye atalım." İşin en komik tarafı nedir biliyor musunuz? Gerekçesine de yazmışlar: "Coronavirüs

nedeniyle, bu salgın nedeniyle uygulama tarihi ertelenmiştir.” diye. Arkadaşlar, bu, pandemi nedeniyle üç buçuk yıl ileriye atılır mı, ötelenebilir mi? Üç buçuk yıl öteliyorsanız bu pandemiyle hiçbir ilgisi olabilir mi bunun? Biraz samimi olmak lazım ya. “Coronavirüs nedeniyle erteliyoruz uygulanmasını.” Hayır kardeşim, bununla ilgisi yok, niyetiniz başka, fikriniz başka. Neyse niyetiniz, neyse fikriniz onu yazmayı, onu göstermeyi bir kere bileceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Sonra ilk ertelenişi de değil bakın bu. Yasa 2012’de çıkıyor, 2013’te uygulansın deniliyor. Daha sonra bir yasa çıkıyor bu Meclisten, 1 Temmuz 2016’da uygulansın deniliyor. O da yetmiyor, daha sonra yeni bir teklif getiriyorlar, onunla da 1 Temmuz 2020’ye erteliyorlar. Bu teklifle de 31 Aralık 2023. Onun için diyorum, bu paketteki bütün maddeler yazboz maddesidir, bu iktidarın da yasama sürecinin de patinaj maddeleridir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Esin Kara. (MHP sıralarından alkışlar)

Aynı zamanda şahıslar adına da beş dakikalık bir sözü olduğu için ikisini birleştiriyoruz ve on beş dakika süreniz Sayın Kara.

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine partim Milliyetçi Hareket Partisi ve şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 6’ncı maddesiyle 4857 sayılı İş Kanunu’na geçici madde eklenmektedir. Eklenen bu maddeyle, Manisa ili Soma ilçesinde 13 Mayıs 2014 tarihinde meydana gelen maden ocağı kazası sonucunda, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu tarafından redevans sözleşmeleri kapsamında çalışan ve kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde hizmet akdi sona eren işçilerin kıdem tazminatlarına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Düzenlemede, Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında çalışan işçilerden hizmet akdi sona erdirilenlere yönelik kıdem tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna müracaat etmeleri hâlinde Kurum tarafından ödenmesi amaçlanmaktadır.

Teklifin 7’nci maddesiyle, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un geçici 3’üncü maddesinde değişiklik yapılarak engelliler için erişilebilir duruma getirilmesi kapsamında toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksikliklerin tamamlanması için verilen süre bir yıl daha uzatılarak 7 Temmuz 2021 tarihine ertelenmektedir. Engelli kardeşlerimizin hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik her türlü çalışmayı destekliyoruz. Engelli kardeşlerimizin en büyük sorunlarından bir tanesi de unutulmamalıdır ki istihdam sorunudur. Bu nedenle, kamu kurumlarında istihdam edilen engelli kardeşlerimizin sayısının artırılması gerekmektedir; e-KPSS sınavında engellilik durumlarına göre düzenlemeler yapılmalı, her engelli grubuna ayrı ayrı kadroların belirlenmesi gerekmektedir. Engelli kardeşlerimiz açısından bu uygulama adaleti sağlayacaktır.

Teklifin 8’inci maddesiyle, 6001 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesine eklemeye yapılarak, yabancı plakalı araçlarla ülkemize gelen yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın kara yollarında gerçekleştirmiş oldukları ihlalli geçişlerde, on beş gün içerisinde geçiş ücretinin ödenmesi hâlinde idari para cezası alınmayacağı hükmü getirilerek idari para cezası açısından yerli plakalı araçlarla aynı düzenlemelere tabi tutulmuştur.

Teklifin 9’uncu maddesiyle, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 38’inci maddesinde düzenleme yapılmıştır. Kamuya ait iş yerleri ile 50’den az çalışanı olan ve “az tehlikeli” sınıfta yer alan

iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirilmesine ilişkin 1 Temmuz 2020 olarak belirlenen süre 31 Aralık 2023 tarihine ertelenmiştir.

Teklifin 10'uncu ve 11'inci maddeleri yürürlük maddeleridir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem olan Konya Ovası tarımın başkenti, Türkiye'nin tahıl ambarıdır. Hemşehrilerimizin büyük çoğunluğu tarımla iştigal etmektedir.

Konya'mız zaman zaman doğal afetlere maruz kalmaktadır; aşırı sıcaklar, yağışlar ve dolu nedeniyle tarımsal mahsullerde kayıplar yaşanmaktadır. Bu nedenle çiftçilerimiz büyük zarar görmektedir. Afet dönemlerinde hasar tespit çalışmaları hızla yapılmaktadır ancak bazı mağduriyetler TARSİM tarafından giderilmediğinden TARSİM'le ilgili şikâyetler giderilmeli ve ürünleri hasar gören çiftçilerimizin mağduriyeti mutlaka giderilmeli, çiftçilerimiz için her türlü imkân kullanılmalıdır.

Ülkemizde yaşanan nüfus artışına paralel olarak artan gıda ihtiyacıyla birlikte tarımsal su ihtiyacı da artmaktadır. Kullanılır su kaynaklarının sınırlı olmasının yanı sıra dünyada su en çok tarımda kullanılmaktadır. Tarımsal sulamada kullanılan dizel pompaların yerine elektrikle çalışan pompaların kullanımıyla elektrik tüketimi giderek artmıştır. Bu nedenle, tarımsal sulama esnasında kullanılan elektrik çiftçilerimiz için hayati önem taşımaktadır. Ancak çiftçilerimizin gelirlerinin hasat dönemine bağlı olması nedeniyle elektrik ve su faturalarını düzenli ödeyememeleri neticesinde zaman zaman elektrik ve su kesintileriyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Tarımsal sulamada enerji maliyetleri düşürülmezse sulu tarımla üretilen ürünlerin temin edilmesinde sorun yaşanacaktır. Elektrik maliyeti çiftçilerimiz için altından kalkılmaz hâle gelebilmektedir. Tarımda kullanılan elektrik ve su için mutlaka hasat dönemi sonrasında ödeme sistemine geçilmeli, ayrıca indirimli tarifeler uygulanmalıdır.

Pandemi nedeniyle alınan tedbirler kapsamında, tarımsal üretim ve gıda zincirindeki bütün unsurlar kritik sektörler olarak belirlenirken faaliyetlerini kesintisiz sürdürebilmelerine imkân sağlanmıştır. Ayrıca, bu süreçte tarımsal destekler hızla ödenmiş, hazineye ait tarım arazileri çiftçilerimizin kullanımına açılmış, üreticilere yüzde 75'i hibe, tohum desteği sağlanmıştır. Tohum desteği kapsamı mutlaka genişletilmeli, yaygın hâle getirilmelidir. Çiftçilerimiz için Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasına olan tarım kredi borçları da oldukça önemlidir ve çözüm beklemektedir. Borç yükü nedeniyle üretim yapmakta zorlanan çiftçilerimiz desteklenmeli, tarımsal kredi borçları yapılandırılmalıdır. Ayrıca, hayvancılık yapan vatandaşlarımız için de yem ve girdi maliyetleri oldukça yüksektir. Özellikle besicilerimiz yem konusunda desteklenmelidir. Ayrıca, kaliteli yem üretimi için meraların ıslah edilmesi ve yetiştiriciler tarafından verimli olarak kullanılması sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüden birçok kere meslektaşlarım serbest muhasebeci mali müşavirlerin sorunlarını dile getirdim. 16 Ocak 2019 tarihinde MHP Genel Başkan Yardımcımız ve Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı'yla birlikte meslektaşlarımızın sorunlarına çözüm olması için acil konularda kanun teklifimizi vermiştik. Bu teklifte meslektaşlarımız adına bulunduğumuz taleplerden en önemlisi, meslek mensuplarına mücbir sebep hâlinde mükelleflerine ait beyannamelerin beyan ve ödeme sürelerinin uzatılmasıydı. Sayın Bakanımız Berat Albayrak taleplerimize sessiz kalmadı. 15 Ekim 2019 tarihinde Vergi Usul Kanunu 119 no.lu sirkülerle düzenleme yapılarak serbest muhasebeci mali müşavirlerin kendileri ve eşlerinin, birinci derece yakınlarının ölümü hâlinde yedi günlük ek süre tanındı. Bu düzenleme bizler için sevindirici olmakla birlikte eksiklikleri bulunmaktadır. Ağır hastalık hâli ve kadın meslek mensuplarının doğum hâli de mücbir sebebe eklenmelidir.

İçinde bulunduğumuz ay, temmuz ayı mali tatil ayının başlandığı aydır. Bizler 26 Temmuz'a kadar beyannamelerimizi vermek zorundayız. Diğer aylardan bir gün bile farkı olmayan, adı mali tatil olan bir aydayız. Meslek mensuplarımız adli tatil gibi uzun bir tatil değil, sadece beyanla yükümlülüklerinin beş gün uzatılarak 31 Temmuz olmasını talep etmektedirler. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 3065 sayılı

KDV Kanunu arasındaki gelir vergisinde tahsilatın, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda ise tahakkukun esas alınması nedeniyle oluşan çelişkidendir. Meslek mensupları tahsil etmedikleri gelirlerinden dolayı katma değer vergisi ödemek sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır. Meslek mensuplarının hizmetlerine yönelik olarak KDV tevkifatı getirilmesi bu sorunun kolayca çözümünü sağlayacaktır. Yine avukatlar gibi meslekte on yılını dolduran meslek mensuplarına yeşil pasaport hakkı verilmesi taleplerimiz arasındadır.

1999 yılında hayatımıza giren 193 sayılı Kanun'un mükerrer 120'nci maddesiyle getirilen geçici vergiden 4'üncü dönem geçici verginin kaldırılması meslek mensuplarının iş yükünü hafifletecektir. Mesleğe yeni başlayan meslek mensuplarına KOSGEB desteği verilmesi, iş ve vergi mahkemelerinde meslek mensuplarına ara buluculuk hakkı verilmesi bizlerin talebidir. Sayın Bakanımızın mücbir sebep gibi bizlerin de taleplerine sessiz kalmayacağını ve çözüm bulacağını umuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milleti Cumhurbaşkanlığıyla kıyama kalkmıştır; hedefimiz, 2023 yılının lider ülkesi Türkiye'nin gerçekleştirilmesidir. Bu vesileyle yarın yani 24 Temmuz 2020 tarihinde açılacak olan Ayasofya'nın milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Son olarak kanun teklifine olumlu oy vereceğimizi belirtir, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen büyük Türk milletini saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölümde şahıslar adına ikinci söz Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 225 sıra sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, söz konusu kanun teklifi günü kurtarmaya yönelik bazı düzenlemeleri içerse de uzun vadede AKP iktidarının oluşturduğu tahribatları gidermeye yetmeyecektir. Sayın milletvekilleri, AKP iktidara gelirken ileri demokrasi, hukuk, özgürlükler, insan hakları gibi kavramları kullanmıştır. Bugün gelinen noktada ise iktidar, antidemokratik uygulamalarıyla hukuku siyasallaştırıp iktidarın sopası hâline getirmiştir. İnsan haklarını hiçe saymış, özgürlükleri kısıtlamış, AKP kuruluş değerlerini hiçe saymış, iktidara gelirken kullandığı bütün argümanları inkâr noktasına gelmiştir. Yolsuzlukla, yasaklarla, yoksullukla mücadele diyerek gelen iktidar şu anda bu 3Y'nin sahibi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, yolsuzlukla mücadele edeceğini söyleyen AKP döneminde, ülkemiz, yolsuzluklarla anılan yandaşların ihalelerle zengin edildiği, yardımların bile vakıf ve dernekler üzerinden belli kişi ve cemaatlara aktarıldığı, ülke topraklarının parsel parsel satıldığı bir ülke hâline gelmiştir. Yolsuzlukla mücadele eden Uluslararası Şeffaflık Örgütü 2019 Yılı Yolsuzluk Algı Endeksi'nde ülkemiz 180 ülke arasından 91'inci sıraya gerilemiştir.

Değerli milletvekilleri, yoksullukla mücadele edeceğini söyleyen AKP döneminde, yoksulluk arttı, Türkiye'de yoksullar daha da yoksullaştı, zenginler daha da zenginleşti. Geçim sıkıntısı yüzünden her gün intihar edenlerin yaşadığı bir ülke hâline geldik. Milyonlarca gencimiz işsiz, vatandaşın mutfağında yangın var, halk yoksulluğun pençesinde kıvranıyor, iktidar sahipleri ise büyük bir şatafat ve lüks içerisinde yaşamaya devam ediyor. İktidar yardım edilmiş yoksullar istiyor, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk, o yüzden de iktidarla anlaşmıyoruz.

Sayın milletvekilleri, AKP'nin 3'üncü Y'si ise yasaklardı. AKP döneminde Türkiye yasaklar ülkesi hâline geldi. Şimdi de Twitter'ı, YouTube'ü ve Netflix'i kapatacaklarını söylüyorlar. Dünya 4'üncü yazıcıları, nesnelerin internetini, sanal gerçekliği, yapay zekâyı, uzayı konuşurken AKP iktidarı hâlâ

sosyal medyayı yasaklama peşinde. Hani AKP yasakları kaldıracaktı? Bugün, haber yaptığı için onlarca gazeteci cezaevinde. Medyayı ele geçiren AKP, birkaç tane kanal kendisi gibi düşünmüyor diye ceza yağdırıyor, sosyal medyayı kapatmaya çalışıyor. Daha geçtiğimiz günlerde RTÜK, Halk TV ve Tele1'e beş gün yayın durdurma cezası verdi. İktidar, sanki halkın adım atmasını dahi yasaklayacak duruma geldi, hatta adım atmasını dahi yasakladı; baro başkanlarının yürümesini engelledi, milletin Meclisine girmelerini engelledi, tüm gösterileri ve yürüyüşleri yasakladı. Kısacası iktidar yasakları çok sevdi; Andımız'ı yasakladı, TC tabelalarını yasakladı, "Türk" adını yasakladı, internet sitelerini yasakladı; konuşmak yasak, yazmak yasak, yerli tohum yasak, yerli tütün yasak, "damat" demek yasak, AKP'yi eleştirmek yasak. Kısacası tek adamın istemediği her şey yasak.

Türkiye, Kuzey Kore'ye çevrilmek isteniyor çünkü AKP artık ülkeyi yönetemiyor. İktidar yasakların arkasına sığınarak iktidarda kalmaya çabalıyor ancak nafîle; iktidar yasaklarla eriyor, yasaklarla gidiyor.

Değerli milletvekilleri, kısacası Erdoğan ve AKP iktidarı tarihsel ömrünü çoktan doldurmuş, kendi sonuna doğru hızla yol almaktadır. Bu düzenin değişmesine az kalmıştır. Yoksulluğa mahkûm edilen vatandaşlarımız, ilk seçimlerde bu düzeni değiştirecektir. Bundan on sekiz sene önce 3Y'yi yani "Yolsuzluğu, yoksulluğu, yasakları bitireceğiz." diyerek iktidara gelen AKP, bu 3Y'yle gidecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi ikinci bölüm üzerinde soru-cevap işlemi yapacağım. Toplam süre on beş dakika; bunun yedi buçuk dakikası soru için, yedi buçuk dakikasını da Komisyona vereceğim.

Sayın Ekinci...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Göreviniz hayırlı olsun.

Yarın tarihî bir ana şahitlik edeceğiz. Ayasofya ibadete açılacak ve müminlerle buluşacak. Ben, öncelikle bize bugünleri gösterdiği için Yüce Rabb'ime hamdediyorum ve bunda emeği geçen başta Cumhurbaşkanımıza ve ekibine çok çok teşekkür ediyorum.

Diğer taraftan, Süper Lig'deki temsilcimiz Demir Grup Sivasspor'umuz bitime bir hafta kala Avrupa kupaları maçlarında gelecek yıl ülkemizi temsil edecek. İnşallah Göztepe maçından da 3 puan alarak Şampiyonlar Ligi'nde ülkemizi temsil etmesini temenni ediyor, hafta sonu oynayacağı Göztepe maçında da Yiğidolarımıza başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT – Sayın Başkan, iğneden ipliğe her şeye zam gelirken zaten ekonomik kriz içinde olan ülkemizde salgınla birlikte hayat çok zorlaştı, özellikle de emekli yurttaşlarımız çok mağdur durumda. Hükûmet en düşük emekli aylığının 1.500 liraya yükseltildiğini söylüyor ama emeklilerin önemli bir bölümünün maaşı 1.500 liranın altında, aradaki fark hazine tarafından tamamlanıyor. Maaşı 1.500 liradan düşük olup da aradaki fark hazine tarafından tamamlanan emeklilerin maaşları 1.500 liraya ulaşana kadar zam görmeyecek. Bu, emeklilere sıfır zam demektir. Kurban ve Ramazan Bayramlarında biner lira olmak üzere emeklilere yılda 2 ikramiye veriliyor. 2018 yılından bu yana geçen iki yıllık sürede yağdan şekere, etten süte, kiradan faturalara her şeyin fiyatı ve tutarı fırladı ama bu ikramiyeler hiç artmadı. İki yıldır artmayan ve enflasyonla eriyen emeklilerin ikramiyeleri artırılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gerçekten her gün yeni bir skandalla, yeni bir rezaletle karşılaşıyoruz Hükümet sayesinde. Aylardır sağlık emekçilerinin pandemideki özverisine, mücadelesine dair konuşuyoruz. Sağlık çalışanlarının korunması bir tercih değildir arkadaşlar, zorunluluktur ama bu son olayda artık sözün bittiği yerdeyiz. Coronayla birlikte doktorlara verilen ücret 27 bin aile hekimine verilmedi. Ayrıca, aile hekimlerine ücretsiz verilen koruyucu ekipman dağıtımı durduruldu. Bir de yazı gidiyor “İhtiyacınızı kendi cebinizden karşılayın.” deniliyor. Bu doktorlara yaptığımız ayıptır, günahtır, yazıktır; gerçekten akıl dışı bir durum, rezalet. Bir doktora görevi nedeniyle kullanması gereken ekipmanı vermemenin mantığı nedir? Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Sağlık çalışanlarının korunma ihtiyacı şahsi değildir, halk sağlığıyla ilgilidir; bunu karşılamak devletin sorumluluğudur, görevidir. Devlet bunu yapmıyorsa neye yarıyor, soruyorum. Yetkililerin bu rezaletle ilgili açıklamaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hayata geçmesiyle başlayan yeni süreçte 2’nci yılını geride bıraktı. Türkiye olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, mevcut kaynakları verimli kullanarak ve alternatif kaynaklar üreterek, jeopolitik konumumuzun da avantajlarını kullanarak kendi kendimize yeterli olmanın ötesinde küresel bir enerji merkezi olma yolunda kararlılıkla ilerliyoruz. Son iki yılda TANAP projesinin iki büyük bağlantısını gerçekleştirdik. Fatih ve Yavuz sondaj gemilerimizle denizlerimizde çalışmalar yürüttük. Bor karbür üretim tesisinin inşasına başladık. 2.013 elektrik üretim tesisini devreye aldık. 1.547 megavat güneş, 370 megavat jeotermal enerjisini devreye aldık. Kömür üretiminde 101,5 milyon tonla rekor seviyeye ulaştık. Elektrikimizin yüzde 62’sini yerli ve yenilenebilir kaynaklardan ürettik. Doğal gaz kullanan il sayısını 81’e, ilçe, belde sayısını ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayrım...

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Bildiğiniz gibi, geçen hafta dost ve kardeş Azerbaycan’a, Ermenistan silahlı kuvvetleri tarafından yapılan saldırı nedeniyle Meclisimiz 4 siyasi partimizin de ortak kararıyla bir bildiri yayınladı. Tabii biz, sıcak çatışmaların devam ettiği bir süreci yaşıyoruz. Ben, tekrar, buradan uluslararası kuruluşları, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ve AGİT’in kararlarına uymaya çağırıyorum. İnanıyorum ki bu konuda akliselim galip gelecektir. Ben, bir kez daha, Meclisimizin aldığı bu karardan dolayı, can Azerbaycan’ımıza göstermiş oldukları bu dayanışmadan dolayı teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçinde bulunduğumuz pandemi günlerinde koruyucu sağlık hizmetlerinin en güçlü şekilde sağlanması ayrı bir önem kazanmıştır. Yazın ortasında olduğumuz bugünlerde önümüzdeki sonbahar ve kışa tam olarak hazır girmemiz için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Covid-19’la mücadelede hastanelerimizde yığılmaya neden olmamak ve mevsimsel gripten korunmak için önlemler alınmalıdır ki bu önlemlerin başında, özellikle riskli gruplar başta olmak üzere, grip aşılarının yaptırılması gerekmektedir. Geçtiğimiz yıl her ne kadar Sağlık Bakanlığı aksi yönde açıklamalar yaptıysa da yurttaşlarımız grip aşısını bulmada büyük zorluklar yaşamıştır. Buradan Sağlık Bakanına soruyorum: Pandemi döneminde yurttaşlarımıza yaptırımlarını önerdiğiniz grip veya başka aşı türleri nelerdir?

Bakanlığınız bu yıl için kaç doz grip aşısı temin etmeyi planlamaktadır? Bunun için gerekli anlaşmalar yapılmış mıdır? Bu aşılar hangi tarihten itibaren sağlık kuruluşlarına ulaşacaktır?

BAŞKAN - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 2020 yılı üreticilerimizin tarımsal destek primlerinden hâlâ ses yok, herhâlde havale işlemleri yanlış adrese gitti. Yine buğday hasadını tamamladık, ayçiçeği hasadına Çukurova şu anda başladı ama daha hâlâ tarımsal desteklerle ilgili bir açıklama yok. Çukurova’da ayçiçeği satışı aşağı yukarı geçen yılki aynı fiyatlardan devam ediyor. Bakanlığın bir an evvel ayçiçeği taban fiyatını en az 3 lira 300 kuruştan açıklaması... Çünkü geçmişte 2 kilo buğday 1 kilo ayçiçeğine tekabül ediyordu. Bu şekilde göz önüne alınması gerekmektedir.

Yine bakınız, tarım sigortalarında, Çiftçi Kayıt Sistemi’nde sigortasını yaptırmış ve geçtiğimiz günlerde doğal afetten zarar görmüş çiftçilerin tarımsal desteklerden faydalanamaması gibi bir durum söz konusu. Tarım Bakanlığının bu konuyu da göz önüne alarak hem tarımsal destek primlerini bir an evvel açıklaması aynı zamanda tarım sigortası yaptıran çiftçilerin doğal afetten dolayı tarımsal desteklerden faydalanamamasını da işleme almaları gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, üniversitelere giriş sınavını yaptık, şimdi gençlerimiz tercih aşamasındadır. 2,2 milyon genç sınava girdi, 1 milyon genç üniversitelere yerleştirilecek. Kontenjanlar belirlendi fakat hemen hemen her alanda ciddi sayıda işsiz genç var iken kontenjan sayılarının çok dikkat çekici bir şekilde yüksek olduğu görülmektedir. İhtiyaç planlamasının yapılmadığı, insan gücü planlamasının yapılmadığı görülüyor. Gençler bir okula yerleşecek ama okulu bitirdiğinde çoğunlukla işsiz kalacaktır. Bu nedenle bir an önce mesleki eğitimi artırmamız lazım, meslek liselerinin artması gerekiyor ve bu meslek liselerinin sanayi, sektör iş birliği içerisinde eğitim yaparak gerçek meslek erbabı yetiştirmesi gerekmektedir. Gençleri bu belirsizlikten kurtaralım, emek ve zamanları boşa gitmesin diyorum.

Saygılarımla, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; özellikle kanun teklifimizle ilgili olan sorulara cevap vereceğim, onun dışındaki sorularda umarım ilgili bakanlıklarla iletişim hâline geçilir.

Özellikle kanunla ilgili olan, bölüm üzerine yapılan konuşmalarda da gelen soruları biz not aldık. Soma maden işçilerine yönelik maddemizle ilgili şunu söylemem lazım... Öncelikle, 2014’teki kazada hayatını kaybeden işçilerimizi, maden emekçilerimizi buradan tekrar rahmetle anıyorum. Şimdi, Komisyon da bunu uzun uzun konuştuk: 4 maden ocağı var o ilgili kazanın tarafı olan ve bunlardan 1 tanesi Eynez, diğerleri Atabacası, Işıklar ve Geventepe Ocakları. Bu ocakların birini yani Eynez Ocağı’nı -bunu Komisyon da uzun uzun konuştuk ama ben Genel Kurulda siz değerli milletvekillerine tekrar anlatmak istiyorum- alt işveren-üst işveren ilişkisiyle, TKİ’yle işçi sorumluluğu, işçi güvenliği açısından bağlayan bir sözleşme fakat diğer 3 ocakta redevans sözleşmesi var. Türkiye bir hukuk devleti. Redevans sözleşmesiyle ilgili... TKİ’nin -ya da sadece TKİ’nin yok redevans sözleşmesi, Taşkömürünün de var- sorumluluğu, çıkan hasılatla ilgili bir anlaşma bu.

Bakın, elimde bir Yargıtay kararı var ve 2020 tarihli bu, yeni tarihli bir karar. Bu 3 ocakta redevans sözleşmesi olan işçilerimizin kıdem tazminatı alacaklarının hukuk süreci yeni bitiyor yani yerel mahkemenin verdiği karar ve Yargıtayın o kararı onaması. Yani “TKİ’nin burada sorumluluğu yoktur. Hukuki süreç bitmeden yeni bir hukuki düzenleme yapamazsınız...” Türkiye Cumhuriyeti hukuk devletidir.

Elimde, 2020 tarihli, Yargıtayın Taşkömürü için onadığı -red Evans sözleşmesi için- red Evans işçilerinin işçi alacaklarındaki sorumluluğu onayan bir karar var. Şimdi, bu karar çıkmadan, red Evans sözleşmeleriyle ilgili süreçte bir başka uygulama yapma şansınız yok. Tekrar söylüyorum: Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Bu karar çıktıktan sonra -bu 3 ocakta yani Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarımızda 831 işçimiz var- bununla beraber, Eynez Ocağı'ndaki işçilerimizin 2.050'si zaten tazminatlarını aldı; bununla birlikte, aynı zamanda, Eynez Ocağı'ndaki 163 işçimizin de hukuki süreci devam ediyor. Burada hassasiyetimiz, yani kanun teklifini hazırlayan bizler olarak hassasiyetimiz... Aynı olayda, 4 ayrı ocakta meydana gelen ve 4 ocağın işçilerini ilgilendiren olayda 1 ocağın işçileriyle ilgili ödemelerin yapıp diğer 3'ünün bir ayrımcılığa maruz kalmamasıyla ilgili bir beklentiyi ve bir süreci takip etmekle ilgili, bir çözüm üretmekle ilgili bir hassasiyetle bu teklifi verdik biz, 830 işçimizi ilgilendiriyor. Ama şunu da söylemem lazım, Komisyon da söyledim: Bu ocakların bir kısmı yeni işletmelerde, yeni işletmeciler tarafından işletiliyor ve hatta, bunların da bir kısmı kıdem tazminatlarını aldılar faiziyle beraber. Bu 830 işçi üzerinden hesaplandığında söylüyorum, kıdem tazminat tutarı 14 milyon 524 bin lira, 13 milyon 337 bin de faiziyle birlikte 27,8 milyon tazminat -bu kanun maddesi sizlerin oylarıyla geçtiği takdirde- işçilerimize ödenmiş olacak. Tabii, burada, süreçle ilgili şuna dikkat ediyoruz: Yedi yılın ortalama hizmet süresi mevzu bahis. Özellikle, bunu Soma'yla ilgili söylemek istedim.

Diğer yandan, engelliler konusu benim kişisel olarak da çok önemseydiğim bir konu çünkü ben kendi mesleğime, gazeteciliğe de engellilerle ilgili Türkiye'nin ilk yayınlarından birinde başladım 1989 yılında. O tarihte Türkiye'de engelliliğin adı yoktu gerçekten. 2005 yılında çıkardığımız kapsamlı bir yasayla bugün çok ciddi bir külliyatımız var engellilerle ilgili. Evde bakım hizmetlerinden tutun rehabilitasyon hizmetlerine, ücretsiz ulaşımına kadar 1989'la, 1990'la yani benim çalışmaya başladığım dönemle kıyas kabul etmeyecek bir düzenleme var. Erişilebilirlik bunun en önemli konularından biri. Sadece araçlarla ilgili değil, biliyorsunuz, erişilebilirlik binaların erişilebilirliği açısından önemli. Ama bununla beraber, Avrupa Birliği standartları tabii, bu erişilebilirlikteki ölçümüz, bütün projeler buna göre yapıldı. Özellikle, belediyelerin hizmet verdiği ulaşım araçları zaten üretim aşamasında artık Türkiye'de erişilebilir standartta üretiliyor yani onun dışında, Türkiye'de hiçbir belediye erişilebilir standartta olmayan bir araçla ulaşım servisi vermiyor. Ama Avrupa'nın hiçbir ülkesinde olmayan bir uygulama var Türkiye'de, minibüs ulaşımı. Burada da ülkemizde minibüs sayısı yaklaşık 103 bin, bunların yüzde 10 ila 15'i erişilebilir durumda ve bunun da tabii minibüsçü esnafımıza bir maliyeti var. Aşağı yukarı işte rampa, lift takılması vesaire 10-15 bin TL'lik bir maliyet getiriyor. Bu da toplamda yani 103 binin üzerinden hesapladığımızda -kabaca söylüyorum tabii bunların hepsini- 1 milyar 300 milyonluk bir yekûna tekabül ediyor. Elbette gönül arzu eder ki bunların hızlıca dönüşümünü sağlayalım ve erişilebilirlik olsun ama diğer yandan da biz bugün bu teklifi vermezsek -tekrar söylüyorum, Avrupa'da kullanılmayan bir ulaşım aracı yani Avrupa standartlarını uygulamaya çalıştığımız ama Avrupa'nın hiçbir ülkesinde kullanılmayan bir ulaşım aracından bahsediyoruz- aksi hâlde minibüsçü esnafımızın ciddi mağduriyetleri söz konusu olacak. Bununla beraber, tabii, şeyi de söyleyeyim, bir rakam daha vereyim sizlere: 7.500 adet şehirler arası yolcu taşıma aracı bunun içinde, 76 bin de servis aracı. Bunlar, ilgili kurumların resmî sitelerinden alınan rakamlar. Bu madde de bu anlamda son derece önemli.

Karayollarıyla ilgili yaptığımız, özellikle yabancı plakalı araçlarla ilgili yaptığımız düzenlemeyi de yine Komisyon da uzun uzun anlatmıştım. Türkiye Cumhuriyeti plakalı araçlar on beş gün içinde ödedikleri takdirde sadece geçiş ücretini ödüyorlar, idari para cezasını ödemiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Özellikle gurbetçi vatandaşlarımız, hele bu dönemde, özellikle bu sezon geldiklerinde –tabii, yıllara sâri bir sorun- onların da on beş gün içinde -ki bu büyük ihtimal gümrükten çıkarken oluyor- ödemeleri hâlinde idari para cezasını uygulamamayı gerektiren bir düzenleme.

Ben heyetinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 4 sayın milletvekilimize 60’a göre söz vereceğim.

Sayın Piroğlu, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarına yaptığı ziyarete ve paylaşımına ilişkin açıklaması

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Milli Eğitim Bakanı geçtiğimiz hafta pazar günü mevsimlik tarım işçilerini, çocuklarını ziyaret etmiş ve bunu da paylaşmış. Milli Eğitim Bakanı yanlış paylaşıyor, ziyaret ettikleri mevsimlik tarım işçilerinin çocukları değil, mevsimlik tarım işçileridir. Sayıları 720 bini bulan 5 ile 17 yaş arasında çocuk bugün çalışmaktadır. Milli Eğitim Bakanı tarlada bunları ziyaret edeceğine, bu çocukların barınma ve okul imkânlarını yaratmalı, ailelerine bu çocukları okutacak gerekli desteği vermeli, kendi özel okullarının imkânlarını sunmalı ve bu çocukları okulda ziyaret etmelidir, tarlada değil, çalıştığı yerde değil, yasa dışı, suç işlememelidir.

BAŞKAN – Sayın Yavuzılmaz...

48.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Türkiye Taşkömürü Kurumunda işçi açığı giderilmediği takdirde kurumun geleceği ile işçilerin hayatlarının tehlikede olduğuna ilişkin açıklaması

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Türkiye Taşkömürü Kurumunda azalan işçi sayısı Kurumun geleceğini tehlikeye sokmakla kalmayıp madenlerde kaza riskini artırmaktadır. 17 Temmuz tarihinde Kurumun Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesinde meydana gelen göçük nedeniyle 25 yaşındaki madencimiz Yunus Oku hayatını kaybederken bugün de Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesinde 29 yaşındaki Fatih Kafkas isimli maden işçimiz aynı şekilde can vermiştir. Bir hafta içerisinde peş peşe gerçekleşen bu iki kaza âdeta göz göre göre gelmiştir. Sayıştay raporlarında, Kurumda yeterli sayıda işçi tertip edilmemesinin hem üretim kayıplarına hem de iş kazalarına yol açtığı açıkça ifade edilmiştir. İşçi açığının giderilmediği TTK'de, Kurumun geleceği ve işçilerin hayatları karartılmaktadır. TTK'ye acil olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

49.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümü vesilesiyle modern dünyada manda ve himayenin güçlü ekonomi, bilim ve yüksek teknoloji aracılığıyla devam ettirildiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Atatürk'ün başkanlığında 23 Temmuz 1919'da başlayan ve cumhuriyetin temellerinin atıldığı Erzurum Kongresi'nde hiçbir imkânımız olmadığı hâlde manda ve himayenin asla kabul edilmemesi gibi yüksek bir bağımsızlık ruhuyla hareket edilerek bayrağımızın sonsuza kadar dalgalanması sağlanmıştır, onlara minnet borçluyuz. Modern dünyada manda ve himaye güçlü ekonomi, bilim ve yüksek teknoloji aracılığıyla devam ettirilmektedir. Başkalarının himayesinde olmamak için bilim ve teknolojiye ileri gitmek zorundayız. Eğitimin kalitesi artırılmalı, beton yerine AR-GE'ye kaynak sağlanmalıdır. Üniversiteler iyi yönetilmeli, özellikle taşra üniversitelerinde her gün gazetelerde

boy gösteren değil, bilimsel niteliği tartışılmayacak kişiler rektör olarak atanmalıdır. TÜBİTAK gibi araştırma kurumları daha çok teknoloji üretmeye odaklanmalıdır. Bugün görüşülen torba kanunda TÜBA'da görevlendirilecek kişilerin maaşları artırılırken TÜBA'nın ne ürettiğini sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Baş...

50.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, Soma'da Geventepe, Işıklar ve Atabacası ocaklarında ara vermeden çalışan işçilerin kıdemlerinin birleştirilip birleştirilmeyeceğini, ihbar tazminatları sosyal hakları ve iş kazaları nedeniyle kazanılan tazminatların ödenip ödenmeyeceğini, Uyar Madencilik tarafından mağdur edilen işçilerin akıbetini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ya, soru-cevap işlemi için girmiştim, kendi sorularım olsa vazgeçebilirdim ama Soma'da, şu anda bizi Hükümet Meydanı'nda izleyen işçi kardeşlerimizin soruları. Komisyon da buradayken işçi arkadaşlarımızın net yanıtlar beklediğini vurgulayarak sorularımı soruyorum:

1) Geventepe işletmesinde, Işıklar ve Atabacası iş yerlerinde ara vermeden çalışan işçilerin kıdemleri birleştirilecek mi?

2) İşçilerin hakkı olan ihbar tazminatları ödenecek mi?

3) Bu iş yerlerinde iş kazası nedeniyle ölüm, sakat kalma, uzuv kaybı nedeniyle mahkemelerce kazanılan tazminatlar ödenecek mi?

4) Bu iş yerlerinde eksik, ödenmemiş ve ödenmeyen sosyal haklar ödenecek mi?

5) Uyar Madencilik tarafından mağdur edilen maden işçilerinin durumu ne olacak?

Lütfen açık, net, anlaşılabilir yanıtlar bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Komisyon Başkanının varlığında olursa Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet, söz almak isteyen var mı Komisyonunda arkadaşlar?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Komisyon Başkanı yerinde yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Olabilir, bir sıkıntı yok, göreviniz ama on beş dakika ara veriyoruz o zaman arkadaşlar.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközeği

Kemal Peköz

Erol Katırcıoğlu

İzmir

Adana

İstanbul

Tulay Hatımoğulları Oruç

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

Muş

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Baş, bu önergeyi tamamlayayım, ondan sonra size söz vereyim.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Önergeyle ilgili yalnız. Şöyle bir eksiklik olduğu için söz istiyorum, bir izin verirseniz...

BAŞKAN - Peki, yerinizden 60’a göre, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili vermiş olduğu önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanlığın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğiine ilişkin açıklaması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu anda söz almamın nedeni şu: Siz, biraz önce gündeme ilişkin konuşurken 6'ncı maddeye ilişkin 3 önerge olduğunu söylediniz; oysa Başkanlık Divanı tutanakları incelenirse benim ve Barış Atay'ın ortak imzamızla verdiğimiz bir önerge daha var, o önergenin de işleme alınması gerektiğini düşünüyorum, o yüzden müdahale ettim. Sanıyorum 4 önergenin işleme alınması gerekiyor.

BAŞKAN - Sayın Baş, önergelerin gündeme alınmasıyla ilgili maddeler olan İç Tüzük 87 ve 91'de açıkça ifade edilmiş ve belirtilmiş. Toplam 7 önerge verilebiliyor aslında ama bu temel kanun olduğu için grupların önerge hakları saklı. 2 milletvekili arkadaşımız, bağımsız veya fark etmez siyasi parti gruplarına mensup milletvekili arkadaşlar önerge verebiliyor. Bu önergelerin veriliş şekilleri, Meclis temayüllerinde ve İç Tüzük'te belli. Sizin önergenizin işleme alınmaması gerekçesi, o önergeler kapatıldığı içindi. Bu önergelerin başlangıçta verilmesi gerekiyor ve diğer önergelerle birlikte verildiğinde bir kura çekimine gidiliyor, kura usulü uygulanıyor ama sizin önergeniz daha sonra verildiği için, maalesef işleme alamadık önergenizi. Bundan sonra önergeleri verirken İç Tüzük'e uygun hareket ederseniz bu işi çözmüş oluruz diye düşünüyorum.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kuşku yok, hepimiz elimizdeki İç Tüzük'e ve bu İç Tüzük'ü destekleyen Mecliste oluşmuş teamüllere göre davranmak durumundayız ama takdir edersiniz ki oluşmuş teamül iddiası olsa bile -ki ben böyle olmadığı kanaatindeyim, değişik tutumları olmuş Başkanlık Divanının bu konuda daha önceki örneklerde- yine de İç Tüzük'e aykırı bir teamül oluşturulması mümkün değildir. Şimdi, İç Tüzük'ün ilgili maddelerini incelediğimiz zaman 87'nci maddede “7 önerge verme hakkı kullanılmazsa siyasi partiler tarafından, diğer milletvekillerce kullanılabilir.” diyor. 91'de böyle bir ifadede bulunmuyor. Önerge verme hakkını öncelikli olarak milletvekillerine veriyor 91'inci madde, daha sonra “Siyasi parti gruplarının da haklı saklıdır.” diyor. Dolayısıyla zaten 3 önerge olduğunu söylediniz, 3 önerge de siyasi parti gruplarına ait önergeler, milletvekillerine ait verilmiş benim önergem dışında bir önerge yok. O yüzden önergem işleme alınmasını tekrar rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Baş, o paragrafı size okumak istiyorum. “Milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet değişiklik önergeleri verebilir. Milletvekilleri tarafından Anayasaya aykırılık önergeleri dahil madde üzerinde iki önerge verilebilir. Ancak, her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklıdır.” Yani 5 siyasi parti grubumuz var, 5 tanesi verebilir veya vermeyebilir. Bunların vermemesini, 87'nci maddede belirtildiği gibi, 7 önerge içine dâhil etmiyor, sadece “2 önerge verebilir.” diyor. Bu önergeler başlangıçta 2 milletvekili -dosyaya da bakarız sizden önergeniz. Böyle bir sıkıntı... Ben bunun doğru olduğunu düşünmüyorum, kişisel fikrimi söyleyeyim, İç Tüzük'ün bu kısmı doğru değil. Burada bağımsız milletvekillerimiz var, söz almakta zorlanıyor, komisyonlarda söz almakta zorlanıyor, komisyonlarda önerge veremiyorlar komisyon üyesi olmadıkları için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda konuşamıyorlar. E, bu milletvekili arkadaşlarımız milletvekilliği sürecince ne yapacaklar? Hiçbir faaliyete katılamıyorlar. İç Tüzük'ün bu maddesinin değiştirilmesi gerektiğini

düşünüyorum ama şu anda ben İç Tüzük'e göre hareket etmek zorundayım. Siz de takdir edersiniz ki maalesef böyle bir durumla karşı karşıyayız. Bunu da tutanaklara geçirmiş olduk burada. Bundan sonra -siyasi parti grup başkan vekilleri de dinliyor- yapılacak bir İç Tüzük çalışmasında veya tadilatında bunun değiştirilmesi ve bağımsız milletvekili arkadaşlarımızın da bu sürece dâhil edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Son sözünüzü alayım Sayın Baş.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Yani, sizin özgürlükçü yorumlamanıza ilişkin herhangi bir kaygı taşımıyorum fakat şöyle bir iddiaya sahibim, bu iddiamda da ısrarcıyım. Parlamento, daha önce, bugünkü Parlamentoda olduğu gibi çok sayıda grubu olmayan milletvekilinin, partinin, bağımsız milletvekilinin temsil edildiği bir Parlamento değildi. Dolayısıyla, konu daha önce bu biçimde gündeme gelmemiş. Şimdi, daha önce gündeme gelmediği için bunu yok saymak doğru değil. Ben talebimde ısrarcıyım, bir de özel bir durum var Sayın Başkan. Bakın, burada maden işçileriyle ilgili bir kanun teklifini tartışıyoruz. 6'ncı madde, maden işçilerinin maddesi. Bu arkadaşlarımız altı yıldır, yedi yıldır bunun mücadelesini veriyorlar. Ben de Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanım, bu maddede önerge vermeyeceğim de nerede önerge vereceğim diye sormak istiyorum gerçekten.

BAŞKAN – Sizi anlıyorum.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – O yüzden, sizin şahsınıza dönük değil ama Başkanlık Divanının bu tutumuna ilişkin bir usul tartışması açılmasını talep ediyorum.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen maddeler üzerinde siyasi parti grupları dışında milletvekillerinin önergesinin işleme alınıp alınamayacağı hakkında

BAŞKAN – Peki, usul tartışması açıyorum.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bu ne ya! Bu ne ya! Tiyatro!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte...

ERKAN BAŞ (İstanbul) - Aleyhte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte...

BAŞKAN – Sayın Ramazan Can, lehte olmak üzere ilk konuşmacımız.

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Meclis Başkan Vekilimizin tutumu lehtedir, tutumu doğrudur. Biz, şu an görüşmekte olduğumuz yasa teklifini İç Tüzük 91'e göre temel yasa şeklinde görüşüyoruz. Temel yasada grupların önerge verme hakları saklı olmakla birlikte, 2 önerge verme hakkı var. Yani, siyasi parti gruplarının birer önerge verme hakkı mahfuzdur. Bunun yanında 2 önerge verme hakkı vardır, onun haricinde önerge verilemez, bunun içerisine Anayasa'ya aykırılık önergeleri dâhil. Şayet, temel yasa şeklinde görüşmeseydik -normal bir yasama süreci, temel yasa olmayan şekilde maddelerde görüşmeler devam etseydi- her grubun önerge verme hakkı mahfuz olmak kaydıyla 7 önerge verme hakkı vardı. Dolayısıyla, temel yasa olarak görüştüğümüz bu kanun teklifinde grupların önerge verme hakkını saklı tutmuştur ve grupların önergeleri verilmiştir. Diğer taraftan, 2 önergeyle ilgiliyse, önergeler verildiğinden şu an

siyasi parti grubu olmayan milletvekillerinin önerge verme hakkı yoktur. Tabii ki demokratik anlamda -Meclis Başkan Vekilimiz de söyledi- bir İç Tüzük değişikliğinde bağımsızlara, siyasi parti grubu olmayan milletvekillerine bir değerlendirme söz konusu olabilir, bunlar değerlendirilebilir ama bunun zamanı ve yeri burası değildir. Dolayısıyla Meclis Başkan Vekilimizin tutumu yerindedir, bu önergeler işleme alınamaz diyor Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Erkan Baş...

Konuşma süreniz üç dakika.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, birincisi, eğri oturalım doğru konuşalım, böyle temel kanun olur mu ya? 11 maddeden oluşmuş kanun teklifini, sadece burada muhalefetin sesini kısmak için temel kanun olarak getiriyorsunuz, Meclisin gündemine koyuyorsunuz.

Halkımız bilsin, temel kanun ile normal kanun arasındaki fark ne? Normal kanun olsaydı her madde üzerinde görüşmeler yapacaktık, her madde üzerinde önergeler verecektik, bunları geniş geniş, ferah ferah tartışacaktık, bize yakışır bir yasama yapacaktık. Ama siz ne yapıyorsunuz? Konuşulmasın, alelacele olsun bitsin, gelsin geçsin diye 10 maddeden oluşan bir kanun teklifini getirip temel kanun olarak önümüze koyuyorsunuz. Dolayısıyla, muhalefetin sesini kısma girişiminize karşı isyan ettiğim için buradayım, bunu söyleyeyim, bu çok açık. Bu İç Tüzük'ün bu konuda verdiği bütün hakları kullanacağım.

İki: Arkadaşlar, maden işçileriyle ilgili bir kanun teklifini tartışıyoruz. Kimisi sekiz yıldır, kimisi altı yıldır direnen yüzlerce, binlerce işçi, şu anda, Soma'da Hükümet Meydanı'nda toplanmış, televizyon ekranını kurmuş bizi izliyor “Kim işçiden yana, kim patrondan yana?” diye soruyorlar. Ben Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanım. Bu maden işçileriyle ilgili bir kanun teklifine önerge vermeyeceğim, burada konuşmayacağım da nerede konuşacağım diye sormak istiyorum, bundan daha doğal ne olabilir?

Üçüncüsü: Gelelim elimizdeki kitaba. Hepimiz bu kitaba bağlı olmak durumundayız. Bakın, ben beğenmiyorum ama ben bu kitaba uyuyorum. Şimdi, 87 ve 91 arasındaki fark ne? Lütfen, alın ve bakın 87 ile 91 arasındaki fark ne? 87'de diyor ki “Eğer bu hak siyasi parti grupları tarafından kullanılmazsa diğerleri tarafından kullanılabilir.” 91'de böyle bir şey söylüyor mu? Söylemiyor. “Milletvekillerinin önerge verme hakkı vardır.” diyor; ayrıca siyasi parti gruplarını koruyor. Yani diyor ki: “Sen siyasi parti gruplarının sözünü kesemezsin ama milletvekilinin de sözünü kesemezsin. Her milletvekili çıkar, konuşur, tartışır, düşüncesini paylaşır.” Bu 2 madde arasındaki farkın başka bir açıklaması yok. İkisini yan yana koyup bakan aklı başında herkes görüyor ki bir tanesinde diyor ki “Gruplar kullanmazsa milletvekili kullanır.” diğeri diyor ki: “Milletvekili kullanır, grupları da korurum.” Burada da bir tartışma yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, daha önemlisi konuyla ilgili alınmış Anayasa Mahkemesi kararları var bizim elimizde. Anayasa Mahkemesi -siz daha önce de bu milletvekillerinin söz hakkını kısıtlamaya dönük pek çok girişimde bulunduğunuzda- konuya ilişkin düzenleme yapmış ve demiş ki “Milletvekillerinin önerge verme hakkı engellenemez.” Dolayısıyla burada yapmaya çalıştığınız şey, esas itibarıyla söylüyorum, muhalefetin sesini kısmaya, istemediğiniz seslerin duyulmasını engellemeye dönük. Kanunun etrafından dolaşarak hile yapıyorsunuz. Buna rağmen ortaya çıktığında, açıklarınız ortaya çıktığında bunu engellemek için de buradaki çoğunluk gücünüzü kullanıyorsunuz.

Bakın, son olarak da şunu söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir cümleyle bitiriyorum, bir dakika bile sürmeyecek.

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Komedi ya!

ERKAN BAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, komedi falan değil. Bak, ben burada diyorum ki beni buraya gönderen işçinin hakkını arayacağım kardeşim, bunu engelleyemezsin. Buna sen “Komedi.” diyorsun, sana komedi de bana trajedi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Ya, işi olan, derdi olan çıkar konuşur arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Baş, Genel Kurula hitap edin, meramınızı açıklayın lütfen.

ERKAN BAŞ (Devamla) - Benim derdim var ya! Soma’da maden işçisi izliyor kardeşim bunu. Derdim var, senin derdin var mı?

Değerli arkadaşlar, son bir soru. Bakın, diyorsunuz ki: “Siyasi parti gruplarının hakkı var.” Ayrıca, verilmiş önergeler olduğu iddia ediliyor. Öyle önergeler yok, o önergeler varsa işleme alınır. Yani buradaki 2 milletvekili önergesi de... Halkımız bilsin, şunu yapıyorsunuz: Sıra sayısı çıktığı anda AKP grubundan koşuyorsunuz, 70 tane önergeyi veriyorsunuz kapatmak için; kapatma önergesi, susturma önergesi veriyorsunuz. Şimdi geri çekmişsiniz ama geri çekildiğine göre orada bir boşluk var, bırakın da bunu ben kullanayım. Yani siz konuşmak istemiyor olabilirsiniz, sizde tek ses var, partiniz ne derse o olabilir ama buradaki her milletvekilinin konuşma hakkı var, biz de bu hakkı sonuna kadar kullanacağız. Ne yaparsanız yapın maden işçilerinin sesi de bu kürsüye yansıtacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Doğan Kubat...

Buyurun Sayın Kubat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; bağımsız milletvekillerinin veya grubu bulunmayan siyasi partilerin temel kanunlar üzerinde önerge verme hakkına ilişkin Başkanlık makamına yapılan itiraz üzerine Başkanlığın benimsediği tutumun lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifleri üzerinde önerge verme hakları İç Tüzük’ümüzün 87, temel kanunlar bakımından da 91’inci maddesinde açık biçimde düzenlenmiştir. İç Tüzük’ümüzün şu anda temel kanun olarak görüştüğümüz kanuna da tatbik edilen 91’inci maddesinde milletvekilleri ve esas komisyonun değişiklik önergeleri verebileceği, milletvekilleri tarafından madde üzerinde 2 önerge verilebileceği ancak her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin 1’er önerge verme hakkının saklı olduğu belirtilmiştir. Hükmün gerekçesinde ise aynen şu ifadeler yer almaktadır:

“91’inci madde kapsamındaki tekliflerin Genel Kuruldaki görüşmelerinde milletvekilleri tarafından her madde için iki önerge verilebilmesi öngörülmekte ve siyasi parti gruplarına mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakları saklı tutulmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde ikiden fazla siyasi parti grubu bulunması durumunda ise her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklı tutulduğundan, tüm siyasi parti grupları tarafından önerge verilmesi hâlinde, verilen önerge sayısı ikiden fazla olabilecektir. Madde üzerindeki önerge hakkı, bir siyasi parti grubuna mensup milletvekillerince kullanılmaması hâlinde diğer siyasi parti grubuna mensup milletvekillerince veya bağımsızlarca iki önerge verilebilecektir. Siyasi parti gruplarına mensup milletvekillerince madde üzerinde önerge verilmemesi hâlinde, bağımsız sayılan milletvekillerince iki önerge verilebilecektir.”

Değerli arkadaşlar, bu gerekçeden de açıkça anlaşıldığı üzere, geçmişte de, 24'üncü Dönemde de buna benzer bir tartışmayı yaptık, teamüllerimiz ortada. Elbette ki bağımsız arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin bu Parlamento çatısı altında önerge verme hakları var ama kurallara uygun biçimde bunları vermemiz lazım.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Temel kanunda nasıl verebilirim bir açıklar mısınız?

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) - Burada bağımsızların önergesi siyasi parti gruplarından önce vermesi hâlinde işleme alınır. İki, aynı zamanda vermişse kuraya tabi olur ama bir siyasi parti grubu verdikten sonra bağımsızların veya grubu olmayan siyasi parti milletvekillerinin önerge verme hakkı bu Tüzük'e göre yok. Mesele budur.

Dolayısıyla Başkanlığın tutumu yerindedir, İç Tüzük'e ve Anayasa'ya uygundur. Bu vesileyle tekrar yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte olmak üzere Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimizde bir İç Tüzük var. Bu İç Tüzük'ün ne yazdığını ve buraya hangi maddeler niye yazılmış, bunu iyi anlamak durumundayız. Biraz önce Sayın Erkan Baş'ın söylediği gibi, aslında, bugün 11 maddelik bir kanunu temel kanun olarak görüşmek yani “Maddeleri üzerinde görüşülmesin, bölümlere ayırılım, hızlı görüşülsün.” demek, aslında İç Tüzük'te tanınan bir hakkın çoğunluk tarafından istismarıdır. Çünkü temel kanun maddesini okuduğunuzda ve 22'nci Dönem ve daha önceki dönemlerdeki uygulamalarına bakıldığında -1.500 maddelik bir kanun gelmiş, kanunun bütün maddeleri birbiriyle ilişkili, 1.500 maddeyi tek tek müzakere etmek yıllarca sürebilir- 30'u aşmamak üzere, örneğin 1.500 maddelik kanunu 50 bölüm hâlinde görüşün diyor. Mesela Vergi Usul Kanunu'nda bunun örneği var ama daha sonra istismarcı bir anlayış bunu daha az maddelere getirmiş. Bugün rekor denemesi yapıyorsunuz. 11 maddelik kanunu İç Tüzük'ün 81'inci maddesine göre görüşmek yerine İç Tüzük'ün bir başka maddesine gidip temel kanun olarak görüşüp maddeler üzerinde söz hakkını kısıtlıyorsunuz. Geriye bir tek seçenek kalıyor, o da önerge üzerinde beş dakika konuşmak.

Şimdi, önergeyle ilgili düzenleme iki yerde var. Birincisi, 87'nci maddede diyor ki: “Her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklıdır. Ancak, bu hak ilgili siyasi parti gruplarınca kullanılmaması hâlinde diğer siyasi parti grubuna mensup olanlar ya da bağımsızlar tarafından kullanılır.” Bu şu: 7 tane önerge verilecek temel kanun olmasa. Burada 7 bağımsız milletvekili çıkıp önergeleri doldurduysa “Kardeşim, siyasi partiler konuşmayacak mı? Siyasi partilerin önerge hakkı saklıdır.” diyor. Neyi korumak için? 7 milletvekilinin grupları susturmasını engellemek için. Doğru mu? Doğru.

Sonra dönüyoruz 91'inci maddeye, o temel kanun. Temel kanunda önerge sayısını kısıtlıyor. Diyor ki: “İki önerge verilebilir.” Bu 2 önergeyi milletvekillerinin vermesini tarif ediyor: “Milletvekilleri tarafından Anayasa'ya aykırılık önergeleri dâhil madde üzerinde iki önerge verilebilir.” Devamında “Ancak, her siyasi parti grubuna mensup milletvekilleri birer önerge verebilir.” diyor. Bu sefer şuna engel olmaya çalışıyor. Zaten üzerinde az konuşulan, maddelerin konuşulmadığı bir kanunda siyasi partiler 2 önergeyi doldurup da bağımsızların yasamaya katkısından mahrum kalınmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Düşünün ki 600 kişiden oluşan bir Meclis -600'ümüzün de burada olduğunu düşünelim- 50'si bağımsız. “Siz 550 kişiyle yasama yapıp 50'sini dışarı itemezsiniz.” diyor. O

zaman gruplar konuşacak, 2 tane de önerge hakkı var. Zaten bunun böyle olduğunu bilen iktidar partisi kapatma önergesi veriyor yani o 2'sini de sizden 2 arkadaşaya verdiriyor ki bağımsızlar konuşmasın. Bunu da yapamamışsınız. Kapatma önergeniz olsa, başta 5 önerge var demeleri lazım; 3'ü siyasi partilere, 2'si de AK PARTİ'li 2 milletvekiline. Ama siz kapatma önergesini verseniz kürsüye çağırılınca gerekçe okutmak ya da önergeyi çekmek suretiyle bu engellemeyi yaparsınız ama yapamamışsınız. Nereden biliyoruz yapmadığınızı? Önergeler okutulmadı yani ya zamanından önce çektiniz ya da şöyle bir uygulama yerleştirmişsiniz: Biz kapatma önergesini veriyoruz, üzerinde durmuyoruz, nasılsa kimse hak talep etmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi bir hak talebi var, o hak talebi şu: “Temel kanunsa ben maddede konuşamıyorum, grupların hakkı eyvallah, benim de sözüm var.” diyor bir bağımsız milletvekili. O hakkın verilebilmesi, kullanılabilmesi için bir engelleme yapmadığınız da tutanaklarda mevcut. Yapsanız yanlış, bence ayıplı ama 3 önerge vermiş CHP, HDP, İYİ PARTİ. AK PARTİ'den 2 kapatma nerede? Yok. Beyefendi de vermiş önergesini “Konuşacağım, işçinin hakkını savunacağım.” diyor. Buna karşı “Yapamazsın.” “Sen konuşamazsın.” akıl alır gibi değil. Ha, her maddede de bu hakkı olduğu hâlde, bir de tam bir yerindelik ve iyi niyet var; sadece işçilerle ilgili maddeye vermiş önergeyi. Niyeti kötü olsa, kendini grup yerine koymak olsa her maddede de konuşabilir, bunu talep edebilir. Şu bir maddede Türkiye İşçi Partisinin Genel Başkanının konuşturulmaması büyük bir ayıp olarak boynumuza asılır. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu yapmayın. Ben Sayın Başkanın başta belirttiği kanaati...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım Sayın Özel, bitirelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Tabii ki daha önce uygulamalar var, daha önce benzer uygulamalar var, rutinleşmiş. Geçen dönemlerde bağımsız milletvekilleri yoktu, bu kadar, 10 tane parti yoktu ama 22'nci dönemde 2 partinin yerleşik uygulaması şimdi 5 bağımsız partinin olduğu bir yerde uygulanmaz, bu doğru değil.

Ben bu noktada, Sayın Haydar Akar'ın özgürlükçü, İç Tüzük'ü genişletme yönünde bir uygulama yapacağına inanıyorum. Lafzıyla, ruhuyla bir bütün olarak İç Tüzük Türkiye İşçi Partisinin haklı talebine cevaz vermektedir. Takdir riyaset makamınıdır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 91'inci maddesindeki her madde için 2 önerge sınırlaması konusunda maddenin gerekçesi ve Başkanlığımızın bugüne kadarki uygulaması hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum.

Temel kanun olarak görüşülmesine karar verilen teklifler özel görüşme yöntemiyle görüşülmekte olup buna ilişkin hükümler İç Tüzük'ün 91'inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede, önerge işlemlerine ilişkin özel bir düzenleme vardır. Bu düzenlemeye göre, milletvekilleri ve esas komisyon değişiklik önermeleri verebilir, milletvekilleri tarafından madde üzerinde 2 önerge verilebilir ancak her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakları saklıdır. Bu hükmün gerekçesi de şöyle açıklanmıştır: “91'inci madde kapsamındaki tekliflerin Genel Kuruldaki görüşmelerinde milletvekilleri tarafından her madde için iki önerge verilebilmesi öngörülmekte ve siyasi parti gruplarına mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakları saklı tutulmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde ikiden fazla siyasi parti grubu bulunması durumunda ise her siyasi parti grubuna

mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklı tutulduğundan, tüm siyasi parti grupları tarafından önerge verilmesi hâlinde, verilen önerge sayısı ikiden fazla olabilecektir. Madde üzerindeki önerge hakkı, bir siyasi parti grubuna mensup milletvekillerince kullanılmaması hâlinde, diğer siyasi parti grubuna mensup olanlar ile bağımsız olan milletvekillerince ancak iki önerge verilebilecektir. Siyasi parti gruplarına mensup milletvekillerince madde üzerinde önerge verilmemesi hâlinde, bağımsız sayılan milletvekillerince iki önerge verilebilecektir.”

Gerekçeden anlaşılan, önerge hakkının ancak parti gruplarına mensup milletvekilleri tarafından kullanılmaması hâlinde bağımsız ve grubu olmayan siyasi partilerin milletvekillerince kullanılabilirdir. Siyasi parti gruplarına mensup milletvekillerince iki veya daha fazla önerge verilmiş olması hâlinde, bağımsızlar ile grubu olmayan siyasi partilerin önerge vermesi mümkün değildir. Ancak uygulamada bağımsız milletvekilleri ile grubu olmayan siyasi partilerin lehine bir yorum yapılmış ve önergeler gelişi sırasına göre sıralanarak ilk 2 önergenin bağımsızlar ya da grubu olmayan siyasal partiler tarafından verilmesi hâlinde bu önergeler işleme alınmıştır. Aslında, İç Tüzük’ün gerekçesinde de açıklandığı gibi, ilk 2 önergeden sonra siyasal parti grupları tarafından 2 önerge verilmiş olması hâlinde bu önergelerin 2 önerge sınırlaması nedeniyle işlemden kaldırılması gerekirdi. Dolayısıyla, Başkanlığımızın bağımsız milletvekilleri ile grubu olmayan siyasal partilerin haklarını korumaya yönelik olduğu görülmektedir. Durum böyleyken ilk 2 önerge hakkının gruplara mensup milletvekilleri tarafından kullanılmasından sonra bağımsızlardan ve grubu olmayan siyasal partilerden gelecek önergelerin işleme alınmasının zorunlu olduğunu söylemek ne İç Tüzük hükmüne ne hükmün gerekçesine ne de uygulamasına uymamaktadır. Bu nedenle bu önergeyi işleme alma imkânı bulunmamaktadır. Ayrıca, bu konuda daha önce, 24’üncü Dönem’de 28/3/2012 tarihli 84’üncü Birleşimde aynı konuda açılan usul tartışmasında Başkanlık tutumu bu yönde gerçekleşmiştir.

Burada bugüne mahsus ilave olarak şunu da söylemek istiyorum: Aslında Özgür Bey’in kürsüde belirtmiş olduğu 2 önergenin burada 3 önerge şeklinde değil, 5 önerge şeklinde olması gerekiyor. Ben diğer kısmına katılmıyorum. İç Tüzük’te de böyle bir uygulama yapılmamış yani kesin bir zorunluluk getirmemiş. Benim bundan sonraki nöbetlerimde eğer 3 siyasi parti grubu veya 5 siyasi parti grubu önerge vermişse 2 önergenin de bağımsızlar veya diğer milletvekillerimiz tarafından verilen önergelerin de önerge listesine alınmasını ve burada okutulmasını, bu önergeyi veren milletvekili arkadaşlarımızın da burada bulunup bu önergelerini çekmelerini bekleyeceğim ve bunu uygulayacağım.

Bilgilerinize sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla tutumumda bugün için bir değişiklik bulunmamaktadır.

Görüşmelere devam ediyoruz.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.14

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Rümeyza KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Önerge üzerinde ilk söz, İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü’nün.

Buyurun Sayın Pekgözegü. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hukuk ve yargının çıktığı günlerden geçiyoruz. Türkiye hukuk güvencesi konusunda 128 ülke arasında 107’nci sırada. Bunu neden söylüyorum: Ebru ve Aytaç hakkında birkaç söz söylemek için. Türkiye’de hukukun bu kadar kötü olduğu bir dönem yaşanmıyor, adaletin bu kadar yerlerde olduğu bir dönem yaşanmıyor. Fakat iktidar temsilcilerinden sık sık şu sözü duyuyoruz: “Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir.” Hayır, hukuk uzun bir süredir Türkiye Cumhuriyeti’nde -zaten çok zayıftı- ortalarda görünmüyor.

Bakın, Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal açlık grevindeydiler, ölüm orucuna gittiler ve şu anda ölümün eşliğindediler. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir sorumluluğu var, insanları yaşatma sorumluluğumuz var. Ebru ve Aytaç’ı yaşatmak için bir şeyler yapmalıyız. Yargıtayda dosyaları, Yargıtay hâlâ bekliyor; ölmelerini mi bekliyor, Yargıtay ne bekliyor? Bu hukukçular toplam 159 yıl ceza almışlar. 2 avukat ve diğer avukat tutuklular ne yapmış olabilirler 159 yıl hapis cezası almak için? Gizli tanıklarla, sahte tanıklarla yapılan bu mahkemeler geçersizdir. Ebru ve Aytaç için mutlaka adalet sağlanmalıdır; bir an önce onların yaşama tutunmaları için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız, adil yargılanmalarının önünü açmalıyız. Bu Meclisi ben burada göreve davet ediyorum, daha fazla vaktimiz yok. Murat’ı kaybettik, İbrahim’i kaybettik, Helin’i kaybettik. 21’inci yüzyılda, 2020’de Türkiye’de insanlar adalet için bedenlerini açlığa yatırdılar ve öldüler. Ebru ve Aytaç yaşasın diyorum, ivedilikle gereken yapılınsın, Yargıtay dosyayı incelesin diyorum.

Değerli arkadaşlar, mevcut yasa maddesi için, 6’ncı madde için çok şey söylendi aslında ama tabii ki böyle palyatif çözümlerle Türkiye’deki işçi sınıfının, emekçilerin sorunları çözülemez, sorunlara çare bulunamaz. Aslında Türkiye 2018’den beri derin bir krizde bulunuyor ve bu ekonomik krizden hep ekonomik krizi öteleyerek, erteleyerek bir şekilde ayakta kalmaya çalışan bir iktidar var. Kimin üzerine basıyor bu iktidar? İşçilerin, emekçilerin üzerine basarak ayakta kalmaya çalışıyor. Herhangi bir programı yok, planı yok, sadece küçük küçük parçalara ayırarak tepkileri azaltıcı bazı önlemler alıyor. Bu kabul edilemez diye düşünüyoruz. O yüzden daha ciddi ve daha köklü çözümlere ihtiyacımız var.

Soma faciasından tam bir yıl sonra -o zamanın Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan- Soma işçileriyle oturdular ve 15 maddelik bir anlaşma imzaladılar bakın. Ve bu anlaşma Soma işçilerinin mağduriyetlerini gidermek için Hükümetin alması gereken önlemleri içeriyordu. Bu önlemlerin hiçbiri alınmadı yani verilen sözlerin hiçbiri demeyeyim, yanlış olacak fakat büyük bir çoğunluğu yapılmadı, gerekirse madde madde de sayarım. Yani bunun altında Erdoğan'ın imzası var, Erdoğan'ın her söylediğini, iki dudağı arasından çıkan her şeyi yapan bir iktidar ve onun ortağı var. Burada da onları göreve davet ediyorum. Nedir bu? Örneğin, Uyar Madencilik için bu anlaşmada söz verilmiş, Uyar Madencilikle ilgili bir söz verilmiş, denmiş ki: "Uyar Madencilikte çalışan, işsiz kalan işçilerin alacakları tazminatlar bir yasa çıkarılarak ödenecektir." Bunun altına Erdoğan imzasını atmış. Eğer biraz önce soru-cevap kısmına girebilseydim soracaktım: Uyar Madencilik bu dosyanın içerisine neden girmiyor? Dün de sordum fakat herhangi bir cevap da alabilmiş değiliz. Burada Işıklar kadar, Atabacası kadar, Güventepe kadar aslında Uyar Madencilik de... Aslında Türkiye'de kıdem tazminatını alamayan, işten atılan bütün işçilerin alacakları için çözüm üretmek gerekiyor. Yani bunu ille de TKİ'nin ödemesi gerekmiyor, ille de devletin ödemesi gerekmiyor. Bu patronlar zevküsefa içinde yaşarken işçilerin haklarını vermiyorlar. İşçilerin ücretini vermeyip bir eli yağda bir eli balda yaşayan bu işverenlerden bir şekilde devlet işçilerin haklarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Devlet, sadece ve sadece İş Yasası'nı uygulasa, sadece ve sadece İş Güvenliği Yasası'nı uygulasa bile bu kapitalistlerden işçilerin birçok hakkını alabilir, işçilere iade edebilir; patrondan alıp işçiye verebilir ya da kendi verip rücu edebilir işverene fakat bunların hiçbirini yapmıyor. İhbar tazminatı, ödenmemiş ücretler, fazla mesailer, iş kazası tazminatları, sosyal haklar, sakat kalanların ve malullerin tazminatları gibi birçok hak gene bu yasa kapsamına mutlaka alınmalı ve tüm emekçilerin, işçi sınıfının haklarıyla ilgili olarak yasaların hayata geçirilmesi için çaba sarf etmeli diye düşünüyorum.

Bir de değerli arkadaşlar, kısaca bir şeye daha değinmek isterim: Bakın, Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk geçenlerde mevsimlik tarım işçilerinin yanına gidiyor ve onların çocuklarıyla görüştüğünü söylüyor. Böyle bir şey yok, orada çalışan çocuklardır. Bu konuda sizin dikkatinizi çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Çok teşekkürler Sayın Başkan.

"Tweet" atmış, diyor ki: "Geçtiğimiz pazar günü mevsimlik işçilerin çocuklarıyla tarladaydım. Yaz tatili kitaplarını bir salkım domatese takas ettim." Öğretmenlere sesleniyor: "Siz de gidin ve onlara kitap verin." diyor. Sayın Selçuk, biliyorum, siz emekçi sınıftan gelmiyorsunuz, bir patronsunuz, özel okullarımız vardı, belki o yüzden bilmiyorsunuz; çocuklar tarlalarda çalışıyor; yaklaşık 700 binin üzerinde çocuk tarlalarda çalışıyor. Onların eğitime erişmesi için ne yapıyorsunuz? Bunu düşünmelisiniz. "Çocuk işçiliğine hayır" diyebilecek misiniz? Size bunu soruyoruz. Bunun için çaba harcamalısınız. Biz burada çocuk işçiliğine hayır diyoruz. Hükümeti çocuk işçilerin olmadığı bir Türkiye için göreve davet ediyoruz.

Çok teşekkürler Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 6- 4857 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11 “2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında rödovans sözleşmesi çerçevesinde yeraltı maden işletmeciliği yapan şirketlere ait işletmeler, ilgili bulunduğu hesap dönemleri sonu itibarıyla kıdem tazminatı yükümlülüklerini hesaplamaları ve bu yükümlülük nedeniyle cari dönemde ortaya çıkan kıdem tazminatı artışları için karşılık ayırmaları şarttır. İlgili kamu kurumu, bu karşılıkların ayrılıp ayrılmadığını her yıl denetlemekle yükümlüdür. Söz konusu karşılıkların ayrılmaması durumunda rödovans sözleşmesi re'sen sonlandırılır. Bu fıkra kapsamındaki işyerlerinde çalışan ve İş sözleşmesi kıdem tazminatını hak edecek şekilde sona ermiş olan çalışanların kıdem ve ihbar tazminatları ile diğer alacaklarının ödenmemesi durumunda söz konusu alacakların ödenmesinde ilgili kamu kurumları asıl işveren sayılır ve şirketle birlikte müteselsilen sorumludurlar.”

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

İstanbul

Muğla

Konya

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kamil Okyay Sındır

Antalya

Manisa

İzmir

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurun Sayın Bakırlıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Soma'da 13 Mayıs 2014 tarihinde bir facia yaşandı ve 301 işçimiz, madencimiz bu faciada katledildi. Sonrasında kazanın yaşandığı ocağı işleten Soma Kömürleri AŞ, 2.831 işçisini kıdem ve ihbar tazminatlarını vermeden kapının önüne koydu. Soma'da, tazminatsız kapının önüne konulan, işten çıkartılan sadece Soma Kömürleri AŞ çalışanları değildi. Onlarca ölümlü kazanın yaşandığı Uyar Madencilik mağdurlarını da katarsak Soma'daki mağdur sayısı 3.500'ü geçiyordu. Yıllar boyunca bu işçilere sözler verildi, alacaklarının ödeneceği söylendi; kanun yapıldı, protokoller yapıldı, alacaklar taksitlere bağlandı hatta 3 taksiti ödendi ancak mağduriyet yıllar boyunca sürdü ve geçen sene işçiler eylem kararı aldılar. Kırkağaç Çamlık'da otuz üç gün boyunca zor şartlar altında seslerini duyurmaya çalıştılar. Sonrasında siyaset kurumu devreye girdi, Meclis devreye girdi, en sonunda Enerji Bakanı müjdeyi verdi. Buna göre Soma Kömürleri AŞ'ye ait Eynez Ocağı'nda çalışanlara TKİ ödeme yapacak, Atabacası, Işıklar ve Geventepe Ocaklarında çalışanlar için ise yasal düzenleme yapılacaktı. İyi de yasal düzenlemeye ne gerek var? Eynez Ocağı'nda çalışan madencinin hakkını ödeyen TKİ diğerlerini de ödese diyebilirsiniz ki haklısınız. Konu biraz teknik ama kısaca anlatmaya çalışacağım:

Soma Kömürleri AŞ 4 ocak işletiyordu. Şirket, Eynez’de TKİ’yle hizmet alımı sözleşmesi, diğer 3 tanesinde ise redevans anlaşması yapmış. Hizmet alımında alt işveren, üst işveren ilişkisi varmış, redevans ise hasılat kirasıymış ve bu konuda verilmiş onlarca Yargıtay kararı varmış. Bakanın dediği oldu, hizmet alımı sözleşmesi yapılan Eynez Ocağı’nda, çalıştıkları günlere ait kıdem ve ihbar tazminatları kısa süre önce madencilerimize ödendi. Bugün ise redevans sözleşmesi yapılan diğer ocaklarda çalışan madencilerimize haklarını vermek için yasal bir düzenleme yapıyoruz. Verilen sözler tutulmuş oldu, acaba hakikaten de verilen sözler tutulmuş oldu mu bu yasal düzenlemeyle? Şu anda Soma’da, Hükümet Konağı önünde maden işçileri eylem yapmakta. Verilen sözler tutulsa yüzlerce işçi neden eylem yapıyor olur? TKİ ödeme yapmış, e biz burada kanun da yapacağız, işçiler daha ne ister?

Değerli milletvekilleri, gelinen noktayı önemsiyoruz. Bir yıl önce “Sorun yok.” Diyenler, bugün “Sorunu çözüyoruz.” diyor. Gelinen noktayı elbette ki önemsiyoruz ve emeği geçenlere teşekkür de ediyoruz. Ancak amaç, Türkiye’deki madencinin sorunlarını çözmekse ne yazık ki bu teklif sorunları çözmüyor; amacımız Soma’daki sorunları, madencinin sorunlarını çözmekse ne yazık ki bu teklif bu sorunları da tam anlamıyla çözmüyor. Çünkü işçisini Soma’da mağdur eden sadece Soma Kömürleri AŞ değil en az onlar kadar hatta belki de onlardan daha fazla mağduriyet yaşayan yüzlerce Uyar Madencilik çalışanı var ve bu insanlar sekiz yıldır alacaklarını alamıyorlar.

Değerli milletvekilleri, bu insanlar her gün yerin yüzlerce metre altına giren ve evden her çıktıklarında sevdikleriyle her seferinde helalleşen gariban, yoksul insanlar. Aralarında, kazalarda uzuvlarını kaybetmiş, gözünü kaybetmiş, bacağına kaybetmiş ancak tazminatını alamamış madencilerimiz var. Uyar Madencilik mağdurlarına da defalarca söz verilmiş, mağduriyetlerinin giderileceği defalarca söylenmiş, bugün bile hâlâ birtakım sözler veriliyor. Ancak artık Uyar Madencilik mağdurlarının dayanacak hâli kalmadı, bıçak kemiğe dayanmış. Bu arkadaşların tek istekleri, bu kanun teklifinde yer almak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gün önce eylem yapan işçileri ziyaret ettim, bilhassa Uyar Madencilik mağdurları isyan ediyor. Maden kazasında gözlerini kaybeden Ali Kandemir ile bacağına kaybeden İdris Sarıkaya’yla beraberdim. İnanır mısınız hâlâ umutları var, hâlâ bu yüce Meclisten gelecek müjdeli haberleri bekliyorlar. Peki, Uyar Madencilik mağdurları neden bu yasa teklifinde yer almıyor? Çünkü patron ile TKİ redevans sözleşmesi yapmış. Gözlerini kaybeden Ali kardeşim “Vekilim, ben redevanstan anlamam, ne olduğunu bugün bile bilmiyorum, benim ne kabahatim var?” diyor. Ben cevap veremedim. Bu Meclis çatısı altında bu basit soruya cevap verebilecek bir arkadaş varsa beraber Soma’ya gidelim, Ali kardeşimize cevabı birlikte verelim.

3 çocuğuyla eyleme gelen bir madenci eşiyile tanıştım, “Biz de insanız, bizim de hayallerimiz var.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bakırlıoğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Tamam Başkanım.

Tek hayali ise ufak da olsa bir ev sahibi olmak. Ağlayarak derdini anlattı, boğazım düğümlendi, inanın tek laf edemedim. Ellerinde senet var, mahkeme kararı var ancak madenci hakkını alamıyor. İşin kötüsü, bu kadar mağduriyete sebebiyet veren patron bugün bu ülkede hâlâ madencilik yapabiliyor.

Sonuç olarak, bu teklif kanunlaşırsa Geventepe’de çalışanların ve Uyar Madencilik mağdurlarının hakkını teslim etmemiş olacağız. Esasında sorun sistem sorunu. Çözüm ne peki? Çözüm, vermiş olduğumuz önergede. Önergemizin kabul edilmesi umuduyla Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesi ile 4857 sayılı Kanun'a eklenen geçici 11'inci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 11- Manisa İli Soma İlçesinde Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu 3213 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış rödovans sözleşmeleri kapsamında yer alan Işıklar, Atabacası ve Geventepe ocaklarında çalışan ve 13/5/2014 tarihinde meydana gelen maden ocağı kazası sonrasında kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde hizmet akdi sona erdirilen işçilerden kıdem tazminatını ve/veya iş sözleşmesinin bildirim şartına uyulmaksızın feshinden kaynaklanan tazminatını alamayanların bu tazminatları, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içerisinde Kuruma müracaat etmeleri halinde müracaat tarihinden itibaren 6 ay içinde Kurum tarafından ödenir. Yapılan ödeme nedeniyle Kurum, rödovans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için kıdem tazminatına hak kazanılacak şekilde iş sözleşmelerinin sona erdiği tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu eder.”

Cahit Özkan	Özgür Özel	Hakkı Saruhan Oluç
Denizli	Manisa	İstanbul
Erkan Akçay	Lütfü Türkkan	Mehmet Doğan Kubat
Manisa	Kocaeli	İstanbul
Yasin Öztürk	Bekir Başevirgen	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Denizli	Manisa	Manisa
Mehmet Ali Özkan	İsmail Bilen	
Manisa	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu tarafından gerçekleştirilen kıdem tazminatı ve iş sözleşmesinin bildirim şartına uyulmaksızın feshinden kaynaklanan tazminat ödemeleri için kuruma, redevans sözleşmesinin tarafı olan ilgili şirketler ile bu şirketlerden tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan tutar için kıdem tazminatına hak kazanılacak şekilde iş sözleşmelerinin sona erdiği tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar görev yapmış yönetim kurulu üyelerine rücu yapabilme imkânı sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Oylamadan önce Komisyon ve Grup Başkan Vekillerine arzu ederlerse söz vereceğim.

Önce Komisyona söz vereyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, önce biz bir iki şey söyleyelim açıklığa kavuşması açısından.

BAŞKAN – Peki Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şüphesiz, parlamentolarda yasama faaliyetleri maddenin metni, gerekçesi ve tutanaklarla birlikte bir bütün. Çok hassas bir noktadayız. Yani beş yıldır yüzlerce kez bu Meclisi bu konuda bilgilendirdik, zaman zaman meşgul ettik ve şimdi ortak bir önergieyle sorunun önemli bir kısmı çözülüyor, o konuda da bir iki cümle söyleyeceğiz sonra müsaadenizle ama -çünkü bir iki teşekkür etmemiz gereken mevkiidamız var- burada Sayın Komisyon Başkanının konuya getireceği açıklıklar uygulama açısından önemli.

Sayın Başkan, geçici madde 11’de ifade edilen Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocakları var. Bunlar -TKİ tarafından- redevans olduğu için, mahkeme kararlarına uygun olarak ödenme imkânı olmadığından, TKİ bu konuda bir yasal düzenleme yapılırsa ancak olacağını söylemişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdi, bir sorun... Daha önce, 2012 yılında Geventepe’nin yer altı madeni kapanmış. Orada çalışan madenciler endişe ediyorlar: “Biz önce orada çalışıyorduk ama bizi baca baca gezdiriyorlardı. Otobüs nereye götürürse o ocakta çalışıyorduk, o bacada çalışıyorduk ve sonra işsiz kaldık. 2012’de Geventepe kapandı diye bizim mağduriyetimiz olur mu? Hizmet birleştirmelerimiz TKİ tarafından yapıldı mı?” diye. Ve bunun dışında farklı maddi tazminat beklentileri var, o konuyla ilgili de Sayın Grup Başkan Vekillerinin olumlu yaklaşımları var, o konudan siz de haberdarsınız. Soma’daki soruları biliyorsunuz, Erkan Bey de biraz önce benzerlerini sormuştu. Uygulamada tereddüt kalmaması açısından bu konuya açıklık getirmeniz mümkün mü Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün geçici 11’inci maddeyle 6’ncı maddede yaptığımız değişiklikle yıllardır bekleyen önemli bir sorunu çözmekte önemli bir adım atıldı. Tabii, kanun Mecliste gerekçeleriyle kabul edilince ve Komisyonun ifade ettiği görüşler, milletvekillerinin bu konudaki mütalaaları bu kanunun uygulanmasında büyük önem arz ediyor. Biraz evvel Sayın Özgür Özel Bey’in sorduğu soruları birkaç gündür de zaten Grup Başkan Vekilleri olarak aramızda tartışıp mütalaa ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu bakımdan, biraz evvel, Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında çalışan işçilerin 13 Mayıs 2014 tarihinde meydana gelen maden ocağı kazasından sonraki durumlarını büyük ölçüde çözdük. Fakat bir de Soma’da Uyar Madencilik vakası var; işçilerini dolandırmış, tazminatlarını ödemiş, her türlü hukuksuzluğu yapmış. Gözlerini, ayaklarını kaybeden işçiler ortada kalmış sakat kalanlar var, maddi olarak zarar görenler var ve mahkeme kararına rağmen bu tazminatlarını da alamamışlar. Çalıştıkları sürelerin hizmet birleşmesi yapılmış mı yapılmamış mı? Bunların da açıklığa kavuşması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ve ayrıca, mahkeme kararına rağmen ödenemeyen bu kıdem tazminatlarını ve maddi zarar tazminatlarını alamayanların hukuki bakımdan durumları nedir? Bunu açıklığa kavuşturmakta fayda var.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Manisa ili Soma ilçesi Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında çalışan, 13 Mayıs 2014'te yaşanan maden faciası sonrasında iş sözleşmesi bildirimsiz feshedilen ve bu noktada kıdem tazminatı alacaklarını alamayan işçilerle ilgili daha evvel de yine Mecliste bu konularda çalışmalar yapılmıştı. Özellikle 24'üncü Dönemde yapılan çalışmalarda bu konular müzakere edilmiş ve hukuk çerçevesinde, iş sözleşmesi çerçevesinde yargısal mekanizmalar devam ettiği için böylesi bir yasal düzenleme şartları oluşmamıştı. Aradan geçen süre zarfında, maalesef, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekillerinin de ifade ettiği gibi, özellikle şirketlerin bu noktada kanunu dolanmak suretiyle işçilerimizi mağdur etmelerinden mütevellit durum dikkate alınmış ve bu çerçevede, bugün diğer siyasi parti gruplarıyla ortak bir önergeyle işçilerimizin o mağduriyetini giderme noktasında bu düzenleme yapılıyor; hayırlı uğurlu olsun.

Gönlümüzden geçen, elbette bu noktada yine yapmış olduğumuz iş güvenliği mevzuatı çerçevesinde, madenlerimizde iş güvenliğine uygun olarak çalışan işçilerimizin canlarını, aile ve bireysel sağlıklarını korumaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu noktada yeniden böyle bir kazanın meydana gelmemesini elbette Yüce Allah'tan niyaz ediyoruz. Şimdiden, işçilerimize yapmış olduğumuz bu düzenleme hayırlı uğurlu olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Türkiye'nin en büyük iş cinayetlerinden biri yaşanmıştı yıllar önce Soma'da ve çok sayıda ocağa ateş düşmüştü. Uzun yıllardır Soma'daki madenciler, o ağır felaketi yaşamış olanlar mağduriyetlerinin giderilmesi için mücadele sürdürdüler; Meclise de geldiler, hepimizle görüşmeler yaptılar ve uzun zamandır sorunların aşılabilmesi için hep birlikte adım atılması gerektiğinin farkındaydık. Bugün, Mecliste grubu bulunan bütün partilerin ortaklaşa hazırladıkları bir teklifle bu konuda sorunların en azından bir kısmının çözülmüş olması önemli bir adımdır, hepimizi sevindirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Elbette ki yitirilmiş canlar geri gelmeyecektir, elbette ki acılar unutulmayacaktır ama en azından mağduriyetlerin bir ölçüde giderilmesi yönünde adım atılmış olması çok önemlidir. Bu açıdan, biz de bunu destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Şimdi, iki açıdan çok mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum: Bir, öncelikle, altı sene evvel Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında hayatlarını kaybeden madencilerin haklarının iade edilmesi açısından önemli bir iş yaptı Meclis.

Bir şeyden daha mutluyum: Meclis, uzun süredir iktidarın ömrünü uzatabilecek kanun yapmaktan öte milletin hayrına bir kanun yaptı; bir madde ihdasıyla beraber milletin hayrına bir iş yaptı. Bu mutluluğumu da burada bir kere daha dile getirmek istiyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Müsaade ederseniz sorulara cevap vermeden önce, Türkiye Kömür İşletmelerinin nasıl ve ne şekilde çalıştığına dair kısa bir bilgi vermek istiyorum ki konu çok dahi iyi anlaşılsın. Birincisi: Türkiye Kömür İşletmelerinin doğrudan kendisi tarafından işletilen ocakları var, doğrudan işletme faaliyetinde bulunuyor.

İkinci alternatif olarak yine TKİ Genel Müdürlüğüne ait, onun uhdesinde olan, hizmet alım sözleşmesi yaparak çalışma yapılan ocaklar var.

Üçüncüsü ise yine redevansla kendi uhdesindeki maden işletmelerinin işletildiği ocaklar var.

Bu konuda, elbette, kendisi tarafından, TKİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen ocaklarda kıdem tazminatından doğrudan sorumlu olan kurum Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğüdür. Yine, hizmet alım sözleşmesi yoluyla yapılan işletmelerde de kıdem tazminatı ilgili genel müdürlük tarafından ödenmektedir. Redevans işletmelerinde ise kıdem tazminatı için sorumlu olan kurum veya kuruluş yüklenicidir. Bu konuda çok sayıda yargı kararı var; özellikle redevans işletmelerinde kıdem tazminatının mutlaka yüklenici tarafından ödenmesi gerektiğine dair. Elbette, doğal olarak şu soruyu soracaksınız, diyeceksiniz ki: “Evet, redevans işletmesine yönelik bu yönde yargı kararları var ama Geventepe, Işıklar ve Atabacası işletmeleri redevansla işletilmiyor mu?” Evet, Geventepe, Işıklar ve Atabacası işletmeleri redevansla işletiliyordu ancak redevansla işleten firma Soma Anonim Şirketi idi yani Soma Eynez’de hizmet alım sözleşmesiyle faaliyette bulunan şirkete aitti. Bu şirket Soma Eynez’de çalışan bir işçiyi zaman zaman alıp Işıklar işletmesine, Işıklar işletmesinden alıp Atabacası’na, Atabacası iş yerinden alıp Geventepe’de çalıştırabiliyordu. İşçilerimizin ise redevans işletmesi ile hizmet alım işletmesi arasında ne tür bir fark olduğunu bilmelerini elbette düşünemeyiz. Ve bu işçilerimizin yani bu 3 işletmede çalışan işçilerimizin aslında bir mağduriyeti söz konusuydu çünkü bu işçilerimiz Soma AŞ bünyesinde faaliyet gösteren işçilerdi ve Soma Eynez’deki işçilerin kıdem tazminatları ödendi. Aslında bu işçilerin önemli bir kısmı Soma Eynez AŞ’de çalıştığı gibi yine aynı firmanın redevansla faaliyet gösterdiği işletmelerinde de görev yapıyorlardı. Dolayısıyla aslında bu işletmede çalışan işçilerimize yönelik bir haksızlık söz konusuydu ve bu nedenle hem ihbar tazminatı hem de kıdem tazminatının bu işçilerimize ödenmesi noktasında bu düzenleme yapıldı. Ben tüm gruplara çok teşekkür ediyorum.

Burada, tabii, bir başka husus; örneğin, 2011 yılında, 2012 yılında Geventepe işletmesinde çalışan bir işçi kardeşimizin daha sonra Işıklar’da, Atabacası gibi işletmelerde çalıştığını görüyoruz. Bu kardeşlerimiz kıdem tazminatından yararlanacaklar, bunu açıklıkla ifade etmek istiyorum.

İkinci husus, Uyar Madencilik konusu. Değerli arkadaşlar, Uyar Madencilik şirketinin redevansla orada işletme faaliyetinde bulunduğunu biliyoruz. Dolayısıyla yargı kararları gereği de Uyar Madencilik’i bizim buraya dâhil etmemiz doğru olmazdı açıkçası ve mümkün de değil. Bu konuda çok sayıda yargı kararı var, doğrudan bir redevans işletmesi ve onun için Soma’da Geventepe, Işıklar ve Atabacası’ndan çok farklı bir durum söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Çünkü Atabacası’nda çalışan bir işçi kardeşimiz Soma Eynez’de de çalıştırılmış, Soma Eynez’de çalışan işçi kardeşimiz

Geventepe’de çalıştırılmış. Bu kardeşlerimizin, burada çalışan kardeşlerimizin bir mağduriyeti söz konusu idi. O nedenle hem kıdem tazminatı hem de ihbar tazminatının ödenmesine yönelik bu düzenleme yapıldı, hâlbuki Uyar Madencilikteki durum çok daha farklı.

Yine konuşmacılar tarafından -belki bugün değil ama dün- Ermenek’teki ocaklar gündeme getirildi.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Ermenek’teki ocağın sahibi TKİ Genel Müdürlüğü değil, bizzatı bir firma tarafından işletilen bir ocak. Dolayısıyla o firma işleticisi, o işçilerimizin, işçi kardeşlerimizin kıdem tazminatından da sorumludur.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde oy birliğiyle kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 2014 yılında Soma’da meydana gelen maden kazası sonrası işçilere Türkiye Kömür İşletmelerince yapılacak olan kıdem tazminatı ödemesinin, rödevans sözleşmeli işletmelerin yönetim kurulu üyelerinden rücu edilmesini sağlayacak önerenin kabul edilmesi vesilesiyle emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Uyar Madencilik konusunda da çözüme ulaşıncaya kadar gayretlerinin devam edeceğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, biraz önce soru sordum, Sayın Grup Başkan Vekilleri meseleye yönelik birkaç şey söylediler. Öncelikle hepimizin madenciler adına teşekkür borcumuz var. Beş yıldır bu konuyu konuşuyoruz, bazen de bıktırdık bu meseleden dolayı. Sayın Erkan Akçay’la birlikte bu konuyu sürekli gündemde tutmaya çalıştık.

Bundan bir yıl önce bu mağduriyeti anlatırken Sayın Özlem Zengin kalktı geldi “Olmaz öyle şey.” dedi, “Vallahi var Özlem Hanım.” dedim. “Bana belgeleri verin. Bu kul hakkına girmektir. Biz de mesul oluruz.” dedi. O günden beri yeni bir çaba sürüyor. Dün akşamdan itibaren Sayın Mehmet Muş konuya çözüm odaklı ve özellikle ihbar tazminatları açısından da çok gayretli yaklaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan kolaylaştırıcılığıyla, deneyimiyle; sizin nöbetinizde siz İç Tüzük olanaklarıyla katkı sağlayarak; faciadan itibaren, Manisa’da milletvekili olmayan Halkların Demokratik Partisi orada olarak, burada takip ederek, dün Türkiye İşçi Partisinin Genel Başkanının emekleriyle; İYİ PARTİ’nin, Sayın Lütfü Türkkan’ın sürekli yaptıkları katkılarıyla, bugün kendi önergelerinden fedakârlık ederek bu önergeye olanak sağlayarak, herkes Manisa’mız için, işçilerimiz için gayret gösterdi. Bir özel teşekkürü Doğan Kubat’a yapmak isteriz. Gruplar arası iletişimde ve bu madencilerin sorununun çözülmesinde Sayın Doğan Kubat’ın beş yıldır emeği var, çok çabası var. Oy veren bütün milletvekillerine müteşekkirimiz. Böyle yasalarda ortaklaşmak, böyle önergelerde ortaklaşmak çok önemli.

Burada, hepimizden alacaklı bir tek Uyar Madencilik kaldı. Teknik imkânsızlıklarla ilgili açıklamayı Sayın Başkandan hepimiz dinledik. Dünden itibaren bu konuda da iktidar partisinin Grup Başkan Vekilleri “Biz bunu bir şekilde çözmek için bir gayret göstereceğiz.” diyorlar. Özellikle, o, biraz önce kürsüde adı anılan, gözünü kaybetmiş Ali kardeşimize, ayağını kaybetmiş Değerli İdris kardeşimize de bu davanın takipçisi olacağımızı, buradaki Soma AŞ için bu çözümü Uyar için de bir noktaya getirene kadar gayret edeceğimizin sözünü veriyoruz.

Herkesе teşekkür ediyorum tabii. Sağ olun Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

53.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, maden ocaklarıyla ilgili konunun hem teknik mahiyetiyle hem de hukuki boyutuyla çözüme kavuşturulmasında gayret gösteren herkese ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Özgür Özel'in konuşmasına da ayrıca teşekkür ediyorum.

Hakikaten uzun süren gayretler neticesi hem uzlaştığımız, meselenin özünde de mutabık kaldığımız bir husus olmakla birlikte, karşımıza çıkan birtakım hukuki sorunlar da engeller de en iyi niyetli şekilde aşılmaya çalışılmıştır. Bu vesileyle, bütün arkadaşlarımıza; Sayın Mehmet Muş'a, Sayın Doğan Kubat'a, Sayın Cahit Özkan'a, Sayın Özlem Zengin'e, Sayın Özgür Özel'e ve bu konuda gayret gösteren bütün arkadaşlarımıza -yine, Manisa Milletvekili Sayın Mehmet Ali Özkan'ın da bu konuda çok gayret içerisinde olduğunu da biliyorum- bilhassa Enerji Bakanı Sayın Fatih Dönmez'e ve Bakan Yardımcısı Şeref Kalaycı Bey'e de hassaten teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çünkü bu çalışmada mevcut durumda ve bütün maden ocaklarıyla ilgili durumda hem teknik mahiyetiyle hem de hukuki boyutlarıyla büyük bir gayret gösterdiler. Herkesе teşekkür ediyorum.

Size de teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Soma maden işçilerinin kıdem tazminatından kaynaklı mağduriyetinin çözüme kavuşturulması nedeniyle başta Grup Başkan Vekilleri olmak üzere bütün milletvekillerine ayrı ayrı teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Evet, ben de sizlere, Grup Başkan Vekillerine teşekkür ediyorum. Gerçekten, Türkiye'nin kanayan bir yarası olan problemin belki tümü çözülmese de oran olarak çoğunluğu çözüldüğü için ve bunu başardığımız için hepimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum arkadaşlar.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN - 7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 7 - 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında bulunan “iki yılı” ibaresi “üç yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

İstanbul

Muğla

Konya

Kamil Okyay Sındır

Cavit Arı

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

Antalya

İstanbul

Ünal Demirtaş

Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, yeni göreviniz nedeniyle sizi tekrar kutluyorum ve görevinizde başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce, bir önceki maddede Soma'yla ilgili altı yıldır çözülemeyen bir problem kısmen çözüldü, önce onunla ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Tabii, bu çözümü sağlayan bütün gruplara teşekkürlerimi sunuyorum.

Gerçekten, altı yıldır bir mağduriyet söz konusuydu. Bu mağduriyeti az önce kısmen giderdik ama tamamen giderdiğimiz söylenemez, eksiklikler var bana göre. Az önce ifade edildiği gibi ihbar tazminatları da bu mağduriyet kapsamı içerisine alındı ve giderildi ama şimdi başka meseleler var. E şimdi, bir işçi, varsayalım ki Soma'da ihbar ve kıdem tazminatı alacağı var ama aynı zamanda da iş kazası geçirdi ve iş kazası alacağı var. Şimdi, bu işçi arkadaşımıza ihbar ve kıdem tazminatını ödüyünüz ama iş kazasından doğan, işte, az önce Erkan Bey de ifade etti, yaralanmalı bir iş kazasından dolayı bir mağduriyeti doğacak ama onu ödemeyeceğiz, o tazminatlar eksik kaldı. Daha ötesi, aynı durumda olan sadece Soma'da olan madenci kardeşlerimiz yok. Yine, Uyar Madencilik var, onu da dâhil edebiliriz, o da eksik kaldı ama Zonguldak'ta da Ermenek'te de başka madenciler var. Şimdi, bunu ben Anayasa'nın “eşitlik” ilkesine aykırı buluyorum çünkü netice itibarıyla aynı devlete ait madenlerde çalışılıyor, yine devlete ait, kamuya ait olan ruhsatlı madenlerde çalışılıyor, aynı mağduriyetler var ama Soma'daki bir kısım madenci arkadaşlarımızın mağduriyeti gideriliyor, Soma'da Uyar Madencilik ve Zonguldak ve Ermenek'teki diğer madencilerin mağduriyetleri giderilmiyor. Bunu kabul edemiyorum, dolayısıyla bunun düzeltilmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, erişilebilirlik, engellilerin sosyal hayata katılabilmeleri için son derece önemli bir konudur. Erişilebilirlik, engellilerin sosyal hayata katılmalarını sağlayarak, kapalı alanlarda hapsolmalarını engelleyerek yaşamın tüm alanlarındaki hak ve hizmetlere ulaşabilmelerini ve

bunlardan yararlanabilmelerini sağlamak demektir. Engellilerin toplumsal yaşamın her alanında yer alabilmesi, tedavi, eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmesi, iş ve çalışma yaşamına katılabilmesi, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılabilmesi için binaların, yolların ve ulaşım sistemlerinin erişilebilir ve kullanılabilir olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, fiziksel çevre ve ulaşım sistemleri planlama ve tasarım aşamasından itibaren engellilerin kullanım ve erişilebilirlik gereksinimlerini karşılayabilecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, engelli vatandaşlarımız toplumun en dezavantajlı ve korunmaya en muhtaç bireyleridir. Aslında, 2005 yılında çıkan 5378 sayılı Kanun engellilerin erişilebilirliği açısından bir dönüm noktası olmuş idi. Bu kanuna göre, yerelde ve merkezde bulunan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyeti, işletilmesi ve denetimi altındaki tüm binaların, mekânların, altyapı düzenlemelerinin ve ulaşım sistemlerinin yedi yıl içerisinde engellilerin erişilebilirliğine uygun hâle getirilmesi amaçlanmış idi. Geçici 3'üncü maddeyle de büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyelerin yetki alanları içerisinde verdikleri toplu taşıma hizmetlerini aynı süre içinde engelliler için erişilebilir duruma getirmeleri zorunluluğu düzenlenmiş idi. Bu düzenlemeler son derece doğru ve yerinde olan düzenlemeler idi ancak yedi yıllık süre içerisinde ilgililerince yasal zorunluluğun yerine getirilmemesi nedeniyle 2012 yılında çıkarılan 6353 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi gereğince bu yükümlülükler sekiz yıl daha uzatılarak 2020 yılına gelindi. Bu gelen teklifle engelliler için son derece önemli olan geçici 3'üncü maddenin yaşama geçirilmesinin, ekonomik maliyeti gerekçe gösterilerek bir yıl daha uzatılması istenmektedir. Ne kadar bir maliyet? Az önce Komisyondan ifade edildi, 1 milyar 300 milyonluk bir maliyet olabileceği ifade edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, ben bunu anlayamıyorum çünkü 2005 yılında çıkarılmış olan bir kanun var, engelliler yararına çıkarılmış son derece olumlu bir düzenleme. Bakın, on beş yıl geçmiş, on beş yıldır bu kanun yürürlüğe girmiyor, uygulanmıyor ve yine, bunu bir yıl daha ötelemeye gidiyoruz. Yani dünyada böyle bir kanun var mıdır bilmiyorum. On beş yıl uygulanması ötelenen, üstelik toplumun en dezavantajlı kesimine yönelik, olumlu getirilen bir düzenleme on beş yıldır öteleniyor. Bence bunun için ben “Ya insaf!” diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Toparlayabilirim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Ünal.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Bu kadar önemli bir kanun, on beş yıl boyunca -şimdi on altıncı yıla gidiyor- öteleniyor.

Hani başkanlık sistemiyle ekonomi şaha kalkacaktı, hani hem milletimiz hem devletimiz zenginleşecekti. Şoför esnafımızın hâli o kadar kötüdür ki, 100 binin üzerindeki şoför esnafımızın engelliler için 1 milyar 300 milyonluk maliyeti bile karşılayamayacağını itiraf ediyorsunuz. Peki, şoför esnafımızın durumu bu kadar kötüyse, bu maliyeti niye devletimiz karşılamıyor? Bu maliyeti niye minibüsçü esnafımızın üzerine yıkmaya çalışıyorsunuz? Bizim devletimiz toplumun en dezavantajlı kesimi olan engellilerimize 1 milyar 300 milyon lira bir parayı harcayamayacak kadar âciz bir devlet midir?

Şimdi bir önerge verelim diyorum ben -az önce verildiği gibi- bütün gruplar bir araya gelelim ve engelli vatandaşlarımıza bir bayram müjdesi verelim ve bu maliyeti devletimiz karşılasın, şoför esnafımızı da bu maliyetten kurtaralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Yani bu şekilde, on beş yıldır uygulanmayan bu kanunu bugün hep beraber, hep birlikte engellilerimize müjde verecek şekilde düzenleyebiliriz ve bu kanunu yürürlüğe sokabiliriz, ülkemizi Avrupa standardında, engellilerine sahip çıkan bir ülke hâline getirebiliriz diye düşünüyorum. Eğer bu maddeyi çıkartmazsanız engellilere gerçekten ayıp edersiniz diyorum. Bu sebeple, öncelikli olarak zihinlerdeki engelleri kaldırmamız gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Orhan Çakırlar

Yasin Öztürk

Samsun

Edirne

Denizli

Hüseyin Örs

Fahrettin Yokuş

İmam Hüseyin Filiz

Trabzon

Konya

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, yeni görevinizde de başarılar diliyorum.

Tabii, Parlatmentonun ortak değerleri o kadar azaldı ki, üç beş dakika önce, özellikle Soma'da çalışanların hayatlarını kolaylaştıracak, mağduriyetlerini giderecek maddeyi böyle oy birliğiyle geçirdik; Hakikaten çok mutlu bir hadise. Grup Başkan Vekillerine ben buradan ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Ayrıca, Komisyon Başkanı ve değerli üyelerine, değerli milletvekili arkadaşlarımıza ben de huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Tabii, maden deyince aklımıza Zonguldak geliyor. Burada, -konuşmaları dinlerken- şunu söyleyeyim: Maalesef bugün Zonguldak kömür madeni işletmeleri çok ciddi oranda zarar ödüyor. Deniz de burada, biz zaman zaman bunu KİT Komisyonunda da gündeme getiriyoruz. Bakın, bu madenlere gerekli yatırımları yapmadığımız takdirde, bunların modernizasyonunu yapmadığımız takdirde birim maliyetleri yükseldiği için bu maden ocaklarını tek tek özel sektöre gerek hizmet alım sözleşmesi gerekse redevans yöntemiyle kiralyoruz. Maalesef, hepimizin de bildiği gibi bu kazalar daha çok özel sektör işletmelerinde yoğunlukla yaşanıyor. Çünkü onlar işe daha çok ekonomik açıdan, daha fazla gelir elde etmek açısından baktığı için güvenlik önlemleri konusunda zafiyetler oluşuyor. Bunun sonucunda da maalesef Türkiye'de iş kazaları yoğunlukla oluşuyor. İş kazaları sıralamasında da dünyadaki yerimiz çok iç açıcı değil.

Bundan sonra, inşallah, bundan sonra hiç olmazsa devletin işlettiği özellikle bu Zonguldak kömür işletmeleriyle ilgili çok ciddi yatırıma ihtiyaç var, bu yatırımlar yapılır, birim maliyetler düşer çünkü şu an biz, bu manada, yurt dışından kömür ithal etmeye devam ediyoruz. Bu yatırımlar yapılırsa en azından bu ithalattan da kurtulmuş oluruz.

Teklifin 7'nci maddesinde, engellilerin hayatını kolaylaştırmak için özellikle ulaşım başta olmak üzere gerekli yatırımların yapılmasından bahsediyoruz. Arkadaşımız, benden önce konuşan hatip söyledi, on beş yıldır bu madde öteleniyor. Bari "Bu engellilerle ilgili maddenin yürürlük tarihi mezarda devreye girer." diyelim de hep beraber kurtulalım! Yani koskocaman bir Parlamento bunu uzatarak nereye kadar götürebilir? Unutmayalım, her birimiz bugün burada birer engelli adayız. Nüfus ortalamasına vurulursa ailelerinizin içerisinde de engelli vatandaşlarımız muhakkak vardır. Tabii, engellilerle ilgili kanun çalışması yaparken bunun devamında da alınması lazım gelen önlemler var. İşte, özellikle otobüslerde, minibüslerde, engellilerin çok rahat binebilmesi için bunlarla ilgili ek yatırımların yapılması lazım geliyor. E, tabii, işletmeler de -Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar ortada- gerekli yatırımları yapmakta zorluk çekiyor. Bunun yerine, bunlara bu zorlamayı yaparken bu tür uygulamalarda bunlara bankalar nezdinde kredi kullanılabilir yani bir araçla ilgili diyelim ki bin lira, 2 bin lira bu modifikasyon için bir para gerekiyorsa Ziraat Bankası, Halk Bankası bununla ilgili kredi verebilir, araçlarda da bu modifikasyonlar yapılabilir. Tabii, sadece araçla değil, bugün bol miktarda inşaat yapıyoruz, bol miktarda devlet idareleri, kamu idareleri yapıyoruz, buralarda bile engellilerin hayatını kolaylaştıracak özellikle asansörlerden tutun, merdivenlerden tutun, caddedeki yoldan, izden tutun çok ciddi sıkıntılar var. Kaldı ki engellilerin yürüyeceği, hareket edeceği alanları bile hepimizin gördüğü gibi farklı amaçlarla da kullanılıyor. Artık bunları uzatmanın hiç kimseye bir faydası yok, bir an önce, behemehâl bununla ilgili tedbirlerin alınması lazım. Bunları geri ötelemenin hiçbir faydası olmadığını geçmişte gördük.

Yine buradan yeri gelmişken söyleyeyim: Termik santrallerin bacalarını da gündeme getirmiştik, bunlarla ilgili süre uzatımları da vardı. Bakın, bu Sayın Cumhurbaşkanımızdan dönmüştü, bu kısa zaman dilimi içerisinde herkes cansıparane bu filtreleri yerine koymaya çalışıyor. Demek ki uzatmak yerine yaptırım uygulamak, süreyi kısa tutmak daha önemli. Bu hizmetler de bu manada daha hızlı gerçekleştirilebilir. Hayatlarını kolaylaştırmalarını tabii ki destekliyoruz ama bu işin yılan hikâyesine dönmesini de buradan, bu kürsüden eleştiriyoruz.

Tabii, pandemiyle beraber, Türkiye'deki ekonomik problemler çözülmüş değil. Yani bugün gündeme gelmeyen, işte -bunlar gündeme geliyor ama- çiftçilerle ilgili, esnaflarla ilgili çok ciddi problemler var. Yani bakın, hepimize geliyordur, elektrik faturalarındaki, su faturalarındaki, doğal gaz faturalarındaki -önümüz bayram- artışların oranı ile maaşlardaki artış oranları arasında bir mukayese yaptığımız zaman devede kulak kaldığını hep beraber görürsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla, önümüz bayram, verdiğiniz bin lirayla kurban kesmek mümkün değil. Geçmiş dönemde bu, kurban endekslenmişti. Bence emeklilere yaptığımız bu yardım Diyanet İşleri Başkanlığının büyükbaş hisse payı veya 1 adet koyuna denk gelecek şekilde endekslenirse hiç olmazsa emeklimize de bu sağlanan yardımlar kurban kesme imkânı sağlar diyorum.

Kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “olarak” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tulay Hatimoğulları Oruç	Musa Piroğlu	Erol Katırcıoğlu
Adana	İstanbul	İstanbul
Serpil Kemalbay Pekgözegü	Kemal Peköz	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
İzmir	Adana	Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, engelli çocuğu olan anne ve babaların en büyük kaygıları kendilerinden sonra çocuklarının ne olacağıdır. Bu o kadar büyük bir kaygıdır ki pek çok aile, anne baba kendilerinden önce çocuklarının ölmesini ister çünkü aileler bilir ki kendilerinden sonra çocukları ortada kalacaktır. Bu, yaşamsal bir tecrübedir, devletin ve toplumun engellilere bakışımı bilmekten gelen bir tecrübedir, devletin ve toplumun bu çocukları ortada bırakacağını bilmekten gelen bir tecrübedir.

Ne yazık ki engellilik sanıldığı gibi fiziksel bir mesele değildir. Benim tekerlekli sandalyeyle yürümem beni engelli kılmaz. Beni engelli kılan, benim tekerlekli sandalye sürmemin benim toplumsal hayata girmeme engel olmasıdır ve bunun temel sorumluluğu devlet ve belediyelere aittir. Yani ben toplumsal hayata dâhil olamıyorsam, istihdama dâhil olamıyorsam, eğitime dâhil olamıyorsam, sosyal hayata dâhil olamıyorsam ve bütün bunlar fiziksel ya da zihinsel sebeplerle oluyorsa engelli olan ben değilim, engelli olan bu toplumun kendisidir, bu devletin kendisidir. Engel olan, devlet ve toplumdur. Engellilik sevgiyle aşılmaz, iyi niyetle aşılmaz; engellilik devletin üstüne düşeni yapmasıyla aşılır. Oysa ne otizm planı devreye konuluyor ne erişim meselesi bir türlü çözülüyor. Erişim meselesi, engelli bireyin hayata katılmasının temel unsurudur. Erişimi engellemek, ertelemek demek engelli bireyleri eve hapsedmek demektir. AKP engellilerin bakımını ailelerin üzerine yıkarak, devletin sorumluluğundan kaçarak aslında bu bireylerin bağımlı hâle gelmesine, yardımla yaşıyor hâle gelmesine yol açmıştır.

Engelli sağlık çalışanları işe alınmıyor; 3 bin kişi var, 3 kişi bile işe atanmıyor, engelli öğretmenler işe alınmıyor, engelli memurlar işe alınmıyor; devlet kendi kadrolarını doldurmuyor. Yüzde 3'lük kota vermiş, bunu yükseltmiyor. Engellilerin kendi hayatını sürdürmesi için gerekli tedbirleri almadığınız sürece bu ülkede engellilik bir sorun olmaya devam edecektir. Ve engellilik maddi bir sorundur, çözme görevi de bu Meclise aittir, yasaları ertelemek değil yasaları bir an önce uygulamaya koymak, yasaların önündeki engelleri bir an önce ortadan kaldırmaktır. Engellilerin bir tane talebi var: Önlerinde devlet ve devlet kurumları engel olmasın.

Bir yasa çıkarıyoruz. Ben buradan işçilere çok açık söylüyorum: Bu yasa kölelik yasasıdır, bu yasa işçilerin bütün kazanımlarını yok eden bir yasadır. Çıkan yasayla kıdem ve ihbar tazminatları ve iş güvencesi fiilen ortadan kaldırılıyor. İnsanları “işsizlik ücreti” denilen, “ücretsiz izin” denilen ücretle, 39 lirayla yaşamaya zorladığımız andan itibaren onları patronların eline mahkûm kılıyorsunuz. Eskiden kölelerin boynuna zincir, ayaklarına pranga takılmış; şimdi işçilerin boynuna fakirliği, yoksulluğu, ayaklarına işsizlik prangasını vuruyorsunuz.

Ve ben buradan işçilere sesleniyorum: Yoksulluk ve sefalet dışında kaybedecek hiçbir şeyiniz yok. Bu iktidardan, çay molasında gelip parmak kaldırarak bu yasayı çıkararak bu iktidardan size fayda da yok, medet de yok. İşçilerin kurtuluşu kendi ellerindedir; kaybedecek fakirliğiniz ve işsizliğiniz var, kazanacak koskoca bir dünya var. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...7’nci madde kabul edilmiştir.

2 sayın milletvekiline 60’a göre söz vereceğim.

Sayın Özkan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan’ın, Bulgaristan kökenli vatandaşlara tanınan askerlik borçlanma hakkının SGK’nin 24/4/2019 tarihli genelgesiyle ellerinden alındığına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, Bulgaristan’dan dönemin totaliter Jivkov rejiminden zorunlu göçle veya kaçak turist olarak ana vatana gelen yüz binlerce kardeşimiz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul edilmişler ve on binlercesi de yasal hakları olarak askerlik borçlanma hakkından yararlandırılmışlardır ancak SGK’nin 24/4/2019 tarihli bir genelgesiyle bu hakları ellerinden alınmıştır. İlgili Bakanlığa soruyorum: Daha önce askerlik borçlanma hakkı tanınan bu vatandaşlarımızın yasal hakları hangi gerekçeyle geri alındı? Bu yasal bir hak değil ise neden yıllar önce belirli bir ücret karşılığında borçlandırma yaptırınız? Örneğin, 2011 yılında askerlik borçlanması için vatandaşın ödediği parayı, bugün faizsiz olarak o günkü rakamla iade ediyorsunuz. Bu mağduriyeti gidermek için yasal bir düzenleme yapacak mısınız? Uygulamanın genelgenin yayınlanma tarihinden öncesini kapsamaması doğru mu? Bu konuda bir açıklama bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

55.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin’in, Covid-19 pandemisi sürecinde Adana ilinde var olan işsizliğin daha da arttığına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarı döneminde üretimden uzaklaştırılan Adana’da var olan işsizlik daha da artmıştır, corona sonrasına yenileri eklendi. 2006 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla turizm teşvik bölgesi ilan edilen Karataş Yumurtaalık sahillerinde hiçbir çalışma yapılmadığı gibi Adana’nın incisi olan bu 2 ilçemiz de Cumhurbaşkanlığı kararıyla turizm teşvik bölgesi olmaktan çıkarıldı. On yılda 55 fabrika kapandı, beyaz altın diyarı olarak bilinen Adana’da tarım alanları daraldı, pamuk neredeyse artık ekilmiyor, mera alanları yok ediliyor, üretici tarımdan, hayvancılıkla uzaklaştırılıyor, esnaf kan ağlıyor, Adana işsizlikle boğuşuyor. Bütün bunlar yaşanırken Adanalılar soruyor: “Hükûmet ne yapıyor?”

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır.

Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun komisyon metninde bulunmayan ancak teklifle çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonunun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür.

Başkanlığımıza ulaşan önerge Komisyon metninde bulunmayan bir kanunla ilgili düzenleme ihtiva etmektedir. Bu nedenle İç Tüzük'e göre önergeyi işleme almamak gerekmektedir. Ancak, itiraz olmaması ve grupların mutabakatı bulunması nedeniyle, emsal teşkil etmemek üzere önergeyi işleme alacağım.

Buna göre, şimdi önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemenden kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne çerçeve 7'nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Recep Özel	Mehmet Doğan Kubat
Denizli	Isparta	İstanbul
Mehmet Erdoğan	Erkan Akçay	Mustafa Ataş
Gaziantep	Manisa	İstanbul

“MADDE 8 — 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, 41 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sistemi” ibaresi “sistem ile elektronik kimlik doğrulama sistemini” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“hh) Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi: Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının elektronik kimlik doğrulama işlemlerinde kullanılabilmesini sağlayan sistemi,”

“(15) Elektronik Kimlik Doğrulama Sisteminin uygulanmasında; 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine göre ve kişinin açık rızası alınarak işlem yapılır.””

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Başkan, salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonu tespit edebilmek için Sayın Komisyon üyelerinin kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Başkan, ben aşağı yukarı on dört yıldan beri milletvekilliği görevini yapıyorum, ilk kez böyle bir durumla karşılaştığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Komisyon üyelerinin olduğunun tespitini yapmakta fayda var diye düşünüyorum. (Komisyon üyelerinin salt çoğunluğunun bulunduğu tespit edildi)

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Soru ve cevap yok.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, söz isteyen var.

BAŞKAN – Oylamayı tamamlayayım, yerinizden bir dakika söz vereyim.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerinde önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı sırasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

Sayın Çelik, buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi ihdas edilen söz konusu 8’inci madde aslında Anayasa’nın 20’nci maddesindeki özel hayatın gizliliği ve korunmasına ilişkin olarak da mütalaa edilmelidir. Bu anlamda, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’na bir ilave yapılarak “sistem”in yanına “Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi” getiriliyor. Bunun yanında, bu Anayasa hükmüne uygun olarak çıkarılan “6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine göre ve kişinin açık rızası” hükmünü getirmek suretiyle söz konusu maddede daha önceden açıkta duran...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelik...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Son cümle Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, verelim bir dakika, tamamlayın.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – “Açık rıza” ibaresiyle söz konusu noksanlığı giderdiği için teknik bir çalışmadır. Uygun mütalaa ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

Ben teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 8’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Orhan Çakırlar

Yasin Öztürk

Ankara

Edirne

Denizli

Hüseyin Örs

Fahrettin Yokuş

Aylin Cesur

Trabzon

Konya

İsparta

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Sibel Özdemir

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

İstanbul

İstanbul

Muğla

Cavit Arı

Kamil Okyay Sındır

Abdüllatif Şener

Antalya

İzmir

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Az önce 6'ncı maddede konuşacaktım, önergemizi geri çektik. Çok güzel bir karar. Ben de Soma'da 2014'te meydana gelen maden faciasında hak ihlaline uğrayan ve kıdem tazminatı alamayan emekçi kardeşlerimize haklarının verilmesi için tüm siyasi partilerin ortak bir önerge vermeler ve Komisyonun da buna dâhil olarak kabul etmesi, Mecliste de kabul edilmesi nedeniyle memnuniyetimi ifade etmek istiyorum. Işıklar, Atabacası ve Geventepe'deki hak ihlaline uğrayan kardeşlerimiz adına, altı sene gecikmeyle de olsa, çok iyi ve sevindirici bir karar oldu; ben de memnuniyet duyuyorum.

Evet, konumuz işsizlik. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, 27'nci Dönemde millet adına burada, bu kürsüde ve bu yüce Mecliste konuşmaya başlayalı yedi yüz kırk yedi gün olmuş değerli arkadaşlar. Bin altı yüz otuz altı saat ve kırk altı dakika idi iki saat önce, demek ki bin altı yüz otuz sekiz, bin altı yüz kırk saat civarında mesai yaptık. Ve burada, bu kürsüde tam 1.201 kere işsizlik telaffuz edilmiş. Peki, ne olmuş, bir bakalım. Onca yasa geçti, kimisi Anayasa ihlalli, kimisi akçeli, bütçeli. İki senede bir arpa boyu yol gitmişiz ve maalesef, milleti aç sefil bırakmaktan başka bir işe yaramamış. Millet derken, ben, malum 5 müteahhidi ve avanelerini kastetmiyorum; ben, bizi buraya getiren milleti kastediyorum, bunu da belirtiyim parantez içinde. Milyonlarca emekliyi, milyonlarca esnafı, milyonlarca köylüyü, milyonlarca kadını, milyonlarca memuru, milyonlarca işçi kardeşimizi ve milyonlarca umudunu yitirmiş genç kardeşlerimizi kastediyorum. Onlar maalesef sizin yüzünüzden umutsuz bugün.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, ne bizim yüzümüzden olacak!

AYLİN CESUR (Devamla) – Çok üzgünüm, konu işsizlik olunca bize de laf söylemek düşüyor, dayanacaksınız bunları dinlemeye. Çok söyledik -az önce de saydım, kaç kere söyledik- maalesef tablo hazin ve sonbahar, yaprak dökümü. Öldürülen, devlete olan güven; sorumlu sizsiniz değerli arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, coronavirüs milletimizi ve aslında ülkemizi derinden etkiledi. Berbat yönetilmiş bir ekonomi faciasıyla yakalandık biz pandemiye, ve pandemi daha burada yokken, tehlike belirmişken, on binlerce kilometre uzaktayken ben yine bu kürsüde anlatmıştım tedbir alalım diye; almadık. İlk vaka geldi, gene bu kürsüye çıktık, dedik ki: "Testler yetersiz, geç kaldınız, kalmayın." Ama maalesef yine sözümüzü duyuramadık. "Bu bir krizdir, millet zaten perişan; daha iyi yönetilmeli, daha iyi yönetilmeli." dedik ama dinletemedik sözümüzü. Cep zaten delikti, daha sonra cepken delik oldu ve maalesef millet perişan.

Şimdi, İYİ PARTİ olarak biz ülkemizin bütüncül politikalara olan ihtiyacını defalarca vurguladık, bu konuda samimi politikalara destek vereceğimizin de altını çizdik ama kulaklar tıkalı. Peki, şimdi ne oldu? Balon patladı, ekonomi balonu patladı. Baktınız durum vahim, “Bari günü kurtaralım, hadi normalleşelim.” dediniz. Buyurun, şaklattınız normalleşince. İtalya bile artık vakaları kontrol altına aldı, en kötü yöneten ülkelerden biri ama maalesef, biz hadiseyi saklamayı tercih ettik. Ama masa küçük, hadise büyük; önlemler de güdük kaldı.

Şimdi, seçim zamanı miting meydanlarında övüne övüne söylediğiniz her şey masalmış. Bunu biz biliyorduk da burada hiç hesap edemediğiniz, gözle görülmeyen bir virüs bunun böyle olmadığını ortaya çıkardı. Yalana, talana ve ranta dayalı vaatlerin hazin sonu ve az evvel söz ettiğim sarı sonbahar sizin için artık kara, kapkara, koskoca bir kışa dönüştü ve siz yolcu, biz hancı.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim yolcu, kim hancı?

AYLİN CESUR (Devamla) – Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener engin tecrübesiyle “Winter is coming.” demişti ya hani, o “winter” geldi, kapınıza dayandı ve siz bir istihdam paketiyle çıktınız karşımıza.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Çok fazla “Game of Thrones” izliyorsunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Yalnız bu pakette çözüm unutulmuş çünkü üretecek vizyon yok, onu görüyoruz. Maalesef, değerli iktidar sahipleri, İşsizlik Sigortası Fonu’ndan kaynak yaratıp işçinin parasını sağa sola savurarak bu sorunu çözemezsiniz. Bu kanun teklifiyle işçiye yeni zulümlerin önünü açıyorsunuz, çünkü bu kanun teklifiyle, ekonomiyi canlandırmak bir kenara, üretimin can damarı emekçilerin haklarının ihlaline izin veriyorsunuz. “İşvereni biraz rahatlatırsak her şey yoluna girer.” düşüncesindediniz. İşvereni rahatlatmak şart çünkü biz yatırım ülkesiyiz, öyle yapmamız lazım ama bütüncül ve üretimi esas alan bir paketle yapmak lazım. İşçiler, emekçiler, alın teriyle ekmek kazananlar sizin ilgi alanınız dışında, onu artık hepimiz biliyoruz, topumuz biliyoruz da istihdam sorunumuz dağ gibi önümüzde değerli arkadaşlar. Gençlerimiz işsiz, doktoralı mezunlar işsiz ama koca koca açıklamalar manşette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Neredeyse işsizi suçlayan koca koca manşetler. İşsiz, işsiz diye suçlanacak. Bir istihdam sorunu var. Bütün bunların sebebi, ekonomi bilmemek, iyi yönetim bilmemek, liyakati esas almamak; üretmeden olmuyor çünkü.

Yüce Meclisimize pek çok kere öneride bulunduk. Mesela “Genç işsizlere maaş verilsin.” dedik, reddettiniz. “KYK kredilerini affedin.” dedik, reddettiniz. “İşsizlik oranımız yüzde 24,5 yani her 4 gencimizden 1’i işsiz, gelin araştıralım.” dedik, reddettiniz. En az 3 çocuklu aile hayal ettiğimiz Türkiye bu muydu, ben şimdi sormak istiyorum. Ve şaka değil, bakın, ben kulaklarımla duydum, corona virüsü günlerinde aslında bütün bu “Şımarık işsizlere iş beğendiremiyoruz.” söylemlerinizi de esefle karşıyorum. Sorumluları artık biliyoruz. Sorumlular belli, sorunlar belli, tedavi belli, ilaç var, doktor yok; doktor var ama siz değilsiniz.

Evet, son olarak ifade etmek istiyorum ki siyaset, günü kurtarma işi değil arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir cümle sadece Sayın Başkan.

BAŞKAN – Devam edin.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun.

Siyaset ve onunla soyunduğunuz yönetim işi bir vizyon işi. Türkiye kısa vadeli ve güdübirlik politikalarla yönetilemeyecek kadar büyük bir ülke ve reçetemiz de belli. Ekonomiyi normalleştirmeden önce vizyonunuzu ama daha evvel de vicdanlarınızı normalleştirin diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de 8'inci madde üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanunun 8'inci maddesi Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun'un 30'uncu maddesinde bir değişiklik yapmaktadır, şöyle ki: Otoyollardan geçiş ücretini ödemedi geçiş yapanlara ödemesiz geçiş tarihini izleyen on beş gün içinde geçiş ücretinin ödemesi hâlinde idari para cezalarının uygulanmayacağını düzenliyor. Açıkça burada yabancı plakalı araçlarla ülkemize gelen vatandaşlarımıza da yerli plakalarla aynı uygulama yapılmaktadır. Açıkçası yanlış ve eksik bir uygulama, çok geç kalınmış bir şekilde düzenleniyor. Her zamanki gibi, alışkanlık hâline getirildiği gibi, bir sorun yaratılıyor ve tekrar, sorunu çözen kanunlarla karşı karşıyayız.

Kanun teklifine baktığımız zaman, değerli milletvekilleri, 6 farklı kanunda değişiklik, düzenleme yapılıyor ama yine bir torba kanunla. Yani farklı birçok ihtisas komisyonunda gerçekten detaylı görüşülmesi gereken bir kanunu, farklı düzenlemeleri, o ihtisas komisyonlarını çalıştırmadan, hızlıca, aceleyle Genel Kurul gündemine getiriyoruz.

Çok ilginç de bir durum var kanun teklifinde, yeni bir komisyon kuruluyor Dijital Mecralar Komisyonu diye. Yani zaten var olan komisyonları çalıştırmadan, şimdi yine çalışmayacak olan bir komisyonu kurmak da ayrı bir ironi olmuş bu kanun için.

Açıkçası, ben bu kanun teklifinde söz almak isterken, kanunun 2'nci maddesi görüşüldü ve oylandı. TÜBA'yla ilgili, Türkiye Bilimler Akademisiyle ilgili gerçekten çok tartışmalı bir düzenleme yapılıyor bu kanunda. Ne teklif sahipleri ne de Komisyon çalışmalarına katılan bürokratlar, neden bu düzenlemenin yapıldığına ilişkin makul bir gerekçe sunamamışlar. Tutanaklara baktığımızda oy çokluğuyla kabul edilmiş ve Genel Kurul gündemine geliyor. Türkiye Bilimler Akademisiyle ilgili bir düzenlemenin Millî Eğitim Komisyonunda, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, çok değerli akademisyen milletvekilleri tarafından, belki YÖK'ün çok önemli temsilcileri tarafından detaylı görüşülmesi gerekirken, bunu yapmadan, hızlıca, çok sorunlu bir düzenlemeyi bugün kabul etmek durumunda kalacağız belki. Zaten baktığımız zaman da nitelikli yasa yapma sürecinden neredeyse tamamen uzaklaştığımızın bu madde de bu düzenleme de bir örneği olarak karşımıza çıkıyor. Akademik ve bilimsel özerklikleri gerçekten, açıkça bu siyasi iktidar hedef aldı. Bilimsel kurumlara ve TÜBA'nın da bilimsel özerkliğine ciddi darbeler vuruldu. Bakıyoruz, birçok sorun varken, bilim insanlarının, bilim dünyasının, eğitim sistemimizin birçok sorunu varken biz bugün Türkiye Bilimler Akademisinde görevlendirme yapılan kişilerin özlük haklarıyla ilgili son derece sorunlu bir maddeyi gündemimize alıyoruz ve görüşmek durumunda kalıyoruz.

Baktığımız zaman, ne yapılıyor?, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuyla ilgili kanuna, 3'üncü maddeye bir fıkra ekleniyor. Ne yapılıyor bu fıkrayla? TÜBA'da da 2547 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi kapsamında görevlendirilenlerin -TÜBİTAK'ta, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığında olduğu gibi- sosyal ve mali haklarının emsalleriyle eşitlenmesinin öngörüldüğü ifadeleri

geliyor. Yani TÜBA'daki görevlendirmelerde de açıkçası yüksek bir maaşla görevlendirmeler yapılacak ama burada sorun şu: Bu düzenleme Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte 15 Temmuz 2018'de yapılmış ama bu özlük haklarının düzenlenmesinin unutulduğu gerekçesi var. Gerçekten, ne kadar özensiz, öngörüsüz bir gece yarısı kararnamesiyle düzenleme yapıldığına tekrar şahit oluyoruz.

Düzenlemenin gerekçesi açıklanamıyor, savunulamıyor. Özlük hakları, yüksek maaş uygulaması neden? Sayın Komisyon Başkanına sormuştum, Sayın Keşir de işte "Herkese bu uygulanacak." diyor ama Komisyonda bunun 3 kişiye özel bir düzenleme olduğu söyleniyor. Kime özel bir yasa yapıyoruz biz? YÖK'ün görüşü nedir? Gerçekten bunu merak ediyoruz, YÖK temsilcileri, YÖK ne diyor bu konuya? Çünkü YÖK'te bir akademisyenin görevlendirilmesinde gayet makul bir ücret söz konusu ama TÜBA'da neden böyle bir özel düzenlemeye gidiliyor? Kimler için yapılıyor bu? Bilimsel kriteri, akademik... Gerçekten şartlar belirsiz, ucu açık. Bir gece yarısı, birçok insanın, danışmanın belki buraya atandığına şahit olacağız.

Bu da gösteriyor ki açıkçası bu sistem işlemiyor, kurumlar arası uyum sağlanamıyor, kurumların belleği ve birikimleri siliniyor maalesef. Bu sistemi ısrarla savunanlar dahi bir reforma ihtiyaç olduğunu söylüyorlar. Hedefler tutmuyor, sözler yerine getirilemiyor ama en önemli sorun da nedir biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Bu kanunun da ismi "İşsizlik Sigortası" olarak geliyor sonra ismi değişiyor Komisyonda. İstihdam ve işsizlikte gerçekten tarihî bir geriye gidişe şahit oluyoruz. Açıkçası, bugün Meclisin temel sorunu, temel tartışma alanı bu işsizlik sorununu nasıl çözeceğimiz olmalıdır. Madem böyle bir yasa gündemimizde, gerçekten toplumun beklediği öncelikli sorun alanına gerçekçi bir çözüm üretebilecek miyiz? Ama maalesef bu kanun bunu yansıtmıyor değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Ne yapıyor siyasi iktidar? Vesayeti altında olan, güvenin kalmadığı istatistik kurumu TÜİK'in rakamları da maalesef gerçeği yansıtmıyor. Bakın, nisan ayı itibarıyla 10 milyon 200 bin kişi işsiz durumda, gerçek işsizlik yüzde 30'ları çoktan aştı. İşsiz olan milyonlar iş bulma umudunu yitiriyor her geçen gün. Çalışma isteği göstermeyenlerin sayısı 33 milyonu, çalışırın diyenler de 30 milyonu aşmış şu an ve nüfus artıyor ancak iş gücümüz giderek azalıyor. Bu çok ciddi bir sorun değerli milletvekilleri. TÜİK aracılığıyla işsiz sayısını düşük göstermenin gerçekten hiçbir anlam ifade etmediğini paylaşmak istiyorum. Eğer biz bu işsizliğe, bu umutsuzluğa, bu çaresizliğe çare üretmezsek toplum olarak, ülke olarak kaybımız çok daha büyük olacaktır. Biz eğer en kısa sürede güçlü bir sosyal devleti inşa edemezsek, milyonlarca vatandaşımız, aileler, içinde buldukları umutsuzluktan, yoksulluktan kurtulamayacaklar. Siyasi iktidar güçlü bir sosyal devleti sağlamadıkça, haksızlığı, hukuksuzluğu ve adaletsizliği ortadan kaldırmaya dönük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan anlayışınız için.

Evet, eğer sosyal bir devleti hep birlikte inşa edemezsek, sağlayamazsak, haksızlığı, hukuksuzluğu ve adaletsizliği ortadan kaldırmaya dönük adım atamazsak maalesef bu krizin bedeli çok daha ağır olacaktır değerli milletvekilleri.

Siz bu soruna karşı gerçekçi bir çözüm üretemeyeceksiniz, bu çok açık ama bunu kabul etmiyorsunuz. Bu gerçekliği kabul etmelisiniz. İnanıyorum ki, milyonlarca yurttaşımızın desteğiyle hakkı, hukuku ve adaleti ama en önemlisi de istihdamı ve refahı hep birlikte sağlayacağımızı düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katircioğlu

Kemal Peköz

Tulay Hatimoğulları Oruç

İstanbul

Adana

Adana

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Serpil Kemalbay Pekoğuz

Muş

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son birkaç günde birçok kadın cinayetine tanıklık ettik. Fatma Altınmakas, Hamdiye Şık, Pınar Gültekin; bunlar sadece son birkaç günde yaşadığımız, tanıklık ettiğimiz kadın cinayetleri. Kadınlar sokakta tanımadıkları erkekler tarafından darbedilebiliyor ve bunlar münferit olaylar, tekil olaylar değil, erkek egemen zihniyetin ve ataerkil sistemin ürünü ve sonuçlarıdır ne yazık ki. Bu zihniyet toplumun iliklerine ve yaşamımızın her yanına yayılmış, zerk edilmiş durumda. Kadınlar bunu kabul etmiyor ve kadınlar günlerdir, basın açıklamalarıyla, demokratik haklarını kullanarak, sokaklarda seslerini Türkiye'ye ve bütün dünyaya duyurmaya çalışıyor. Oysaki çözüm oturup bunları konuşmakken dayağa karşı çıkan kadınlara polis tarafından dayak atılarak kadınların bu talebi bastırılmaya çalışılıyor.

Tam da bütün bu yaşanmışlıklar üzerinden "İstanbul Sözleşmesi, 6284 sayılı Yasa yaşatır." diyoruz ve Türkiye bu yasaya, İstanbul Sözleşmesi'ne ilk imzacı olan ülkedir. Dolayısıyla ben buradan, son zamanlarda sıklıkla bu kürsüden yaptığımız bir yinelemek istiyorum; hiçbir parti farkı gözetmeksizin bütün kadın milletvekillerindedir bu çağrımız: Bütün kadınlarla, kadın hareketiyle, kadın kurumlarıyla bir araya gelmeli ve İstanbul Sözleşmesi'ni hep birlikte yaşatmanın yol ve yöntemini bulmalı, altyapısını güçlendirmeliyiz.

Evet, değerli arkadaşlar, sanırım dün den beri hepimiz izlemiştir Rönesans Holdingin ana firma olduğu bir inşaat şirketinin, Rusya'nın Amur kentinde çalışanlarını, karantinaya alınmış çalışanları, karantina süresinde ücretlerini ödemediği için isyan eden çalışanları Rus polisine şikâyet ettiğini. Ve âdeta işkence edercesine Rus polisi Türkiyeli işçileri gözaltına almıştır.

Ben buradan, özellikle Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının, Dışişleri Bakanlığının bu konuda devreye girmesi gerektiğini, bu çağrımızı yinelemek istiyorum.

Evet, az önce Soma işçileriyle ilgili önemli bir karara imza attık hep beraber. Bu sevindiricidir ve bundan sonra bu kararların örneğinin artırılması gerektiğinin altını çiziyoruz.

Ve kıdem tazminatı... Kıdem tazminatı işçinin gerçekten sigortasıdır ve son kalesidir. Evet, şimdilik ertelendi kıdem tazminatının gündeme gelmesi ama burada şu hatırlatmayı yapmak istiyoruz:

İşçinin kıdem tazminatı neden gündemde? Çünkü kriz derinleşiyor, işsizlik, yoksulluk katlanarak artıyor, corona günlerinde 11 milyona yakın insan iş kaybı yaşamış ve işsiz. Tabii ki her şeyi yandaş yaptığınız gibi TÜİK’i de yandaş yaptığınız için, kamuoyunu fevkalade yanılta rakamlarla açıklamalar yapıp ekonomiyi iyi gösteriyor, işsizliğin olmadığını göstermeye çalışıyor.

Bakın, bir işçinin ağzından kıdem tazminatı nasıl tanımlanıyor: “İşsiz kaldığımızda elimize geçen, nefes almamızı sağlayan ilaçtır bizlere. Patronların istediği zaman işçiyi işten çıkarma isteğinin önündeki engeldir. Çocuklarımızın, ailemizin hakkıdır. Gelecekteki işçilerin hakkıdır. Bu hakkımız ellerimizden kayıp giderse gelecek yıllarda haksızlığa ses çıkaracak her işçi kendisini kapının önünde bulur. Kıdem tazminatı Türk’ün, Kürt’ün, Arap’ın, Çerkez’in hakkıdır. Mavi yakalı-beyaz yakalı ayırmaksızın bütün işçilerin ve emekçilerin hakkıdır. Gelecek kaygısı yaşayan gençlerin hakkıdır. Bizi ortak kılan, alnı terli, elleri nasırlı olan bütün işçilerin hakkıdır.” diyor bir işçi kardeşimiz.

Ve İşsizlik Fonu... Tabii, İşsizlik Fonu’yla ilgili kamuoyuna o kadar güzel anlatımlar yapıyor ki iktidar. Ama gerçeklik bu değil. Buradan biz kamuoyuna gerçekliği açıklamakla mükellefiz. Sigortalı olan işsiz kalırsa onlara maddi destek sağlamak içindir bu Fon. Oysaki bu Fon’dan, her fonda olduğu gibi, sermayeyi finanse etmeye dönük adımlar atılıyor. İyileştirme paketleri diye geliyor, iyileştirilen yoksulun yaşamı değil; iyileştirilen işçinin, emekçinin geleceği, ücreti, iş yaşamı değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Burada, hatırlayacaksınız, pandemi zamanında önlem alınmak için gelen pakette yine Varlık Fonundan büyük şirketlerin finanse edilmesinin altına bu Meclis, Cumhur İttifakı imza attı. Yine aynı şekilde, şimdi bunun altına imza atıyorlar.

Bakın, iktidar ve sermaye bu Fon’u “stajyer masrafları” “sınav masrafları” “sigorta primi” adı altında... Aslında büyük sermayedarların finanse etmesi gerekeni bu Fon’dan, işçinin alın terinden finanse ederek yine sermayeyi finanse etmiş oluyorsunuz.

Şunu unutmamak gerekiyor ki bir devletin asli görevi ülkedeki işsizlikle, yoksullukla mücadele etmektir. Türkiye’deki devletin asli görevi 82 milyon vatandaşın geleceğini, işçinin, emekçinin, yoksulun geleceğini inşa etmektir. Oysaki buraya gelen paketlerin sermayeyi koruyan paketler olduğuna hep birlikte tanıklık etmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Kapitalizm -evet, bir kriz içinde- hiçbir derde de deva olamaz. Bugün coronavirüs –“küçükük bir virüs” deniyor ama- aslında büyük bir faaliyeti de aynı zamanda ortaya koydu. Kapitalizmin, sermaye sisteminin yaşatmadığını, öldürdüğünü bir kez daha Türkiye’ye ve bütün dünya ülkelerine göstermiştir. Halkçı bir programa, halkçı bir çıkışa ihtiyaç vardır. Adil bir bölüşüme ve üretimi, üretim ilişkilerini bu çerçevede yeniden düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

2 sayın milletvekiline İç Tüzük 60’a göre söz vereceğim.

Sayın Erenler...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler'in, 24 Temmuz Cuma günü cemaatine kavuşacak olan Ayasofya Camisi'ne atanan imam ve müezzinlere muvaffakiyetler dilediğine ilişkin açıklaması

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hazreti Peygamber'imizin duası, kutsal fethin sembolü, Fatih'in emaneti Ayasofya Camisi yarın cemaatine kavuşuyor.

AK PARTİ olarak, tarihimizin utanç vesikalarını, asrın hukuksuzluklarını bir bir ortadan kaldırıyor, hedeflerimize doğru güvenle ilerliyoruz. Allah'a hamdolsun, tüm dünyaya büyük bir medeniyetin vârisleri olduğumuzu hatırlatan, güçlü Türkiye'nin mimarı Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte yürümeyi ve bu tarihi anlara şahit olmayı Rabb'im bizlere de nasip eyledi.

Bu vesileyle Diyanet İşleri Başkanlığımız tarafından bugün Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'ne imam-hatip ve müezzin olarak atanan kıymetli hocalarımızı gönülden tebrik ediyor, muvaffakiyetler diliyorum. Ayrıca, İstanbul'un fethinin 567'nci yılında Ayasofya'daki Fetih Suresi tilavetiyle gönülleri fetheden 2015 yılı Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması'nı kazanan, dünya 1'incisi Kütahyalı hemşehrimiz Kurra Hâfiz Ferruh Muştuer Hocamıza da görevinde başarılar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

57.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, ülkeye gelen yabancı plakalı araçların ödenmemiş HGS ve OGS geçiş ücretlerinin tahsilatına yönelik yapılan düzenlemenin yanı sıra Gümrük Kanunu'nda da düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, kanunun 7'nci maddesinde, özellikle Avrupa'dan gelen yabancı gurbetçi araçlarımıza HGS ve OGS hesaplarında yeterli bakiye olmasa dahi on beş gün içinde cezasız bir şekilde ödeme şansı geldi. Yani önceden 4 kat ceza yazılıyordu. Ancak ülke dışından gelen birçok vatandaş gümrükten çıkarken bunu ödemedi çıkabiliyor. Gümrük Kanunu'nda bir düzenlemeyle bu ücretler... Tabii ki ödensin ancak 4 kat ceza kesilmesin. Ancak çıkışlarında ödenmesiyle alakalı gerekli düzenlemenin de bir an önce yapılmasını arz ve talep ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.59

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 117’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – 225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, 9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Tulay Hatımoğulları Oruç	Kemal Peköz
Batman	Adana	Adana
Erol Katırcıoğlu	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Serpil Kemalbay Pekközgeçü
İstanbul	Muş	İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Emine Gülizar Emecan	Cavit Arı	Kamil Okyay Sındır
İstanbul	Antalya	İzmir
Süleyman Girgin	Mehmet Bekaroğlu	Abdüllatif Şener
Muğla	İstanbul	Konya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz’e aittir.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, işçi sağlığı ve güvenliğiyle ilgili gerek uyum yasaları çerçevesinde gerekse Türkiye’nin ihtiyacına binaen 2012 yılında bir düzenleme yapıldı, kanun çıkarıldı, 2013 yılında yürürlüğe girdi.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Türkiye’de iş kazaları azaldı mı? Hayır. İş cinayetlerinde bir düşüklük oldu mu? Hayır. Aslında, birçok şey daha da kötü demeyelim ama hiç düzemedi, arttı. Birçok kentte -büyük kentte- iş cinayetleriyle, işçi sağlığıyla ilgili meclisler oluşturulmuş, her ay bilgi paylaşıyorlar.

Bu yasayla beraber 2013’te şöyle bir düzenleme yapıldı: Normalde, iş yeri hekimliğinde ve işçi sağlığı, güvenliğinde fabrikalar, üretim yerleri için “50 işçi” diye bir kavram çıkarılmıştı başında, “50’den fazla” “50’den az” diye tanımlamalar getirilmişti. Yasa 2013 yılında yürürlüğe girdikten sonra bir maddeyle ilgili şöyle denilmişti: “50’den az çalışanı olan iş yerlerinde 2014 yılının Temmuz ayına kadar biz bekleyelim.” Ve bununla beraber bir de kamu kurumları eklenmişti. Ve ne oldu? Bu temmuz ne temmuzmuş! 2016 Temmuz’a uzatıldı. Bir daha ne oldu? 2017 Temmuz’a uzatıldı. Bir daha ne oldu? 2020 Temmuzuna uzatıldı. Allah’tan, Komisyon şu anda temmuzdan vazgeçti, aralığa sevk etti. Peki, bu niçin böyle oluyor? Sekiz yılda 5 kez diyelim, uzatılıyor. Niçin böyle oluyor? Meçhul. Ama bu sefer niçin oluyor? Gerekçede şu denmiş: “Pandemi.” Ya, pandemi de 2024 yılına kadar mı? 31 Aralık 2023. Eğer öyleyse bilelim. Başka bir gerekçe: “Sınavı yapamadık.” Peki, sınav 2024 yılında mı yapılacak? Kasım’da yapılacak zaten. Başka ne? İşte, lise sınavları oldu, üniversite sınavları oldu, birçok çalışma yapıldı. Birçok gerekçe sunulsa bile, aslında Plan ve Bütçe Komisyonunda AKP’den şöyle bir şey geldi: “Buna kuyumcular karşı çıkıyor, ticaret odaları karşı çıkıyor, birçok kurum karşı çıkıyor.” Buna gerekçe bulmaya gerek yok. Siz, işçiden yana olacak mısınız, olmayacak mısınız? Yok. Peki, ben bir şey söyleyeyim: “50’den az/çok; az tehlikeli/çok tehlikeli” demeye gerek yok. Bugün, Türkiye’de eğer işçi sağlığı ve güvenliğine önem verilse biz birçok şeyi önlemiş oluruz.

Bir diğeri de bu yasayla ilgili biz dedik ki bir düzenleme yapalım çünkü bazı şeyler değişmiş: “50’den az ve az tehlikeli...” Adana’da öğrenci yurdunda yangın çıktı, 12 yurttaş yaşamını yitirdi; otelde yangın çıktı, insanlar yaşamını yitirdi. Okullar açılacak, 5 kişi çalışıyor, 6 kişi çalışıyor. Peki, bu hizmet alanları ne olacak? Onunla ilgili bir düşünce yok. Bu yasa gerekli mi? Gerekli. Bu yasa önemli mi? Önemli. Ama bu yasayı ötelemek, hele hele dört yıl ötelemek... Siz, sermayeden gelen baskıyı, esnaftan gelen baskıyı dikkate alıyorsunuz. Esnaf demiyor ki “Benim can güvenliğim yok orada.” Esnaf diyor ki: “Can güvenliğini bırak, bende para kalmadı bu pandemiden dolayı, bana bir sahip çık, bir çözüm bul.” Eğer onlara sorsak, desek ki “Sizinle ilgili bir düzenleme yapalım.”, hepsi der “Evet.” Öyle bir hâle getirdiniz ki artık, bu yasanın inandırıcılığı kalmadı, nasıl olsa ertelenecek, nasıl olsa gidecek diye.

Bir diğeri, kamu: Ya “devlet” dediğiniz kurum örnek olur, “devlet” dediğiniz kurum öncülük yapar. Şimdi siz özel hastaneye diyorsunuz ki: “İş yeri hekimi tutacaksınız, iş güvenliği uzmanı tutacaksınız; çok tehlikeli iş.” Şehir hastanesi açılıyorsunuz devasa, iş yeri hekimi yok, iş yeri güvencesi yok, onunla ilgili bir çalışma yok. Örnek olması gereken kurum bunu yapmıyorsa... Siz kamuda çalışana bir öncelik tanımıyorsunuz, kamudan hizmet alana bir öncelik tanımıyorsunuz; özelde, nedir ki “Parası var, verebilecek.” gibi düşünüp bir düzenleme getiriyorsunuz. Bunu yapıyorsanız, önce kamunun örnek olması lazım.

Sorunun bir diğeri de arkadaşlar, Plan ve Bütçede biz bunu konuşurken başta Komisyon Başkanımız olmak üzere, Plan ve Bütçeye getiren arkadaşlarımız olmak üzere hiç kimse demedi ki “Bu, çok iyidir.” “Ya, sıkıntılar var, düzenleme yapmamız lazım...” Son dakikaya kadar biz dedik ki düzenleme olacak, geri çekilecek, son dakikaya kadar. Birden oylama yapıldı. Neden? Çünkü saraydan gelmiş, virgüülü bile değişemez ama biz biliyoruz ki siz ne yaparsanız yapın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Normalde, sizin işçiden yana, yurttaştan yana, hizmet alandan yana tavır koymanız lazım. Bugün, Türkiye’de işçi sağlığı ve güvenliği ciddi bir problem, gerek oradan hizmet alanlar için gerek orada çalışanlar için ama biz biliyoruz ki birçok düzenlemede işverene düzenleme yapıyorsunuz, destek çıkıyorsunuz. Burada aile hekimleri var, uzmanlar var. Bir sektör gelişti, bu sektör size güvenerek yatırımlar yaptı; onları da mağdur ediyorsunuz. En büyük mağduriyet, yarın olabilecek cinayetlere, kazalara yol açıyorsunuz. Gelin, bunu çekelim, bir düzenleme yapalım. Ha diyebilirsiniz ki: “Bu maddedeki süre 1 Temmuzda dolmuştu.” Üç ay uzatalım, iki ay uzatalım ama bir düzenleme yapalım. Yani Çalışma Bakanlığı da burada -Daire Başkanının kendisi de oradaydı konuştuğumuzda- bir düzenleme yapalım. Bunu 2024’e ertelemek, tümüyle, olası ölümlere, kazalara, her şeye sebebiyettir.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan’ın. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, yeni görevinizde de size başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Değerli vekiller, kanun teklifinin 9’uncu maddesinde, 20 Haziran 2012 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 38’inci maddesinde yapılan bir düzenlemeyle sekiz yıldır sürekli yapılan ertelemeye bir yenisini eklenerek 50’den az çalışanı olan az tehlikeli iş yerlerinde ve kamuda iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğü 31 Aralık 2023 tarihine yani üç buçuk yıl erteleniyor. Ertelemenin gerekçesinde de “Yeni coronavirus salgını nedeniyle eğitimlerin aksaması ve ilgili sınavların gerçekleştirilememesinden kaynaklı olarak oluşacak uzman ve hekim açıklarını önlemek adına...” deniyor. Ne oldu bu sürede? Nisan ayında yapılması gereken uzmanlık sınavı 29 Ağustos 2020’ye yani sadece dört ay ertelendi. Bu sınavlar yılda iki ay, nisan ve aralık aylarında yapılır yani üç buçuk yıllık bir erteleme sebebi tek bir sınavın dört ay ertelenmesi kesinlikle olamaz. 5 milyon çalışanı olan bir sektörün uzman ve hekim açığını yumurta kapağına gelmişken bir tane sınavla mı giderecektiniz? Yani bu olacak iş değil, inanılır gibi değil. Diğer bir gerekçe de bize Komisyonunda sunulan, 11 meslek odasının ertelemeyle ilgili talepleri olduğu. Elbette ki ekonomik bir kriz içerisindeyiz, bu firmalar zor durumdadır, bunu kabul etmek lazım, yeni maliyet kapılarının açılmasını istemezler, haklı olabilirler. Ama Bakanlığın, hadi sekiz yılı geçtim ben, son yapılan üç yıllık erteleme içerisinde hem hizmet almaya başlayacak 50’nin altında çalışanı olan az tehlikeli iş yerlerinde hem de kamu ve Bakanlık bünyesindeki kurumlarda bugüne kadar bu işin yapılabilmesi için altyapı çalışmalarını hayata geçirmiş olması gerekirdi. Anlaşılan o ki Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu konuyu önemli işler listesine almamış, bir kenara koymuş ve hiçbir çalışma yapmamış bu konuda. Şöyle bir durum da var: Kaldı ki sadece ortak sağlık, güvenlik birimlerinin -yani bağımsız çalışan uzman ve hekimleri, eğitim kurumlarını bir kenara bıraktım- sadece OSGB’lerin bir yılda ülke ekonomisine katkısı yaklaşık 1 milyar 500 milyon TL’ye üç buçuk yıllık erteleme işi işveren sendikalarının, odaların görüşleri alınmış, talepleri alınmış ancak sektör temsilcilerinin, meslek örgütlerinin görüşleri hiç alınmamış ama bu ülkede, maalesef, gelir elde etmek amacıyla yaban keçilerinin avlanması için ihale açılabilir değerli arkadaşlar.

Şimdi, kamu kurumlarına gelecek olursak: Kamuda hâlâ uygulamaya geçilememiş olmasının gerçekten kabul edilebilir bir yanı yok. Kamu kurumları çok ihmal edilmiştir. En azından, kamuda hiçbir erteleme yapılmadan bu uygulama hayata geçirilmeliydi. Bakın, daha çok yeni, Sakarya Hendek'te bir havai fişek fabrikasında 11'inci kez bir patlama oldu ve 7 vatandaşımız hayatını kaybetti. Belli oldu ki Bakanlık hiçbir denetim yapmamış bu firmada. Bir hafta sonra da bu patlayıcıların bertaraf edilmesiyle ilgili yapılan çalışmada ikinci bir patlama oldu, 3 askerimiz şehit oldu. Dikkatinizi çekmek isterim ki taşımayı yapan belediyenin kamyonunu süren şoför kamu çalışanıydı, askerlerimiz de Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevlileriydiler. Kamu ihmal edilmemelidir değerli arkadaşlar, kesinlikle ihmal edilmemelidir.

Bir parantez açmak istiyorum burada. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, iş güvenliği uzmanları işverene rehberlik eder ve tehlikelere karşı uyarı görevini yerine getirir. Ancak bakıyoruz ki ölümlü tüm iş kazalarında hemen, öncelikle iş güvenliği uzmanları gözaltına alınıyor ve hapse atılıyor. Aynı şey Hendek'te de yaşandı. Orada da özel yemekler verilerek patron teselli edilirken iş güvenliği uzmanı da hapse atıldı ve şu anda hâlâ daha hapiste. İş güvenliği uzmanları "Biz ne işveren vekiliyiz ne de günah keçisiyiz." diyorlar değerli arkadaşlar. Artık bu sese kulak vermek zorundayız, artık bu sesleri duymak zorundayız. Kanun ilk çıktığında, hem iş yerlerinin daha güvenli olması açısından umut vermişti hem de yeni bir istihdam alanı yaratmış, birçok eğitim ve hizmet kurumu açılmıştı.

Bugüne geldiğimizde elimizde neler var ona da bir bakalım: Havai fişek fabrikası gibi çok tehlikeli iş yerlerinde bile gerekli denetimleri yapmayan bir Bakanlık var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kısmen uygulanabilen bir kanun, heyecanını ve umudunu kaybeden bir sektör ve bir türlü bu hizmeti almaya başlayamayan çalışan kesimler, bir türlü azalmayan iş kazaları ve iş cinayetleri. İŞİG Meclisi verilerine göre, sadece 2019'da 1.736 işçi hayatını kaybetmiş, yine 2020 Haziranda -sadece Haziranda- 188 işçi. Sormak istiyorum: Bu kayıplar, bu insanların ölümleri hiç mi vicdanınızı sızlattı mı? Hiç mi sorumluluk hissetmiyorsunuz değerli vekiller?

Değerli arkadaşlar, iktidar devletin kaynaklarını ihaleler yoluyla ve garanti ödemeleriyle yandaşlara aktarmaktan vazgeçerse iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ve denetimlerine yeterli kaynak bulunur. Lütfen, artık, Türkiye Büyük Millet Meclisini uygulayamadığınız kanunların erteleme makamı olarak kullanmayın. Teklif sahibi vekillerimize de çağrımızdır: İş kazaları ve iş cinayetleri tüm hızıyla devam ederken bu ertelemeyi kesinlikle vazgeçilmelidir. Sadece 10 kişiden az çalışanı olan iş yerlerinde belki kabul edilebilir ama taraflar kesinlikle bir araya getirilmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Son cümlem.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Bu kanun baştan sona yeniden gözden geçirilmeli, üzerinde yeniden bir çalışma yapılmalıdır; taraflar bir araya getirilmeli ve bir yol haritası acilen çizilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul emeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Yasin Öztürk

Hüseyin Örs

Dursun Ataş

Denizli

Trabzon

Kayseri

Fahrettin Yokuş

Orhan Çakırlar

Konya

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin bu maddesiyle, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri ile kamuya ait iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirilmesine ilişkin hükmün yürürlüğü 1 Temmuz 2020 tarihinden 31 Aralık 2023 tarihine ötelenmektedir.

20 Haziran 2012'de kabul edilen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, kabul edildiği tarihten bu yana toplam 11 defa Genel Kurul gündemine getirilmiş ve bütünü 39 madde olan bu kanunun 28 maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Milletvekili olarak hepimizin görevi, ister kamuda olsun, ister özel sektörde olsun çalışan bütün vatandaşlarımızın sağlıklı ve güvenli ortamlarda çalışabilmeleri için düzenlemeler yapmaktır. Bu amaçla getirilecek bir kanun teklifine karşı çıkmak çalışan kesime ihanet etmekle eş değerdir.

Bu düzenleme, iş kazalarını önlemek, üretkenliği artırmak, ulusal kaynakları doğru kullanmak, iş güvenliğine ilişkin mevzuattaki eksiklikleri gidermek adına getirilmiş bir değişiklik değildir. İş kazalarının azaltılmadığı bir ülkede işçi sağlığını korumak, iş güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan çalışmalardan geri adım atmaktır.

6331 sayılı Kanun, 2012 yılında kabul edilirken ilgili madde olan kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri için yürürlük tarihi, kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra olmak üzere hükme bağlanmıştır. Kanun 30 Haziran 2012 tarihinde yayımlandığına göre, bu maddenin uygulanmasına altı yıl önce başlanması gerekiyordu. Altı yıl önce corona salgını yoktu ama AK PARTİ'si bugün bu maddeyle ilgili son öteleme kararında bir gerekçe buldu: Yeni coronavirus salgını nedeniyle eğitimlerin aksaması, ilgili sınavların gerçekleştirilmemesinden kaynaklı oluşan uzman ve hekim açıklarını önlemek. Kusura bakmayın, bu bahanenize kimseyi inandıramazsınız. Corona salgını üç buçuk yıl mı sürecek? 100'e yakın üniversitede iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programları açılmış, onlarca kongre düzenlenmiştir. Üniversitelerin mühendislik bölümünü bitirmiş; C, B ve en son sınavları geçip A sınıfına yükselmiş binlerce iş güvenliği uzmanımız mevcuttur. Böyle bir durumda eğer gerekçe pandemi süreci ve sınavların yapılamaması ise kanun altı ay veya en fazla bir yıl ertelenmeli idi, üç buçuk yıl ertelenmesinin hiçbir mantıklı açıklaması

olamaz. Şunu diyebilirsiniz: “Pandemi sürecinden dolayı iş yerleri ekonomik darboğazdan geçiyor, onlara gereken desteği veremiyoruz, bu nedenle erteledik.” Şu anki ekonomik gidişat bu bahanenizi haklı çıkarmasa da en azından mantıklı bir bahanedir ancak hiçbir bahane, oluşan veya ileride oluşacak olan iş kazalarının sorumlusu olmaktan sizleri kurtaramayacaktır. Bununla birlikte, şu an mevcut hâliyle bu iş yerleri için eğitimle işveren ya da vekilleri uzmanlık yapabilmektedirler. Bu görev başka bir kişiye veya ortak sağlık güvenlik birimine, OSGB’ye verilmedikçe ek maliyet de oluşturmamaktadır.

Ekonomiyi ayakta tutacak en önemli unsur, çalışanın sağlığının yerinde olması ve SGK harcamalarının asgari düzeyde tutulmasıdır. Bilinmelidir ki kanunun bu maddesinin sürekli ötelenmesi ne işçinin ne işverenin ne de 2012 yılından günümüze iş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle harcama yapmak zorunda kalan SGK ve dolayısıyla devletin menfaatinedir. Derdiniz küçük esnafı korumak ise az tehlikeli sınıfta olan, 3 kişiden az çalışanı olan iş yerlerine bu hükmü uygulamazsınız olur biter.

Değerli milletvekilleri, işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması öncelikle işverenin görevidir ancak yazılı olmayan içtihatlarla bu görev, işverenden çok iş güvenliği uzmanları ve hekimlerine zimnen verilmişti. Şu an, 50’den az kişinin çalıştığı, tehlike sınıfı az olan iş yerleri için düzenleme yapılıyor ama 50’den fazla çalışanı olan ve tehlike sınıfı fazla olan iş yerlerinde durum nedir biliyor musunuz? Söyleyeyim:

1) Birçok kamu kurumunda tehlike sınıfı “çok tehlikeli” olsa bile genel belediye hizmetleri açısından “az tehlikeli” olarak sınıflandırma yapılıyor veya örneğin bir kamu hastanesi ile özel hastane arasında risk açısından hiçbir fark olmamasına rağmen bu maddeyle üç buçuk yıl daha kamu hastanelerinde bu hükmü arayamayacağız.

2) Çalışan sayısının 50’den az gösterilmesi için çalışana görevlendirme yapılmış gibi gösterilip kişi sayısı 49’da sabitleniyor.

3) Çok tehlikeli bir sınıfta görev yapan A sınıfı iş güvenliği uzmanının raporları hasıraltı ediliyor, devlet denetim görevini yapmıyor, işveren gereğini yapmıyor; Allah korusun, bir kaza durumunda da “Sen sorumlusun.” diyerek uzman tek sorumlu gösteriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bunun en acı örneklerinden birini geçtiğimiz günlerde Sakarya’da bir fabrikada meydana gelen patlama sırasında gördük. Devlet, devlet olma gereği görev, yetki vermek kadar verdiği bu görevlerin nasıl ifa edildiğini de denetlemek zorundadır. Devlet, iş yerini denetlemek yerine, ucu açık bir şekilde, yakın bir tehlikede, iş güvenliği uzmanına, Bakanlığa bildirim yapma sorumluluğunu vermektedir. Son yaşanan olayda, Çalışma Bakanlığı iş müfettişlerinin patlamanın yaşandığı bu ve bunun gibi çok tehlikeli sınıftaki iş yerlerini denetleyemediği görülmüştür. Daha da kötüsü, patlama sırasında 6 işçi hayatını kaybetmesine rağmen aynı iş yerine ait malzemelerin devlet nezaretinde imhası sırasında 3 şehit vermemizdir; bu da iş güvenliğinin kazaya rağmen dikkate alınmadığının en önemli göstergesidir.

İvedilikle yapılması gereken, iş sağlığı ve güvenliği hizmetinin ticari bir faaliyetten uzaklaştırılıp kamu hizmeti sınıfına alınması, iş güvenliği ve uzmanlarının OSGB’lerin kiralık işçisi sınıfından çıkarılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen, Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sorumluluğun işverende olduğu bir alanda rehber görevi yürüten iş güvenliği uzmanının, devletin denetleme ekşığının, işverenin yapmadığı veya yapamadığı çalışmaların

takipçisi ve sorumlusu tutulması hem hukuka hem de çalışma hayatına aykırı bir uygulamadır. Bu durum, özellikle iş kazalarının en fazla olduğu alanlarda mesleki tecrübeye sahip üst sınıf uzmanların bu sektörden uzaklaşmasına sebep olmakta; binlerce uzman gerek iş potansiyelinin olmaması gerekse haksız yargılamalardan ötürü bu mesleği ifa etmemektedirler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ve arz ederiz.

“Madde 10- Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ayın başında,
  - b) 9 uncu maddesi 1/7/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
  - c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden on gün sonra,
- yürürlüğe girer.”

Muhammet Naci Cinisli

Orhan Çakırlar

Dursun Ataş

Erzurum

Edirne

Kayseri

İmam Hüseyin Filiz

Yasin Öztürk

Hüseyin Örs

Gaziantep

Denizli

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmacı Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

23 Temmuz 1919 tarihinde millî emeller hedefiyle vatanın kurtarılması ve bağımsızlığı için mukaddes çalışmaları başlatan Erzurum Kongresi’nin 101’inci yıl dönümü kutlu olsun.

Erzurum Kongresi, dört yıla yakın süren millî mücadelemizin teşkilatlanmasındaki ilk adımları atmış, vatanımızın parçalanmaz bir bütün olduğunu ilan etmiştir. Bağımsızlık ülküsüyle vatan ve milletin kurtuluşu her şeyden önemli görülmüştür. Erzurum Kongresi, millet işi için milletle beraber çalışmayı her türlü unvana tercih edenlerin yeridir. Erzurum Kongresi, boynunda idam fermanı ile hiçbir resmî görevi olmadan milletimizin sinesinde yer almak demektir. Vatanın bölünmezliğini ve milletin istiklalini kayıtsız şartsız sağlamayı amaçlayan Mustafa Kemal Atatürk’ü, Erzurum Kongresi’nin vatanperver delegelerini ve tüm heyetini rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda görüştüğümüz kanun tekliflerinin iktidar milletvekillerince hazırlanmış olduğu algısı oluşturularak Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve teamüllerinin dışında hazırlandığı artık inkâr edilemez bir gerçek. Bu yöntem, Anayasa değişikliğiyle düzenlenen yeni sistem öncesinde bize vad edilen “güçlü Meclis” kavramıyla hiçbir şekilde bağdaşmıyor. Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşları kanun tekliflerine ilişkin önerilerini, ihtiyaçlarını milletvekillerine iletebilmeli ancak tekliflerin Meclisimiz dışında, yürütmenin yönlendirmesiyle, tek elden, dar bir bakış açısıyla hazırlanması “demokratik yasama” anlayışına uymuyor. Parlamentomuzun yüz elli yıllık bir gelenek ve demokratik ruha sahip olduğunu unutmayalım. Demokrasinin mabedi, milletimizin göz bebeği yüce Meclis, Profesör Ali Fuat Başgil’in yıllar önce söylediği gibi, emir alan bir kanun makinesi değildir.

Görüştüğümüz bu torba teklifle, bahsettiğim anlayışın sonucu olarak, birbirleriyle ilgisiz 6 kanunun farklı maddelerinde değişiklik yapılması öngörülmüyor; ayrıca “Dijital Mecralar Komisyonu” kurulması da teklif ediliyor. Son dönemde ciddi tartışmalara neden olan sosyal medya kullanımına ilişkin düzenlemenin Meclisimiz uhdesinde yapılması doğru bir yol; bununla birlikte, komisyonlardan çıkacak tekliflerin özgürlükleri kısıtlamayan, ölçülü yasalar olmasına dikkat etmeliyiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve ihtisas komisyonları nitelikli kanun yapma hak ve yükümlülüğünden alıkonulmamalı; bu bakımdan, komisyon çalışmaları sırasında muhalefetin sunduğu katkılar önemsenmeli, toplumun tüm kesimlerinin, akademinin görüşlerinin alınması sağlanmalı. Usul olarak beklentimiz, son iki yıldır yerleşik hâle gelen dayatmacı, tekelci yasama faaliyetlerinin terk edilmesi.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde yer alan değişiklik maddeleri istihdamı artırmaya yönelik değil, hatta mevcut istihdam düzenini korumayı sağlayabilecek düzenlemeler bile içermiyor. Teklif edilen değişiklikler, yapısal ve kalıcı hâle gelen işsizlik sorununun bir müddet daha İşsizlik Sigortası Fonu’na maskelenmesini sağlıyor. Özel sektörün desteklenmesi bağlamında, normal çalışma düzenine geçen işletmelerin işveren ve işçi sigorta primlerinin İşsizlik Sigortası Fonu yerine hazineden karşılanması daha doğru olur; İşsizlik Sigortası Fonu doğrudan işçiler için kullanılmalı. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanma şartları hafifletilerek daha fazla işçinin ödenekten istifade etmesi sağlanmalı. Bu kapsamda, kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmek için sigortalı bir işte çalışıyor olmanın yeterli olması işçi sağlığının korunması açısından son derece önemli, olumlu olur. Covid-19 pandemisinin ekonomik etkilerini en aza indireyecek, gerçekçi gelir ve maliye politikalarını, yasal düzenlemelerini gerçekleştirmeliyiz. Bundan üç ay evvel, istihdam piyasasına yönelik önlemler Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine geldiğinde önerilen tedbirlerin yeterli olmayacağını, krizden çıkış için, kapsamlı bir plana ihtiyaç duyulduğunu İYİ PARTİ olarak dile getirmiştik. Aradan geçen dönemde ekonomi yönetimi tarafından bu ölçüde bir bakış ortaya konmadı. Bu durum, süreci yönetmekten çok günü kurtarmaya yönelik anlayışın AK PARTİ siyasetine tamamen hâkim olduğunu gösteriyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Bilimler Akademisinde görevli akademisyenlerin özlük hakları tabii ki iyileştirilmeli; bilimsel faaliyetlerin desteklenmesine yönelik ihtiyaç duyulan bir düzenleme. Bununla birlikte, söz konusu düzenleme genel hukuk kuralları çerçevesinden yapılmalı, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan diğer kurumlarımızda da bu iyileştirme emsal olmalı.

Diğer bir konu ise şu: Toplu taşıma araçları sahiplerine, araçlarının engelliler tarafından da kullanılabilmesi amacıyla gerekli tertibatları yapmaları için verilen süre sürekli uzatılıyor. Süre uzatılması yerine neden şimdiye kadar gerekli düzenlemelerin yapılmadığının tespit edilmesi sorunu kalıcı bir şekilde çözecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toplu taşıma araçlarını üreten firmalara engelli dostu araçlar üretim kotası getirilebilir veya araç sahiplerinin gerekli dönüşümü yapmaları için faizsiz kredi desteği verilebilir.

Sözlerimin sonunda, Manisa Soma'daki maden işçilerine yönelik yapılan düzenlemenin ülkemizde meydana gelen diğer maden kazaları sonrasında hizmet akitleri sona erdirilen ancak kıdem tazminatı ödenmeyen işçiler için de geçerli olmasını ifade eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 10- Bu Kanunun;

- 4 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ayın başında,
- 9 uncu maddesi 1/7/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- Geride kalan maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.”

Tulay Hatımoğulları Oruç

Erol Katırcıoğlu

Muazzez Orhan Işık

Adana

İstanbul

Van

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kemal Peköz

İzmir

Muş

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AYŞE KEŞİR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Evliya Çelebi'nin “Dünyada Van, ahirette iman.” dediği Van'dan bazı konuları gündeme getirmek istiyorum. İktidarın valisiyle, kayyumuyla, yasaklarıyla ortaya çıkardığı enkaz listesini sunmaya çalışacağım.

Nüfusu 1 milyon 300 binin üzerinde olan Van; gölü, Akdamar Kilisesi, Muradiye Şelalesi, Kanispi suyu, Başkale travertenleri, peribacaları ve kalesiyle bölgemizin muazzam şehirlerinden biridir. Yüz yılı aşkındır yaşanan yıkım, asimilasyon, çarpık kentleşme ve zorunlu göç kentin doğal ve tarihi güzelliğini hâlâ gölgeleyememiştir. Ancak bu güzel ilimize gerek rantçı, kapitalist müdahale gerekse AKP'nin ekoloji düşmanı politikaları günden güne zarar vermektedir. Halkın iradesiyle sandıkta çıkamayan zorba iktidar, iki dönemdir Van halkının iradesini gasbetmektedir. Hesap vermeyen, şeffaf olmayan bu hukuk dışı idare Van halkının kamburu olmuş durumdadır. Her türlü etkinlik, eylem ve açıklama tüm Van halkına yasaklıyken kayyum ve AKP'lilere serbesttir. AKP, bu hukuksuzluğun ve çifte standardın partisidir. Tabii, bu yasakçı anlayış sadece kenti değil, meraları ve yayları da yasakladığı için kentin tarımı, ticareti ve turizmi de bitmiş durumdadır. Son iki yıl içerisinde Van bölgesi işsizliğin en çok arttığı yerlerden biridir. Pandemi sürecinde yaşanan kaos ve belirsizlik sınır ticaretine ve turizmüne de ağır darbe vurmuştur. Binlerce esnafın kepenk kapatmasına ve iflasına yol açmış, yüzlerce emekçinin de işsiz kalmasına neden olmuştur.

Sınır demişken Türkiye-İran sınırı periyodik katliamların işlendiği bir yere dönüşmüş durumdadır. 33 kurşun vakasının tarihsel bir durum olmadığını neredeyse her hafta yaşıyoruz bölgede. Daha bir ay önce Kaşkol köyünde, 23 yaşındaki Emrah Görür ve Saim Yılmaz kendi köylerinde askerler tarafından vuruldu. Ailesine telefonla vurulduklarını ve yaralandıklarını haber veren Emrah'ın dört saat boyunca kimsenin yaklaşmasına izin verilmeyerek köylülerin gözü önünde ölümüne göz yumuldu. Üç yıl önce babasını kaybeden Emrah, yaratmış olduğunuz işsizlikten 2'si engelli 7 nüfusa bakmak için kaçakçılık yapmak zorunda olan binlerce gençten biriydi.

Yine, Azad Bağa, 16 Temmuz tarihinde Çaldıran ilçesine bağlı Yukarı Çilli köyünde koyunlarını otlamaya çıkarttığı esnada köyün 100 metre ilerisinde zırlı araçtan açılan ateş sonucu sırtından vuruldu. Ağır yaralanan Azad ailesi tarafından hastaneye kaldırılmış; ziyaretimiz esnasında da olayın üzerinden üç gün geçmesine rağmen, savcılığın hâlâ herhangi bir soruşturma başlatmadığını gördük. İnsan hayatı bu kadar ucuz olmamalı.

19'u çocuk 34 insanın katledildiği Roboski katliamına alkış tutan bir zihniyetin, bu cinayetleri sorgulayacağına inanıyor muyuz? Tabii ki hayır çünkü vicdanlarımız körelmiş. Tekçi, ırkçı, hukuk dışı ve ulus devletçi zihniyetin sınırları ölüm üretiyor artık. Hâlen onlarca mültecinin cenazesi Van denizinin dibinde duruyor. Bir yandan kaçakçılığa mecbur ettiğiniz, sınırlarda katlettiğiniz Kürt çocukları; diğer yandan kirli politikalarınıza alet ettiğiniz, ülkeye girişine göz yumduğunuz, umut yolculukları ölüm yolculuğuna dönen mülteciler...

Van 2020 yılında tam bir politikasızlık felaketiyle karşı karşıya kalmıştır. 23 Şubatta Başkale'de yaşanan depremden 19 köy etkilenmiş, 6 köyde -Özpinar, Gelenler, Güvendik, Böğrüpek, Ömerdağı ve Kaşkol köylerinde- tek bir sağlam yapı kalmamıştır. Daha depremin yaraları sarılmadan Özalp ve Saray ilçelerimizde de 25 Haziran tarihinde bir kez daha deprem yaşanmıştır, 17 köy daha zarar görmüştür. Bu köylerde çoğu yurttaşta çadır bile verilmemiştir. Kayyumlar sorun çözeceğine, çadır vereceğine ilk günden itibaren TOKİ pazarlamasına çıkmışlardır. Deprem mağduru halkın zararları hâlen karşılanmamıştır. Başkale'de depremden zarar gören köylerin muhtarlarıyla toplantı yapan kayyum, toplantıda "Bu sene hiçbir şey yok, başınızın çaresine bakın." diyerek aslında bölge halkını göçe zorlamaktadır. Bu yaklaşım kabul edilir değildir. İki ay sonra ağır kış koşullarıyla karşı karşıya kalacak olan yurttaşların konteyner ve çadırlarda yaşamaları mümkün değildir. Hayvanların bu kış koşullarında çadırlarda yaşamaları mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Işık.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Erciş'te, Başkale'de, İpekyolu'nda, Çatak'ta sel felaketi yüzlerce yurttaşta zarar verdi. Birçok yerde sel nedeniyle hayvanlar telef oldu, tarlalardaki ürünler mahvoldu. Deprem, yoksulların evini yıkıyor; sel, yoksulların yaşamlarını altüst ediyor. Uygulamadığımız imar planı, yapmadığımız tünel, ağaçlandırmadığımız toprak, yaktığımız orman, mantar gibi çoğalttığımız HES'ler ve maden ocakları felaketlerin ölümcül olmasına yol açıyor. Rant odaklı doğa talanı politikalarımızın sonuçları olan sel ve su baskınlarının doğal afet olmadığı ortadadır. Daha önce Meclise sunduğum kanun teklifinde önerdiğim gibi, deprem ve sel nedeniyle bu bölge afet bölgesi ilan edilmelidir. Çiftçiler ve diğer yurttaşların maddi zararları "ama"sız, "fakat"sız ve eksiksiz karşılanmalıdır; yaralar bir an önce sarılmalıdır.

Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 225 sıra sayılı Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“Madde 10- Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ayın başında,
- b) 9 uncu maddesi 1/7/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.”

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Süleyman Girgin

Muğla

Abdüllatif Şener

Konya

Özgür Karabat

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Özgür Karabat konuşacak.

Buyurun Sayın Karabat. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, görevinizde başarılar diliyorum, tekrardan tebrik ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimizin bildiği gibi, Başkanlık sistemine geçtikten sonra ülkemizde Değerli Bakan “Çok önemli.” diyerek ortalama bir buçuk ayda bir istihdam paketi açıklıyor. Peki, bu paketler neye çare? İşsizliğe çare mi? Hayır, tam tersine, 4 milyon civarında insan iki yıl içerisinde bu paketler açıklanırken işinden olmuş. Değerli arkadaşlar, bu paketlerde kalıcı bir çözüm var mı? Hayır. Bu paketlerde istikrarlı bir çözüm var mı? Hayır. Bu paketlerde ne var? Bu paketlerde erteleme var, öteleme var, görmezden gelme var; gerçeği reddetme var ve her şeyin mükemmel olduğunu var olanın aksine iddia etme var.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bu paketlerde hiçbir derde derman yok. Derde derman olmayan bu paketler acaba hangi sofraya aş değerli arkadaşlar? Kime iş, kime aş bu paketler? Bu paketler kime iş, kime aş? Biz diyoruz ki vatandaşa aş lazım, siz ise diyorsunuz ki “AŞ'lere destek lazım.” Biz “aş” diyoruz, siz “anonim şirket” anlıyorsunuz değerli arkadaşlar. Böyle bir şey olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, İşsizlik Fonu'ndan, işçilerin parasından patronlara destek vermeyi “Kendimiz krizi çözüyoruz.” diye anlatıyorsunuz, “Sigorta desteği veriyoruz.” diyorsunuz. Arkadaşlar, desteği siz vermiyorsunuz, bu destek İşsizlik Fonu'ndan karşılanıyor ve milyonlarca emekçinin yıllar boyu

biriktirdiği emeği, biliyor musunuz? İşçinin emeği üzerinden siyaset üretmek, “Biz yaptık.” demek doğru mu değerli arkadaşlar? Peki, bunu söyleyenin yatacak yeri var mı değerli arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi, bunu özellikle sormak istiyorum.

Diyorsunuz ki: “İş güvenliği...” Bu pakette iş güvenliği var mı? Tam tersine, bu pakette iş güvenliği konusunda işverene sözleşmeyi feshetme hakkı var sonuna kadar, bu pakette iş sözleşmesini askıya alma var; bu pakette iş güvenliği yok. Bu pakette iş güvenliği var mı değerli arkadaşlar? Bu pakette işçi sağlığı var mı? Daha geçen hafta Sakarya’da yaşadık ve şimdi değerli arkadaşlar, bu pakette erteliyoruz, öteliyoruz, görmezden geliyoruz. Şimdi soruyorum size değerli arkadaşlar: Yıllardan beri bir kanun getiriyorsunuz, erteliyorsunuz; o zaman bu kanunu niye yaptınız, niye yaptınız değerli arkadaşlar? Her ötelediğinizde “Acaba biz ne iş yaptık da öteliyoruz?” diye sormak hiç aklınıza gelmiyor mu değerli milletvekilleri?

Değerli milletvekilleri, bakın, iş sağlığı ve güvenliği meselesinde ben size şunu söyleyeyim: Hani bir laf var ya “Parayı veren düdüğü çalar.” derler. Değerli arkadaşlar, patronun parayı verdiği bir adamın, bir insanın, bir görevlinin, bir uzmanın, bir işçinin sağlığını ne kadar savunabileceğini düşünüyorsunuz? Bu sistemin baştan sakat kurulduğunu görmüyor musunuz? Başka türlü kurgulanması gerektiğini bilmiyor musunuz ya da bilmek mi istemiyorsunuz? Değerli arkadaşlar, bu sistem baştan sakat kurgulanmıştır. Evet, bir yasaya ihtiyaç var mıdır? Vardır ama o yasa bu yasa değildir değerli arkadaşlar, bunun farkına varmak gerekir.

Şunu söylemek isterim: Bakın “1 ile 50 arasında çalışanı olan işverenler” diyorsunuz. Yahu, insan çalıştırmak açısından 1 ile 50 arasında dağlar kadar fark var. Bu sınıflandırmayı farklılaştırmamız gerekir, başka bir sınıflandırma yapmamız gerekir. 2 işçi çalıştıran kasap, 1 işçi çalıştıran mali müşavir, avukat ile patlayıcı fabrikasında 40 işçi çalıştıran adam aynı muameleyi mi görecektir? Böyle bir şey olur mu?

Dolayısıyla, bakın, erteliyorsunuz ama nasıl çözeceğinizi bilmiyorsunuz, bir planlama yapmıyorsunuz. Komisyonda demiyorsunuz ki: “Bunu biz üç yıl öteledik ama üç yıl içerisinde bu konuda şu adımları atacağız.” Diyebiliyor musunuz? Hayır. Üç yıl sonra bu konunun tamamının çözüleceğini garanti ediyor musunuz? Hayır. Bakın değerli arkadaşlar, 2 kişi çalıştırıyorsa işveren ve bu bir maliyetse yapılacak basit bir çözüm var: On binlerce işvereni eğiteceksiniz, onların kendisini iş sağlığı uzmanı yapacaksınız -zaten kendisini koruyacak- ve sorunu çözeceksiniz. Ne plan var ne stratejik bir anlayış var ne siyaset var.

Önümüze sadece “erteleme, öteleme” diye bir düzenleme getiriyorsunuz ve buradan da işçinin lehine güzel şeyler yaptığımızı, istihdam adına güzel şeyler yaptığımızı kabul edelim istiyorsunuz. Vallahi, gerçekten güzel şeyler yaparsanız “Her şey çok güzel oldu.” deriz biz, “Her şey çok güzel oldu.” demesini biliriz biz ama onu da yapamıyorsunuz, yapmıyorsunuz. Dolayısıyla her şeye engel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri, her defasında “kaynak” diyorsunuz, her defasında “kaynak” diyorsunuz. Bakın, bir iddiada bulunuyorum, sizinle aynı iddiada bulunuyorum: Türkiye büyük bir ülkedir, kuvvetli bir ülkedir, güçlü bir ülkedir ama sorun kaynakları kim için, ne kadar, nasıl dağıttığınız sorundur. Şimdi ben size örnek vereyim: Cumhurbaşkanı 2015’ten bugüne kadar örtülü ödenekten yaklaşık 10 milyar harcama yapmış. Ya, bu 10 milyarla -basit

hesap- 5 milyon insana 2 kere biner lira maaş verebilirsiniz. İşte sorun budur, “Kime, ne kadar, niçin harcayacağız?” sorusudur ve işte o da sizin siyasetteki yerinizi, bulunduğunuz noktayı belirler. Bizim yanımız iş ve istihdam konusunda işçilerin yanındır, bunu söylemek istiyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

2 sayın milletvekiline 60’a göre söz vereceğim.

Sayın Bulut...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut’un, pandemi sürecinde özveriyle çalışan aile hekimleri ve çalışanlarına verilen sözlerin yerine getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemide aile hekimleri ve çalışanların toplum sağlığına yaptığı katkı yadsınamaz. Covid-19 tehdidi altında dört ay boyunca idari izin bile kullanmadan poliklinik hizmetlerini yürüten 27 bin aile hekimi aşılmalari hiç aksatmadı ve büyük salgınların önüne geçti. Ancak aile hekimlerinin canı pahasına yazdığı bu başarı öyküsü görmezden gelindi.

Sağlık Bakanlığının “Aile hekimlerinin çalışmalarından çok memnunuz, teşekkür ediyoruz. Onlara da ek ödeme konusunda çalışıyoruz.” demesinin üzerinden iki ay geçti, bir ödeme yapılmadı. “Covid-19 olmaları durumunda maaşları kesilmeyecek.” denildi, kesinti yapıldı. Son olarak ücretsiz kişisel koruyucu ekipman dağıtımı durduruldu, “İhtiyacı olan, malzemeleri kendi cebinden karşılasın.” denildi. Evlerinde karantinaya alınan Covid-19 tanılı hastalara her gün ev ziyareti yapmaları talimatı verildi.

“Doktorların hakkı ödenmez.” deyip özveriyle çalışan aile hekimlerine yönelik bu tutum kabul edilemez.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

59.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin’in, şiddeti önlemenin, kadınları korumanın devletin görevi olduğuna ve İstanbul Sözleşmesi’nin önemine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Türkiye, İstanbul Sözleşmesi’ni şerhsiz ve ilk imzalayan ülkedir. 2011’de imzaladık, 2014’te yürürlüğe koyduk ve bugün gelmiş, yürürlükten kaldırmayı konuşuyoruz hem de şiddet ve ölüm daha da artmışken.

Sözleşme “Şiddetin kaynağı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir.” diyor. Bu yüzden şiddeti önlemek, kadınları korumak devletin görevidir. Kadına yönelik politikalarınız nasıl sembolik görülyorsa sözleşmenin özümsemediği de ortada. AKP Genel Başkanı diyor ki: “Türk aile yapısına aykırı. Çalışıp gözden geçirin, halk istiyorsa kaldırın.” Üşenmeyip 81 maddelik sözleşmeyi okursanız içinde ne ailenin yıkılması ne de bir yaşam tarzının dayatılması var. Ekonomi bitmiş, salgın var ancak İstanbul Sözleşmesi tartışılıyor. Çelik çomak oyunu mu bu?

Kadınların talebi net: Her türlü şiddete karşı önlem alınsın ve kararlılıkla uygulansın. Kadınlar yaşamak istiyor. Kadınları koruyan düzenlemeleri hedef alacağımıza kadınları koruyacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 11’inci madde üzerinde 2 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ve arz ederiz.

“Madde 11- Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

b) Diğer hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından

yürütülür.”

Yasin Öztürk

Orhan Çakırlar

Hüseyin Örs

Denizli

Edirne

Trabzon

Dursun Ataş

Fahrettin Yokuş

Kayseri

Konya

Aynı mahiyetteki diğer önerge sahipleri:

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Cavit Arı

İstanbul

Muğla

Antalya

Abdülhatif Şener

Mehmet Bekaroğlu

Kamil Okyay Sındır

Konya

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN ve BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 11’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ni konuşuyoruz bugün. Ne yazık ki görüştüğümüz bu kanun teklifinde yapılmak istenen düzenlemeler, coronavirus salgını nedeniyle daha da ağırlaşan ekonomik şartları da göz önünde bulundurursak kalıcı bir çözüm niteliği taşımamaktadır. Teklifin bu hâliyle sadece günü kurtarmaya yönelik birtakım düzenlemeleri içerdiğini de söyleyebiliriz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ’nin iktidara geldiği 2002 yılı ile bugüne yani 2020 yılına ait bazı rakamları sizlere sunmak istiyorum. Şöyle baktığımızda, AK PARTİ’nin iktidara geldiği 2002 yılında Türkiye’de 2 milyon 465 bin işsizimiz var. Şubat 2020’de -yani pandemi başlamadan, coronavirus krizi Türkiye’de ekonomik olarak bizi vurmadan- bu işsiz sayımız 4 milyon 230 bine çıkmış yani

2002'den 2020'ye 1 milyon 765 bin kişi işsiz. İşsizlik oranına baktığımız zaman da 2002'de işsizlik oranı Türkiye'de yüzde 10,3 iken yine şubat 2020'de bu oran, işsizlik oranı yüzde 13,6 olarak tespit edilmiş. Bir de üniversite mezunları açısından bir iki rakam vermek istiyorum. Üniversite mezunu işsiz sayımız, 2002'de 267 bin iken -bu rakama dikkatinizi çekmek istiyorum- Şubat 2020'de Türkiye'de üniversite mezunu işsiz sayımız tam 995 bin kişi olmuş. İşsizler içinde üniversite mezunu oranını da sizlere sunmak istiyorum. 2002'de bu oran yüzde 10,8 iken yine Şubat 2020'de bu oran da yüzde 23,5'a çıkmış.

Değerli arkadaşlar, şimdi, baktığımızda şöyle bir hafızamızı tazeleyelim. 1994 ekonomik krizinde Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 8. 1999 krizinde işsizlik oranı yüzde 7,1. 2002 yılında üçlü koalisyonu bitiren krizde işsizlik oranı yüzde 9,7. 2008 ve 2009'da etkin olan küresel kriz döneminde bile işsizlik oranı yüzde 13 seviyelerinde olmuş. 2 kez işsizlik hesaplama yöntemi değiştirilmesine rağmen 2019 yılında işsizlik oranı yüzde 13,7 olarak gerçekleşmiştir.

Değerli arkadaşlar, özellikle AK PARTİ'ye mensup arkadaşlarımıza seslenmek istiyorum: Doğrudur, on sekiz yıldır iktidardasınız, uzunca süre Türkiye'de tek başına iktidar olan bir siyasi partisiniz. Konuştuğunuzda Türkiye'yi "eski Türkiye-yeni Türkiye" diye ayırıyorsunuz, sizden önceki dönemi eski olarak nitelendirip orada bir şey yapılmadığını, her şeyin sizin döneminizde yapıldığını iddia ediyorsunuz ve bu noktada da bir algı oluşturunuz. Özellikle "Tek başına iktidar istikrar." diyerek tek başına iktidarın ekonomide istikrar getireceği vurgusunu sıkça yapıyorsunuz ve yapmaya da devam ediyorsunuz. Acaba bu ne derece doğrudur? Bununla ilgili de bir iki şey söylemek istiyorum. Bakın, sizin döneminiz yani 2002-2020 ile sizden önceki dönem yani 1985-2001 yıllarına ait bazı verileri arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ'den önceki on yedi yılda yüzde 8 olan ortalama işsizlik oranı AK PARTİ'nin tek başına iktidar olduğu dönemde yüzde 10,9'a yükselmiştir. Son iki yılda işsizlik rakamlarındaki artmayı ve oranlardaki yükselme eğilimini de ayrıca konuşmamız lazım. 2018'de yüzde 12,33 ve 2019'da yüzde 13,7 olarak gerçekleşen işsizlik oranı sizin on sekiz yıllık iktidarınızdaki oranların ortalamasının da üzerindedir. Burada bir hususu daha açıklamak isterim. Biliyorsunuz, işsizlik hesaplama yöntemi 2014'te değişmişti; son üç ayda işsiz olup da başvuruda bulunanlar yerine, son bir ayda işsiz olup da başvuruda bulunanlar işsiz sayılmaya başlamıştı. Yapılan bu değişikliğin resmî işsiz sayısının azalmasına yol açtığı da bir gerçektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Örs, toparlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - O nedenle, AK PARTİ dönemindeki işsizlik oranları eski yöntemle hesaplanırsa daha yüksek oranlara denk gelecektir, bunu da söyleyeyim.

Bir de gayrisafi yurt içi hasıla rakamlarını vermek isterim. Gayrisafi yurt içi hasılaya yıllar itibarıyla dolar cinsinden baktığımızda, 1985 yılında 69 milyar dolar olan Gayrisafi yurt içi hasılanın 2019 yılında 749 milyar dolar olduğunu görüyoruz. AK PARTİ döneminde dolar cinsinden Gayrisafi yurt içi hasılda 3,1 kat artış olmuştur. Bunun ne denli bir başarı olduğunu anlamak için AK PARTİ'den önceki on yedi yılın rakamını da sizlere sunmak isterim. 1985-2001 arasında bu artış 3,4 kat olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Bu açıdan baktığımızda da AK PARTİ'nin iktidarda olduğu dönemde, önceki on yedi yıla göre başarılı olmadığını söyleyebiliriz.

Son olarak şunu söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum: Ekonomide üretimi artırmayan hiçbir politika başarıya ulaşamaz. Vatandaşın mutfağındaki yangını söndürmeden, ailedeki genç işsiz kardeşimize iş bulmadan bu kriz ortamından da ekonomik durumdan da çıkmak mümkün değildir diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin en temel özelliklerinden bir tanesi fırsatçılıktır. Her şeyi fırsat olarak bilmıştır. Sayın Cumhurbaşkanının sözü unutulmuyor, 15 Temmuzdan sonra söylediği. “Bizim için, bazı şeyleri yapmak için bir lütf olmuştur.” demiştir. Her şeyi; yoksulluğu fırsata çevirmişsiniz, darbeyi, ekonomik krizi, seli, depremi her şeyi fırsata çevirmişsiniz, böyle bir siyasi heyetsiniz. Şimdi de Covid krizini fırsata çevirmeye çalışıyorsunuz. Bakın değerli arkadaşlarım, Covid’den önce de Türkiye ekonomisi çok kötüydü. Geçen sene yüzde 0,9 büyümeyle kapandı ama biliyorsunuz, bu rakamların tamamı TÜİK hesaplarında yapılan değişikliklerle ortaya çıkarılmış rakamlardır ve hiç kimse inanmıyor, dünya hiç inanmıyor bu rakamlara. Bakın, 2019 yılında bütçe açığı 123 milyar TL olmuş, borç öngörülebilirliği kat kat artmış. Bakın, 2020 yılında öngörülen bütçe açığı 139,9 milyar TL. Haziran ayı sonunda bunu geçtik, 162 milyar TL borçlandık değerli arkadaşlarım. Daha altı ay var. Bakın, borç çevirme oranı bir felaket. 100 lira borcu ödeyebilmek için 200 lira borçlanıyoruz. Şubat ayından bu yana dışarıdan dış kredi bulamıyoruz. İçeride ciddi bir şekilde borçlanma devam ediyor. En son dış borçlanmada faiz yüzde 9,53’tü. Zaten Covid bizi çok felaket bir durumda yakalamıştı değerli arkadaşlarım. Ne yaptınız bunun yerine? Daha önce yaptıklarınız gibi palyatif tedbirlerle geçiştirmeye çalışıyorsunuz, olmadı. Ne yaptınız? İşten çıkarmayı yasakladınız, güzel bir şey; ama güzel bir şey mi bu ayrı tartışılabilir. İşsizlik oranlarının artmasını bu şekilde önlediniz. Kısa çalışma ödeneği diye birtakım ödemeler yaptınız, işte, ücretsiz izne ayrılanlara komik, 1.339 lira gibi bir destek verdiniz, 3 aşamada garibanlara biner lira para verdiniz. Hepsinin toplamı değerli arkadaşlar, 28,2 milyar TL, verilen para. Peki, hani, Sayın Hazine ve Maliye Bakanı “Çarpanlarıyla beraber 650 milyar TL destek verdik.” diyordu, nerede bu paralar? Ee, bu paralar da patronlara verildi değerli arkadaşlarım.

Siz, krizleri önlemek için ta 1 Kasım seçimlerinden bu yana uğraşıyorsunuz ve her seferinde hazineden, milletin vergilerinden paraları alıyorsunuz, patronlara veriyorsunuz, sermaye desteği yapıyorsunuz, kredilerle bu işi yapmaya çalışıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, yılbaşından bu yana 580 milyar TL kredi hacminde büyüme oldu, müthiş bir para verdiniz. Devlet bankaları eliyle nasıl yapıldı; zaman çok olsa anlatırız. Bu, yanlış bir yoldur değerli arkadaşlarım, bu şekilde yatırıma gitmiyor bu paralar. Bakın, geçmişte bu paralarla değişik işler yaptı yani kızının düğününü bile yaptı, döviz aldı, şunu yaptı, bunu yaptı. Şimdi de borsaya yatırıyor, kimse işsizliği filan önlemek için kullanmıyor değerli arkadaşlarım; ciddi bir sıkıntı olarak duruyor. Bunun yerine bakın, çok değerli bilim insanları Türkiye’de çalışma yaptılar “Covid-19 salgınının Türkiye ekonomisine etkileri ve bu etkilere karşı geliştirilecek tedbirler” diye. Burada sizin verdiğiniz rakamların çok ötesinde rakamlar veriyorlar. İşsizliğin yüzde 30’a kadar çıkacağı ifade ediliyor ve önerileri şu, diyorlar ki: “Hane halkı emek gelirlerinin desteklenmesi şeklinde olsun bu gelirler.” Evet, kredi de verin ama bu 600-700 milyarın büyük çoğunluğunu hane halkına verin yani gelir desteği olarak

verin. Yapılan araştırmalarda, bu şekilde destek veren bütün ülkelerde hem büyümede hem istihdamda ciddi bir şekilde patronlara destek veren ekonomilerden kat kat daha fazla iyileşme görülmüş ama sizin akla ihtiyacınız yok değerli arkadaşlarım, hiç kimsenin aklını beğenmiyorsunuz, korkunç bir kibir var sizde değerli arkadaşlar.

Bakın, elimde Sayın Maliye Bakanı Doktor Berat Albayrak’a verdiğim bir önergem var, bana nasıl bir cevap verdi biliyor musunuz? “İlgili yazı ekinde anılan İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu’nun şu esas sayılı soru önergesinde bahsi geçen hususlara ilişkin bilgiler bilmem ne -org morg- adresinde yer almakta.” Link veriyor bana. Değerli arkadaşlarım, bu felakettir, darbe marbe diyorsunuz ya, bu darbedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, toparlayalım lütfen.

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Saraydaki damat bize, Türkiye Büyük Millet Meclisine darbe yapıyor, hakaret ediyor değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Kimsin sen Berat Albayrak ya, kimsin! Ve bu link açılmadı biliyor musunuz değerli arkadaşlarım, bu link açılmıyor. Bu siyasi ahlaka sığar mı değerli arkadaşlarım? Kimsiniz, kimler gelip geçti bu ülkede?

MEHMET ERDOğAN (Gaziantep) – Sen kimsin?

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Kaç Süleyman gördü bu lke? Size mi kalacak bu dünya? (CHP sıralarından alkışlar) Bu nedir arkadaşlar? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Ne bağırıyorsun!

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Bu nedir arkadaşlar? Bu nedir? Bu, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerimize hakarettir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Berat Albayrak kim oluyor? Kim oluyor?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sen kimsin?

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Kim oluyor, kim oluyor, kim? Bu millet...

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Ne bağırıyorsun ya!

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Bağırırım!

KADİR AYDIN (Giresun) – Sakin, sakin.

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Ne yapacağım peki bunu, ne yapacağım?

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu... Sayın Bekaroğlu, Genel Kurula hitap edin lütfen.

MEHMET BEKAROğLU (Devamla) – Bana küfredene ne yapacağım değerli arkadaşlarım? Böyle bir şey olur mu? Sen kimsin? (AK PARTİ sıralarından “Aynaya bak, aynaya!” sesleri)

Bakın, Anayasa’nın 92’nci maddesi bana soru sorma ve on beş gün içinde cevap alma hakkı veriyor, İç Tüzük’n 96’ncı ve 100’üncü maddesi de böyle. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen Anayasa’nın üstünde misin Berat Albayrak, kimsin sen? Soruyorum, kimsin? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR AYDIN (Giresun) – Millet için çalışıyor, senin için değil. Kurultay yeri değil burası.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ya... Biz kimden oy aldık? Biz milletten oy almadık mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Değerli arkadaşlarım, bağıracağız, sesimizi yükseltebildiğimiz kadar yükselteceğiz. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri; gürültüler)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Özel...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Başkanı Hüseyin Emre Altınışık’ın 24 Temmuz Lozan Antlaşması’nın 97’nci yıl dönümü vesilesiyle Anıtkabir’e ziyaret talebine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bugün açılış konuşmaları sırasında değindik, Lozan Türkiye için çok önemli, Atatürk’ü andık, İsmet Paşa’yı andık, Türkiye’nin tapu senedi olduğunu söyledik. Biraz önce, Atatürkçü Düşünce Derneğinin Sayın Genel Başkanı Hüseyin Emre Altınışık yarın Lozan’ın yıl dönümünde Anıtkabir’e gidip, Türkiye’nin tapu senedini yedi cihana tescil ettiren Atatürk’e ve İsmet Paşa’ya saygılarını sunup, bir çelenk sunmak istediklerini, on beş gün önceden usulüne uygun olarak bu başvuruyu yaptıklarını ancak kendilerine bu konuda gerekli izin hâlen verilmemiş olduğunu söylüyorlar. Buradan, Meclis tutanakları altında, Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Grup Başkanı Naci Bostancı Hocamız da buradayken böyle bir yasaklamanın, engellemenin Türkiye’ye yakışmadığını, iktidar partisine hiçbir şey kazandırmayacağını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e ve İsmet İnönü’ye Lozan’ın yıl dönümünde sunulacak bir çelenge engel olmanın, kamu yararına bir dernek olduğu tescilli Atatürkçü Düşüncü Derneğini engellemenin kimseye bir şey kazandırmayacağını hatırlatıyoruz ve Türkiye’ye yarın bu aybın yaşatılmaması için gerekli çabanın gösterilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – İç Tüzük 60’a göre 2 sayın milletvekiline söz vereceğim.

Sayın Gazel...

61.- *Kütahya Milletvekili İshak Gazel’in, 24 Temmuz Cuma günü yeniden ibadete açılacak olan Ayasofya Camisi’nde görev alacak olan başta hemşehrisi Ferruh Muştuer olmak üzere imam ve müezzinlere başarı dilediğine ilişkin açıklaması*

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yarın çok önemli bir gün, 24 Temmuz Cuma günü, Ayasofya, cuma namazıyla birlikte ibadete açılacak, bugün Ayasofya’nın imam ve müezzin kadrosunun da ataması yapıldı. Başta Kütahyalı hemşehrimiz Ferruh Muştuer olmak üzere bütün imam ve müezzinlerimize hayırlı, başarılı görevler diliyorum.

Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Sındır...

62.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir ili Atatürkçü Düşünce Derneği Konak Şube Başkanlığının 24 Temmuz Lozan Anlaşması'nın 97'nci yıl dönümü vesilesiyle yapılacak etkinlik talebine yönelik İzmir Valiliği kararına ilişkin açıklaması

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce Grup Başkan Vekilimizin bahsettiği konunun İzmir örneğinden, Valilik makamından bir oluru huzurlarınızda okumak istiyorum: “Atatürkçü Düşünce Derneği Konak Şube Başkanlığınca Lozan Anlaşması'nın 97'nci yıl dönümü nedeniyle 24 Temmuz 2020 Cuma günü saat 12.00'de Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'na çelenk koyma, Kültür Park Lozan Kapısı'nda bulunan Lozan Anıtı önünde Lozan Anlaşması'na ilişkin basın açıklaması yapacağına dair bildirim yapılmıştır. Valiliğimize ulaşan bilgiler doğrultusunda, ilimizde böyle etkinliklerin yapılması hâlinde toplumsal ayrışma ve kargaşaya neden olabileceği değerlendirildiğinden, kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması, yaşanabilecek her türlü olumsuz bir durumun önüne geçilebilmesi amacıyla Lozan Anlaşması yıl dönümünü kutlama kapsamında ilimiz genelinde açık alanda gerçekleştirilecek yürüyüş, basın açıklaması...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

63.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, her sözleşmenin her uluslararası anlaşmanın ülke açısından önemi olduğu gibi Lozan'ın da önemini olduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusunun Çanakkale'de, Kocatepe'de, Dumlupınar'da şehitlerin kanıyla cephede ödendiğine, bir ülkenin tapu senedinin başka ülkelerle yapılan anlaşmaya bağlı olarak asla alınamayacağına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de, cumhuriyet tarihinde ve cumhuriyet öncesi dönemde de yapmış olduğumuz bazı sözleşmelerle bağlıyız. Tabii, her sözleşmenin, her uluslararası anlaşmanın ülkemiz açısından önemi var, Lozan'ın da var. Ancak 1924'te yapılmış bir anlaşmayı Türkiye'nin tapu senedi sayarsak, bu durumda 1920'de, 1923'te cumhuriyetimizin kuruluşunu nasıl bir devletin kuruluşundan önceye veya sonraya takaddüm eden veya tevhür eden bir noktaya bağlayabiliriz?

Evet, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusu Çanakkale'de, Kocatepe'de, Dumlupınar'da ve şehitlerimizin kanıyla cephede ödenmiştir. (CHP sıralarından gürültüler) Bir ülkenin tapu senedi başka ülkelerle yapılan anlaşmaya bağlı olarak asla alınmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çünkü eğer Lozan'da anlaşma yaptığımız ülkeler Türkiye'nin egemenlik haklarına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, bayrağına, milletine ve buradaki ezeli ve ebedi varlığına karşı bir tahakkümde, bir tasallutta bulunmuş olsalardı biz ne yapacaktık? Boyun mu eğecektik? Orada şehitlerimizin cephede yazdığı kahramanlık destanlarının, aziz milletimizin aynen Çanakkale'deki gibi, Kocatepe'deki gibi dünyaya milî birlik ve beraberliğini haykırışının neticesinde alınmıştır. Lozan'ın anlamı var mıdır? Elbette Lozan; Türkiye Cumhuriyeti'nin o kahramanlık destanlarının, cephede yazılan o kahramanlık hikâyelerinin, şehitlerimizin ödenmiş o bedeninin, kanının karşılığında o egemenlerin mecburen Türkiye'nin egemenlik haklarına saygısının, hürmetinin neticesinde verdikleri bir anlaşmadır ama buna tapu senedi dersiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...Lozan'a gidip başkalarının önünde el pençe divan durarak âdetu bu ülkenin varlığını oradaki iradeye bağlamış olursunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye yasakladınız?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bizim milletimizin varlığının bu topraklarda ezeli ve ebedi hâkimiyetinin göstergesi al bayrağımızdaki medeniyetimizin simgesi olan hilal ve şehitlerimizin simgesi olan yıldızla tecessüm etmiştir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bırak hamaseti be! “16 tane adayı geri al.” derler.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Eğer toplanıp gelirlerse, yeniden saldırırlarsa, egemenlik haklarımıza saldırıda bulunurlarsa; Kocatepe'deki gibi, Çanakkale'deki gibi gerekli cevabı alırlar ve geldikleri gibi geri giderler.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Süleyman Şah'ta gördük sizi!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

64.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Lozan'a “Türkiye'nin tapu senedidir” benzetmesi, bu tanımlama şahsıma ait değildir. Bu tanımlama, Türkiye'de çok genel kabul görmüş, tüm siyasetler tarafından defalarca kullanılmış bir tanımlamadır.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sana göre.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer, Lozan'a “Tapu senedi değil.” dersiniz, “Millî mücadeledir.” dersiniz; Çanakkale, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin ecdadımızın tırnaklarıyla kazıldığı yerdir; Kurtuluş Savaşı, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti devletinin inşasıdır; Lozan Anlaşması, bu bağımsızlığı daha önce verilen kapitülasyonları ortadan kaldırmak, egemenlik haklarını almak, daha sonra yapılacak Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne önden atıfta bulunmak kaydıyla yedi cihana Türkiye'nin bağımsızlığını ve herkes tarafından kabul edilen tapu senedini ortaya koymak, kabul ettirmektir; bunu anlayın. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Allah kimseyi bu duruma düşürmesin.24 Temmuz 2019 Çarşamba 16.35; Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklama: “Türkiye'nin tapu senedi olarak kabul edilen Lozan Anlaşması'nın yıl dönümünü Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan aşağıdaki mesajla kutladı.” (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Okuyayım mı, ne demiş Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Dünyanın en güçlü ordularına karşı verdiğimiz Millî Mücadele, ülkemizin bağımsızlık belgesi olan Lozan Antlaşması'yla taçlanmıştır.” diyor ve devamında Lozan'a dünya kadar övgü yapıp Lozan'ın Türkiye'nin şüphesiz tüm dünyaya kabul ettirdiği tek bağımsızlık belgesi olduğunu söylüyor ve bunu kamuoyuna duyururken Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Lozan'a “Türkiye'nin tapu senedi olarak kabul edilen belge” diyor. Allah hiçbir grup başkan vekilini vekâletini yürüttüğü birisi tarafından yalanlanma durumuna düşürmesin. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun bitti. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kanun bitti.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan konuşacak. Buyurun Sayın Türkkan.

65.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu haftanın son görüşmeleri tamamlandı. Bütün arkadaşlarımız haftanın yorgunluğuyla bir an önce mesainin bitmesini beklerken Sayın Cahit Özkan'ın birden bir hamaset yapma talebiyle karşı karşıya kaldık. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Bakın, ben buradan söylüyorum: Hamaset yapmak yerine Yunanlılara terk ettiğiniz 16 adadan bir haber verin; bir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Sağlığında hiç gezmediği kadar, seyahat etmediği kadar seyahat ettirdiğiniz şu Süleyman Şah Türbesi'ni, “vatan toprağı” denilen o toprakları niye terk ettiniz, onu anlatın be kardeşim, bırak böyle hamaseti ya o öyle bu böyle. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – 4 tane operasyon yaptık oraya, neden bahsediyorsunuz?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bir de çok kötü bir şey, daha önce bir tarih kitabı serisi göndermişim, şimdi Sayın Cumhurbaşkanının konuşmalarından derlenen bir kitap göndereceğim çünkü Sayın Cumhurbaşkanının konuşmalarının aksine görüşmeler, konuşmalar yapıyorsun, ona da ayıp ediyorsun bence. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

66.- *Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Lozan Antlaşması'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş anlaşması olduğuna ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Hamasetin kelime anlamı “yiğitlik, yüreklilik” demektir yani Lütfü Bey de bakarsa etimolojik olarak anlamının bu olduğunu görür. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Yanlış olan şudur: Bağlamında ve yerinde kullanmazsanız, bu duyarlılığı göstermezseniz sakil düşebilir ama yerinde hamaset gerekir. Gerçekten de eğer bir meydan okumayla karşı karşıyaysanız, ülkenizin bir tehdit altında olduğunu düşünüyorsanız, orada insanlar arasında dayanışmanın ve ruhun kaynağında hamaset vardır, bizim tarihimizde de bunun çok örneği vardır. Allah korusun, öyle bir durum olsa herhâlde hepimizin kanı farklı akar, insan böyle bir varlık. Dolayısıyla hamaset önemlidir. Pejoratif anlamda kullanılıyor, çok doğru; bu doğru değil, yerinde ve bağlamında kullanılması daha doğrudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – İkincisi, Lozan Barış Anlaşması son derece önemli, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş anlaşmasıdır. Tarihi konuları siyasetin yüksek sesle tartışması kanaatimce faydalı değildir çünkü tarih birçok farklı görüş, değerlendirmelere açık kapıları olan bir alandır. Daha dikkatli ve ihtimamlı bir dille bu işleri konuşmak, tarihi konuşmak daha doğru olur. Eğer amacımız tarihte ne olup bittiğine ilişkin gerçekten hakikati aramak şeklinde bir yaklaşımsa bağırarak, çağırarak tarih konusunda konuşmak doğru bir yaklaşım değildir, doğru bir dil değildir; bize tarihi anlatmaz, bize başka bir şeyi anlatır. O yüzden tarihi daha düşük bir tonda değerlendirmek ve öyle bir müzakere yürütmek daha yerinde olur.

Üçüncü olarak, Sayın Özgür Özel, Atatürkçü Düşünce Derneğinin Anıtkabir'e müracaatı ve yarın ziyaretine ilişkin bir hususu ifade etti. Anıtkabir'e ziyaretlere ilişkin izni Genelkurmay Başkanlığı

veriyor. Anıtkabir'i her vatandaş gidip ziyaret edebilir ama bir merasim çerçevesinde yapılacaksa izin alınarak yapılır. Eğer böyle bir müracaatları varsa sanıyorum bir problem olmaz.

Teşekkür ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz. Sataşmadan dolayı söz almak istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkan'a söz vereyim. Sonra son turu yapalım.

Sayın Özkan...

67.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kocatepe'de, Dumlupınar'da ve kurtuluş mücadelesinde kazanılan zaferler olmasaydı Lozan Antlaşması'nın da olmayacağına, şehitlerin kanı ile al bayrağı tapu olarak gördüklerine ve bunun da tüm dünya da ebediyete kadar varlığın göstergesi olacağına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir kere, elbette “senet”ti, “tapu”ydu gibi kavramlar, “Türkiye'nin uluslararası anlamda yapmış olduğu anlaşmayla bağımsızlığının tescillenmesiydi.” gibi farklı değerlendirmeler olabilir ama önemli olan, Anadolu'da Türk varlığı, 26 Ağustos 1071'de Anadolu'nun kapısının Türklere açılmasıyla beraber kurduğumuz devlettir. Mademki bir tapudan bahsediliyorsa o tapu da her şeyden önce 7 Eylülde 1176'da gerçekleştirilen Miryokefalon Savaşı'yla Anadolu'nun isminin “Diyar-ı Rum”dan “Diyar-ı Türk”e çevrilmesidir. [CHP sıralarından gülüşmeler, “Bravo” sesleri, alkışlar(!)] Bu anlamda, Anadolu'da artık ebediyete kadar bu milletin varlığı kaim olmuştur.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bırakın bu işi! Battıkça batıyorsunuz ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ancak elbette Lozan olmayabilir, şu anlaşma olur, bu anlaşma olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Her şeyden önce, tarihimizde ecdadımızın cephede yazmış olduğu kahramanlık destanları, şehitlerimizin kanyıyla sulanmış olan bu Anadolu coğrafyası, bizim milletimizin bu topraklarda ebediyete kadar varlığının tapusudur. Eğer Kocatepe'de, Dumlupınar'da kurtuluş ve kuruluş mücadelesinde verdiğimiz o mücadeleler, o destansı zaferler olmasaydı Lozan Anlaşması da olmayacaktı.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Herhâlde olmayacaktı!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, biz, mücadelemizi al bayrağımızda tecessüm eden hilaliyle, yıldızıyla, şehitlerimizin kanyıyla al bayrağımızı tapu olarak görürüz ve bu da ebediyete kadar, yedi düvele, tüm dünyaya rağmen dünyada, coğrafyada ebediyete kadar varlığımızın göstergesi olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, yeter! Oylayalım, bunlar tartışsın. Biz oylayalım, oyladıktan sonra...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ne dedi de söz veriyorsun ya?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

68.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bostancı'ya ben buradan bir şey anlatacağım. “Hamaset”in 2 tane anlamı var. Bir tanesinde “Yiğitlik, kahramanlık veya cesaret göstermek.” vardır ama bir tanesi de “Dinleyicileri heyecanlandırmak ve etki altına almak için başvurulan bir anlatım biçimidir.” hamaset. Ama bir de “Hamaset edebiyatı” diye bir şey vardır, siyasetçiler çok kullanır; o da “altı boş, arkası boş söylemler” için ifade edilir. Hamaset edebiyatı yapmanın örneğini Sayın Özkan'dan görmüş olduk, biraz evvel hamaset yaptı, bir de hamaset edebiyatı örneği verdi. Bunu da bu arada birlikte görmüş olduk.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

69.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Lozan Antlaşması'nın 93'üncü yıl dönümünde yayınladığı mesajına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ben ADD'ye verilmeyen izni anlatırken gayet sakin, Sayın Bostancı'nın soruna çözüm yönünde katkı sağlayacağını uman bir konuşma yaptım ve orada “Türkiye'mizin tapu senedi” dedim. Birden Sayın Grup Başkan Vekili söz alıp “Siz Lozan'a ‘tapu senedi’ dersiniz ecdadımıza saygısızlık yapmış olursunuz. Siz Lozan'a ‘tapu senedi’ dersiniz ecdadımızı yok saymış, Millî Mücadele'yi yok saymış olursunuz.” dedi.

Ben Sayın Cumhurbaşkanının cümlelerini İletişim Başkanlığının nasıl servis ettiğini söyledim, kapanışı da şöyle yapalım: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Lozan Barış Anlaşması'nın 93'üncü yıl dönümünde yayınladığı mesajında “Aziz milletimizin inanç, cesaret ve fedakârlıkla elde ettiği zafer Lozan Anlaşması'yla diplomasi ve uluslararası hukuk alanına taşınarak tescil edilmiştir. Bu anlaşma, yeni kurulan devletin tapu senedir.” Tam ağzından, tam ağzından... “Recep Tayyip Erdoğan” (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım... (CHP sıralarından gürültüler)

Daha önce söz istedim efendim, bir cümle...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz...

Sayın Özkan, toparlayın lütfen.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demiş mi adam? Demiş.

70.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Özellikle Özgür Özel'e teşekkür ediyorum Reisçi olduğu için. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu akşam Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a övgüyle, saygıyla Lozan'a bağlılığımı gösterdiği için teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki niye yasaklıyorsunuz o zaman? Lozan'ı niye yasaklıyorsunuz o zaman?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre, oyunun rengini belli etmek üzere, lehte ve aleyhte birer kişiye beşer dakika söz vereceğim.

Lehte, Manisa Milletvekili Sayın Mehmet Ali Özkan.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ÖZKAN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Genel Kurulda görüşülmekte olan 225 sıra sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’imiz üzerinde İç Tüzük 86’ya göre lehte söz almış bulunmaktayım.

Bilindiği üzere tüm dünyayla birlikte ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 salgınının ekonomik ve sosyal hayata olan etkilerinin azaltılması için salgının ilk anından itibaren birçok idari ve yasal düzenleme gerçekleştirildi. Bu kapsamda olmak üzere Gazi Meclisimiz de mart ayındaki salgının ilk başladığı andan itibaren birçok yasal düzenlemeyi hayata geçirdi. Bugün görüştüğümüz kanun teklifimiz içerisinde birtakım maddeler buna yönelik düzenlemeler içermektedir. Bu kapsamda olmak üzere salgın kaynaklı zorlayıcı sebebe bağlı olarak özel sektörde kısa çalışma ödeneğinden ve nakdî ücret desteğinden yararlananların çalıştıkları iş yerlerinde haftalık çalışma saatlerinin normal sürelerle dönmesi hâlinde sosyal güvenlik primlerinin sigortalı ve işveren paylarının tamamının üç ay süreyle İşsizlik Sigortası Fonu’ndan karşılanması ve böylelikle Covid-19 sürecinden ekonomik olarak etkilenen sektörlerle ilave destek imkânı sağlanması öngörülmektedir. Yine, bazı sektörlerde normalleşme sürecinin daha hızlı hayata geçeceği göz önünde bulundurularak kısa çalışma uygulamasının uzatılmasına ilişkin mevcut yetkinin yeniden düzenlenmesi ve Sayın Cumhurbaşkanımıza sektörel bazlı uzatma yetkisinin verilmesi amaçlanmaktadır. Bunun yanı sıra bireylerin kişilik haklarına, özel hayatın gizliliğine ve diğer temel hak ve özgürlüklere aykırı internet kullanımının önlenmesi amacıyla inceleme, görüşme, raporlama faaliyetlerinde bulunmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisimiz bünyesinde bir dijital mecralar komisyonunun kurulmasını, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın yabancı plakalı araçlarla kara yollarımızdaki ihlalli geçişlerine uygulanacak idari para cezalarının Türkiye plakalı araçlara uygulanan düzenlemelere tabi kılınmasını sağlamak gibi çeşitli düzenlemeler vardır.

Tabii, Manisa Milletvekili olmam ve Soma ilçesinde yaşamam hasebiyle bu kanun teklifinin şahsım açısından ayrıca da bir özelliği, özel durumu bulunmaktadır.

Hepinizin bildiği üzere 2014 yılının 13 Mayıs gününde Soma ilçemizde bütün milletimizi derinden yaralayan bir maden faciası yaşadık. Bu faciada maalesef 301 işçi kardeşimiz hayatını kaybetti. Bu vesileyle o kazada hayatını kaybeden maden şehitlerimizi ve bugüne kadar bütün iş kazalarında hayatını kaybeden işçi ve emekçi kardeşlerimizi rahmetle ve saygıyla anıyorum.

O dönemde, kaza sonrasında hayatını kaybeden maden işçilerimizin eş ve çocukları ile anne ve babalarının hayatlarını idame ettirebilmeleri açısından birçok düzenlemeye gidildi. Devlet ve hayırsever vatandaşlarımızın iş birliğiyle şehit yakınlarımıza nakdî yardım ve ev yardımı sağlanması, şehitlerimizin bir yakınının kamuda istihdam edilmesi gibi düzenlemeler hayata geçirildi. Yine, bunun yanı sıra, bölgedeki maden işletmelerinde çalışan 12 bini aşkın işçi kardeşimizin işlerine

devam edebilmeleri, işsiz kalmamaları, istihdamlarının devam etmesi amacıyla da birçok düzenleme gerçekleştirildi. Bunların arasında, yer altında linyit ve taş kömürü üretimi gerçekleştirilen ocaklarda çalışan işçilerimize 2 asgari ücretten az maaş ödenmemesi, hafta tatillerinin iki güne çıkarılması ve işçinin açık rızası olmadan fazla çalışma yaptırılmaması gibi düzenlemeler mevcuttu. Bu düzenlemeler sayesinde bugün itibarıyla bölgede 10 binden fazla maden işçimiz 3'ü yer altı ocağı, 3'ü de açık ocak olmak üzere maden işletmelerinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

O günlerde maden işçilerimizin bir sorunu daha vardı. Bu da kanun teklifinde adı geçen Işıklar, Gevantepe ve Atabacası Ocakları ile yine, kazanın meydana geldiği Eynez Ocağı'nda çalışan işçilerimizin kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesi. Bununla ilgili 2015 yılında yine Meclisimizde gerçekleştirilen bir yasal düzenlemeyle bu alacakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle işletmeci şirketten tahsili amaçlandı. Bir miktar ödeme yapıldı ancak devamı sağlanamadı. Sonrasında işletmeci şirket ile işçilerin temsilcisi olan sendika arasında yapılan sözleşmeyle bir miktar daha ödeme sağlandı. Fakat işletmeci şirket o sözleşme gereği verdiği taahhütleri yerine getirmede. Bunun neticesinde mahkeme süreçleri yaşandı ve bu süreçler, mahkeme süreçleri, mahkemelerce verilen kararlar neticesinde Eynez işletmesinde çalışan işçilerimizin kıdem ve ihbar tazminatlarından TKİ'nin de sorumlu olduğuna dair mahkeme kararları ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MEHMET ALİ ÖZKAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bunun üzerine geçtiğimiz yıl kasım ve aralık aylarında Enerji Bakanımız Sayın Fatih Dönmez'le yaptığımız görüşmeler neticesinde Eynez işletmesinde çalışan işçilerimizin kıdem ve ihbar tazminatlarının tamamının ödenmesi sağlandı. Son olarak 136 kadar işçimizin işlemleri sürmektedir ve o alacaklar inşallah en kısa zamanda ödenecektir. Yine bu işletmelerde çalışan 2.400 civarında işçimizin Işıklar Ocağı'ndaki çalışmaları geçtiğimiz yıl yine Enerji Bakanlığımızla yaptığımız görüşmeler neticesinde bu ocağın TKİ'nin iştiraki olan Yeni Anadolu Madencilik'e devri neticesinde bu 2.400 işçimiz, bu ocakta çalışmaya devam etti. Zincirleme hizmet sözleşmesi gereği de buradan emekli olan veya hizmet akitleri kıdem tazminatını hak edecek şekilde sonlanan işçilerimiz kıdem tazminatları ve ihbar tazminatları da yine Yeni Anadolu Madencilik tarafından ödeniyor. Geriye kalan 831 işçimizle alakalı da yürütülen mahkeme süreçleri sonucunda TKİ'nin bu alacaklardan sorumlu olmadığına dair mahkeme kararlarının ortaya çıkması üzerine bir yasal düzenleme ihtiyacı doğdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MEHMET ALİ ÖZKAN (Devamla) – Hazırladığımız kanun teklifiyle de bu hususun çözümü noktasında bugün önemli bir adım atıyoruz. Bu teklifimiz biraz sonra sizlerin oylarıyla kabul edildiğinde, inşallah bu 831 işçimizin de alacakları böylelikle ödenmiş olacaktır. Darkale Ocağı'nda çalışan işçilerimizle alakalı gerek Enerji Bakanlığımızla gerekse TKİ yetkililerimizle görüşmelerimizi sürdürüyoruz. İnşallah o işçi kardeşlerimizin de mağduriyetini gidermeyi umut ediyorum, bunun da sonuna kadar takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Bu kanun teklifinin hazırlanmasında bizlere büyük emek ve destek veren başta Enerji Bakanımız Sayın Fatih Dönmez'e, Bakan Yardımcımız Sayın Şeref Kalaycı'ya, Grup Başkan Vekillerimize ve biraz sonra oylarıyla kanunu hayata geçirecek siz değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş.

Buyurun Sayın Baş. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu ve ekranları başında varsa bizi izleyen yurttaşlarımızı selamlıyorum.

Gördüğünüz gibi ne yaparsanız yapın kürsüye çıkmanın, işçinin sesini taşımanın bir yolunu buluyoruz. Oyumun rengini açıklamak için geldim, elbette “hayır” oyu vereceğim ve herkesin “hayır” vermesi gerektiğini düşünüyorum ama öncesinde bir not düşelim. Biraz evvel 6’ncı maddeyle ilgili bir düzenleme yapıldı fakat şunun kayıtlara girmesi gerekiyor. O düzeltme ne sizin eseriniz, ne bizim eserimiz. O düzeltme altı yıldır gerektiğinde sokaklara çıkan, gerektiğinde meydanlarda oturma eylemleri yapan, gerektiğinde Ankara’ya yürüyen maden işçilerinin eseridir. Dolayısıyla buradan, bir kere, o maden işçisi kardeşlerimizi bir selamlamak istiyorum. Mücadele eden işçilerin mutlaka kazanacağını bize bir kez daha gösterdikleri için de teşekkür ediyorum.

Şimdi, arkadaşlar, gelelim kanuna. Elimize aldığımız bu kanunu -ben elime aldım defalarca-dikkatle okudum, sonra da şuna ikna oldum, dedim ki: AKP bize bir şey göstermek istiyor. Beterin beteri var, cehennemin de dibi var. Yani, her çıkarttığımız kanunda bundan daha kötü bir kanun gelmez diyorum, daha kötüsünü yapmayı başarıyorsunuz, bunun için sizi tebrik etmek gerekiyor! Şimdi, niye böyle söylüyorsunuz? Bu memleketin gerçek sorunları ne? İşsizlik, yoksulluk, hayat pahalılığı, kadın cinayetleri, iş cinayetleri, gençlerin özgürlük sorunu, gelecek sorunu, yolsuzluklar, rant, derinleşen eşitsizlik. Şu kadar kanun var, hiçbir şey yok; bunları çözecek tek bir öneri, tek bir madde yok. Ne var? Tam tersi var değerli arkadaşlar, memleketin en önemli sorunu olan işsizliği daha da derinleştirdiğini görüyoruz.

Şimdi, beş yıl önce memlekette istihdam 28-29 milyonmuş, beş yılda nüfus artmış, bakan bey çıkmış demiş ki “İstihdamı 2,5 milyon daha artıracamız.” geldiğimiz noktada 4 milyon daha düşmüş. Şimdi öyle sayılarla falan konuşmayalım. Bakın, Kadir Dağ 32 yaşında, Ayhan Duran 50 yaşında, Mehmet Akkoca 39 yaşında, Ercan Özer 38 yaşında, Faruk 48 yaşında, Turan 47 yaşında; bunlar sadece son bir ayda işsizlik ve ekonomik gerekçelerle intihar eden yurttaşlarımızdan isimleri basın organlarına düşenler. “Memlekette işsizlik var, işsizlik var.” diyoruz, siz “işsizlik” deyince bir tek “İşsizlik Fonu”nu anlıyorsunuz. O da ne yapıyorsunuz? Bakın, farkında mısınız bilmiyorum, sormak istiyorum: Biraz sonra “evet” oyu vereceksiniz ya, ne olacak biliyor musunuz? İşsizlik Fonu’nda işçinin alın terinden, emeğinden biriken bir para var, siz bu parayı alacaksınız, patronlara vereceksiniz mesela. Evet dediğinizde bunun olacağını bilerek bu kanuna evet demenizi gerçekten anlayamıyorum. Yani devletin kasasını tümüyle boşalttınız, kefen parasını bile bitirdiniz ama illa patronlara para yetiştirmek gerekir diye işçinin fonuna, işsiz kaldığında ona yardımcı olacak fona da göz diktiniz. Yani gerçekten sizin döneminizde şöyle bir slogan türedi bence: “Bu işçinin İşsizlik Fonu deniz, yemeyen domuz.” diyorsunuz. Herkes buradan faydalansın, bir tek işçiler almasın.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ne diyor bu iktidar? Diyor ki: “Biz işsizliği yasaklıyoruz.” İşsizliği yasaklamak şu: Bakın, memlekette asgari ücret 2.324 lira, açlık sınırı 2.450 lira, yoksulluk sınırı 7.918 lira. Biz “Asgari ücret az, açlık sınırının altında asgari ücret mi olur, insaf!” diyorduk, siz şimdi bu çıkardığımız kanunla diyorsunuz ki: “Ey işçi kardeşim, sen bir yıl daha günde 39 liraya yaşa, ayda 1.170 liraya yaşa.” Ya yaşayabiliyorsanız siz yaşayın. Ayda 1.170 liraya geçinebilen bir tane babayığit varsa içinizde bu kanuna evet desin. Peki, sizin yapamadığınızı gariban işçi nasıl yapacak, bunu nasıl bekliyorsunuz? Bunu anlamak mümkün değil.

Ha bitiyor mu? Bitmiyor. Bakın, ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Bu kanun çıktığında, açlıktan, yoksulluktan ölüme mahkûm ettiğiniz işçi, diyelim ki bu işçi inatçı, diyor ki: “Kardeşim, ben taşı saksam suyunu çıkartırım, illa da çalışacağım, başka bir iş buldum.” Çıkabiliyor mu işinden? Çıkamıyor. Ne diyorsunuz? “Eğer çıkarsan senin kıdem tazminatın var ya, onu bana haraç olarak ver, kıdem tazminatını bırak, ondan sonra git başka bir yerde çalış.” Yani gerçekten, bakın, bütün samimiyetimle söylüyorum, bence siz bu kanunları okumuyorsunuz, öyle inanmak istiyorum. Bu kanunu okuduktan

sonra bu kanuna “evet” oyu vermek insanın aklının, yüreğinin, vicdanının alabileceği bir şey değil. Ben okumaya devam edeyim isterseniz. Ne diyor bu kanun: “İş güvenliği uzmanlarına ilişkin 2024’ün başına kadar bir erteleme getiriyor.” Yahu, arkadaşlar, 2012’de bir yasa çıkmış, iş güvenliği. Niye çıkmış bu yasa?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Baş.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Çünkü, bu iktidar döneminde 25 bin işçi, sizin “İş kazası.” dediğiniz, bizim “İş cinayeti.” dediğimiz önlenabilir kazalar nedeniyle hayatını kaybetmiş. Ne oluyor? Doğal olarak iş güvenliği, işçi sağlığı önemli bir hâle geliyor ve uzman istihdamı gerekiyor. Ama ne yapıyorsunuz? Yasa çıkmış 2012’de, 2013’te yürürlüğe girecekken demişsiniz ki “Erteleyelim, bir daha erteleyelim, bir daha erteleyelim, bir daha erteleyelim.” Yahu, 7 kere bir yasa ertelenir mi? 7 kere bu yasayı ertelemiştiniz. Şimdi de yakaladımız Covid bahanesini, hadi bakalım 2024’e kadar ölen ölsün. Arkadaşlar, bu iş güvenliği uzmanları olmadığı için bir işçi öldüğünde yüreğiniz hiç mi sızlamayacak ya? “Ben bu kanunun altına imza attım, 2024’ün başına kadar iş güvenliği uzmanı olmadan da çalışılsın dedim.” diyebilecek misiniz sokağa çıktığımızda? Bu kabul edilebilir bir şey değil, tam tersini yapmanız lazım. Bu işin daha büyük bir ciddiyetle ele alınması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan toparlayayım izin verirsiniz, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bu iş güvenliği ve iş sağlığı meselesi son derece önemli bir mesele. Bakın, ben şunu savunuyorum: Her iş yerinde işçilerin can güvenliğini garanti altına alacak, oranın sağlıklı bir çalışma koşulu olarak işlemlerini sağlayacak iş güvenliği uzmanları olması lazım ve bu iş güvenliği uzmanlarının maaşını devletin karşılaması lazım, oluşturulacak bir fonla. Siz ne yapıyorsunuz? İş güvenliği uzmanını patrona bağlıyorsunuz yani parayı veren patron iş güvenliği uzmanına. Sonra o iş güvenliği uzmanı patrona diyecek ki “Sen burada işçinin can güvenliğini garanti altına al.” Böyle bir şey olmaz. Dolayısıyla bunu bırakın ertelemeyi, çok daha büyük bir ciddiyetle ele almak lazım.

Maalesef, sürem az, bitiriyorum. Suçunuzu hafifletmez ama -zaten ben ne dersem diyeyim evet diyeceksiniz ama- umuyorum ki okumadan “evet” vermişsinizdir. Yani inşallah okumadan “evet” vermişsinizdir çünkü ben diyorum ki bunu okuyan hiç kimse ‘evet’ diyemez. “İşçiler ölmeye devam etsin!”e evet denilemez, “İşçinin parası patrona gitsin!”e evet denilemez, “Günde 39 liraya yaşa!”ya evet denilemez.

Son olarak şunu söylemeden geçemeyeceğim: Hani bu Covid’i hep fırsata çeviriyorsunuz ya, her şey Covid’le fırsat hâline geldi, Covid’in sizin için yarattığı bir fırsat var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Alayım son cümlelerinizi.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Son cümlem Sayın Başkan.

Covid’in sizler için sağladığı bir fırsat var: İyi ki bütün millet maske takıyor, iyi ki burada oy kullanırken maske takıyorsunuz çünkü ileride “Ben bu yasaya ‘evet’ vermiştim.” diyemeyeceksiniz ve yüzünüz görülmediği için mutlu olacaksınız Covid’in size böyle bir armağanı olmuş olacak. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, oylamadan önce bir cümle...

BAŞKAN - Bir cümlelerinizi alayım Sayın Özel.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

71.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, şerhlerini koyarak, itirazlarını yaparak ve anayasal denetim haklarını saklı tutarak, Soma'daki emekçiler için İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne "evet" oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, demokrasinin gereği olarak Türkiye İşçi Partisi burada hakkımı kullandı ve oyunun rengini belli etti, biz bu imkândan bugünlük mahrum olduğumuz için, o yüzden yerimden bu konuyla ilgili bir dakika söz kullanmak istedim.

Anlayışınıza teşekkür ederim, sizi de çok yorduk.

BAŞKAN – Buyurun, dinliyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir torba yasa fecaatiyle karşı karşıyayız. Torba yasalarda en büyük zorluk şudur: İyi maddeler de vardır, kötü maddeler de vardır. Siz torba maddeye ‘evet’ deseniz kötü maddelere de ‘evet’ demiş gibi tümünde, ‘hayır’ deseniz iyi maddelere de ‘hayır’ demiş gibi olursunuz. Biz bugüne kadar itirazımızın daha çok olduğu maddeler olduğu için torba yasalara ‘hayır’ dedik ve katıldığımız maddeleri söyledik. Ancak bugün iş güvenliği konusunda ertelemeyle ilgili nasıl sakıncaların olacağını dile getiren Gülizar Emecan Vekilimizin, TÜBA’yla ilgili Sayın Lale Karabıyık ve Sibel Hocalarımızın ve işsizlik ödeneğindeki 39 TL’lik insanlık dışı uygulamanın uzatılmasına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...bütün şerhlerimizi koyarak, itirazlarımızı yaparak ve anayasal denetim hakkımızı saklı tutarak, Soma'daki emekçilerin hatırına bu torba yasanın tümüne “evet” oyu kullanıyoruz.

Bilgilerinize sunarım.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 225) (Devam)*

BAŞKAN – Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, 139 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 139)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulanamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 28 Temmuz 2020 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.51

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- *İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, kadın sığınma evi sayısına ve sığınma evi açma yükümlülüğünü yerine getirmeyen belediyelere,*

- *Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kepez Belediyesi tarafından bir vakfa ücretsiz taşınmaz tahsisi yapıldığına yönelik Sayıştay'ın 2018 yılı Denetim Raporunda yer alan tespitine,*

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/31208), (7/31351)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 18.06.2020

Dr. Ali ŞEKER

CHP İstanbul Milletvekili

Kadına yönelik şiddet kadınların sosyal hayatta var olma, ekonomik hayata katılım, eğitim haklarından yararlanma gibi temel haklarını kısıtladığı gibi yaşam haklarını dahi ellerinden almaktadır. Kalıcı ve gerçekçi çözümler hayata geçirilmediği sürece kadına yönelik şiddette yaşanan artış hızla devam edecektir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2015 yılında 303, 2016 yılında 328, 2017 yılında 409, 2018 yılında 440, 2019 yılında 474 kadın öldürülürken 2020 yılının ilk beş ayında da en az 119 kadın öldürülmüştür. Öldürülen kadınlar salt birer istatistikten ibaret değildir. Daha fazla kadın cinayeti ve kadına yönelik şiddetin yaşanmaması için ivedi bir zihniyet dönüşümü ve kadınları şiddetten koruyacak somut adımların atılması şarttır. Sığınmaevlerinin açılması ve hizmet vermesi de bu somut adımlardan birisidir. Belediyeler Kanunu'nun 14. Maddesi de "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır" diyerek nüfus kriterine bağlı olarak sığınma evi açmayı bir zorunluluk olarak saymıştır. Ancak bu hükme rağmen uygulamada sığınmaevlerinin açılması ve hizmet vermesi konusunda ciddi sıkıntılar devam etmektedir. Bu çerçevede;

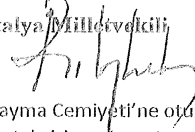
1. Türkiye'de nüfusu 100.000'in üzerinde olan belediyeler hangileridir? Bu belediyeler içerisinde sığınmaevi açmayan belediye mevcut mudur?
2. Ülkemizdeki sığınmaevi sayısı kaçtır?
3. Bu sığınmaevlerinin kapasitesi ile il ve ilçelere göre dağılımı nasıldır?
4. Kanuni yükümlülüğe rağmen sığınmaevi açmayan belediyelerin sığınmaevi açması için ne gibi adımlar atılması düşünülmektedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU tarafından YAZILI olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 23.06.2020

Rafet ZİYBEK

Antalya Milletvekili

Sayıştay 2018 Denetim Raporunda, Antalya Kepez Belediyesi'nin İlim Yayma Cemiyeti'ne otuz yılına ücretsiz taşınmaz tahsisi yaptığı belirtilmiştir. Sayıştay'ın raporunda tahsisin mevzuata aykırı olduğu da yer almıştır. Kepez halkının kullanımına tahsis edilmesi gereken bir yerin ücretsiz olarak bir cemiyete tahsis edilmesi kamuoyunun tepkisini çekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kepez Belediyesi tarafından İlim Yayma Cemiyeti'ne yapılan ücretsiz taşınmaz tahsisin gerekçesi nedir?
2. Sayıştay denetim raporlarında da bulunan ve mevzuata aykırı olduğu iddia edilen Kepez Belediyesi tarafından İlim Yayma Cemiyeti'ne yapılan ücretsiz taşınmaz tahsisi iptal edilecek midir?
3. Kepez Belediyesi tarafından son beş yıl içinde hangi dernek ve vakıflara ücretli veya ücretsiz taşınmaz tahsisi yapılmıştır?
4. Kepez Belediyesi son beş yıl içinde hangi vakıf ve derneklerin organizasyonlarına maddi yardımda bulunmuştur? Bu dernek ve vakıfların organizasyonları ve yardımların miktarı nedir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : 15740137-000-E.103
Konu : Muhatap Değişikliği

22/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen İstanbul Milletvekili Dr. Ali SEKER'in 7/31208 esas numaralı yazılı soru önergesi, İstanbul Milletvekili Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun 7/31075 esas numaralı yazılı soru önergesi ve Antalya Milletvekili Raif ZEYBEK'in 7/31351 esas numaralı yazılı soru önergesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, Edirne Milletvekili Doç. Dr. Okan GAYTANCIĞLU'nun 7/31080 esas numaralı yazılı soru önergesi Tarım ve Orman Bakanlığının ve Konya Milletvekili Esin KARA'nın 7/30965 esas numaralı yazılı soru önergesi ise Adalet Bakanlığının görev alanına girdiği değerlendirildiğinden yazımız ekinde ıade edilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Ek: Yazılı Soru Önergeleri

2.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilinde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/31597)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından** Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ

Şırnak Milletvekili

Şırnak ilimizde yerel hizmetlerde aksaklıkların yaşandığı ve yurttaşların sağlıklı ve yeterli hizmet alamadıkları ile ilgili şikâyetler sıklıkla dile getirilmektedir. Yol, elektrik, sağlık hizmeti gibi birçok sorunun yaşandığı Şırnak ilimizde son aylarda yaşanan su sorunundan kaynaklı mağduriyetler yaşanmaktadır. Özellikle salgın sürecini yaşadığımız bu aylarda su sorununun çözülmemesi bir kentin aylarca susuz bırakılması anlaşılabilir değildir.

Şırnak merkezde birçok bölgeye su gelmezken, bazı bölgelere ise haftada bir defa su verilmektedir. Bu sebepten kaynaklı yurttaşlar temel ihtiyaçlarını karşılayamamanın yanında bağ ve bahçelerinin de susuz kalmasından kaynaklı ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Vaka sayılarının ciddi oranda arttığı salgından korunmanın en etkili yollarından birinin yeterli hijyen koşullarının sağlanması olan bir süreçte su sorununun biran önce çözülmemesi yaşanan mağduriyetlerin yanında ciddi sağlık risklerini de beraberinde taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak ilimizde uzun süredir yaşanan su sorunundan haberdar mısınız?
- 2- Şırnak il merkezin de hangi mahallelerde hangi aralıklarla su kesintisi yaşanmaktadır?
- 3- Özellikle içerisinde bulunduğumuz salgın sürecinde yaşanan su sorununun gerekçesi nedir? Bu kapsamda belediye tarafından ne tür tedbirler alınmıştır?
- 4- Su sorununun yaşandığı bölgelere belediye tarafından su tedarigi sağlanmakta mıdır? Sağlanmakta ise ne sıklıkla sağlanmaktadır?
- 5- Su kesintisinin yaşandığı süreçte bağ ve bahçeleri zarar gören yurttaşların yaşadıkları mağduriyetleri gidermeye yönelik bir çalışmanız var mı? Var ise bu çalışmalar nelerdir?
- 6- Şırnak ilimizde yaşanan su sorununun tamamen çözülmesi ile ilgili yürütülen bir çalışma var mıdır? Var ise bu çalışmalar nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :44697349-610-E.39417

22.07.2020

Konu :Şırnak Milletvekili Sayın Hasan
ÖZGÜNEŞ'in Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.680600 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Hasan ÖZGÜNEŞ'in 7/31597 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŞMAİLOĞLU
Bakan

Ek : Cevap Formu

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖZGÜNEŞ'İN
7/31597 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Şırnak ilimizde yaşanıldığı belirtilen su kesintileri hakkında, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bağlı olduğu Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

117'NCİ BİRLEŞİM
23 TEMMUZ 2020 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü'nün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2020'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.06.2020 tarihli 105'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin, İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 35 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 08.07.2020 tarihli 109'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

23, 28 ve 29 Temmuz 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

23 Temmuz 2020 Perşembe günkü Birleşiminde 221 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

225 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5 inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 11 inci maddelerden oluşması; önerilmiştir.

(Genel Kurulun 21.07.2020 tarihli 115'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

* Adalet Komisyonu

23.07.2020 Perşembe - Saat: 16.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

117'NCİ BİRLEŞİM

23 TEMMUZ 2020 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 225) İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 20.07.2020) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanın Mevcut Protokol I'ın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

5.- (S. Sayısı: 221) Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (**) (X)

6.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

13.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

14.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

15.-**(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

16.-**(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklere İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

18.-**(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

19.-**(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

20.-**(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

21.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyona veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

68.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

69.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

104.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

